

VÍSINDASTARF

07

LANDSPÍTALI



Að vera háskólaspítali

Mörg okkar hafa heyrt spurninguna um það hvort LSH sé í raun „ekta“ háskólaspítali eða hvort einungis sé um að ræða leik að orðum án innihalds, leik sem m.a. hafi verið settur í gang til að réttlæta sameiningu spítalanna í Reykjavík á sínum tíma.

Nú hafa ný heilbrigðislög og ýtarleg skilgreining í nýjum samstarfssamningi LSH og HÍ skapað nýjan og skilgreindan grunn fyrir spítalann að byggja háskólastarfsemi sína á. Þar eru gerðar ákveðnar kröfur til starfseminnar, svo að markmiðum laga og samnings megi ná. Enn frekar en áður verður spítalinn að standast alþjóðlegan samanburð.

Nú orðið heyrast efasemdaraddirnar um háskólaspítalann nánast ekki lengur og þau þrjú viðtöl við vísindamenn LSH sem í þessu hefti birtast, ættu endanlega að eyða þeim efasemdum sem enn kunna að vera til staðar. Alltaf má þó auðvitað gera betur.

Þessi viðtöl draga fram ýmsa þá þætti sem einkenna háskólastarf og gera stofnun að háskólastofnun. Vísindi eru ekki bundin við ákveðinn aldurshóp, það sýnir aldursdreifing viðmælenda. Það þarf ákveðið hugarfar til að vera ákafur vísindamaður, en það þarf líka aðstöðu til þess að hugarfarið fái notið sín. Ekki má heldur taka allt sem áður hefur verið sagt sem hinn gullna sannleik og telji maður ástæðu til að sannreyna hvort hægt sé að geyma snjóbolta inni í hjólageymslu, þá gerir maður það og tekur afleiðingunum síðar.

Út úr viðtölunum við vísindamennina skín mikilvægi þess að ná saman hópum og það þverfræðilegum hópum. Það er ekki bara mikilvægt að hafa festu í Haraldi Halldórssyni, heldur verður líka að horfa til þess hvernig klínikerinn, sem pípetterar sennilega ekki mjög mikið, og Haraldur mynda teymi sem svínvirkar, faglega og rekstrarlega. Við sjáum teymið síðan tengjast öðrum með skyldar eða tengdar spurningar eða vandamál, hvernig sérfræðingar af allt öðrum sérviðum leggja í þúkkið og að það samstarf gefur útkomu, sem er miklu stærri en einföld samlagning gæti gefið.

Þá má af þessum pistlum ráða hvernig svar við einni spurningu skapar nýjar spurningar og hvernig vísindamaðurinn fylgir þeim eftir af þrautseigju, oft við erfiðar aðstæður. Og hvernig það, sem ekki naut mikillar tiltrúar í upphafi, er nú, með aukinni þekkingu, orðið á hvers manns borði og rannsakað víða.

Þá kemur fram hvernig árangursríkt samstarf getur leitt til einkaleyfa, nýsköpunar, sprotafyrirtækja og útrásar; jafnvel tekna sem notast gætu til frekari rannsókna. Hvernig samstarf við einkafyrirtæki eins og Íslenska erfðagreiningu og stórar rannsóknarstofnanir á borð við Hjartavernd verður æskilegur kostur fyrir báða aðila. Og hvernig árangur í vísindum auðveldar öflun samkeppnisstyrkja, þannig að starfsemi vísindamannanna

verður minni baggi eða jafnvel enginn baggi á stofnunum eins og LSH.

Umfang vísindarannsókna á LSH fer vaxandi ár frá ári. Í fyrra voru kynnt 109 veggspjöld á vísindadögum spítalans. Þessi starfsemi og sú aðstaða sem þó hefur orðið til, hefur fyrst og fremst þróast vegna elju og dugnaðar vísindamannanna sjálfra en síður fyrir tilstuðlan markvissra skipulagsaðgerða stjórnenda eða eigenda spítalans. Ég trúi því að nú séu að skapast tækifæri til að breyta þessum hlutföllum, og að skilningur fari vaxandi á því að þessir þættir, kennsla og vísindi, skuli viðurkenndir sem hluti raunverulegrar kjarnastarfsemi LSH. Að þeim beri því að hlúa á myndarlegan hátt.

Það er stundum spurt: Hvað kostar að stunda kennslu og rannsóknir á LSH? Því hefur í sjálfu sér verið svarað á ágætlega marktækan hátt. Í því sambandi verður að hafa hugfast, að kennsla er nauðsynleg fyrir framtíðarmönnun heilbrigðiskerfisins og að vísindi eru einn af hornsteinum gæða og alþjóðlegrar viðurkenningar.

Með það í huga væri nær að spyrja: Hvað myndi það kosta að stunda EKKI kennslu og rannsóknir á LSH? Í raun er svarið við þeirri spurningu sárafalt líka.



Kristján Erlendsson læknir, framkvæmdastjóri kennslu, vísinda og þróunar, dósent, formaður kennsluráðs og varadeildarforseti læknadeildar

Efnisyfirlit

Að vera háskólaspítali	1	Vísindasiðanefnd	16
Vísindagreinar og bókakaflar frá LSH 2001-2007	3	Vísindi á vordögum	17
Doktors- og meistaranemar við Landspítala árin 2003-2007	3	Gunnar Sigurðsson	18
Vísindastefna 2007	4	Sveinn Hákon Harðarson	20
Vísindasjóður LSH	6	Guðmundur Þorgeirsson	22
Vísindaráð	7	Akademískar nafnbætur 2007	25
Styrkveitingar Vísindasjóðs LSH 2007	8	Veggspjöld á Vísindum á vordögum 2007	26
Styrkþegar Vísindasjóðs LSH 2007	11	Fræðasvið og fræðigreinar læknadeildar H.Í.	30
Ársskýrsla Siðanefndar stjórnýslurannsókná á LSH	12	Fræðasvið og fræðigreinar hjúkrunarfræðideildar H.Í.	31
Ársskýrsla Siðanefndar Landspítala 2007	13	Yfirlit yfir vísindastörf á LSH 2007	32

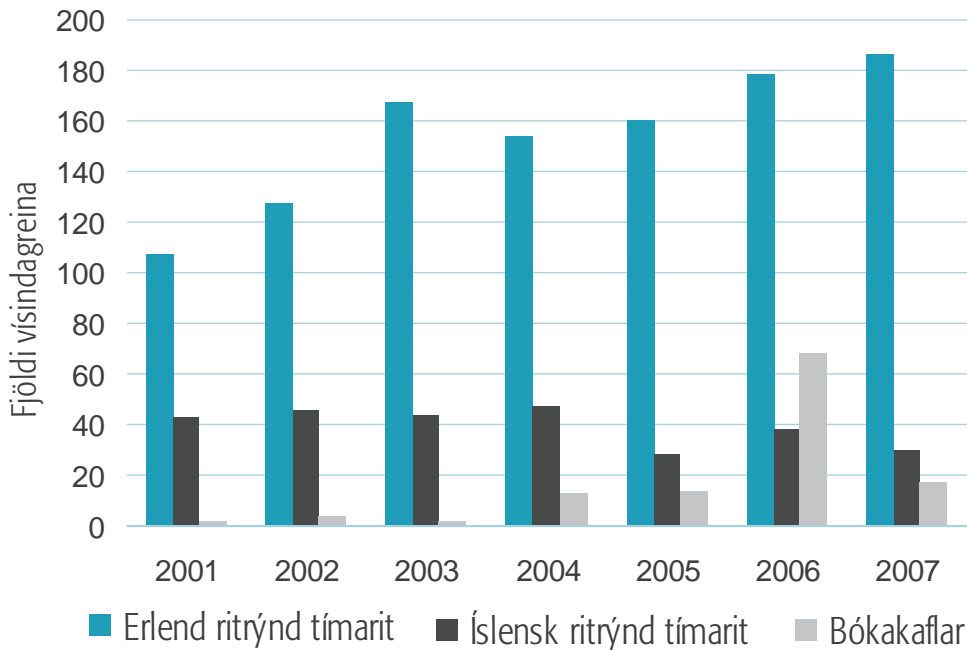
Yfirlit yfir vísindastörf á LSH 2007

Augnlæknisfræði	32	Meinafræði	46	Lyfjafræðingar	58
Barnalæknisfræði	32	Líffærameinafræði	46	Sálfræðingar vefrænna deilda	58
Bráðalæknisfræði	33	Myndgreining	48	Sálgæsla presta og djákna	59
Endurhæfingarlæknisfræði / sjúkrahjálfun	34	Ónæmisfræði	48	Talmeinafræðingar	59
Sjúkrahjálfun	34	Skurðlæknisfræði	50	Rannsóknastofa í næringarfræði	59
Læknisfræðileg endurhæfing	34	Skurðlæknisfræði brjósta, innkirtla og meltingarfæra	50	Barnahjúkrun	60
Fæðinga- og kvensjúkdómafræði	35	Bæklunarlæknisfræði	51	Bráðahjúkrun	61
Meðgöngu- og fæðingfræði	35	Háls-, nef og eyrnalæknisfræði	51	Geðhjúkrun	61
Kvensjúkdómafræði	35	Heila- og taugaskurðlæknisfræði	51	Hjúkrun aðgerðasjúklinga	62
Geðsjúkdómafræði	36	Hjarta- og lungnaskurðlæknisfræði	51	Hjúkrun langveikra fullorðinna	62
Almenn geðlæknisfræði	36	Þvagfæralæknisfræði	52	Hjúkrunarstjórnun	63
Sálarfræði	36	Æðaskurðlæknisfræði	53	Krabbameinshjúkrun	63
Krabbameinlæknisfræði	37	Svæfinga- og gjörgæslulæknisfræði	53	Kynheilbrigði	63
Lífefna- og sameindalíffræði	38	Sýklafræði	54	Ljósmyndfræði/Fæðingarhjálp	64
Lífefnafræði og meinafræði	38	Veirufræði	54	Skurð-, svæfinga- og gjörgæsluhjúkrun	64
Lyflæknisfræði	39	Taugasjúkdómafræði	55	Upplýsingatækni í hjúkrun	64
Blóðlæknisfræði	39	Öldrunarlæknisfræði	55	Öldrunarhjúkrun	65
Gigtarlæknisfræði	40	Eðlisfræðingar	55	Skrifstofa fjárfæðinga og upplýsinga	65
Hjartalæknisfræði	41	Félagsráðgjafar	56	Skrifstofa forstjóra	65
Innkirtlalæknisfræði	42	Geislafraðingar	56	Skrifstofa framkvæmdastjóra hjúkrunar	65
Lungnalæknisfræði	43	Iðjuþjálfar	56	Skrifstofa framkvæmdastjóra lækninga	66
Meltingarlæknisfræði	45	Lífefnafræðingar	56	Skrifstofa kennslu, vísinda og þróunar	66
Nýrnalæknisfræði	45	Líffræðingar	56	Skrifstofa tækni og eigna	67
Smitsjúkdómalæknisfræði	46				

Yfirlit yfir vísindastörf á LSH 2007 í starfrófsröð

Almenn geðlæknisfræði	36	Innkirtlalæknisfræði	42	Sálgæsla presta og djákna	59
Augnlæknisfræði	32	Krabbameinshjúkrun	63	Sjúkrahjálfun	34
Barnahjúkrun	60	Krabbameinlæknisfræði	37	Skrifstofa fjárfæðinga og upplýsinga	65
Barnalæknisfræði	32	Kvensjúkdómafræði	35	Skrifstofa forstjóra	65
Blóðlæknisfræði	39	Kynheilbrigði	63	Skrifstofa framkvæmdastjóra hjúkrunar	65
Bráðahjúkrun	61	Lífefna- og sameindalíffræði	38	Skrifstofa framkvæmdastjóra lækninga	66
Bráðalæknisfræði	33	Lífefnafræði og meinafræði	38	Skrifstofa kennslu, vísinda og þróunar	66
Bæklunarlæknisfræði	51	Lífefnafræðingar	56	Skrifstofa tækni og eigna	67
Eðlisfræðingar	55	Líffræðingar	56	Skurðlæknisfræði	50
Endurhæfingarlæknisfræði / sjúkrahjálfun	34	Líffærameinafræði	46	Skurðlæknisfræði brjósta, innkirtla og meltingarfæra	50
Félagsráðgjafar	56	Ljósmyndfræði/Fæðingarhjálp	64	Skurð-, svæfinga- og gjörgæsluhjúkrun	64
Fæðinga- og kvensjúkdómafræði	35	Lungnalæknisfræði	43	Smitsjúkdómalæknisfræði	46
Geðhjúkrun	61	Lyfjafræðingar	58	Svæfinga- og gjörgæslulæknisfræði	53
Geðsjúkdómafræði	36	Lyflæknisfræði	39	Sýklafræði	54
Geislafraðingar	56	Læknisfræðileg endurhæfing	34	Talmeinafræðingar	59
Gigtarlæknisfræði	40	Meðgöngu- og fæðingfræði	35	Taugasjúkdómafræði	55
Háls-, nef og eyrnalæknisfræði	51	Meinafræði	46	Upplýsingatækni í hjúkrun	64
Heila- og taugaskurðlæknisfræði	51	Meltingarlæknisfræði	45	Veirufræði	54
Hjartalæknisfræði	41	Myndgreining	48	Þvagfæralæknisfræði	52
Hjarta- og lungnaskurðlæknisfræði	51	Nýrnalæknisfræði	45	Æðaskurðlæknisfræði	53
Hjúkrun aðgerðasjúklinga	62	Ónæmisfræði	48	Öldrunarhjúkrun	65
Hjúkrunarstjórnun	63	Rannsóknastofa í næringarfræði	59	Öldrunarlæknisfræði	55
Hjúkrun langveikra fullorðinna	62	Sálarfræði	36		
Iðjuþjálfar	56	Sálfræðingar vefrænna deilda	58		

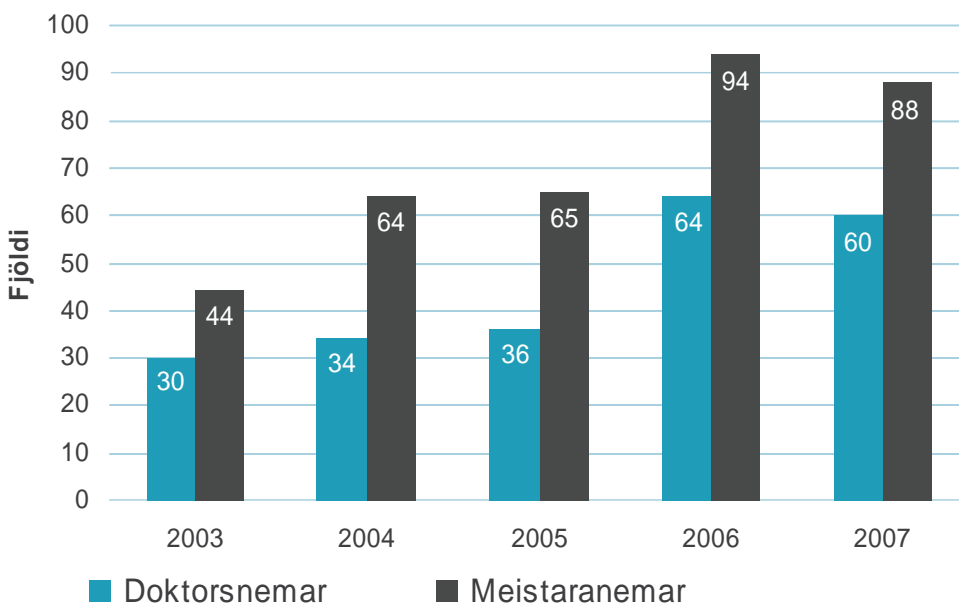
Vísindagreinar og bókakaflar frá LSH 2001-2007



Starfsmenn LSH áttu aðild að 233 vísindagreinum og bókaköflum í fagbókum og ritrýndum vísindatímaritum á árinu 2007 (sjá súlurit hér að ofan). Heldur fleiri greinar birtust í erlendum tímaritum á árinu 2007 en árið á undan, í takt við

fyrri stiganda. Hins vegar hefur smávegis dregið úr því að menn birti greinar sínar í innlendum ritrýndum tímaritum. Í heildina er framlagið glæsilegt. Við á SKVP óskum starfsmönnum til hamingju með þennan árangur.

Doktors- og meistaranemar við Landspítala árin 2003-2007



Vísindastefna 2007

Framtíðarsýn

Öflugt vísindastarf er forsenda góðrar heilbrigðisþjónustu og menntunar heilbrigðisstétta. Landspítali - háskólasjúkrahús vinnur ásamt öðrum vísinda- og heilbrigðisstofnunum að því að bæta heilbrigði þjóðarinnar með hagnýtingu vísindarannsókna og þekkingarmiðlun. Í ljósi þessa setur Landspítali - háskólasjúkrahús sér það markmið að vera árið 2012 eitt af fimm bestu háskólasjúkrahúsum á Norðurlöndum hvað varðar árangur og afköst í vísindarannsóknum.

Stefna

LSH verði í fremstu röð alþjóðlega í heilbrigðisvísindum og eftirsóknarverður samstarfsaðili fyrir innlendar og erlendar stofnanir og fyrirtæki. Fjárframlag stjórnvalda til vísindarannsókna á LSH fylgi þeirri þróun sem er hjá norrænum háskólasjúkrahúsum og verði orðið 3% af veltu spítalans fyrir árið 2011 og fari um helmingur til Vísindasjóðs LSH. Jafnframt er gert ráð fyrir því að vísindamenn spítalans sækji samsvarandi fjármagn til ytri samkeppnissjóða. Nýting fjár til vísindarannsókna á LSH fari eftir árangursmati og samkeppni með jafningjamati. Markvisst verði unnið að bættri aðstöðu til vísindastarfa, uppbyggingu öflugra vísindahópa og nýliðun. Vísindaverkefni nái til grunnrannsókna, klínískra rannsókna og lýðheilsurannsókna og taki tillit til þarfa samfélagsins. Lögð er áhersla á að rannsóknir séu alþjóðlega samkeppnisfærar og hvatt er til breiðrar faglegar nálgunar.

Framkvæmd

Markaðssókn

- Kynna sérstöðu og styrkleika LSH til vísindastarfa og menntunar fyrir stjórnvöldum og almenningi.
- Kynna niðurstöður og ávinning af vísindastarfsemi LSH.
- Koma á samstarfssamningum við innlendar og erlendar vísindastofnanir um sameiginleg vísindaverkefni, klínískra gagnagrunna og tengdar stöður vísindamanna.
- Kynna kraftmikinn hóp reyndra og uppnennandi vísindamanna sem gera LSH aðlaðandi kost til samstarfs fyrir öflugra vísindamenn.

Fjáröflun

- Efla fjárstreymi frá styrktaraðilum utan spítalans.
- Skipuleggja faglega aðstoð við öflun styrkja og frágang einkaleyfa.

Skipting rannsóknarfjár

Fjárframlag Vísindasjóðs LSH renni

- til rannsóknarhópa spítalans í samræmi við árangur í vísindarannsóknum undanfarin 5 ár.
- í samkeppnissjóð samkvæmt umsóknum.
- til ungra, uppnennandi vísindamanna og doktorsnema á sjúkrahúsinu.

Hlutfall hvers þáttar er ákveðinn af stjórn Vísindasjóðs og Vísindaráði LSH.

Eftirfylgni

Árlegt uppgjör sýni að fjármögnun og nýting fjár til vísinda er gegnsæ og fylgir viðurkenndum reglum um rekstur.

Innri aðstaða

Stuðlað verður að uppbyggingu öflugra rannsóknarhópa sem byggja á starfi vísindamanna sem hafa þegar hlotið alþjóðlega viðurkenningu. Þar verði

- rekstrarleg ábyrgð
- handleiðsla doktorsnemenda
- post-doc stöður
- þróun fjölfaglegra vísindaverkefna

Tryggt verður að vísindamenn og rannsóknarhópar sem fá fjárframlög skv. árangursmati hafi húsnæði, aðgang að sjúklingum, legudeildum og tækjabúnaði á spítalanum eftir því sem klínísk notkun þessarar aðstöðu leyfir.

Stuðlað verður að uppbyggingu lífsýnabanka og rafrænna gagnabanka þar sem vísindamönnum sjúkrahússins er tryggður aðgangur til að svara vísindalegum spurningum.

Ábyrgð

- Vísindastefna er samþykkt af framkvæmdastjórn.
- Vísindaráð LSH er ráðgefandi um allt er varðar framkvæmd vísindastefnu spítalans.
- Vísindaráð LSH semur matsreglur í samræmi við alþjóðlegar viðmiðanir og með hliðsjón af matsreglum íslenskra háskóla.
- Skrifstofa kennslu, vísinda og þróunar annast framkvæmd vísindastefnu fyrir hönd framkvæmdastjórnar LSH.
- Forstöðumenn fræðasviða/forsvarsmenn fræðigreina, vísindakjarnar og einstakir vísindamenn bera ábyrgð á sínum vísindarannsóknnum.
- Sjúkrahúsið ber lögbundna ábyrgð á öllum gögnum um sjúklunga og lífsýnum sem safnað er á vegum LSH.

Mælingar

Árangur og afköst verða mæld með

- ISI skráðum vísindagreinum
- tilvitnunum
- mati ytri aðila
- fjölda nema í meistara- og doktorsnámi
- fjölda alþjóðlegra samstarfsverkefna
- fjárhæðum aðfengra styrkja
- stofnun sprotafyrirtækja
- fjölda einkaleyfa
- öðrum þáttum s.s. matsreglum HÍ.

Greinargerð

Með því að úthluta fé til vísindarannsókna á grundvelli árangursmælinga tryggir LSH nýtingu fjármagnsins.

Með því að úthluta hluta rannsóknarfjár á grundvelli árangurs undanfarinna ára er byggt á þeim styrk sem er í vísindarannsóknnum á stofnuninni, enda eru rannsóknarhópar sem hafa sannað árangur sinn líklegastir til að halda því áfram og nýta féð með mestum árangri.

Með því að úthluta fé á grundvelli nýrra umsókna gefst færi á að styrkja ný og vönduð verkefni.

Þannig er til dæmis hægt að taka sérstakt tillit til ungra og efnilegra vísindamanna og þeirra sem eru nýlega komnir til starfa á LSH.

Jafningjamati er beitt til að meta umsóknir um styrki til nýrra vísindarannsókna. Þannig eru yfirmenn hvattir til þess með beinni tengingu milli fjármögnunar á vísindastarfsemi og árangurs að ráða til starfa framúrskarandi unga vísindamenn og skapa þeim svigrúm til uppbyggingar.

Stuðst er við árangursmælingu og jafningjamati til að úthluta fé til vísindarannsókna í þeim löndum þar sem bestur árangur hefur náðst. Í Finnlandi er til dæmis úthlutað að verulegu leyti á grundvelli árangurs undanfarinna ára og í Bandaríkjunum er byggt á samkeppni og jafningjamati.

Áætlað er að LSH verji um 1,5% af ársveltu til vísindarannsókna. Til viðmiðunar fær Karolinska sjúkrahúsið í Stokkhólmi til vísindarannsókna upphæð sem svarar til 12% af árlegri veltu þess, þar af kemur tæpur helmingur eða 5% beint frá sjúkrahúsinu sjálfu eða heilbrigðisyfirvöldum.

Ný Vísindastefna 2007 var samþykkt á fundi framkvæmdastjórnar Landspítala 24. apríl 2007

Vísindasjóður LSH

Vísindasjóður LSH er rannsóknarsjóður, sem árlega veitir um það bil 50 milljónum króna í rannsóknarstyrki til starfsmanna spítalans. Vísindasjóður var formlega stofnaður á árinu 2000 við sameiningu vísindasjóða Landspítala og Sjúkrahúss Reykjavíkur og voru fyrstu styrkveitingar úr sjóðnum á árinu 2002. Stjórn Vísindasjóðs ákveður hverjir fá styrki úr sjóðnum, með hliðsjón af umsögnum frá Vísindaráði LSH. Styrkir eru veittir einu sinni á ári og eru afhentir á vísindadögum að vori.

Stjórn vísindasjóðs LSH, skipuð í mars 2006 til fjögurra ára.

Gísli H. Sigurðsson yfirlæknir og prófessor

Herdís Herbertsdóttir sviðsstjóri hjúkrunar

Kristján Erlendsson framkvæmdastjóri kennslu, vísinda og þróunar

Magnús Pétursson forstjóri, sem jafnframt er formaður

Rúnar Bjarni Jóhannsson sviðsstjóri fjármálasviðs



Vísindaráð

Vísindaráð er framkvæmdastjórn til ráðgjafar um vísindastefnu og vísindastarf á sjúkrahúsinu. Einnig um allt sem snertir vísindastefnu sjúkrahússins gagnvart háskólastofnunum og einkafyrirtækjum hér á landi eða í öðrum löndum.

Vísindaráð LSH er skipað sjö mönnum til fjögurra ára, sbr. ákvörðun framkvæmdastjórnar 15. mars 2005.

Vísindaráð hefur það hlutverk að sjá um kynningu á vísindastarfi sem fram fer á spítalanum.

Árlega eru haldnir vísindadagar þar sem markverðar vísindaniðurstöður eru kynntar fyrir starfsfólki spítalans, fræðimönnum og almenningi. Þá er vísindaráð til ráðgjafar við veitingu viðurkenninga fyrir vísindastörf á spítalanum.

Vísindaráð á aðild að úthlutun styrkja úr Vísindasjóði LSH samkvæmt reglum sjóðsins, og semur matsreglur í samræmi við alþjóðlegar viðmiðanir og með hliðsjón af matsreglum íslenskra háskóla.

Vísindaráð er skrifstofu kennslu, vísinda og þróunar til ráðgjafar um þau verkefni hennar sem snúa að háskóla- og vísindastarfi og þróun heilbrigðisvísinda.

Vísindastyrkir 2007

Alls bárust 116 styrkumsóknir til Vísindasjóðs 2007, um 170 milljónir króna. Vísindaráð mat umsóknir og gerði tillögur til stjórnar Vísindasjóðs og 101 verkefni hlaut styrk. Úthlutað var 54 milljónum króna.

Vísindi á vordögum

“Vísindi á vordögum” voru að þessu sinni haldin 27. apríl.

Aðalfyrirlesari var dr. John Michael Gaziano prófessor frá Harvard.

Heiðursvísindamaður ársins var að þessu sinni valinn Guðmundur Þorgeirsson sviðsstjóri lækninga og prófessor.

Ungur vísindamaður ársins var Sveinn Hákon Harðarson, doktorsnemi við Háskóla Íslands og augndeild LSH.

Veggspjaldasýning var haldin í K-byggingu. Hún var opnuð 27. apríl og stóð í viku. Þar kynntu vísindamenn á LSH verkefni sín og alls voru sýnd 109 veggspjöld.



Vísindaráð LSH

Gísli H. Sigurðsson yfirlæknir og prófessor (formaður), Rósa Björk Barkardóttir yfirlæknir (varaformaður), Eiríkur Örn Arnarson forstöðusálfræðingur og dósent, Guðrún Kristjánsdóttir hjúkrunarfræðingur og prófessor, Jón Gunnlaugur Jónasson yfirlæknir og prófessor, Magnús Karl Magnússon sérfræðilæknir, Sigríður Gunnarsdóttir hjúkrunarfræðingur og lektor

Varamenn

Magnús Gottfreðsson sérfræðilæknir og dósent, Sigrún Gunnarsdóttir hjúkrunarfræðingur og lektor, Helga Bragadóttir hjúkrunarfræðingur og lektor, Herdís Sveinsdóttir hjúkrunarfræðingur og prófessor, Einar Stefánsson forstöðulæknir og dósent, Rafn Benediktsson sérfræðilæknir og dósent, Eiríkur Líndal sálfræðingur, Þórður Helgason heilbrigðisverkfræðingur og aðjúnt

Styrkveitingar Vísindasjóðs LSH 2007

Aðild stutta arms lítningis 3 í sjúkdómsferli krabbameina. Þórgunnur E. Pétursdóttir, Valgarður Egilsson, Jóhannes Björnsson, Páll Helgi Möller, Unnur Þorsteinsdóttir, Sigurður Ingvarsson, Stefan Imreh.

Afdrif þeirra sem leituðu til bráðamóttöku Landspítala - háskólasjúkrahúss við Hringbraut og voru útskrifaðir heim og létust innan mánaðar. Oddný S. Gunnarsdóttir, Vilhjálmur Rafnsson.

Afleiðingar höfuðáverka meðal íslenskra barna og unglinga. Jónas G. Halldórsson, Eiríkur Örn Arnarson, Guðmundur B. Arnkelsson, Hulda Brá Magnadóttir, Kjell M. Flekkøy, Kristinn Tómasson.

Algengi geðraskana á Íslandi. Jón G. Stefánsson, Eiríkur Lindal.

Algengi og nýgengi gáttatífs á Íslandi 1987-2005. Kortlagning og einangrun áhættugena gáttatífs. Davíð O. Arnar, Hilma Hólm, Guðmundur Þorgeirsson, Jón Þór Sverrisson.

Algengi og nýgengi þrýstingssára á LSH. Ásta Steinunn Thoroddsen, Jónína Sigurðardóttir, Guðbjörg Pálsdóttir, hjúkrunarfræðingur, Marta Kjartansdóttir, Guðrún Sigurjónsdóttir.

Asmi og öndunarfæraeinkenni meðal 20 - 44 ára Íslendinga, samanburður með 15 ára millibili. Michael Clausen, Davíð Gíslason, Þórarinn Gíslason, Sigurveig Sigurðardóttir, Christer Janson.

Áhrif ónæmisglæða á angafrumur – lykill að eflingu ónæmissvars í nýburamúsum? Sólveig G. Hannesdóttir, Ingileif Jónsdóttir.

Áhrif sykinga og bólgu á æðasjúkdóma. Bjarni Þjóðleifsson, Vilmundur Guðnason, Sigurlaug Sveinbjörnsdóttir, Ísleifur Ólafsson, Þórarinn Gíslason.

Áhrif TGF-β1 á þroskunarferli óþroskaðra T fruma. Björn Rúnar Lúðvíksson, Brynja Gunnlaugsdóttir, Helgi Valdimarsson, Antonella Viola.

Áhrif þekktra og óþekktra náttúruafna á þroskun angafrumna. Jóna Freysdóttir, Arnór Víkingsson, Ingibjörg Harðardóttir.

Áhrif þyngdartaps og neyslu sjávarfangs á leptín, ghrelín og adiponektín styrk í blóði í of þungum, ungum, evrópskum einstaklingum. Alfons Ramel, Inga Þórsdóttir, Mairead Kiely, Alfredo Martínéz.

Ástand sjúklinga fyrir innlögn á gjörgæslu – eftirlit, mat og viðbrögð á legudeild. (vinnuheit). Þorsteinn Jónsson, Alma D. Möller, Lovisa Baldursdóttir, Helga Jónsdóttir.

Berkjuskúl (Bronchiectasis) faraldsfræði og tengsl við sjúkdóma. Jón Þorkell Einarsson, Ólafur Baldursson, Gunnar Guðmundsson, Vilmundur Guðnason.

Boðkerfi í æðapeli. Hlutverk Akt og AMPkinasa í fosfórun og örvun eNOS. Guðmundur Þorgeirsson, Haraldur Halldórsson.

Breiðvirkt prótín bóluafni og öruggir ónæmisglæðar til

bólusetninga nýbura gegn pneumókokkasjúkdómum. Þórunn Ásta Ólafsdóttir, Eszter Nagy.

Breytingar í fjölda erfðafnisraða í erfðamengi mannsins greindar með örsýnaraðsöfnum. Jón Jóhannes Jónsson, Helga Hauksdóttir, Hans Guttormur Þormar, Bjarki Guðmundsson, Vigdís Stefánsdóttir, Jóhann Heiðar Jóhannsson, Margrét Steinarsdóttir, Hildur Harðardóttir.

Cystic Fibrosis á Íslandi. Ólafur Baldursson, Hörður Bergsteinnsson, Brynja Jónsdóttir.

Eosinophilic oesophagitis á Íslandi. Ari Viðir Axelsson, Jóhannes Björnsson, Kristrún Benediksdóttir, Lúther Sigurðsson, Kjartan B Örvar, Sigurbjörn Birgisson.

Er fæðuofnæmi vaxandi hjá íslenskum smábörnum. Sigurveig Þ. Sigurðardóttir, Michael Clausen, Björn Árdal.

Er ofnæmismyndun ungra barna háð RS veirusýkingu? Sigurður Kristjánsson, Ásgeir Haraldsson, Stefania Bjarnarson, Göran Wennergren.

Er truflun á stjórnum ónæmisvara í kverkeittum mikilvægur orsakabáttur sóra? Sigrún Laufey Sigurðardóttir, Helgi Valdimarsson, Andrew Johnston, Guðmundur Hrafn Guðmundsson.

Euro Heart Survey Programme. PCI-registry. Skráning og gæðaeftirlit kransæðavíkkunar í Evrópu. Samstarfsverkefni Evrópska Hjartalæknafélagsins (ESC) og Hjartasjúkdómafélags íslenskra lækna. Karl Andersen, Gestur Þorgeirsson, Kristján Eijólfsson.

Evrópsk rannsókn á lyfjaerfðafraði ópíóíða, EPOS. Sigríður Gunnarsdóttir, Páll Klepstad, Stein Kaasa, Ola Dale, Frank Skorpen.

Faralds- og erfðafraði Parkinsonveiki á Íslandi. Sigurlaug Sveinbjörnsdóttir, Andrew Lees, Yoav Ben-Shlomo.

Faraldsfræði Huntington's sjúkdóms á Íslandi. Elias Ólafsson, Ólafur Sveinsson, Sigurður Halldórsson.

Faraldsfræði lungnatrefjunar á Ísland. Gunnar Guðmundsson, Helgi J. Ísaksson.

Faraldsfræðileg rannsókn á áhættubáttum kransæðasjúkdóma og efnaskiptavillu hjá geðklofasjúklingum sem eru í eftirfylgd við legu- og göngudeild geðsviðs LSH að Kleppi. Halldór Kolbeinsson, Ólafur Sveinsson, Kristófer Þorleifsson, Nanna Briem, Lára Björgvinsdóttir, Rafn Benediktsson.

Fjölskyldumeðferð fyrir eftirleit börn. Ragnar Bjarnason, Árni V. Þórsson, Þrúður Gunnarsdóttir, Urður Njarðvík, Anna Sigríður Ólafsdóttir, Linda W. Craighead.

Fjölskykrúsætækur B-minnisfrumur í eitilvel nýfæddra mýsa. Stefania P. Bjarnarson, Ingileif Jónsdóttir, Maren Henneken, Clarie-Anne Siegrist, Emanuelle Trannoy, Giuseppe Del Giudice.

Framhaldsrannsókn á raförvunarmeðferð við útlægan alskaða mánu – RISE aðferðin. Páll E. Ingvarsson, Þórður Helgason, Sigrún Knútsdóttir, Vilborg Guðmundsdóttir, Stefán Yngvason, Paolo Gargiulo.

Geðheilsa kvenna og barneignir: Meðgöngu- og fæðingarþunglyndi íslenskra kvenna, félagslegar aðstæður þeirra, notkun á geðvirkum efnum og tengsl þess við þroska barna þeirra. Jón Friðrik Sigurðsson, Agnes Agnarsdóttir, Hafrún Kristjánsdóttir, Pétur Tyrfringsson, Halldóra Ólafsdóttir, Engilbert Sigurðsson, Chris Evans, CORE Systems í Englandi.

Genatjáning og bólgusvörun hjá kæfisvefnisjúklingum. Þórarinn Gíslason, Allan Pack, Erna Sif Arnardóttir.

Greining kransæðasjúkdóms með 64 sneiða tölvusneiðmyndaþeki. Karl Andersen, Kári Stefánsson, Birna Jónsdóttir, C. Michael Gibson, Björn Rúnar Lúðvíksson, Kristján Eijólfsson, Axel F Sigurðsson, Sigurpáll Scheving, Þórarinn Guðnason, Sigurdís Haraldsdóttir, Álfhildur Þórðardóttir, Sandra Dís Steinþórsdóttir, Inga Rós Valgeirsdóttir.

Hefur PTPN1 genið hlutverki að gegna í stofnfrumueiginleikum brjóstþekju? Magnús Karl Magnússon, Þórarinn Guðjónsson, Valgarður Sigurðsson, Ragnar Pálsson, Bjlgja Hilmarsdóttir.

Heilsufarsleg áhrif lífvirkra efna í fiski – langtímaárangur íhlutandi rannsóknar. Inga Þórsdóttir, Mairead Kiely, Alfredo Martínéz, Narcisa M. Bandarra.

Heimilisofbeldi gegn konum: Hlutverk hjúkrunafræðinga. Kolbrún Kristiansen, Erla Kolbrún Svavarsdóttir, Brynja Örlýgsdóttir, Oddfríður Ragnheiður Þórsdóttir.

Hlutverk PD-1 ónæmisviðtakans í sjálfsöfnæmi. Rannsókn á fjölskyldum með ættlæga rauða úlfa. Kristján Steinsson, Helga Kristjánsdóttir, Marta E. Alarcon-Riquelme, Gerður Gröndal.

Hlutverk Sprouty og sprouty-tengdra boðferla í formmyndun brjóstkiðils. Sprouty and sprouty-related signaling pathways in breast morphogenesis. Þórarinn Guðjónsson, Magnús Karl Magnússon, Ole William.

Hlutverk Th17 frumna í meingerð sóra. Andrew Johnston Helgi Valdimarsson, Esther Hjálmsdóttir, Ása Brynjólfssdóttir, Steingrímur Davíðsson

Homing of polysaccharide specific B cells. Maren Henneken, Ingileif Jónsdóttir

Hugræn atterlismeðferð í almennt heilsugæslu. Jón Friðrik Sigurðsson, Halldóra Ólafsdóttir, Linda Bára Lýðsdóttir og Pétur Tyrfringsson, Arnar Hauksson, Marga Thome, Urður Njarðvík, Sigríður Sía Jónsdóttir, Sigríður Brynja Sigurðardóttir, Gyða Haraldsdóttir, Sesselja Guðmundsdóttir.

Hugur og Heilsa. Eiríkur Örn Arnarson, W.Ed Craighead.

Hömlun á 11 -HSD, kynjubundinn og/eða DNA-háður mismunur á svörun. Helga Ágústa Sigurjónsdóttir, Olle Melander, Sven Wallerstedt.

Imaging of Activity of Electrically Stimulated Denervated Degenerated Muscles (DDM) with T2 weighted MRI, basics for Modelling. Þórður Helgason, Paolo Gargiulo, Thomas Mandl, Hildur Einarsson, Páll E. Ingvarsson, Þorgeir Pálsson.

Ífarandi sýkingar af völdum streptókokka af flokki B. Sjúkdómshorfur, stofngerð og sýklalyfjanæmi. Helga Erlendsdóttir, Karl G. Kristinsson, Ásgeir Haraldsson, Magnús Gottfredsson.

Klínísk og sameindafræðileg faraldsfræði methicillin ónæmra *Staphylococcus aureus* (MÓSA) á Íslandi árin 2000-2008. Ólafur Guðlaugsson, Hjördis Harðardóttir, Barbara J Holzkecht.

Kortlagning brenglana í erfðamengi brjóstæxlissýna með hjálp örflögutækni. Rósa Björk Barkardóttir, Aðalgeir Arason, Bjarni A. Agnarsson, Óskar Þór Jóhannsson.

Lágskammta aspirínmeðferð í liðagigt. Arnór Víkingsson, Jóna Freysdóttir, Eggert Gunnarsson.

Mat á þremur meðferðarleiðum gaumstols í sjónleit. Haukur Hjaltason, Arni Kristjánsson, Styrmir Sævarsson.

Mataræði og hreyfing 3ja og 5 ára barna. Ingibjörg Gunnarsdóttir, Hólmfríður Þorgeirsdóttir, Inga Þórsdóttir.

Málstol og gaumstol eftir heilablóðfall. Samband einkenna við staðsetningu heilaskaða. Sigríður Magnúsdóttir, Haukur Hjaltason, Ólafur Kjartansson, Júlíus Friðriksson, Chris Rorden.

Meðfædd ósæðarþrengsl (aortic coarctation) á Íslandi 1985-2006. Bjarni Torfason, Tómas Guðbjartsson, Gunnlaugur Sigfússon, Hróðmar Helgason.

Mjög þung börn og afdrif þeirra og mæðrana við fæðingu og á fyrsta æviskeiði hjá börnunum. Reynir Tómas Geirsson, Harpa Viðarsdóttir, Hildur Harðardóttir, Atli Dagbjartsson, Unnur Valdimarsdóttir.

Molecular function of Pogz and Dlg7 in stem cell maintenance and differentiation. Ólafur E. Sigurjónsson, Kristbjörn Orri Guðmundsson.

Mónóklónal gammopátía á Íslandi; faraldsfræði, ættgengi, meingerð, tengdir sjúkdómar, afdrif og horfur. Vilhelmina Haraldsdóttir, Hlíf Steingrimsdóttir, Helga M. Ögmundsdóttir, Ísleifur Ólafsson, Ólafur E. Sigurjónsson, Helga K. Einarsdóttir, Vilmundur Guðnason, Þórunn Rafnar, Laufey Tryggvadóttir, Jón Gunnlaugur Jónasson, Guðríður H. Ólafsdóttir, Elínborg Ólafsdóttir, María Þorsteinsdóttir, Sólveig Sigurbjörnsdóttir.

Mögnun og genatjáning á völdum litningasvæðum í brjóstæxlissýnum og fylgni við sjúkdómshorfur. Rósa Björk Barkardóttir, Aðalgeir Arason, Bjarni A. Agnarsson, Óskar Þór Jóhannsson.

Náttúrulegar varnir lungnaþekju gegn sýkingum og krabbameinsmyndun. Ólafur Baldursson, Þórarinn Guðjónsson, Guðmundur Hrafn Guðmundsson, Magnús Gottfredsson, Sigurbergur Kárason.

Nýrnafrumkrabbamein á Íslandi. Tómas Guðbjartsson, Bjarni Torfason, Bjarni Geir Viðarsson.

Nýrnasteinar: Faraldsfræði, efnaskiptasvipgerð og meingenalit. Viðar Eðvarðsson, Runólfur Pálsson, Ólafur Skúli Indriðason, Ingunn Þorsteinsdóttir, Hákon Hákonarson, John Asplin, Robert C. Elston, Marcella Devoto.

Nýtt vitrænt skimunartæki fyrir snemmbúin æðavitglöp (The Memory and Executive Test Battery; METB). Kristín Inga Hannesdóttir, Jón Friðrik Sigurðsson, Hugh Markus, Robin G. Morris.

Ónæmisfræðileg athugun á IgA nýrnameini (IgA nephropathy ; IgA-N). Ónæmislitun á vefjasneiðum teknum með nýrnaðstungu. Þorbjörn Jónsson, Sverrir Harðarson, Magnús Böðvarsson, Helgi Valdimarsson, Ragnhildur Jóna Kolka.

Ónæmissvör nýburamúsa gegn próteínbóluefnum meningókokka B. Ingileif Jónsdóttir, Mariagrazia Pizza, Marzia Guliani, Novartis Vaccines.

Ónæmissvör nýburamúsa gegn próteintengdu fjölsýkrubóluefni gegn meningókokkum. Siggeir Fannar Brynjólfsson, Ingileif Jónsdóttir.

Prófræðileg úttekt á íslenski útgáfu DS14 listans meðal hjartasjúklinga. Axel F. Sigurðsson, Hróbjartur Darri Karlsson, Erla Svansdóttir, Johan Denollet.

Próteintjáning í nýrnavef. Stöðlun SELDI tækninnar og rannsókn á áhrifum blóðþurrðar á próteintjáningu í eðlilegum nýrnavef og nýrnkrabbameinum. Vigdís Pétursdóttir, Eiríkur Jónsson, Guðmundur Víkar Einarsson, Hrefna Guðmundsdóttir, Rósa Björk Barkardóttir, Sverrir Harðarson, Tómas Guðbjartsson.

Rannsóknir á líffærasértækum ónæmissjúkdómum með heilkenni Sjögrens sem móðelsjúkdóm. Björn Guðbjörnsson, Olle Kämpe, Puriður Þorsteinsdóttir.

Rannsóknir á þætti ependýmis í endurvexti sjóntaugar í gullfiski. Sigurjón B. Stefánsson, Finnbogi Rútur Þormóðsson, Elias Ólafsson.

Reykningar, magnaþættir og langvinn lungnaþemba. Guðmundur Jóhann Arason, Þórarinn Gíslason.

Ristilkrabbamein á Íslandi í 50 ár (1955-2004), meinafræðileg athugun, rannsókn á lífun með tilliti til meinafræðilegra þátta. Jón G. Jónasson.

Samanburður á grindarbotnsþjálfun við áreynsluþvagleka með raförvun og án raförvunar. Halldóra Eyjólfsdóttir, Guðmundur Geirsson, Þórarinn Sveinsson, María Ragnarsdóttir.

Samanburður á kransæðahjáveituaðgerðum framkvæmdum á sláandi hjarta og með aðstoð hjarta- og lungnavélar. Tómas Guðbjartsson, Eiríkur Jónsson, Guðmundur Víkar Einarsson, Sverrir Harðarson, Vigdís Pétursdóttir.

Sameindafræðilegar orsakir ónæmis, meinvirkni og útbreiðslu *Streptococcus pneumoniae*. Martha Á. Hjálmarsdóttir, Karl G. Kristinsson.

Siðkomin áhrif krabbameinsmeðferðar á heyrn og jafnvægi barna. Ásgeir Haraldsson, Einar Jón Einarsson, Hannes Petersen, Guðmundur Jónmundsson, Jón R. Kristinsson, Ólafur Gísli Jónsson, Christian Moëll, Måns Magnusson Thomas Wiebe, Per-Anders Fransson, Mikael Karlberg, Jan Grenner.

Sjálfskilningur, samskiptavenjur og sérfræðipækning á listarstoli: Orðræðugreining. Linda Björnsdóttir, Kristín Björnsdóttir, Jóhanna Bernharðsdóttir.

Sjálfvigstilraunir meðhöndlaðar á gjörgæsludeildum LSH 2000 – 2004. Sigurbergur Kárason, Einar Örn Einarsson, Ólafur Baldursson, Þórarinn Guðjónsson, Guðmundur Hrafn Guðmundsson.

Smáæðablóðflæði í þörmum: flæðissveiflur. Gísli H. Sigurðsson, Luzius Hiltbrand, Vladimir Krejci.

Stuðningsmeðferð fyrir fólk með langvinna lungnateppu og fjölskyldur þeirra. Helga Jónsdóttir, Þorbjörg Sóley Ingadóttir.

Stöðlun og flokkun á fagmáli sjúkrapjálfunar LSH. Arna Harðardóttir, Alan Aronson.

Survival of polysaccharide specific B cells induced by vaccination in infancy. Maren Henneken, Ingileif Jónsdóttir, Emanuelle Trannoy.

Súrefnismælingar í augnbotnum. Einar Stefánsson, Sveinn Hákon Harðarson, Þór Eysteinnsson, María Soffía Gottfredsdóttir, Samy Basit, Aðalbjörn Þorsteinnsson, Jón Atli Benediktsson, James Melvin Beach, Gísli Hreinn Halldórsson, Röbert Arnar Karlsson, Alon Harris, Peter Koch Jensen o.fl.

Svipgerð T frumna í fullorðnum einstaklingum sem misstu hluta eða allan týmus í frumbersku. Jenna Huld Eysteinsdóttir, Jóna Freysdóttir, Helga M. Ögmundsdóttir, Ásgeir Haraldsson, Inga Skaftadóttir, Hróðmar Helgason.

Taugasálfræði geðklofa – erfðafræði trúflunar á skilvitund. Þórður Sigmundsson, Brynja Björk Magnúsdóttir.

Tenging taugastarfsemi við daglega iðju: Réttmæting matsaðferðar. Guðrún Árnadóttir, Anne Fisher.

Tengjast breytingar á meðallengd legu, hjúkrunarþyngd og heildarkostnaði pr. legu, viðvarandi breytingum á NordDRG flokkunarkerfinu? Elin J. G. Hafsteinsdóttir, Luigi Siciliani.

Tengsl IgA skorts við sjálfsöfnæmi og munholssjúkdóm. Björn Rúnar Lúðvíksson, Yrsa B. Löve, Davíð Gíslason, Íslensk erfðagreining, Unnur Steina Björnsdóttir.

Tengsl ristruflunar og kransæðasjúkdóms. Gestur Þorgeirsson, Hróbjartur Darri Karlsson, Þórarinn Guðnason.

Tengsl sykrunargalla á IgA sameind sjúklinga með IgA nýrnameini (IgA-N) við magn og virkni próteina lektínferils komplementa. Ragnhildur Kolka, Helgi Valdimarsson, Magnús Böðvarsson, Sigrún Laufey Sigurðardóttir, Sverrir Harðarson, Þorbjörn Jónsson.

Tengslagreining í völdum fjölskyldum með háa tíðni brjóstakrabbameins. Aðalgeir Arason Rósa Björk Barkardóttir, Bjarni A. Agnarsson, Óskar Þór Jóhannsson.

Valda fjölsýkrur eyðinga "naive" B-frumna í nýburamúsum? Brenda C. Adarna, Ingileif Jónsdóttir, Stefania P. Bjarnarson.

Viðbrögð þekjuvefjar lungna við mekanísku álagi. Sigurbergur Kárason, Kristinn Örn Sverrisson, Sigurður Pálsson, Kristinn Sigvaldason.

Vistfræðilegt réttmæti taugasálfræðilegra prófa sem ætlað er að meta stjórnumarfærni folks. Sólveig Jónsdóttir, Haukur Hauksson, Jakob Smári.

Whole Blood Thromboelastometry for Evaluation of the Effect of Haemostatic Agents following Cardio-Pulmonary Bypass. Hanna S. Ásvaldsdóttir, Páll Torfi Öundurason, Brynja R. Guðmundsdóttir, Benny Sörensen.

Þarfir aðstandenda sem fylgja bráðveikum/slösuðum ástvini á bráðamóttöku. Herdís Sveinsdóttir, Guðrún Björg Erlingsdóttir.

Þáttur bólgumiðla í meinþróun kransæðasjúkdóms. Guðmundur Jóhann Arason, Guðmundur Þorgeirsson, Eggert Gunnarsson, Ann Kari Lefvert, Georg Füst, Michele D'Amico, Girish Kotwal.

Þekking og mannaflí í hjúkrun á bráða legudeildum: verkferlar og vinnuumhverfi hjúkrunarfræðinga og sjúkraliða. Helga Bragadóttir, Sigrún Gunnarsdóttir, Þór Ingason, Teitur Helgason, Anna Stefánsdóttir, Elsa B. Friðfinnsdóttir, Kristín Á. Guðmundsdóttir, Lovísa Baldursdóttir.

Þróun á heilsufari, færni og lífun íbúa á hjúkrunarheimilum. Ingibjörg Hjaltadóttir, Ingallíll Rahm Hallberg, Anna Ekwall Kristensson.

Þróun á notkun ónæmisrannsókna og erfðavísa við mat á áhrifum afnæmingarmeðferðar og hugsanleg ættartengsl svörunar við slíki meðferð. Björn Rúnar Lúðvíksson, Vilmundur Guðnason, Arthur Löve.

Þróun vitrænnar getu hjá börnum Alzheimers sjúklinga. Jón Snædal, Magnús Jóhannsson.

Ætli í heiladingli á Íslandi: faraldsfræði í 50 ár. Rafn Benediktsson, Ólafur Kjartansson Jón Gunnlaugur Jónasson, Garðar Guðmundsson, Árni V. Þórsson, Gunnar Sigurðsson, Þorkell Bjarnason, Röntgen Domus Medica. Allir íslenskir innkirtlalæknar munu koma að þessu verkefni með einum eða öðrum hætti.

Öldrunarrannsókn Hjartaverndar: Um tengsl blóðstorkuþátta við heilablóðfall. Páll Torfi Öundurason, Brynja R. Guðmundsdóttir, Sigurlaug Sveinbjörnsdóttir, Pálmi V. Jónsson, Vilmundur Guðnason.





Ársskýrsla Siðanefndar stjórnýslurannsókna á LSH

Siðanefnd stjórnýslurannsókna á LSH var skipuð samkvæmt erindisbréfi 12. mars 2004, til fjögurra ára.

Siðanefnd stjórnýslurannsókna hélt 6 formlega fundi á árinu. Formaður og varaformaður nefndarinnar áttu einnig óformlega fundi bæði með fulltrúum úr nefndinni og starfsmönnum sviða/deilda spítalans út af afgreiðslu mála.

Nefndinni bárust 15 erindi.

Eitt erindi frá starfsmanni LSH vegna doktorsnáms.

Fjögur erindi frá starfsmönnum LSH vegna meistaranáms.

Sjö erindi frá kennurum í HÍ og HA vegna nemenda í hjúkrunarfræði og sálarfræði.

Tvö erindi frá starfsmönnum LSH. Tengjast ekki námi.

Eitt erindi barst frá starfsmanni á Heilbrigðisstofnun Suðurnesja/ Heilbrigðis- og tryggingamálaráðuneytinu vegna doktorsnáms.

Öll erindin voru samþykkt með fyrirvara um úrlausn ákveðinna þátta, sem formanni var falið að fylgja eftir. Erindin hafa nú öll hlotið fullnaðarsamþykki. Einu erindi var vísað frá þar sem svar barst ekki við athugasemdum/fyrirvara nefndarinnar innan tilskilins tíma.

Í nefndinni eiga sæti:

Erna Einarsdóttir sviðsstjóri starfsmannamála, formaður
Jóhannes Pálmason yfirlögfræðingur
Gunnar Helgi Kristinsson prófessor félagsvísindadeild HÍ.

Varamenn:

Svava Þorkeldsdóttir deildarstjóri skrifstofu starfsmannamála,
Oddur Gunnarsson lögfræðingur skrifstofu starfsmannamála,
Ómar H. Kristmundsson lektor félagsvísindadeild HÍ. Ritari
nefndarinnar: Karólína Sveinsdóttir skrifstofustjóri skrifstofu
starfsmannamála.



Ársskýrsla Siðanefndar Landspítala 2007

Siðanefnd Landspítala er þverfagleg nefnd sem starfar á ábyrgð stjórnarnefndar spítalans skv. lögum um réttindi sjúklinga. Nefndin fjallar um vísindarannsóknir, sem framkvæmdar eru á spítalanum, að undanskildum umsóknum um leyfi til fjölþjóðlegra rannsókna og samstarfsverkefna við stofnanir eða aðila utan háskólasjúkrahúsins, en þær skal senda til Vísindasiðanefndar.

Hlutverk nefndarinnar er að meta að vísindaleg og siðfræðileg sjónarmið mæli ekki gegn framkvæmd rannsókna. Óheimilt er að framkvæma vísindarannsókn á mönnum nema hún hafi áður hlotið samþykki siðanefndar.

Nefndarmönnum var boðið á ársfund Vísindasiðanefndar þann 3. febrúar 2007 og greindi fráfarandi formaður nefndarinnar Jón Jóhannes Jónsson frá starfsemi árið 2006.

Í haust voru unnar starfsreglur siðanefndar að fyrirmynd Vísindasiðanefndar. Þær verða þó ekki birtar fyrr en að þær hafa verið aðlagðar að nýrri reglugerð um vísindarannsóknir sem er væntanleg á næstu vikum eða mánuðum.

Siðanefnd fékk ofangreinda reglugerð til umsagnar í lok nóvember.

Tveir nýir aðalmenn komu í nefndina. Helgi Sigurðsson, yfirlæknir í stað Gerðar Gröndal sem fulltrúi lækna ráðs og Elísabet Guðmundsdóttir í stað Jónínu Sigurðardóttur sem fulltrúi hjúkrunarráðs.

Þrír nýir varamenn komu inn á árinu. Sigrún Reykdal, læknir sem varamaður Jóns Snædal, Agnes Smáradóttir, læknir sem varamaður Helga Sigurðssonar og Helga Bragadóttir, hjúkrunarfræðingur sem varamaður Elísabetar Guðmundsdóttur.

Nefndin kann öllu því góða fólki sem kvatt hefur nefndina bestu þakkir fyrir vel unnin störf fyrir siðanefnd í gegnum tíðina.

Jónína Sigurðardóttir forstöðumaður siðanefndar, Svanhvit Leifsdóttir ritari nefndarinnar.

Nefndarmenn í árslok eru:

Kristján Steinsson yfirlæknir, formaður, tilnefndur af framkvæmdastjórn

Jón Snædal yfirlæknir, tilnefndur af lækna ráði

Helgi Sigurðsson yfirlæknir, tilnefndur af lækna ráði

Elísabet Guðmundsdóttir hjúkrunarfræðingur, tilnefnd af hjúkrunarráði

Jóhannes Pálmason yfirlögfræðingur

Kalla Malmquist sjúkrahjálpari, tilnefnd fyrir aðrar

heilbrigðisstéttir af framkvæmdastjórn

Salvör Nordal heimspekingur, tilnefnd af

landlækniseimbættinu

Varamenn:

Þórður Sigmundsson yfirlæknir, Sigrún Reykdal læknir, Agnes

Smáradóttir, læknir, Helga Bragadóttir hjúkrunarfræðingur,

Oddur Gunnarsson lögfræðingur, Eiríkur Örn Arnarson

sálfræðingur, Bryndís Valsdóttir heimspekingur.

Alls voru haldnir 16 fundir á árinu 2007

Fjöldi umsókna og afgreiðsla þeirra var sem hér segir:

Samþykkt erindi frá fyrra ári, 2006	24
Fjöldi erindi um viðbætur/breytingar	13
Fjöldi nýrra umsókna 2007	69
Samþykkt	44
Vísað frá, heyrði ekki undir nefndina	2
Skólaverkefni	1
Hafnað	2
Dregið til baka	1
Erindi sem biða endanlegrar afgreiðslu	14
Erindi sem biða umfjöllunar næsta árs	5

Samtals 106



Erindi frá 2006 samþykkt 2007

Árangur af ísetningu lyfjabrunna á LSH á árunum 2002-2004.

Ábyrgðarmaður: Páll Helgi Möller, yfirlæknir.
Umsækjendur: Guðjón Birgisson, læknir, Agnes Smáráadóttir, læknir, Pétur Hannesson, yfirlæknir, Helgi Sigurðsson, yfirlæknir.

Verkir í geirvörtum hjá mjólkandi mæðrum.

Ábyrgðarmaður: Hildur Sigurðardóttir lektor.
Umsækjandi: Sveinbjörg Brynjólfssdóttir ljósmóðir.

Lyfjahvörf parasetaólís og glutatíons við stóra skammta af parasetaólí.

Ábyrgðarmaður: Gunnar Skúli Ármannsson, læknir.
Umsækjendur: Magnús Jóhannsson, prófessor, Aðalbjörn Þorsteinsson, yfirlæknir, Alma Möller, yfirlæknir.

Stökkbreyting í SERPING1/C1NH hjá íslenski fjölskyldu.

Ábyrgðarmaður: Björn Rúnar Lúðvíksson, læknir.
Umsækjendur: Yrsa B. Löve, læknir, Guðmundur H. Jørgensen, læknir, Jón Jóhannes Jónsson, yfirlæknir.

Blóðsegaleysandi meðferð við bráðri heilablóðþurrð á Íslandi.

Ábyrgðarmaður: Finnboji Jakobsson dósent,taugalæknir.
Umsækjendur: Birna Sigurborg Guðmundsdóttir læknaræmi 3. árs, Elías Ólafsson prófessor, taugalæknir, Albert Páll Sigurðsson taugalæknir, Ólafur Kjartansson röntgenlæknir.

Hemólýtiskir streptókókkar af flokki B (GBS):

Sjúkdómssmynd í börnum, meinvirkni og faraldsfræði.
Ábyrgðarmaður: Ásgeir Haraldsson, prófessor.
Umsækjendur: Karl G. Kristinsson, prófessor, Helga Erlendsdóttir, prófessor, Gestur Pálsson, sérfræðingur, læknaræmi og lífeindafræðinemi.

Botnlangabólga hjá börnum á Barnaspítala Hringins.

Ábyrgðarmaður: Þráinn Rósmundsson yfirlæknir.
Umsækjendur: Kristján Óskarsson, sérfræðingur, Jón Gunnlaugur Jónsson sérfræðingur, Ásgeir Haraldsson, prófessor, nemi.

Osteomyelitis og osteoarthritis hjá börnum á árunum 1995 - 2005.

Ábyrgðarmaður: Ásgeir Haraldsson prófessor.
Umsækjendur: Karl G. Kristinsson, prófessor, Þórolfur Guðnason, sérfræðingur, Guðmundur K. Jónmundsson sérfræðingur, Hörður Harðarson sérfræðingur, Helga Erlendsdóttir klínískur prófessor, Ásgeir Másson læknaræmi.

Afdrif sjúklinga sem útskrifast af bráðamóttöku með óútskýrða kvíðverki.

Ábyrgðarmaður: Guðjón Birgisson skurðlæknir.
Umsækjendur: Ómar Sigurvin læknaræmi, Margrét Oddsdóttir yfirlæknir.

Valmiltistökur á LSH 1993 – 2004, langtíma eftirfylgd.

Ábyrgðarmaður: Guðjón Birgisson skurðlæknir.
Umsækjendur: Margrét Oddsdóttir yfirlæknir, Bergþór Björnsson deildarlæknir, Vilhelmina Haraldsdóttir sviðstjóri Lyf II, Margrét Jóna Einarsdóttir 3. árs læknaræmi.

Úttekt á einkennum og sjúkdómssmynd sjúklinga með slimeigisjúkdóm (e. cystic fibrosis) á Íslandi og samanburður við sambærilega sjúklingahópa í öðrum Evrópulöndum.

Ábyrgðarmaður: Ólafur Baldursson, sérfræðingur.
Umsækjendur: Brynja Jónsdóttir, aðstoðarlæknir, Hörður Bergsteinsson, sérfræðingur, Ísleifur Ólafsson, yfirlæknir.

Að heiman - og heim.

Ábyrgðarmaður: Sigurveig H. Sigurðardóttir, lektor.
Umsækjandi: Kristjana Sigmundsdóttir, félagsráðgjafi, meistaranemi.

Mat á færni og þörfum aldraðra einstaklinga sem bíða eftir hvíldarinnlögn.

Ábyrgðarmaður: Sigrún Bjartmarz, hjúkrunarfræðingur/gæðastjóri á öldrunarsviði.
Umsækjendur: Diana Dröfn Heiðarsdóttir, hjúkrunarfræðinemi, Steinunn Arna Þorsteinsdóttir, hjúkrunarfræðinemi.

Lágskammta TS við greiningu á skútábólgu.

Ábyrgðarmaður: Adólf Þráinnsson, læknir.
Umsækjandi: Klara Fanney Stefánsdóttir, geislafræðinemi.

Nýting Oncentra Master Plan geislaáætlanarkerfis til bættrar geislaadreifingar fyrir sjúklinga sem fá skáreita geislameðferð gegn krabbameini í brjóstvef.
Ábyrgðarmaður: Agnes Þórólfsdóttir, geislafræðingur.
Umsækjendur: Þórdís Halldórsdóttir, geislafræðinemi, Garðar Mýrdal, forstöðumaður.

Bráðainnlagir vegna barnaastma í Reykjavík 1995-2005.

Ábyrgðarmaður: Gunnar Jónsson, yfirlæknir.
Umsækjendur: Björn Árdal, læknir, Sigurður Kristjánsson, yfirlæknir, Ásgeir Haraldsson, prófessor, Sif Gröndal, læknaræmi.

Er hagkvæmt að nota nýja myndaröð til þess að sjá betur heila- og mænisig breytingar í mænu.

Ábyrgðarmaður: Kolbrún Benediksdóttir, sérfræðingur.
Umsækjandi: Laufey Kristín Valdimarsdóttir, geislafræðinemi.

Samanburður á vökva við hlíðarlegu rannsókn á lungum við tölvusneidmynd á lungum.

Ábyrgðarmaður: Kristbjörn Reynisson, læknir.
Umsækjandi: Erla Björk Hjaltadóttir, nemi.

Meðfædd ósæðarpengli (arortic coarctation) á Íslandi 1985-2006.

Ábyrgðarmaður: Tómas Guðbjartsson, sérfræðingur.
Umsækjendur: Bjarni Torfason, yfirlæknir, Gunnlaugur Sigfússon, sérfræðingur, Hróðmar Helgason, sérfræðingur, Sverrir Ingi Gunnarsson, læknaræmi.

Greiningarviðtalið Diagnostic Interview Schedule for Children-IV (DISC-IV): Athugun á próffræðilegum eiginleikum í klínísku þýði.

Ábyrgðarmaður: Páll Magnússon, sálfræðingur.
Umsækjendur: Jakob Smári, prófessor, Guðmundur Skarphéðinsson, sálfræðingur, Sigurður Rafn A. Levy, sálfræðingur, Jóhanna C. Andrésdóttir, cand psych nemi, Sigríður Snorradóttir, cand. psych nemi.

Reynsla einstaklinga sem hafa farið í hjartastopp.

Ábyrgðarmaður: Auður Ketilsdóttir, sérfræðingur í hjúkrun hjartasjúklinga.
Umsækjendur: Helga Jónsdóttir, prófessor, Hildur Rut Albertsdóttir, hjúkrunarfræðinemi, Sólveig Helga Ákadóttir, hjúkrunarfræðinemi.

Samanburður á kransæðahjúveituaðgerðum framkvæmdum á sláandi hjarta og með aðstoð hjarta- og lungnavélar.

Ábyrgðarmaður: Tómas Guðbjartsson, sérfræðingur.
Umsækjendur: Bjarni Torfason, yfirlæknir, Hannes Sigurjónsson, læknaræmi.

Gæðakönnun á þjónustu 11 E.

Ábyrgðarmaður: Bragi Skúlason, sjúkrahúsprestur.
Umsækjandi: Sigrún Anna Jónsdóttir, hjúkrunarfræðingur.

Súrefnismælingar í auga í glerhlaupsaðgerð.

Ábyrgðarmaður: Einar Stefánsson yfirlæknir.
Umsækjendur: Sandra Kunze, deildarlæknir, Svanborg Gísladóttir, doktorsnemi, Haraldur Sigurðsson, augnlæknir, Dan Öhman, augnlæknir, Óskar Jónsson, augnlæknir, Þorsteinn Loftsson, prófessor, James Beach.

Erindi samþykkt á árinu 2007

Viðhorf ungs fólks til kynheilbrigðisþjónustu.

Ábyrgðarmaður: Söley S. Bender, dósent.
Umsækjendur: Sigrún Birna Hafsteinsdóttir, nemi, Sigrún Ingvarsdóttir, nemi.

Samanburður á MRCP og ERCP við greiningu á sjúkdómum í gallgöngum.

Ábyrgðarmaður: Hildur Einarsdóttir, sérfræðingur.
Umsækjendur: Maren Rut Karlsdóttir, geislafræðinemi.

Myndgreining á Bátsbeini með tillit til stækkunar (OFF vs digital stækkun).

Ábyrgðarmaður: Pétur H. Hannesson, yfirlæknir.
Umsækjendur: Nanna Bryngeirsdóttir, geislafræðinemi.

Medium-chain acyl-CoA dehydrogenase (MCAD) á Íslandi.

Ábyrgðarmaður: Pétur Lúðvígsson, læknir.
Umsækjendur: Árni Þór Arnarson, læknaræmi, Jón Jóhannes Jónsson, yfirlæknir, Leifur Franzson, deildaryfjafræðingur.

Innleiðing klínískra gæðavisa/útkomumælinga á bráða- og ferlideild geðsviðs. Könnun á afdrifum og árangri meðferðar hjá sjúklingum með algengar geðraskanir á bráða- og ferlideild geðsviðs við Hringbraut með CORE árangursmatslistanum.

Ábyrgðarmaður: Jón Friðrik Sigurðsson, forstöðusálfræðingur.

Umsækjendur: Halldóra Ólafsdóttir yfirlæknir, Pétur Tyrfinngsson sálfræðingur, Kristín Gyða Jónsdóttir, yfirlæknisráðgjafi, Guðrún Úlfhildur Grímsdóttir, deildarstjóri.

Segavarnir á Landspítala- háskólasjúkrahúsi;

Samanburður á varfarin blóðþynningu á árunum 1992 og 2006.Ábyrgðarmaður: Páll Torfi Ónundarson, yfirlæknir.

Umsækjendur: Kristín Ása Einarsdóttir, deildarlífefndafræðingur, Brynja R. Guðmundsdóttir, þróunarverkefnastjóri.

Opin fósturæð í fyrirburum.

Ábyrgðarmaður: Þóroður Þorkelsson, sérfræðingur.
Umsækjendur: Friðrik Kr. Garðarsson, læknaræmi.
Gunnlaugur Sigfússon, sérfræðingur, Gyflí Óskarsson, sérfræðingur, Hróðmar Helgason sérfræðingur.

Næringarástand mænuskaðra einstaklinga.

Forrannsókn.

Ábyrgðarmaður: Dórothea Bergs, hjúkrunarfræðingur/ aðjunkt.

Umsækjendur: Ólöf Sigríður Erlingson Indriðadóttir, hjúkrunaræmi, Ingibjörg Gunnarsdóttir, næringarfræðingur/dósent.

Samþætt viðbótarmeðferð fyrir sjúklinga með illkynja sjúkdóma á lyflækningasviði II LSH: Könnun á áhrifum slökunar til sjúklinga á göngudeild.

Ábyrgðarmaður: Þóra Jenný Gunnarsdóttir, lektor.
Umsækjandi: Dagný Ósk Guðlaugsdóttir, hjúkrunaræmi.

Rannsókn á tíðni C/T 13910 breytleika í stjórnröð LCT gensins sem tengist mjólkuróboli.

Ábyrgðarmaður: Jón Jóhannes Jónsson, yfirlæknir.
Umsækjendur: Jónína Jóhannsdóttir, lífeindafræðingur, Sif Jónsdóttir, líffræðingur, Arna Björg Ágústsdóttir, lífeindafræðinemi, Sigurbjörn Birgisson, sérfræðingur.

Þróun mælitækis til að meta ænægju foreldra með þjónustu legudeild barna og unglingageðdeildar LSH.
Ábyrgðarmaður: Páll Biering, lektor.
Umsækjendur: Hulda Hrönn Björgúlfssdóttir, nemi, Erla Rína Þórðardóttir, nemi.

Þjónustuparfarir aðstandenda geðsjúkra og reynsla þeirra af geðheilbrigðisþjónustu á LSH.
Ábyrgðarmaður: Páll Biering, lektor.
Umsækjandi: Kristín Linda Hjartardóttir, nemi.

Sjálfskilningur, samskiptavenjur og sérfræðipækning á lystarstoli: Orðræðugreining.
Ábyrgðarmaður: Kristín Björnsdóttir, prófessor.
Umsækjandi: Linda Björnsdóttir, hjúkrunarfræðingur.

Réttmætisathugun á MINI geðgreiningarviðtalinu og PHQ-sjálfmatskvarðanum.
Ábyrgðarmaður: Jón Friðrik Sigurðsson, forstöðusálfræðingur.
Umsækjandi: Baldur Heiðar Sigurðsson, nemi.

Rannsókn á sambærileika MRI, DSA og DUPLEX við greiningu á þregslum í carotis æðum.
Ábyrgðarmaður: Elin Hanna Laxdal, sérfræðingur.
Umsækjendur: Helgi Sigurðsson, yfirlæknir, Karl Logason, sérfræðingur, Guðmundur Danielsson, sérfræðingur. Jón Guðmundsson, yfirlæknir, Kristbjörn Reynisson, sérfræðingur, Halla Halldórsdóttir, sérfræðingur, Hildur Einarsdóttir, sérfræðingur, Kolbrún Benedíktsdóttir, sérfræðingur.

Faraldsfræðileg rannsókn á áhættuþáttum kransæðasjúkdóma og efnaskiptavillu hjá geðklofasjúklingum sem eru í eftirfylgd við legu- og göngudeild geðsviðs LSH að Kleppi.
Ábyrgðarmaður: Halldór Kolbeinsson, yfirlæknir.
Umsækjendur: Ólafur Sveinsson, deildarlæknir, Kristófer Þorleifsson, aðstoðanyfirlæknir, Nanna Briem, sérfræðingur, Lára Björgvinsdóttir, sérfræðingur, Rafn Benedíksson, sérfræðingur.

Árangur níu vikna hugrænnar atferlismeðferðar við lágu sjálfsmati.
Ábyrgðarmaður: Jón Friðrik Sigurðsson, forstöðusálfræðingur.
Umsækjendur: Gunnar Örn Ingólfsson, sálfræðinemi, Hafrún Kristjánsdóttir, sálfræðingur, Margrét A. Hauksdóttir, sálfræðingur, Jakob Smári, prófessor.

Ávinningur af líkamsrækt/þjálfun fyrir einstaklinga sem hlotið hafa mænuskaða og bundnir eru hjólastól.
Ábyrgðarmaður: Þórdís Ágústa Ingólfssdóttir, sviðstjóri hjúkrunar.
Umsækjendur: Vigdís Svava Gísladóttir, nemi, Herdís Þórisdóttir, sjúkráþjálfari, Erlingur Jóhannsson, prófessor.

Gildi EFST – rannsókn (Einfótonusneiðmyndatöku, eða Single Photon Emission Tomography, SPECT) við staðsetningu á ofvirkum kalkkirtilsvef (parathyreoidea adenoma/hyperplasia).
Ábyrgðarmaður: Þorvaldur Jónsson, sérfræðingur.
Umsækjendur: Berglind Harðardóttir, geislafræðinemi, Eysteinn Pétursson, yfireðlisfræðingur.

Horfur og meðferð sjúklinga með bráða kransæðastíflu 2006.
Ábyrgðarmaður: Karl Andersen, hjartalæknir.
Umsækjendur: Sigurpáll Scheving, hjartalæknir, Jón Magnús Kristjánsson, læknir í sérnámi.

Árangur aneurysma aðgerða á Íslandi á tímabilinu 1995-2004.
Ábyrgðarmaður: Aron Björnsson, sérfræðingur.
Umsækjandi: Arnar Þórisson, læknanemi.

Greining á aðstæðum fjölskyldna sem koma á bráðamöttöku barna- og unglingsgeðdeilda Landspítala – háskólasjúkrahúss (BUGL).
Ábyrgðarmaður: Lilja Björk Þorsteinsdóttir, félagsráðgjafi.
Umsækjendur: Hrefna Ólafsdóttir, yfirfélagsráðgjafi, Sigrún Þórarinsdóttir, nemi.

Parfarir aðstandenda sem fylgja bráðveikum/slösudum ástvini á bráðamöttöku.
Ábyrgðarmaður: Herdís Sveinsdóttir, prófessor.
Umsækjandi: Guðrún Björg Erlingsdóttir, hjúkrunarfræðingur og meistaranemi.

Tengsl sálfélagslegra breyta, langtíma blóðsykursgildis og meðferðarhaldni hjá fólki á aldrinum 20 – 30 ára með sykursýki af tegund 1.
Ábyrgðarmaður: Eiríkur Örn Arnarson, forstöðusálfræðingur.
Umsækjendur: Jakob Smári, prófessor, Arna Guðmundsdóttir, sérfræðingur, Steinunn Arnardóttir, læknir, Fjóra Katrín Steinsdóttir, nemi í sálfræði, Hildur Halldórsdóttir, nemi í sálfræði.

Árangur af endurlífnum utan spítala á höfuðborgarsvæðinu á árunum 2004 - 2006.
Ábyrgðarmaður: Gísli E. Haraldsson, deildarlæknir.
Umsækjendur: Brynjólfur Mogensen, Felix Valsson, læknir, Jón Baldursson, læknir
Gagnsemi klukkuprófa í greiningu heilabilunar.
Ábyrgðarmaður: María K. Jónsdóttir, sálfræðingur.
Umsækjendur: Helgi Þór Sigurðsson nemi í sálfræði, Jakob Smári, prófessor.

Söfnun og vinnsla á stofnfrumum ætluðum til stuðnings eftir háskammtalyfjameðferð sjúklinga með eitlkrabbamein og mergfrumæxli.
Ábyrgðarmaður: Þorbjörn Jónsson, læknir.
Umsækjendur: Steinunn J. Matthíasdóttir, lífeindafræðingur, Sveinn Guðmundsson, yfirlæknir, Ólafur E. Sigurjónsson, líffræðingur, Leifur Þorsteinsson, líffræðingur.

Könnun á gagnsemi reglulegs mænuskaðaefirlits á LSH fyrir mænuskaðaða einstaklinga á Íslandi.
Ábyrgðarmaður: Sigrún Garðarsdóttir, yfiríðjuþjálfari.
Umsækjendur: Sigrún Knútsdóttir, yfirsjúkráþjálfari, Marta Kjartansdóttir, hjúkrunarfræðingur.

Áhrif meðferðar með líftækniylfinu Remicade á brjóstkassapangetu sjúklinga með hryggigt.
Ábyrgðarmaður: Björn Guðbjörnsson, sérfræðingur.
Umsækjendur: María Ragnarsdóttir, sjúkráþjálfari og doktorsnemi, Árne Jón Geirsson, sérfræðingur.

Næmi 2diffusion weighted segulómunar á breytingum í lífur samanborið við eldri aðferðir.
Ábyrgðarmaður: Pétur Hannesson, yfirlæknir.
Umsækjendur: Bjarki Ivarsson, læknanemi, Hildur Einarsdóttir, sérfræðingur, Ásbjörn Jónsson, sviðsstjóri.

Assessment of scapular kinesis in patients with whiplash associated disorder and idiopathic neck pain.
Ábyrgðarmaður: Halldór Jónsson jr., prófessor.
Umsækjandi: Harpa Helgadóttir, PT, MHS, doktorsnemi.

Er endurhæfing geðfataðra inn á stofnunum að skila árangri?
Ábyrgðarmaður: Sveinbjörg Júlía Svavarsdóttir, forstöðufélagsráðgjafi.
Umsækjendur: Björg Karlsdóttir, yfirfélagsráðgjafi, Steinunn Þóris Svavarsdóttir, félagsráðgjafi.

Rannsókn á högum og þörfum fólks með alvarlega langvinna geðsjúkdóma. Spurningakönnun.
Ábyrgðarmaður: Páll Biering, dósent.
Umsækjandi: Margrét Eiríksdóttir, geðhjúkrunarfræðingur og meistaranemi.

Orsakir og afleiðingar bylta hjá sjúklingum samkvæmt atvikaskráningu á Landspítala – háskólasjúkrahúsi (LSH) árin 2001-2006.
Ábyrgðarmaður: Eygló Ingadóttir, hjúkrunarfræðingur, verkefnastjóri.
Umsækjendur: Rannveig Jónasdóttir, hjúkrunarfræðingur,

Hlíf Guðmundsdóttir, verkefnastjóri, Helga Hansdóttir, sérfræðingur.

Notkun fræðsluefnis á veraldarvefnum: Samband milli lífsgæða og heilsuefingar fjölskyldna barna og unglinga með krabbamein.
Ábyrgðarmaður: Eygló Ingadóttir, hjúkrunarfræðingur, verkefnastjóri.
Umsækjendur: Anna Ólafía Sigurðardóttir, hjúkrunarfræðingur, Erla Kolbrún Svavarsdóttir, prófessor, Sigrún Þóroddsdóttir, hjúkrunarfræðingur.

Tiðni sýkinga á ganglim eftir bláæðatöku við opnar hjartaaðgerðir.
Ábyrgðarmaður: Ásta Steinunn Thoroddsen, dósent HÍ.
Umsækjendur: Tómas Guðbjartsson, læknir, Helga Guðrún Hallgrímsdóttir, hjúkrunarfræðingur og meistaranemi.

Áhrif innöndunarþjálfunar á öndunarhreyfingum og lungnarúmmáli eftir hjartaskurðaðgerð.
Ábyrgðarmaður: María Ragnarsdóttir, rannsóknarsjúkráþjálfari.
Umsækjendur: Bjarni Torfason, yfirlæknir, Ása Dagný Gunnarsdóttir, sjúkráþjálfari, Sveinn Hilmarsson, sjúkráþjálfari.

Fear of childbirth in primiparous women in Iceland.
Ábyrgðarmaður: Helga Gottfreðsdóttir, lektor.
Umsækjendur: Birgitta Nielsdóttir, ljósmóðurnemi, Elizabeth Crang Svalenius dr. med. vet.

Rannsókn á sterameðferð við MS sjúkdómi á dagdeild taugalækningadeilda LSH.
Ábyrgðarmaður: Finnboji Jakobsson, læknir
Umsækjendur: Sigríður Karlsdóttir, læknanemi, Haukur Hjaltason, læknir, Jónína Hallsdóttir, hjúkrunarfræðingur.

Stöðlun á greiningarprófi til mælingar á virkni styttri ferils komplementkerfisins.
Ábyrgðarmaður: Þóra Víkingsdóttir, verkefnastjóri.
Umsækjendur: Björn Rúnar Lúðvíksson, yfirlæknir, Herdís Eiríksdóttir, lífeindafræðinemi, Magnús Gottfredsson, yfirlæknir.

Rannsókn á sérstöku formi bráðrar nýrnabilunar.
Ábyrgðarmaður: Margrét Árnadóttir, læknir.
Umsækjendur: Margrét Birna Andrésdóttir, læknir, Helga Margrét Skúladóttir, deildarlæknir.

Súrefnisflutningur til fósturs í eðlilegri fæðingu og við valkeisaraskurð.
Ábyrgðarmaður: Þórður Þórkelsson, læknir.
Umsækjendur: Atli Dagbjartsson, yfirlæknir, Ásgeir Haraldsson, læknir/prófessor, Hildur Harðardóttir yfirlæknir/sviðsstjóri.

Bráð nýrnabilun í kjölfar natrium fosfat úthreinsunar – lýsing á tilfellum.
Ábyrgðarmaður: Margrét B. Andrésdóttir, læknir.
Umsækjendur: Hjalti Guðmundsson, læknir í framhaldsnámi, Sverrir Harðarson.

Faraldsfræði krabbameina hjá börnum á Íslandi 1981-2006.
Ábyrgðarmaður: Trausti Óskarsson, deildarlæknir.
Umsækjendur: Guðmundur K. Jónmundsson, læknir, Jón R. Kristinnsson, læknir, Ólafur Gísli Jónsson, læknir, Ásgeir Haraldsson, læknir og prófessor.

Vísindasiðanefnd

veitti eftirfarandi leyfi til vísindarannsókna sem tengjast Landspítala á árinu 2007

12 reynsluspor sem viðbótarmeðferð við þunglyndi. Andrés Magnússon.

Alvarleg sýklasótt á íslenskum gjörgæsludeildum. Tíðni og meðferðarárangur. Gísli Heimir Sigurðsson.

Áfallastreita og áhrif persónuleika í tengslum við sorgarviðbrögð aldraðra. Berglind Magnúsdóttir.

Áhættuþættir, meðferðarárangur, fylgikvillar og horfur sjúklinga með hjarta- og æðasjúkdóma sem gangast undir hjartaþræðingu eða kransæðavikkun á LSH. Þórarinn Guðnason.

Árangur meðferðar bráða eitilfrumuhvítblæðis hjá fullorðnum á Íslandi 1987-2007. Sigrún Reykdal.

Birth Characteristics and Risk of Solid Tumours in Children. Halldóra Kristín Þórarinsdóttir.

Blóðflæðismæling í legslagæð á meðgöngu auk mælinga á glútatíoni í blóði. Tengsl þessara þátta við meðgöngueitrun síðar á meðgöngu. Gunnar S. Ármannsson.

Breytingar í fjölda erfðaeftnisraða í erfðamengi mannsins greindar með örsýnaraðsöfnum. Jón Jóhannes Jónsson.

Byrjunareinkenni Multiple Sclerosis, þýðisrannsókn á Íslandi. Elías Ólafsson.

Eftirfylgni kvenna sem fengið hafa geislameðferð við brjóstakrabbameini. Ásgerður Sverrisdóttir.

Eitlastækkanir á Íslandi. Bjarni A. Agnarsson.

Endurhitun og viðhald líkamshita eftir hjartaáðgerðir með hjálparvarmaskipta. Felix Valsson.

Faraldsfræði og greining baktería, ónæmisfruma og mótefna í miðeyrum barna sem fá rör. Hannes Petersen.

Fæðuofnæmi hjá börnum á Íslandi verkþáttur 1.2.2. Michael Clausen.

Geislagerlabólga á Íslandi 1980-2006. Magnús Gottfredsson.

Gerð þekjuvefsfrumulína og frumuræktunarlíkana til rannsókna á lungnasjúkdómum. Þórarinn Guðjónsson.

Hemólýtiskir streptókokkar af flokki GBS: Sjúkdómssmynd í börnum, meinvirkni og faraldsfræði. Ásgeir Haraldsson.

Klínísk og sameindafræðileg faraldsfræði methicillin ónæmra Staphylococcus aureus (MÓSA) á Íslandi árin 2000-2010. Ólafur Guðlaugsson.

Langvinnur nýrnasjúkdómur í íslenskum börnum. Viðar Örn Eðvarðsson.

Lyfjarannsóknin: A Pan-European, open label, randomised study comparing the efficacy and cost-effectiveness of Symbicort. Magni Jónsson.

Magn og virkni próteina í lektínferli komplementkerfisins hjá sjúklingum með Henoch-Scönlein purfura og IgA nyrnamein. Samanburður á íslenskum og finnskum sjúklingum. Þorbjörn Jónsson.

NordiNet International Outcome Study. Ragnar Bjarnason.

Opin rannsókn á bevacizumab (AVASTIN) ásamt lyfjameðferð sem inniheldur platínúm lyf sem fyrsta meðferð hjá sjúklingum með langt gengið eða endurtekið lungnakrabbamein sem er hvorki af smáfrumu- né flöguþekjugerð. Sigurður Böðvarsson.

Osteomyelitis og osteoarthritis hjá börnum á árunum 1995-2005. Ásgeir Haraldsson.

Rannsókn til að meta lyfjahvörf og lyfhrif rannsóknarlyfsins DG-041 á storknunarferli í heilbrigðum einstaklingum með því að mæla pVASO. Hrefna Guðmundsdóttir.

Rannsókn á dystoniusjúkdómum á Íslandi. Faraldsfræðileg rannsókn og rannsókn á erfðamörkum dystoniu hérlandis. Framhalds umsókn. Sigurlaug Sveinbjörnsdóttir.

Rannsókn á faraldsfræði og kortlagningu áhættugena kransæðasjúkdóms og bráðakransæðaheilkennis (e. Acute coronary syndrome). Kári Stefánsson.

Samanburðarrannsókn á LTB blóðgildum hjá einstaklingum sem fengið hafa hjartaáfall og þeirra sem ekki hafa fengið hjartaáfall. Guðmundur Þorgeirsson.

Samanburðarrannsókn við lyfleysu til að meta lyfjahvörf rannsóknarlyfsins DG-041 og áhrif á storknunarferli (með mælingu pVASP þegar DG-041 er gefið eitt og sér, samhliða klópidógrel eða samhliða klópidógrel og asetýlsalísýlsýru. Hrefna Guðmundsdóttir.

Sýklalyfjameðferð við bráðri sarpabólgu: framsýn slembirannsókn. Tryggvi Stefánsson.

Tengsl andfélagslegrar hegðunar við einkenni geðraskanna hjá framhaldsskólanemum. Jón Friðrik Sigurðsson.

Tengsl skammbylgja og atferlis í fyrirburum. Karl Ægir Karlsson.

The PAM study. Björn Guðbjörnsson.

The safe translation of research into clinical practice (Safe-Trips study). Sigurbergur Kárason.

Þátttaka tveggja íslenskra sjúklinga í rannsókninni "Electrical Activation of the Diaphragm Muscle for Ventilatory Assist". Páll E. Ingvarsson.

Æxli í heiladingli á Íslandi; Faraldsfræði í 50 ár. Rafn Benediktsson.

Öndunarvélar meðferð á íslenskum gjörgæsludeildum. Sigurbergur Kárason.

Vísindi á vordögum voru að þessu sinni haldin 27. apríl 2007 í Hringsal

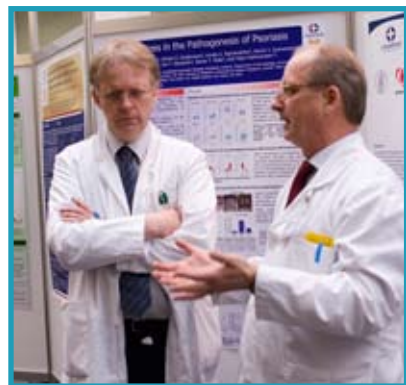
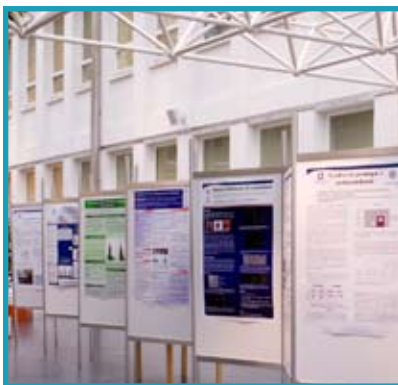
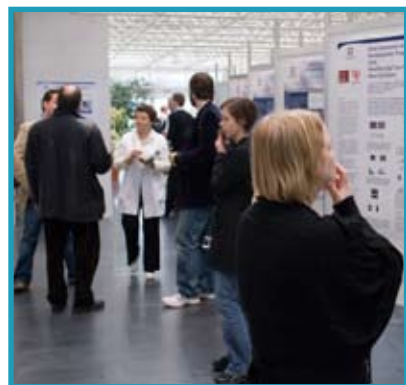
Aðalfyrirlesari var dr. John Michael Gaziano prófessor frá Harvard. Dr. Gaziano er bandarískur sérfræðingur í hjarta og æðasjúkdómum. Fyrirlestur hans nefndist "The Changing Global Burden of Cardiovascular Disease".

Heiðursvísindamaður ársins var valinn Guðmundur Þorgeirsson sviðsstjóri lækninga og prófessor. Guðmundur á að baki glæsilegan vísindaferil. Hann hefur birt um hundrað greinar í ritrýndum vísindatímaritum, þar af 29 á sl. 5 árum. Tilvitnanir í vísindaverk hans skipta þúsundum. Hann hefur auk þess ritað umtalsverðan fjölda yfirlits- og ritstjórnargreina og bókakafla

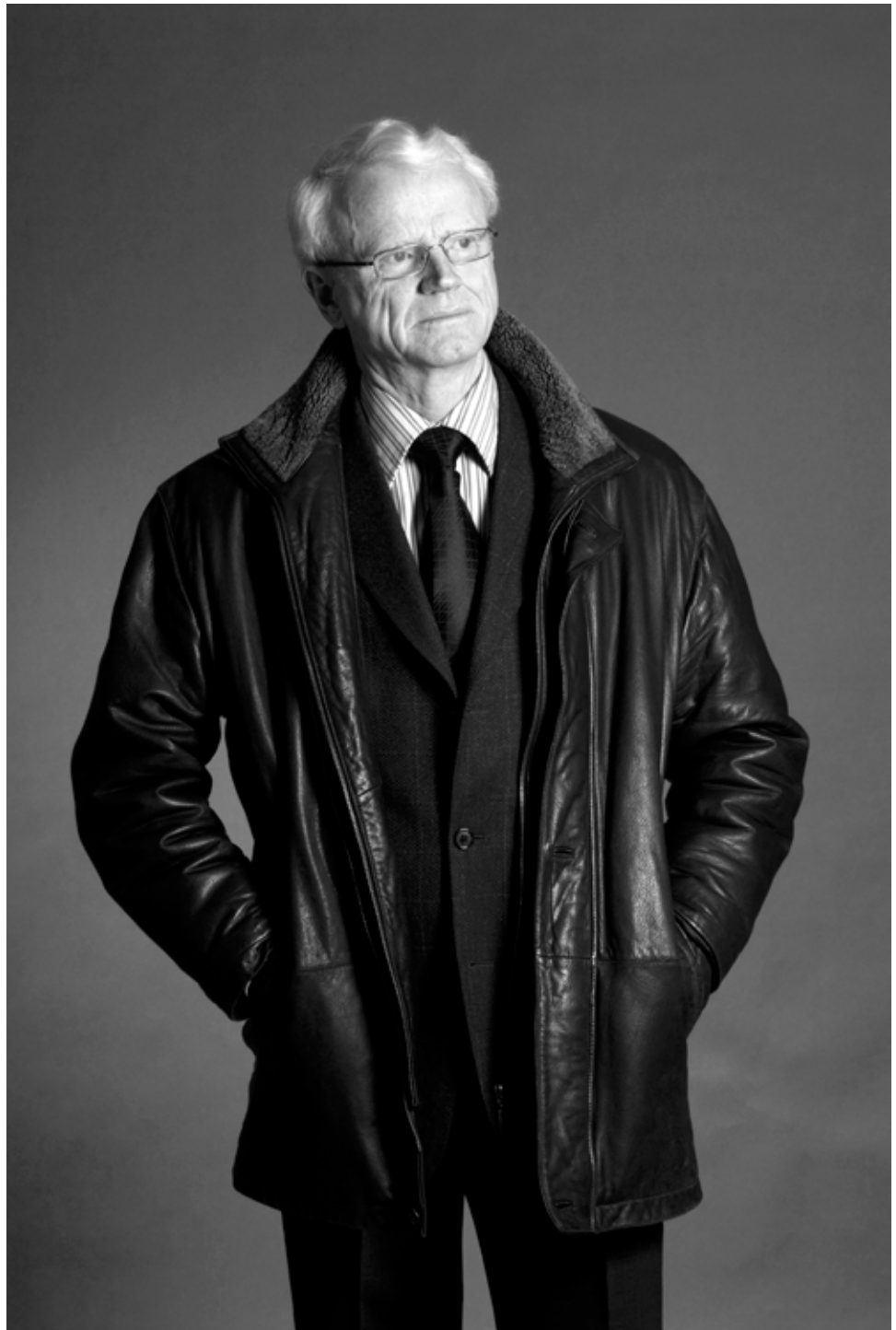
í gegnum tíðina og verið leiðbeinandi fjölmargra ungra og upprennandi vísindamanna.

Ungur vísindamaður ársins var Sveinn Hákon Harðarson, doktorsnemi við Háskóla Íslands og augndeild LSH. Sveinn Hákon stundar doktorsnám við skólann sem byggist á rannsóknum á súrefnismettun í augnbotnum.

Veggspjaldasýning var haldin í K-byggingu. Hún var opnuð 27. apríl og stóð í eina viku. Þar kynntu vísindamenn á LSH verkefni sín og alls voru sýnd 109 veggspjöld.



Gunnar Sigurðsson, prófessor og yfirlæknir



Rannsóknir okkar á kalk- og beinabúskap hafa meðal annars undirstrikað mikilvægi D-vítamíns til að viðhalda eðlilegum kalkbúskap og sýnt fram á að sé D-vítamín nægilegt minnki það kalkþörfina í fæðunni verulega. Rannsóknirnar hafa einnig sýnt að D-vítamínskortur er algengur hér yfir háveturinn. Einnig höfum við sýnt fram á að eftir sjötugt virðist þyngdartap vera einn sterkasti þátturinn í sambandi við beintap aldraðra.

Rannsóknasvið mín hafa aðallega tengst blóðfiturannsóknum og faraldsfræði kransæðasjúkdóma og áhættuþáttum þeirra á Íslandi annars vegar og hins vegar á síðari árum meira snúist að rannsóknum á beinþynningu og kalkbúskap. Þessi áhugasvið mín ná alveg aftur til framhaldsnáms míns í efnaskiptasjúkdómum í London og San Francisco. Doktorsverkefni mitt fjallaði um geislamerkingu á lipópróteinum og niðurbroti þeirra í líkamanum í árdaga slíkra rannsókna. Fyrsti pappír minn í London fjallaði hins vegar um meðferð með calcitonin á sjúklingi með juvenile Paget's sjúkdóm, þá aðstoðarlæknir á Metabolic Unit á Hammersmith Hospital en á sama spítala vann einmitt Þorvaldur Veigar Guðmundsson læknir að einangrun þessa nýfundna hormóns, calcitonin.

Samstarfsaðilar mínir í gegnum tíðina hafa verið á ýmsum deildum Borgarspítalans og Landspítala, í Hjartavernd og Íslenskri erfðagreiningu. Á sínum tíma sendi ég Vilmund Guðnason, sem þá var ungur og áhugasamur aðstoðarlæknir á Borgarspítala, til virtrar stofnunar í London til að greina undirliggjandi erfðagalla í íslenskum fjölskyldum með Familial hypercholesterolemíu sem ég hafði safnað saman á göngudeild blóðfitu og háþrýstings á LSH. Vilmundur kom reyndar ekki til baka fyrr en meira en 10 árum síðar enda málið flóknara en við héldum og gaf okkur ástæðu til áframhaldandi rannsókna á því sviði. Með Vilmundi og Nikulási Sigfússyni og fleiri læknum í Hjartavernd ásamt tölfraeðingunum Helga Sigvaldasyni og síðar Thor Aspelund hef ég haft tækifæri til þess að vinna úr gögnum fyrir Hjartavernd. Í hinni viðamiklu Öldrunarrannsókn Hjartaverndar sem nú er í gangi eru einnig ýmsir góðir samstarfslæknar frá Landspítala og samstarfsaðilar frá National Institute on Aging í Bethesda og víðar.

Ég hóf rannsóknir á beinþynningu á Íslandi fyrir um það bil 15 árum þegar mér tókst með styrk frá Rannís og íslenskum kvenfélögum að kaupa fyrsta beinþéttimælitækið til landsins. Síðan hef ég rekið beinþéttimælistofu á Landspítala með Díönu Óskarsdóttur geislafræðingi og fleirum. Við höfum framkvæmt ýmsar stórar hóprannsóknir til að kanna hvaða þættir skipta máli í sambandi við kalk- og D-vítamínubúskap og þar hef ég notið samstarfs við Ólaf Skúla Indriðason nýrnalækni, Leif Franzson lyfjafræðing, dr. Laufeyju Steingrimsdóttur hjá Manneldisráði, Sigríði Láru Guðmundsdóttur íþróttufræðing og ýmsa læknanema og aðstoðarlækna á LSH. Ekki má gleyma mikilvægri aðstoð góðra ritara, Maríu Henley og Guðrúnar Kristinsdóttur, og bókasafnsþjónustu LSH sem hefur verið frábær. Styrktarsjóður St. Jósefsspítala á Landakoti veitti okkur góðan styrk til þessara rannsókna ásamt Vísindasjóði LSH.

Einnig hef ég verið í nær áratug í samvinnurannsóknum með Unni Styrkársdóttur erfðafræðingi og samstarfsaðilum hennar hjá Íslenskri erfðagreiningu í leit að erfðaþáttum beinþynningar í kjölfar fjölskyldurannsóknar sem læknanemi framkvæmdi með mér. Jafnframt hef ég með samstarfsfólki mínu á innkirtla- og efnaskiptasjúkdómadeild LSH tekið þátt í ýmsum faraldsfræðilegum rannsóknum á innkirtlasjúkdómum á Íslandi o.fl.

Þær rannsóknir Hjartaverndar sem ég hef komið að hafa meðal annars sýnt fram á mikilvægi ýmissa áhættuþátta

kransæðasjúkdóma á Íslandi og það hvernig breytingar á þessum þáttum hafa verið undanfari breytinga á kransæðasjúkdómnum sjálfum á Íslandi.

Rannsóknir okkar á kalk- og beinabúskap hafa meðal annars undirstrikað mikilvægi D-vítamíns til að viðhalda eðlilegum kalkbúskap og sýnt fram á að sé D-vítamín nægilegt minnki það kalkþörfina í fæðunni verulega. Rannsóknirnar hafa einnig sýnt að D-vítamínskortur er algengur hér yfir háveturinn. Einnig höfum við sýnt fram á að eftir sjötugt virðist þyngdartap vera einn sterkasti þátturinn í sambandi við beintap aldraðra.

Þessa dagana erum við að ganga frá 40 ára afmælishandbók Rannsóknarstöðvar Hjartaverndar með helstu niðurstöðum varðandi hjarta- og æðasjúkdóma á Íslandi og áhættuþætti þeirra. Í Öldrunarrannsókn Hjartaverndar hefur mér gefist kostur á að nýta tölvusneiðmyndataekni til mats á beintapi og meta áhættu á beinbrotum og er ég að vinna úr þeim gögnum með samstarfsfólki í Hjartavernd og í samvinnu við ráðgjafa frá National Institute on Aging. Í samvinnu við Íslenska erfðagreiningu erum við að ganga frá niðurstöðum sem benda til að þáttur erfða í beinþynningu hafi verið verulega vanmetinn af flestum og jafnframt benda niðurstöður okkar til að fáein sterk gen skipti þar verulegu máli. Úr gögnum beinþéttimælistofu LSH erum við einnig að vinna að 10 ára eftirfylgnirannsókn á sjötugum konum með tilliti til samfallsbrota í hrygg og áhættuþátta. Rannsóknir mínar á beinþynningu hafa því snúist bæði að því hvaða þættir hafa áhrif á hámarksbeinmassa og hvaða þættir skipta máli í sambandi við beintap og beinbrotaáhættu.

Framhaldsmenntun í almennum lyflækningum og skurðlækningum á LSH hefur tekið miklum stakkaskiptum á síðustu árum og þar er markið sett hátt. Hins vegar hefur ekki tekist nægilega vel að fá unglækna til áframhaldandi vísindavinnu og doktorsnáms með nokkrum undantekningum. Væntanlega stafar það að hluta af því hve sérgreinarar eru enn veikar á LSH og aðstaðan sem þær hafa til vísindarannsókna mjög takmörkuð. Ef LSH vill komast í „top 10“ á Norðurlöndum og HÍ í hópi 100 bestu háskóla í heiminum verða LSH og Háskólinn í samvinnu að setja sér framkvæmdaáætlun um það hvernig eigi að ná fram þeirri vísindastefnu sem Landspítalinn hefur sett sér. Vissulega hefur LSH verið flaggskipið innan HÍ í þessu tilliti en hér á að vera unnt að gera mun betur á alþjóðamælikvarða.

Sveinn Hákon Harðarson, doktorsnemi



Verkefnið snýst um að skoða súrefnisbúskap sjónhímnunnar. Talið er að brenglun á súrefnisbúskap sé stór þáttur í algengum og alvarlegum augnsjúkdómum. Tækni til mælinga á súrefni í sjónhímnunni manna hefur hins vegar verið af skornum skammti. Við vinnum að því að þróa slíka tækni jafnframt því að gera mælingar á heilbrigðum og sjúkum augum.

Af hverju (augn)rannsóknir?

Fyrstu rannsóknir mínar, svo ég muni, snerust um það hvort mögulegt sé að geyma hrúgu af snjóboltum inni í hjólageymslu yfir nótt. Greinin er reyndar enn óbirt. Til að gera langa sögu stutta skipti ég yfir í augnrannsóknir allnokkrum árum síðar. Þegar allt kemur til alls var það aðallega tvennt sem réð því að ég lagði fyrir mig líf- og læknavísindi. Í fyrsta lagi hugsjónin um að hjálpa sjúkum beint eða óbeint og í öðru lagi áhuginn á að kanna hið óþekkt. Væmið en satt og ég reikna með að þetta gildi um flesta, sem stunda líf- og læknavísindi. Augnrannsóknir eru góður vettvangur til að láta gott af sér leiða, mikilvægi augnanna er augljóst. Auk þess eru augun gríðarlega forvitnileg og heillandi smíð og þá ekki sist sjónhimnan í botni augans.

Súrefnisbúskapur sjónhimnu og mælingar á honum

Starfsemi sjónhimnunnar krefst mikillar orku og þar með talsverðs súrefnis en vandinn er að æðar mega ekki skyggja um of á sjónhimnuna. Það er því kannski ekki að undra að súrefnisbúskapur sjónhimnu sé viðkvæmur fyrir skakkaföllum. Talið er að brenglun á súrefnisbúskap geti komið við sögu í algengum og alvarlegum sjúkdómum eins og sjónhimnusjúkdómi í sykursýki, æðalokun í sjónhimnu og gláku.

Stór hluti af þekkingu á súrefnisbúskap sjónhimnu er fenginn úr dýratilraunum. Rannsóknarhópur okkar vinnur að því að þróa tækni til að gera súrefnismælingar á öruggan og þægilegan hátt í mönnum og byggir tækni á augnbotnamyndatöku. Við vonumst til þess að súrefnismælirinn muni nýtast bæði við grunnrannsóknir á súrefnisbúskap í heilbrigðum og sjúkum augum og við vonumst jafnframt til þess að súrefnismæling verði í framtíðinni nýtt til að hafa eftirlit með einstökum sjúklingum og til að hjálpa til við að ákvarða meðferð.

Árangurinn hingað til og næstu skref

Prófanir á súrefnismælinum hafa sýnt fram á áreiðanleika og næmni fyrir breytingum á súrefnismettun. Einnig hefur sýnt sig að í heilbrigðum sjálfbóðaliðum er súrefnismettun í æðum sjónhimnu meiri í myrkri en í ljósi og svo virðist sem súrefni sveimi (e. diffusion) að einhverju marki frá slagæðlingum til aðlægra bláæðlinga.

Mælingar á sjúklingum með bláæðalokanir í sjónhimnu hafa sýnt að í a.m.k. sumum tilfellum minnkar súrefnismettun við slíkar lokanir en eykst aftur eftir meðferð. Áhrif af glákumeðferð eru óvissari en þó eru vissar vísbendingar um bættan súrefnisbúskap. Fyrstu niðurstöður rannsókna á sykursjúkum benda til þess að í sjónhimnu þeirra sé súrefnismettun í stærri æðlingum meiri en í heilbrigðum.

Sumar af þessum niðurstöðum hafa komið okkur verulega á óvart en óvæntustu niðurstöðurnar hafa líka reynt vera þær skemmtilegustu, ef svo má að orði komast, og hafa reynt passa

vel í „púsluspilið“ þegar betur var að gáð. Um þessar mundir er unnið að frágangi og útvíkkun ofangreindra rannsókna. Tækniþróun er einnig í fullum gangi og súrefnismælir hefur verið seldur til rannsóknarhóps í Bandaríkjunum og fleiri tæki verða seld á næstunni en sprotafyrirtækið Oxymap hefur verið stofnað utan um þann rekstur.

Súrefnismælingahópurinn

Í fyrri rannsóknaverkefnum átti ég gott samstarf við starfsfólk í Læknagarði, að Keldum, í lyfjafræðideild H.Í., hjá Actavis og víðar. Nú vinn ég með breiðum og frábærum hópnum að súrefnismælingunum. Einar Stefánsson, prófessor í augnlækningum, er leiðbeinandi minn í doktorsnámi og Þór Eysteinnsson, dósent í lífeðlisfræði, leggur hópnum til sína sérfræðipækkingu á sjónhimnunni. Þessir tveir öðlingsmenn hafa verið mínir helstu lærifæður í vísindum í gegnum tíðina. Aðrir líf- eða læknisfræði menntaðir meðlimir hópsins eru Sindri Traustason, líffræðingur, María Soffía Gottfredsdóttir, augnlæknir, Samy Basit og Sandra Kunze deildarlæknar á augndeild og Aðalbjörn Þorsteinsson, svæfingalæknir. Þá hafa komið að verkefninu Þóra Elísabet Jónsdóttir, læknanemi og Gunnar Már Zoega, fyrrum deildarlæknir á augndeild og við höfum átt ánægjulegt samstarf við augnlækna og annað starfsfólk á augndeild og hjá Augnlæknum Reykjavíkur.

Eins og kom fram að ofan snýst verkefnið að stórum hluta um tækniþróun. Umsjón með þeim hluta hafa verkfræðingarnir Gísli Hreinn Halldórsson og Róbert Arnar Karlsson en þeir unnu á sínum tíma báðir MS verkefni sín á þessu sviði undir stjórn Jóns Atla Benediktssonar, prófessors. Auk þeirra þriggja, koma að verkefninu verkfræðingarnir James Beach, Karl S. Guðmundsson, doktorsneminn Giulia Troglio en fleiri verkfræðinemar hafa unnið að verkefninu um tíma, nú síðast Egill Axfjörð Friðgeirsson. Um viðskiptahlíðina sér Mahwish Nasir, viðskiptafræðingur.

Þetta stóra rannsóknaverkefni er auðvitað ekki rekið án fjármagns og við höfum verið dyggilega studd af ýmsum sjóðum og þá ekki sist Vísindasjóði LSH og vil ég nota tækifærið og þakka fyrir stuðninginn síðastliðin ár og þann heiður sem mér og öllum hópnum var sýndur með útnefningunni síðastliðið vor.

Guðmundur Þorgeirsson, prófessor og sviðsstjóri lækninga



Tengsl grunnrannsókna og klínískra læknisstarfa

Starfsferill minn hefur í aðalatriðum mótast af tveimur samtengdum leiðarstefum, tilraun til að tengja virka þátttöku í grunnrannsóknum og klínísk læknisstörf í þágu sjúklinga og hvort tveggja hefur fyrst og fremst beinst að glímu við æðasjúkdóma.

Rannsóknarsviðið - Hvers vegna varð það fyrir valinu?

Að loknu læknanámi sótti að mér mikil þörf til að komast í umhverfi virkra rannsókna án þess að ég hefði skýrar hugmyndir um við hvað ég helst vildi starfa. Snemma á kandidatsárinu komst ég yfir upplýsingar um nýstárlegt prógram í meinalíffræði eða tilraunalegri meinafræði (pathobiology, experimental pathology) við hinn gamalgróna læknskóla við Case Western Reserve University í Cleveland í Ohio. Þetta var PhD-prógram samkvæmt bandarískri forskrift, gert ráð fyrir talsverðum fjölda námskeiða auk rannsóknarþjálfunar og grunnhugsunin var að leggja traustan grunnvísindabakgrunn að vísindaframtíð sem snerist um meinafræði í breiðum skilningi, fræðina um sjúkdóma. Athyglin beindist ekki síst að frumullfræði, lífefnafræði og sameindalíffræði til að efla menn til rannsókna á meingerð og meinþróun sjúkdóma. Þegar ég las um þessar hugmyndir á rólegri kandidatsvakt haustið 1973 var ég ekki í neinum vafa um að þetta var það sem ég vildi. Það dró ekkert úr aðdráttaraflinu að hugmyndirnar sem ég las um í greinargerð nýráðins deildarforseta meinafræðideildarinnar við Case Western voru settar fram á nokkuð hástemmdan, allt að því rómantískan hátt og höfðu því mikið aðdráttarafl fyrir bjartsýnan skýjaglop eins og mig. Þórir Helgason læknir sem ég vann mikið með á kandidatsárinu ýtti samt dálítið við mér. Hann hafði reyndar mikinn grunnvísindaáhuga og kafaði djúpt í grundvallarspurningar varðandi meinþróun sykursýki. En þegar ég sagði honum frá áformun mínum sagði hann: "Það gengur ekki að þú farir alveg út úr klínikkinni". Þegar ég kom til Cleveland kynntist ég síðan læknum sem sameinuðu þetta tvennt, klínísk störf og grunnrannsóknir. Þá loks var teningunum endanlega kastað: Þetta var það sem ég vildi gera og ég samdi við konuna mína um að þrauka með mér í Bandaríkjunum a.m.k. 8 ár.

Æðapæl

Þegar kom að því að velja rannsóknarviðfang til doktorsprófs dróst athyglin að æðapælinu, þessu örþunna frumulagi sem klæðir allt æðakerfið að innan. Þótt tilvist þess hefði lengi verið þekkt voru rannsóknir á eiginleikum þess mjög takmarkaðar og lengi höfðu menn talið að svo þunnt frumulag gæti tæpast haft merkilegt hlutverk. Þegar athygli mín beindist að æðapælinu var þó löngu orðið ljóst að það hafði einstaka og mjög merkilega eiginleika, hindraði m.a. segamyndun og framleiddi fjölmörg virk lífefni. Það hafði hins vegar háð rannsóknnum á æðapælinu að ekki hafði tekist að rækta frumurnar í hreinum gróðri fyrr en kom fram undir miðjan áttunda áratuginn. Áhugi á æðapæli var því ekki mjög útbreiddur og gat með réttu kallast hálfgerð sérviska. Síðan hefur mikið vatn til sjávar runnið. Almenn er víðurkennt að æðapælið gegni lykilhlutverki í starfsemi æðakerfisins og samskiptum þess og hins streymandi blóðs og það kemur við sögu í meingerð fjölmargra sjúkdóma. Æðapælsrannsóknir eru því stundaðar um allan heim og tæpast verður á vegi manns tímarit í hjartasjúkdómafræði sem ekki flytur nýja grein, nýja rannsókn um æðapælsfræði. Doktorsritgerðin mín bar titilinn "Effects of platelets on human vascular endothelial and smooth

muscle cells in vitro". Tæpast var blekið þornað á síðustu blaðsíðunni þegar ég var mættur á vakt á lyflækningadeild háskólaspítalans í Cleveland. Þá tóku við annasöm ár klínískrar sérmenntunar í lyflækisfræði og síðan hjartasjúkdómafræði. Í þá daga giltu engar hvíldarreglur um störf unglækna og fáar stundir milli stríða til að sinna rannsóknnum. Áherslan var öll á klíniska sérmenntun og þjálfun sem var ríkuleg og gefandi. Samt náði ég að tylla niður tá á rannsóknarstofu sem fékkst við rannsóknir á prostaglandínmyndun í nýrum. Skömmu áður hafði prostasýklín verið uppgötvað, öflug framleiðsluafurð æðapæls sem hefur kröftug æðavíkkandi áhrif og hindrar klumpun blóðflagna og er þannig eitt af þeim tækjum sem æðapælið beitir til að koma í veg fyrir að blóðið kekkist í æðum okkar. Þarna fékk ég innsýn inn í heim prostaglandína, lærði m.a. að mæla prostasýklín og tók þá ákvörðun mitt í því að ég lærði að gera hjartapráeðingar að leggja út í rannsóknir á stjórnun prostasýklínframleiðslu æðapæls þegar aðstæður leyfðu.

Þegar heim kom 1982 var það enn fremur óvenjuleg og sérvískuleg ástríða að reyna að tengja í einum starfsferli klínísk störf læknis og rannsóknir í undirstöðugreinum. Samt hafði rannsóknalandslagið gerbreyst á þeim 8 árum sem við vorum í Bandaríkjunum og þar vó þyngst sú regla sem Þórður Harðarson innleiddi sem ungur yfirlæknir á Borgarspítalanum að allir deildarlæknar skyldu hafa rannsóknarverkefni. Að mínu mati færði þessi regla með sér nýtt upphaf í rannsóknnum í íslenskri læknisfræði. Hins vegar höfðu fáir fundið praktíska lausn á því viðfangsefni að rækja samtímis klínískt þjónustuhlutverk og grunnvísindavinnu. Það var samstarfið við dr. Harald Halldórsson, lífefnafræðing sem gerði mér þetta kleift. Vinnuaðstöðu og mikinn stuðning höfum við haft á Rannsóknarstofu í lyfja- og eiturefnafræði við Háskóla Íslands og þar með grundvöll til að keppa um styrki. Við höfum getað boðið ungu og efnilegu fólki sæmilega frjótt rannsóknarumhverfi, þótt það hafi verið vanbúið og á ýmsan hátt fátæklegt. Í stórum dráttum hafa viðfangsefni snúist um boðleiðir í æðapælsfrumum sem á ensku kallast "signal transduction systems". Þetta eru þau lífefnafræðilegu kerfi sem miðla boðum frá yfirborði æðapælsins inn í frumuna og kalla fram svör, t.d. framleiðslu fjölmarga efna sem síðan hafa áhrif á sléttu vöðvafrumurnar dýpra í æðaveggnum, en einnig á blóðfrumur eins og blóðflögur og bólgufrumur, og á ýmis lífefnafræðileg kerfi í blóði eins og storkukerfi og segaleysandi kerfi og er þá ekki nærri allt talið. Fyrstu árin beindist athyglin aðallega að því hvernig örvun á myndun prostasýklíns væri miðlað en síðan snerum við okkur að svipuðum spurningum um myndun kófnunarefnisoxíðs, NO, en oft er því haldið fram að það sé mikilvægast allra afurða æðapælsins. Það er æðavíkkandi efni, hemill á klumpun blóðflagna og á bólgusvar og fjölgun sléttra vöðvafrumna, andoxunarefni, hlekkur í því að hamla gegn stýrðum frumudauða æðapælsfrumnanna sjálfra. Þarf því ekki að koma á óvart að röskun á myndun NO í æðapæli er bendlað við ýmsa sjúkdóma, æðakölkun, blóðsegamyndun, háþrýsting, æðaskemmdir í sykursýki. Það er því löngu hætt að vera frumlegt að hafa áhuga á starfsemi æðapæls en jafnframt orðið auðveldara að sannfæra fólk um að slíkar þælingar skipti máli.

Faraldsfræði hjarta- og æðasjúkdóma

Faraldsfræðirannsókn Hjartaverndar hófst 1967 og hefur skilað merkur niðurstöðum og mikilvægri þekkingu á faraldsfræði hjarta- og æðasjúkdóma á Íslandi. Rannsóknin var skipulögð af miklum metnaði og mikilli framsýni af brautryðjendum Nikulási Sigfússyni, Davíð Davíðssyni, Sigurði Samúelssyni, Ólafi Ólafssyni, Ottó Björnssyni, Helga Sigvaldassyni ofl. sem hófu Hjartaverndarstarfið. Þótt ég hefði ekki fengið formlega þjálfun í faraldsfræði í mínu námi umfram það sem fæst í agaðri klínískri þjálfun þá dróst ég fljótlega inn í Hjartaverndarstarfið eftir að heim kom. Mér var að sjálfsgöðu ljóst að gagnasafn Hjartaverndar var vísindaleg gullnáma, spurningar um áhættuþætti Íslendinga kölluðu á svör og stórt úrvinnsluverkefni beið ónnið. E.t.v. kom reyndla mín af rannsóknum á frumulíffræði æðapels og glíman við grundvallarspurningar í meinþróun æðakölkunar að einhverjum notum á þessum vettvangi en fljótlega varð ég að sökkva mér djúpt í hreina faraldsfræði. Náð samstarf við Helga Sigvaldason var ómetanlegur skóli og síðan samstarf við unga kollega sem sóttu sér rannsóknarverkefni í gögn Hjartaverndar. Á þessum árum voru áhættuþættir Íslendinga gagnvart hjarta- og æðasjúkdómum fyrst skilgreindir, faraldsfræði kransæðasjúkdóms nákvæmlega kortlögð sem og fleiri hjartasjúkdóma, gáttatífs, sykursýki o.s.frv. Á alþjóða vettvangi vakti e.t.v. mesta athygli ítarleg rannsókn á verkjalausri kransæðastíflu og verkjalausri blóðþurrð. Rannsóknin í heild sinni varð síðan aðdráttarafi fyrir erlenda samstarfsaðila sem fluttu með sér fjármagn sem um munaði og gerði kleift að hleypa af stokkunum hinni umsvifamiklu samstarfsrannsókn við National Institute of Aging sem nú er í gangi.

4S rannsóknin –Scandinavian Simvastatin Survival Study

Þegar státnin komu fyrst á markað varð flestum ljóst að öflug vopn voru nú tiltæk í baráttu við hjarta- og æðasjúkdóma. En fjölmargar spurningar vöknudu. Hvernig verudu þessi lyf á æðakölkunina sjálfa og hversu örugg voru þau við langtímanotkun? Ég fékk þá hugmynd mitt í miklu annríki við kransæðapræðingar að einmitt vegna þess hve við þræddum mikið á Landspítalanum væri upplagt að gera rannsókn á því hér á landi hvort kransæðasjúkdómur metinn með kransæðamyndatöku breyttist við gjöf státna. Ég skrifaði því rannsóknaráætlun sem ég sendi lyfjafyrirtækinu Merck Sharp and Dohme og bað um þeirra atbeina til að gera slíka rannsókn. Skömmu síðar höfðu fulltrúar fyrirtækisins samband og höfnudu tilboðinu en buðu mér í staðinn þátttöku í samnorðinni rannsókn sem væri miklu stærri og spyrði mikilvægustu spurningarinnar, þ.e. hvaða áhrif gjöf státna hefðu á lífshorfu kransæðasjúklinga. Ég fékk þannig tækifæri til að vera með frá byrjun í að skipuleggja 4S rannsóknina sem varð fyrsta rannsóknin sem óyggjandi sýndi gagnsemi státn meðferðar við kransæðasjúkdómi. Til að gera langa sögu stutta var þátttökan í þeirri sögu ævintýri líkust og er ekki lokið því þótt lækkað LDL-kólesteról sé ugglaustr meginskýring á gagnsemi státnlyfjanna er verkunin miklu flóknari og felur einnig í sér bólguehmlun og hagstæð áhrif á æðapelið og á stofnfrumur æðapels.

Erfðafræðilegar rannsóknir á hjarta- og æðasjúkdómum.

Annað stórt ævintýri í íslenskrari vísindasögu hófst með stofnun Íslenskrar erfðagreiningar sem hefur náð sérstaklega góðum árangri í erfðafræðilegum rannsóknum á algengum sjúkdómum eins og hjarta- og æðasjúkdómum. Slíkir sjúkdómar eru frá erfðafræðilegu sjónarmiði mjög flóknir því við sögu koma mörg samverkandi gen og umhverfisþættir. Sjúkdómsframvindan spannar einnig áratugi og gengur fram í mörgum þrepum. Þótt ég eigi ekki stóran hlut í þessari sögu hef ég fengið tækifæri til að koma lítillaga að málum, hef hjálpað til við klíniska hlið nokkurra rannsókna, t.d. við að setja hinar erfðafræðilegu niðurstöður í líffræðilegt og meinafræðilegt samhengi og við lyfjaprófanir sem eru meðal fyrstu skrefa sem tekin hafa verið frá erfðafræðilegri uppgötvun yfir í lyfjapróun.

Lífisnautnin frjóa

Það er sagt að William Harvey sem uppgötvaði hringrás blóðsins á 17. öld hafi beðið í 12 ár með að birta uppgötvun sína því hann óttaðist að verða að athlægi og jafnvel ofsóknum fyrir sínar nýju róttæku hugmyndir. Mikið vatn er síðan til sjávar runnið. Nýjar hugmyndir þurfa að vísu alltaf að berjast fyrir lífi sínu en þekkingarleitun, rannsóknarstarfsemin sjálf, nýtur mikillar virðingar og í reynd viðtæks stuðnings. Hitt er þó ekki síður mikilvægt hvað þekkingarleitun gefur mikla líffyllingu. "Why are we here?" spurði þekktur bandarískur fyrirlesari í upphafi hvers fyrirlesturs og eina svarið sem hann tók gilt var "to have fun". Rannsóknir eru nánast aldrei einstaklingsþrótt og skemmtilegustu stundirnar í rannsóknum tengjast samstarfinu við aðra; þessi augnablik þegar hugmyndir kvikna í loftinu milli samstarfsaðila og ómögulegt er að segja hver átti hverja hugmynd, einmitt vegna þess að þær kvikna í andrúmsloftinu á milli þeirra. Samstarf við samverkamenn og konur í rannsóknum er ómetanlegt, gefur starfinu dýpt og lífinu lit – það er "lífisnautnin frjóa".

Akademískar nafnbætur 2007

Háskóli Íslands veitti 15 starfsmönnum Landspítala og tveimur starfsmönnum frá Heilsugæslu höfuðborgarsvæðisins og Krabbameinsfélagi Íslands akademíska nafnbót við athöfn í hátíðarsal Háskólans þriðjudaginn 20. nóvember 2007. Það var Kristín Ingólfsdóttir rektor sem afhenti skírteini sem staðfesta nafnbótina og voru 14 útgefinna skírteina frá læknadeild, 2 frá hjúkrunarfræðideild og 1 frá lyfjafræðideild. Af þeim 17 sem fengu akademíska nafnbót að þessu sinni fengu 7 lektorsnafnbót, 6 dósentsnafnbót og 4 prófessorsnafnbót.

Samkvæmt samningi Landspítala og Háskóla Íslands geta starfsmenn spítalans sótt um akademíska nafnbót frá háskólanum þótt þeir séu ekki með ráðningarsamning við skólann, ef þeir standast kröfur um hæfi sem gerðar eru til kennara við Háskóla Íslands.

Starfsmaður Landspítala sem sækir um hæfismat og sem dómnefnd telur uppfylla lágmarksskilyrði fær nafnbótina klínískur lektor og sá sem uppfyllir frekari skilyrði á kost á nafnbótinni klínískur dósent. Sá sem hins vegar stenst ýrustu kröfur og uppfyllir aukin menntunarskilyrði á möguleika á nafnbótinni klínískur prófessor.

Þeir sem öðlast akademíska nafnbót geta sótt um rannsóknarstyrki úr sjóðum sem eru í vörslu viðkomandi deildar Háskóla Íslands samkvæmt reglum sem um þá sjóði gilda. Viðkomandi skuldbindur sig til að nota nafnbótina á viðeigandi hátt og að hlíta siðareglum Háskóla Íslands og öðrum reglum settum af deildinni um meðferð rannsóknarviðfangsefna og um ráðvendni í rannsóknum. Þá ber þeim sem þiggja akademíska nafnbót að geta hennar ef hann birtir greinar í innlendum eða erlendum fræðitímaritum og deildin sem veitti nafnbótina getur leitað til viðkomandi um að taka að sér kennslu á hennar vegum samkvæmt nánara samkomulagi.

Akademískar nafnbætur voru fyrst veittar samkvæmt samningi Háskóla Íslands og Landspítala í október 2004 og hefur nú 61 starfsmaður Landspítala fengið slíka nafnbót. Að þessu sinni voru akademískar nafnbætur í fyrsta skipti veittar öðrum en þeim sem starfa hjá spítalanum og er það gert samkvæmt samningi sem viðkomandi stofnanir hafa gert við Háskóla Íslands.

Þeir sem fengu akademískar nafnbætur að þessu sinni voru:

Klínískur prófessor

Ástráður B. Hreiðarsson, Kristján Sigurðsson, Margrét Árnadóttir, Tómas Guðbjartsson.

Klínískur dósent

Aðalsteinn Guðmundsson, Arnar Hauksson, Gylfi Óskarsson, Ína Þórunn Marteinsdóttir, Leifur Franzson, Leifur Þorsteinsson.

Klínískur lektor

Eygló Ingadóttir, Hlíf Guðmundsdóttir, Ólafur Ó. Guðmundsson, Ólöf Sigurðardóttir, Ragnheiður I. Bjarnadóttir, Sólveig Jónsdóttir, P. Herbert Eiríksson.



Veggspjöld á Vísindum á vordögum 2007

Algengi og orsakir sjónskerðingar og blindu Íslendinga 50 ára og eldri – Augnrannsókn Reykjavíkur

Elín Gunnlaugsdóttir^{1,2}, Ársæll Arnarsson², Friðbert Jónsson^{1,2}

¹Læknadeild Háskóla Íslands, ²Augndeild Landspítala Háskólasjúkrahúss

Heilsutengd lífsgæði hjá sjúklingum eftir brottmál á auga

Guðleif Helgadóttir MS hjúkrunarfræðingur¹, Heiða Dóra Jónsdóttir BA sálfræði¹, Þór Eysteinnsson PhD lífeðlisfræðingur¹, Haraldur Sigurðsson MD augnlæknir¹, Augndeild Landspítala Háskólasjúkrahúss¹

Gegnstreymi súrefnis frá slagæðlingum til bláæðlinga í sjónhimnu manna

Róbert Arnar Karlsson¹, Sveinn Hákon Harðarson², Einar Stefánsson², Gísli Hreinn Halldórsson¹, Samy Basit², Þór Eysteinnsson¹, Jón Atli Benediktsson¹, James M. Beach¹, ¹Verkfræðideild HÍ, ²Augndeild LSH

Súrefnismettun í slag- og bláæðlingum sjónhimnu er minni í ljósi en í myrki

Samy Basit¹, Sveinn Hákon Harðarson¹, Gísli Hreinn Halldórsson², Róbert Arnar Karlsson², James M. Beach², Þór Eysteinnsson¹, Jón Atli Benediktsson², Einar Stefánsson¹, ¹Augndeild LSH, ²Verkfræðideild HÍ.

Flaði í aughólfi er skylt seigjustigi efnisins samkvæmt formúlu Stokes-Einstein

Svanborg Gísladóttir¹, Þorsteinn Loftsson², Einar Stefánsson^{1,3}.

Læknadeild Háskóla Íslands¹, Lyfjafraeðideild Háskóla Íslands², Augnrannsóknarstofa LSH³

Súrefnismettun vex eftir leysimeðferð við bláæðastíflu í sjónhimnu

Sveinn Hákon Harðarson¹, Róbert Arnar Karlsson², Gísli Hreinn Halldórsson², Samy Basit¹, Þór Eysteinnsson¹, Jón Atli Benediktsson², James M. Beach², Einar Stefánsson¹, ¹Augndeild LSH, ²Verkfræðideild HÍ.

Skammtímaárangur í meðferð of feitra barna

Þrúður Gunnarsdóttir¹, Z. Gabriela Sigurðardóttir¹, Ární V. Þórisson^{1,2}, Kolbeinn Guðmundsson⁴, Ragnar Bjarnason^{2,3}, ¹Háskóli Íslands, ²Barnaspítali Hringins, LSH, ³GP-GRC, Dep of Pediatrics, Sahlgrenska Academy at Göteborg University, Göteborg, Sweden, ⁴Íslensk erðagreining

Faraldsfræði gauklásjúkdóma á Íslandi 1983-2002

Konstantín Shcherbak¹, Ólafur Skúli Indriðason^{1,2}, Viðar Eðvarðsson³, Jóhannes Björnsson^{4,5}, Runólfur Pálsson^{1,2,5}, ¹Lyflækningsvið I og ²nýrnalæknings, ³Barnaspítali Hringins, og ⁴Rannsóknarstofa í meinafræði, Landspítala – háskólasjúkrahúsi; ⁵Læknadeild Háskóla Íslands.

Efnaskiptaáættubættir fyrir myndun nýrnasteina meðal sjúklinga í nýrnasteinagöngudeild LSH

Ólafur Skúli Indriðason¹, Viðar Eðvarðsson², Guðjón Haraldsson³, Eiríkur Jónsson³ og Runólfur Pálsson^{1,4}.

¹Nýrnalæknings, lyflækningsvið I, ²Barnaspítali Hringins og ³þvagræskurðlæknings, Skurðlækningsvið, Landspítala – háskólasjúkrahúsi; ⁴Læknadeild Háskóla Íslands.

Tengsl mataræðis og svefnvenja skólubarna í 9. og 10. bekk grunnskóla

Dóra Björk Sigurðardóttir¹ og Guðrún Kristjánsdóttir^{1,2}, ¹Hjúkrunarfræðideild Háskóla Íslands, ²Landspítali – Háskólasjúkrahúsi

Félags- og lýðfræðilegir þættir tengdir foreldraálagi á Íslandi

Guðrún Kristjánsdóttir^{1,2} og Rúnar Vilhjálmsson¹, ¹Hjúkrunarfræðideild Háskóla Íslands, ²Landspítali – Háskólasjúkrahúsi

Þættir tengdir þátttöku verðandi foreldra á Íslandi í foreldrafræðslu

Guðrún Kristjánsdóttir^{1,2}, Margrét Eypórsdóttir², og Helga Gottfreðsdóttir¹, ¹Hjúkrunarfræðideild Háskóla Íslands, ²Landspítali – Háskólasjúkrahúsi

Sársaukaupplifun 0-2 ára barna við stungu: Forprófun á Modified Behavioral Pain Scale (MBPS) í íslenski þýðingu

Guðrún Kristjánsdóttir^{1,2}, Rakel B. Jónsdóttir^{1,2}, Elísabet Harles¹, og Kolbrún Hrönn Harðardóttir¹, ¹Hjúkrunarfræðideild Háskóla Íslands, ²Landspítali – Háskólasjúkrahúsi

Matarvenjur skólubarna á unglingsaldri: Niðurstöður heimildarannsóknar og vettvangsathugunar með rýnihópur

Guðrún Margrét Gunnsteinsdóttir^{1,2} og Guðrún Kristjánsdóttir^{1,2}, ¹Hjúkrunarfræðideild Háskóla Íslands, ²Landspítali – Háskólasjúkrahúsi

Fæðingarmáti kvenna sem eignast barn eftir fyrri fæðingu með keisaraskurði

Brynhildur Tinna Birgisdóttir, læknanemi, Hildur Harðardóttir, yfirlæknir, Kvinnasvið LSH, Ragnheiður I. Bjarnadóttir, fæðingarlæknir, Kvinnasvið LSH

Inngróin fylgja hjá 17 ára frumbyrju

Hildur Harðardóttir, yfirlæknir,¹ Berglind Þóra Árnadóttir, deildarlæknir,¹ Sigrún Arnardóttir, fæðinga- og kvensjúkdómalæknir,¹ Anna Þórhildur Salvardsdóttir, fæðinga- og kvensjúkdómalæknir,¹ Bergný Marvinsdóttir, röntgenlæknir², ¹Kvinnasvið LSH, ²Myndgreiningarsvið LSH

Ílla skilgreindar sjúkdómsgreiningar við útskrift af bráðamóttöku og sjálfsmorðshætta

Oddný S Gunnarsdóttir skrifstofa kennslu, vísinda og þróunar LSH, Vilhjálmur Rafnsson Rannsóknarstofa í heilbrigðisfræði Læknadeild, Háskóla Íslands

Miðlægt andkólnirkt heilkenni í kjölfar eins meðferðarskammts af prometazíni

Elísabet Benedíktz¹, Guðborg A Guðjónsdóttir¹, Leifur Franzon¹, Jakob Kristinsson^{1,2}, ¹Eitrunarmiðstöðin, Sýsa- og bráðasviði, Landspítala-háskólasjúkrahúsi, ²Rannsóknarstofa í lyfja- og eiturefnifræði, Háskóla Íslands

Úthlutun verkefna meðal hjúkrunarfræðinga á bráðadeildum

Bylgja Kærnsted, hjúkrunarfræðingur MS, Lyflækningsviði I, Helga Bragadóttir, hjúkrunarfræðingur, PhD, lektor, hjúkrunarfræðideild HÍ

Vitræn starfsemi í geðklofa og áhrif Neuregulin 1

Brynja B. Magnúsdóttir^{1,2}, H.M. Haraldsson¹, R. Morris², R. Murray², E. Sigurdsson¹, Hannes Pétursson¹ og Þórunn Sigmondsson¹, ¹Geðdeild, Landspítali-Háskólasjúkrahúsi, ²Institute of Psychiatry, London

Forvarnir þunglyndis með margmiðlun

Eiríkur Örn Arnarson¹, Sjöfn Ágústsdóttir² og W. Ed Craighead³, ¹Sálfræðipjónusta LSH, Læknadeild HÍ, ²Félagsvísindadeild HÍ, ³Emory University, Georgia, U.S.A

Áreiðanleiki árangursmælitækisins Clinical Outcomes for Routine Evaluation – Outcome Measure (CORE – OM)

Eva Dögg Gylfadóttir, cand. psych, Hafrún Kristjánsdóttir, sálfræðingur á geðsviði, Daniel Ólason, lektor við sálfræðideild Háskóla Íslands, Jón Friðrik Sigurðsson, dósent við læknadeild Háskóla Íslands og forstöðusálfræðingur á geðsviði

Gildi afbrigðilegra aughreyfinga sem innri svipgerðar í rannsóknum á arferð geðklofa á Íslandi

H. Magnús Haraldsson¹, Ulrich Ettinger², Brynja B Magnúsdóttir^{1,2}, Þórunn Sigmondsson¹, Engilbert Sigurðsson¹, Hannes Pétursson¹

¹Landspítali-háskólasjúkrahúsi, ²Institute of Psychiatry, King's College, London, UK

Fyrsta og annars stigs innsæisleysi (anosognosia) í Alzheimerssjúkdómi – kynning á vitrænu módeli

Kristín Hannesdóttir¹, & Morris², R. G.

¹Geðsvið, Landspítali Háskólasjúkrahúsi, Hringbraut 101 Reykjavík, ²Institute of Psychiatry, King's College, University of London.

Taugasálfræðileg og segulömunarrannsókn á vitrænni skerðingu í háþrýstingi og samband hennar við hvítavefsbreytingar í heilanum

Kristín Hannesdóttir^{1,2}, Nitkunan², A., Charlton², R. A., Barrick², T. R., MacGregor², G. A., & Markus², H. S.

¹Geðsvið, Landspítali Háskólasjúkrahúsi, Hringbraut 101 Reykjavík, ²Clinical Neuroscience, Blood Pressure Unit, St Georges University of London.

Íslenskir unglingar sem misnota aðra kynferðislega. Hvaða bakgrunnspættir greina þá frá öðrum unglingum?

Jón Friðrik Sigurðsson, Háskóla Íslands og geðsviði LSH, Gísli H. Guðjónsson, Institute of Psychiatry, King's College, University of London, Bryndis Björk Ásgeirsdóttir og Inga Dóra Sigfúsdóttir, Háskólanum í Reykjavík

Sjálfsvígstíllraunir meðhöndlaðar á gjörgæsludeild LSH í Fossvogi 2000-2004

Kristinn Örn Sverrisson¹, Sigurður Páll Pálsson², Kristinn Sigvaldason¹, Sigurbergur Kárason¹

¹svæfinga- og gjörgæsludeild, ²geðdeild Landspítala – háskólasjúkrahúss

Aðgreiningarhæfni þunglyndis- og felmturskvarða PHQ skimunartækisins

Valdís E Pálsdóttir, félagsvísindadeild HÍ, Hafrún Kristjánsdóttir, geðsviði LSH og Guðmundur B Arnkelsson, félagsvísindadeild HÍ

Mynstur öndunarhreyfinga hjá sjúklingum með nýgreint slag

Guðbjörg Þóra Andrésdóttir¹ og María Ragnarsdóttir³ sjúkrapjálfarar, Haukur Hjaltason² og Elías Ólafsson^{2,4} sérfræðingar í taugasjúkdómum

¹LSH sjúkrapjálfun B1, ²taugalækningsdeild LSH; ³sjúkrapjálfun 14D Hringbraut, ⁴læknadeild Háskóla Íslands

Íslensk viðmið fyrir orðaflæðisþróf

María K. Jónsdóttir^{1,2} og Anton Örn Karlsson², ¹Landspítali Háskólasjúkrahúsi, ²Háskóli Íslands

Víðhorf skjólstæðinga til þjónustu iðjubjálfa

Sigrún Garðarsdóttir^{1,2}, Helga Kristín Gestsdóttir²; Jóhanna Hreinsdóttir², Sigrún Lindal Prastardóttir²

¹Iðjubjálfun Landspítala-háskólasjúkrahúss Grensá; ²Háskólinn á Akureyri: Iðjubjálfunarbrátt

Áhrif skynbjálfunar á jafnvægi hjá öldruðum

Bergþóra Baldursdóttir¹, Ella K. Kristinsdóttir^{1,2}

¹Sjúkrabjálfun LSH Landakoti, ²Læknadeild HÍ

Arfgerðin C4B*Q0 eykur hættu á kransæðastíflu og tengdum dauðsföllum meðal þeirra sem reykja

Guðmundur Jóhann Arason¹, Judit Kramer², Bernadett Blaskó³, Ragnhildur Kolka¹, Perla Þorbjörnsdóttir¹, Karolina Einarsdóttir¹, Aðalheiður Sigfúsdóttir¹, Sigurður Þór Sigurðarson⁴, Garðar Sigurðsson⁴, Zsolt Rónai⁵, Zoltán Prohászka^{3,6}, Mária Sasvári-Székelý⁵, Sigurður Böðvarsson⁴, Guðmundur Þorgeirsson⁴, George Füst^{3,6}

¹Rannsóknastofnun LSH, ónæmisdeild; ²LSH, lyfjadeild; ³Jahn Ferenc Hospital, Budapest; ^{4,5,6}Semmelweis University, Budapest

Tengsl reykinga, arfgerðarinnar C4B*Q0 og langvinnrar lungnateppu

Guðmundur Jóhann Arason¹, Karolina Einarsdóttir¹, Bryndís Benediktsdóttir², Þórarinn Gíslason^{2,3}

¹Rannsóknastofnun LSH, ónæmisfræðideild; ²Læknadeild HÍ, ³Lungnadeild LSH

Þáttur IgA og komplementa í meingerð IgA nýrnameins

Ragnhildur Kolka, Sverrir Harðarson, Magnús Böðvarsson, Sigrún Laufey Sigurðardóttir, Helgi Valdimarsson, Þorbjörn Jónsson. Ónæmisfræðideild, Meinafræðideild, Lyflækningadeild & Blóðbankinn, Landspítali háskólasjúkrahús.

Áhrifavaldar á PTH seytingu í tengslum við 25(OH) vítamín-D gildi í sermi

Örvar Gunnarsson¹, Ólafur Skúli Indriðason¹, Leifur Franzson², Gunnar Sigurðsson¹

¹Lyflækningasvið I, ²Rannsóknarsvið, Landspítali - háskólasjúkrahús, Reykjavík, Ísland

Magnakerfið gegnir hlutverki í meinþróun fæðumiðlaðs kransæðasjúkdóms

¹Perla Þorbjörnsdóttir, ²Ragnhildur Kolka, ³Eggert Gunnarsson, ⁴Slavko H. Bambir, ⁵Guðmundur Þorgeirsson, ⁶Girish J. Kotwal, ¹Guðmundur Jóhann Arason.

¹Rannsóknastofnun LSH, ónæmisfræðideild; ²Tilraunastofa HÍ í meinafræði, Keldum; ³LSH, lyfjadeild; ⁴University of Cape Town, Cape Town, RSA

Sjúklingar með kransæðastíflu eru með lækkaðan styrk bólgupáttar C4B í blóði

¹Perla Þorbjörnsdóttir, ²Sigurður Böðvarsson, ³Sigurður Þór Sigurðarson, ⁴Guðmundur Þorgeirsson, ¹Guðmundur Jóhann Arason.

¹Rannsóknastofnun LSH, ónæmisfræðideild; ²LSH, lyfjadeild.

Fylgni bólgumiðilsins C3 við áhættuþætti kransæðasjúkdóms

¹Perla Þorbjörnsdóttir, ²Sigurður Þór Sigurðarson, ³Sigurður Böðvarsson, ⁴Guðmundur Þorgeirsson, ¹Guðmundur Jóhann Arason

¹Rannsóknastofnun LSH, ónæmisfræðideild; ²LSH, lyfjadeild.

Endurþrengsli í stoðneti kransæðasjúklinga hefur ekki áhrif á heilsutengd lífsgæði

Álfhildur Þórðardóttir, Hólmfríður Aðalsteinsdóttir, Karl Andersen

Hjartadeild, Lyflækningasvið I, LSH

Kynjamunur á heilsutengdum lífsgæðum kransæðasjúklinga

Álfhildur Þórðardóttir, Hólmfríður Aðalsteinsdóttir, Karl Andersen. Hjartadeild, Lyflækningasvið I

Gagnsemi 64 sneiða tölvusneiðmyndataekis til greiningar á endurþrengslum í stoðnetum

Sigurdis Haraldsdóttir^{1,3}, Birna Jónsdóttir², Jónína Guðjónsdóttir², Axel F. Sigurðsson¹, Kristján Eyjólfsson¹, Þórarinn Guðnason¹, Sigurpáll S. Scheving¹, Ragnar Danielsen¹, Torfi F. Jónsson¹, Guðmundur Þorgeirsson¹, Karl Andersen¹.

¹Hjartadeild LSH¹, Læknisfræðileg myndgreining, Domus Medica², Læknadeild Háskóla Íslands³.

Histamín og prombín örva nituroxíð myndun í æðapelsrumum

Hannes Sigurjónsson¹, Brynhildur Thors², Haraldur Halldórsson², Guðmundur Þorgeirsson^{2,3}

¹Læknadeild Háskóla Íslands, ²Rannsóknarstofa HÍ í lyfjfræði, ³Lyflækningadeild Landspítala Háskólasjúkrahús

Samanburður á kransæðahjúveituaðgerðum framkvæmdum á sláandi hjarta og með aðstoð hjarta- og lungnavélar

Hannes Sigurjónsson^{1,2}, Bjarni Torfason^{2,1}, Bjarni G. Viðarsson², Tómas Guðbjartsson^{2,1}

¹Læknadeild Háskóla Íslands¹, ²Hjarta- og lungnaskurðeild Landspítala háskólasjúkrahús²

Nauðsynleg nákvæmni geislaferlsgagna við útreikning meðferðarskammta

Gylfi Páll Hersir, María Marteinsdóttir, Garðar Myrdal Geislaeðlisfræðideild LSH

Meðferð syktis ósæðarskeifugarnarfistils – sjúkratilfelli

Jóhann Páll Ingimarsson, Guðmundur Danielsson Skurðsviði Landspítala-háskólasjúkrahús

Notkun faktors VIIa við meiriháttar blæðingar í hjartaskurðaðgerðum – Fyrsta reynsla af LSH

Jóhann Páll Ingimarsson¹, Felix Valsson², Brynjar Viðarsson³, Bjarni Torfason¹, Tómas Guðbjartsson¹

¹Hjarta- og lungnaskurðeild, ²gjörgæslu- og svæfingadeild, ³blóðmeinafræðideild, Landspítala Háskólasjúkrahús. Læknadeild Háskóla Íslands.

Æxli í skeifugörn

Jóhann Páll Ingimarsson¹, Jón Gunnlaugur Jónsson², Jónas Magnússon¹, Páll Helgi Möller¹

¹Skurðlækningadeild Landspítala – háskólasjúkrahús, ²Rannsóknarstofa Háskólans í meinafræði

Vefjagerð carcinoid lungnaæxla er óáreiðanleg til að spá fyrir um klíniska hegðun þeirra

Jóhanna M. Sigurðardóttir¹, Kristinn B. Jóhannsson¹, Helgi Ísaksson², Steinn Jónsson^{3,4}, Bjarni Torfason^{1,4}, Tómas Guðbjartsson^{1,4}

¹Hjarta- og lungnaskurðeild, ²Rannsóknarstofa í meinafræði og ³lungnadeild Landspítala - háskólasjúkrahús, ⁴læknadeild Háskóla Íslands

Skurðaðgerðir vegna lungnameinvarpa nýrnafrumkrabbameins á Íslandi 1984 – 2006

Sæmundur J. Oddsson^{1,2}, Helgi Ísaksson³, Eiríkur Jónsson^{1,4}, Guðmundur V. Einarsson⁴, Tómas Guðbjartsson^{2,1}

¹Læknadeild Háskóla Íslands, ²Hjarta- og lungnaskurðeild, ³Rannsóknarstofa LSH í meinafræði, ⁴Þvágæraskurðeild Landspítala háskólasjúkrahús

Aðskilinn lungnahluti (pulmonary sequestration) getur tengst efri hluta meltingarveggar. – Tvö einstök sjúkratilfelli

Sæmundur Jón Oddsson^{1,4}, Þráinn Rósmundsson^{2,4}, Vígdis Pétursdóttir^{3,4}, Friðrik E. Yngvason³, Bjarni Torfason^{1,4}, Tómas Guðbjartsson^{1,4}

¹Hjarta- og lungnaskurðeild, ²skurðeild Barnaspítala Hringins og ³Rannsóknarstofa í meinafræði, Landspítala - háskólasjúkrahús; ⁴læknadeild Háskóla Íslands, ⁵Fjórðungssjúkrahúsið á Akureyri

Sláandi hjartavöðvafrumur ræktaðar út frá ósérhæfðum stofnfrumum úr músafósturvísni hafa virkjaða BMP - boðleið

Sæmundur J. Oddsson^{1,2}, Eiríkur Steingrímsson¹, Guðrún Valdimarsdóttir¹.

¹Lífefna- og Sameindalíffræðistofa, Háskóli Íslands, ²Læknadeild Háskóla Íslands

Lungnameinvörp við greiningu nýrnafrumkrabbameins – hverjir gætu hugsanlega haft gagn að brottnámi meinvarpa?

Sæmundur J. Oddsson^{1,2}, Sverrir Harðarson³, Vígdis Pétursdóttir³, Eiríkur Jónsson^{1,4}, Guðmundur V. Einarsson⁴, Tómas Guðbjartsson^{2,1}

¹Læknadeild Háskóla Íslands, ²Hjarta- og lungnaskurðeild, ³Rannsóknarstofa LSH í meinafræði, ⁴Þvágæraskurðeild Landspítala háskólasjúkrahús

Tíðaloftrjóst – snúin greining og meðferð - Sjúkratilfelli

Guðrún Fönn Tómasdóttir¹, Bjarni Torfason^{1,2}, Tómas Guðbjartsson^{1,2}

¹Læknadeild Háskóla Íslands, ²Hjarta- og lungnaskurðeild Landspítala – háskólasjúkrahús

Samanburður á opnum aðgerðum og aðgerðum með brjóstholshjú við sjálfkrafa loftbrjósti

Guðrún Fönn Tómasdóttir^{1,3}, Bjarni Torfason^{1,3}, Helgi Ísaksson², Tómas Guðbjartsson^{1,3}

¹Hjarta- og lungnaskurðeild Landspítala - háskólasjúkrahús, ²Rannsóknarstofa í meinafræði, Landspítala - háskólasjúkrahús, ³læknadeild Háskóla Íslands

Meðfædd ósæðarþrenging hjá börnum á Íslandi 1990 - 2006

Sverrir I. Gunnarsson^{1,2}, Bjarni Torfason^{2,1}, Gunnlaugur Sigfússon^{3,1}, Hróðmar Helgason³, Tómas Guðbjartsson^{2,1}.

¹Læknadeild Háskóla Íslands, ²Hjarta- og lungnaskurðeild LSH, ³Barnaspítali Hringins

Tímatengd áhrif tolterodins á taugatengda blóðruofvirkni í sjúklingum með mænuskaða

Guðmundur Geirsson¹, A. Harðardóttir¹, S. Steindórsdóttir¹, D. Scholfield², S. Haughe², P. Glue³, B. Malhotra³

¹Þvágæraskurðeild Landspítala - háskólasjúkrahús, Pfizer í ²Bretlandi og ³Bandaríkjunum

Krufningagreind nýrnafrumkrabbamein á Íslandi 1971–2000: Samanburður við æxli greind í sjúklingum á lífi

Ármann Jónsson¹, Sverrir Harðarson^{2,1}, Vígdis Pétursdóttir², Helga Björk Pálsdóttir¹, Eiríkur Jónsson^{3,1}, Guðmundur Víkar Einarsson³, Tómas Guðbjartsson^{3,1}

¹Læknadeild Háskóla Íslands, ²Rannsóknarstofa LSH í meinafræði, ³Þvágæraskurðeild LSH

Berkjufléiðruflista eftir lungnabrottnám vegna lungnkrabbameins er oftast hægt að lækna án skurðaðgerðar

Tómas Guðbjartsson^{1,3}, Erik Gyllstedt²

Hjarta- og lungnaskurðeildir ¹Landspítala - háskólasjúkrahús og ²háskólasjúkrahússins í Lundi, Svíþjóð, ³læknadeild Háskóla Íslands

Nuss aðgerð - nýjung í meðferð trektarbrjóst

Tómas Guðbjartsson, Bjarni Torfason Hjarta- og lungnaskurðeild Landspítala, Læknadeild HÍ

Valmiltistökur á LSH 1993 til 2004

Bergþór Björnsson¹, Guðjón Birgisson¹, Pétur Hannesson², Margrét Oddsdóttir^{1,3}

¹Skurðlækningadeild og ²myndgreiningadeild Landspítala - háskólasjúkrahúss, ³Læknadeild HÍ

Nýrnættubrottnám með kvíðsjá á Íslandi 1997-2005

Bergþór Björnsson¹, Margrét Oddsdóttir^{1,2}

¹Skurðeild Landspítala Háskólasjúkrahúss, ²Læknadeild Háskóla Íslands

Árangur af ísetningu lyfjabrunna á LSH yfir eins árs tímabil

Bergþór Björnsson¹, Pétur Hannesson², Agnes Smáradóttir³, Páll Möller¹

¹Skurðlækningadeild² Myndgreiningadeild og ³Lyflækningadeild Krabbameina Landspítala háskólasjúkrahúsi

Langtíma (5–10 ára) árangur aðgerða við vélinda-bakflæði

Aðalheiður Jóhannesdóttir¹, Kristinn Tómasson², Margrét Oddsdóttir³

Læknadeild HÍ, Vinnueftirlit ríkisins, atvinnusjúkdómadeild², skurðeild LSH við Hringbraut³

Árangur enduraðgerða vegna vélindabakflæðis.

- Er eitthvað sammerkt með þeim sem fara í enduraðgerð?

Hildur Guðjónsdóttir¹, Kristinn Tómasson² og Margrét Oddsdóttir³

Læknadeild HÍ, Vinnueftirlit ríkisins, atvinnusjúkdómadeild², skurðeild LSH við Hringbraut³

BNP-mælingar til að akvarða meðferðarlengd á ECMO-dælu – Sjúkratífelli af 27 ára karlmanni með svænsna hjartaþelsbólgu og hjartabilun

Einar Þór Bogason¹, Bjarni Torfason^{1,3}, Tómas Guðbjartsson^{1,3}, Felix Valsson²

¹Hjarta- og lungnaskurðeild og ²svæfinga- og gjörgæsludeild Landspítala - háskólasjúkrahúss, ³Læknadeild Háskóla Íslands

Vélindaómskoðanir svæfingalækna við hjartaskurðaðgerðir - greina nýjar upplýsingar sem geta haft áhrif á aðgerðina.

Guðmundur Klemenzson, Felix Valsson, Gunnar S Ármannsson, Hildur Tómasdóttir, Hjörtur Sigurðsson, Ívar Gunnarsson, Kári Hreinsson Svæfinga- og gjörgæsludeild LSH, Bjarni Torfason Hjarta- og lungnaskurðeild LSH

Djúpar sýkingar í bringubeinsskurði eftir opnar hjartaskurðaðgerðir á Íslandi

Steinn Steingrímsson¹, Magnús Gottfredsson^{1,2}, Bjarni Torfason^{1,3}, Karl G. Kristinsson^{1,4}, Tómas Guðbjartsson^{1,3}

¹Læknadeild Háskóla Íslands, ²smitsjúkdómdeild Landspítala - háskólasjúkrahúss, ³hjarta- og lungnaskurðeild Landspítala - háskólasjúkrahúss, ⁴sýklafæðeild Landspítala - háskólasjúkrahúss

Frelsi eða fjotrur? - Meðferðarhaldni frá sjónarhóli sykursjúkra: Áskoranir, samræður og samningar

Brynja Ingadóttir, hjúkrunarfræðingur MSC, hjúkrunardeildarstjóri á Hjarta- og lungnaskurðeild og legudeild augndeildar, 12E, LSH

Aðskilinn lungnahluti – 8 tilfelli meðhöndluð með skurðaðgerð

Andreas Pikwer¹, Tómas Guðbjartsson^{2,3}

¹Læknadeild Háskólans í Lundi, ²Hjarta- og lungnaskurðeild Landspítala háskólasjúkrahúss, ³Læknadeild Háskóla Íslands

Miðblaðsheilenni. Klínísk einkenni og meinafræði

Jón Porkell Einarsson¹, Jónas G. Einarsson¹, Helgi J Ísaksson², Tómas Guðbjartsson³, Gunnar Guðmundsson¹

¹Lungnadeild, ²Rannsóknastofa í meinafræði og ³hjarta- og lungnaskurðeild Landspítala – háskólasjúkrahúss

Sogæðaaexli í kvíðarholi - sjúkratífelli

Gígja Guðbrandsdóttir¹, Jónas Magnússon¹, Sigurður V. Sigurjónsson², Kristrún R. Benediktsdóttir³, Páll Helgi Möller¹

¹Skurðlækningadeild, ²myndgreiningardeild og ³Rannsóknastofa í meinafræði, Landspítala – háskólasjúkrahúsi

Verkir og verkjameðferð skurðsjúklinga á Landspítala – háskólasjúkrahúsi

Lára Borg Ásmundsdóttir^{1,2}, Anna Gyða Gunnlaugsdóttir¹, Herdis Sveinsdóttir^{1,2}

¹Hjúkrunarfræðeild Háskóla Íslands; ²Landspítali háskólasjúkrahúss

Gæði frá sjónarhóli aðstandenda á gjörgæsludeildum LSH

Margrét Ásgeirsdóttir hjúkrunarfræðingur GG, Ólöf S Sigurðardóttir hjúkrunarfræðingur GG, Helga Hrönn Þórsdóttir hjúkrunarfræðingur GG, Elisabet Þorkeldsdóttir hjúkrunarfræðingur GG, Agnes Gísladóttir hjúkrunarfræðingur 12-G, Linda Björk Loftsdóttir hjúkrunarfræðingur 11-E, Auðna Ágústsdóttir verkefnastjóri kennslu- og fræðasviði LSH.

Alvarleg sýklasótt og sýklasóttarlost á gjörgæsludeildum Landspítala-háskólasjúkrahúss: Eðli, orsakir og dánartíðni

Einar Björgvinsson¹, Sigurbergur Káranon^{1,2}, Gísli H. Sigurðsson^{1,2}

¹Læknadeild Háskóla Íslands, ²Svæfinga- og gjörgæsludeild Landspítala Háskólasjúkrahúss

Vökvagjöf við skurðaðgerðir: áhrif á súrefnisþrýsting í kvíðarholisliðfferum

Gísli H Sigurðsson¹, Luzius B Hiltbrand², Andrea Kurz²,

¹Svæfinga- og gjörgæsludeild, Landspítala Háskólasjúkrahúss og Læknadeild, HÍ, Reykjavík. ²Department of Anaesthesia, Inselspital University Hospital, Berne, Switzerland

Lostástand veldur verulegum breytingum á smáæðablóðflæði í þörmum. Möguleg orsök þarmalömunar hjá bráðveikum sjúklingum

Gísli H Sigurðsson¹, Vladimir Krejci², Luzius Hiltbrand²

¹Svæfinga- og gjörgæsludeild, Landspítali háskólasjúkrahúss og Læknadeild HÍ, Reykjavík, ²Department of Anesthesiology, Inselspital University Hospital, Berne, Sviss

Blóðflæðisskortur til þarma: aðlögun á smáæðablóðflæði sem dregur úr truflunum á súrefnisháðum efnaskiptum

Gísli H Sigurðsson¹, Vladimir Krejci², Luzius Hiltbrand³

¹Svæfinga- og gjörgæsludeild, Landspítali háskólasjúkrahúss og Læknadeild HÍ, Reykjavík, ²Department of Anesthesiology, Washington University, St. Louis, MO, BNA ³Department of Anesthesiology, Inselspital University Hospital, Berne, Sviss.

Orthogonal polarization spectroscopy er ný tækni til að skoða smáæðablóðflæði í slímhúð: Mat á greiningaraðferðum

Gísli H Sigurðsson¹, Vladimir Krejci², Luzius Hiltbrand³, Jukka Takala⁴, Stephan Jacob⁴.

¹Svæfinga- og gjörgæsludeild, Landspítali háskólasjúkrahúss og Læknadeild HÍ, Reykjavík, ²Department of Anesthesiology, Washington University, St. Louis, MO, BNA, ³Department of Anesthesiology, Inselspital University Hospital, Berne, Sviss, ⁴Department of Intensive Care, Inselspital University Hospital, Berne, Sviss

Samanburður á verkjastillingu karla og kvenna á sambærilegum aldri eftir brjóstholsskurðaðgerðir

Gísli Vigfússon, Steinunn Hauksdóttir, Gísli H. Sigurðsson.

Svæfinga- og gjörgæsludeild Landspítala Háskólasjúkrahúss við Hringbraut.

Aldur sjúklinga hefur áhrif á árangur utanbastverkjameðferðar - Samanburður á þremur aldurshópum 369 karla eftir brjóstholsaðgerðir

Gísli Vigfússon, Steinunn Hauksdóttir, Gísli H. Sigurðsson.

Svæfinga- og gjörgæsludeild Landspítala Háskólasjúkrahúss við Hringbraut.

Notkun ECMO-dælu á Íslandi

Þorsteinn H. Ástráðsson¹, Bjarni Torfason^{2,3}, Tómas Guðbjartsson^{2,3}, Liney Símonardóttir², Felix Valsson¹

¹Svæfinga- og gjörgæsludeild, ²hjarta- og lungnaskurðeild Landspítala - háskólasjúkrahúss, ³Læknadeild Háskóla Íslands

Bæliáhrif anti-TNFa (Infliximab) meðferðar á ræingu öreyndra T-fruma in vitro orsakast ekki af auknum frumudaða

Brynja Gunnlaugsdóttir, Björn Rúnar Lúðvíksson

Rannsóknastofa í Gigtjúkdómum og Ónæmisfræðeild, LSH. Læknadeild HÍ.

Tengsl þriggja áhættuþátta fyrir SLE; PD-1.3a, C4AQO og lágt MBL, við SLE og sjálfsofnæmissjúkdóma í íslenskum fjölskyldum með ættlægan SLE

Helga Kristjansdóttir^{1,3}, Sædis Sævarsdóttir², Gerður Gröndal¹, Marta E. Alarcon-Riquelme³, Helgi Valdimarsson², Kristján Steinsson¹.

¹Rannsóknastofa í gigtjúkdómum, Landspítali-Háskólasjúkrahúss, ²Rannsóknastofa í Ónæmisfræði, Landspítali-Háskólasjúkrahúss, ³Department of Genetics and Pathology, Rudbeck Laboratory, Uppsala University, Svíþjóð.

Samanburður á tjáningu PD-1 ónæmisviðtakns á frosnum einkjarna hvíttum úr SLE sjúklingum og heilbrigðum

Helga Kristjansdóttir^{1,2}, Iva Gunnarsson³, Elisabeth Svenungsson³, Kristján Steinsson¹, Marta E. Alarcon-Riquelme²

¹Rannsóknastofa í gigtjúkdómum, Landspítali-Háskólasjúkrahúss, ²Department of Genetics and Pathology, Rudbeck Laboratory, Uppsala University, Svíþjóð, ³Unit for Rheumatology, Karolinska University Hospital, Solna, Svíþjóð.

Algengi IgA skorts hjá einstaklingum með sjálfsofnæmissjúkdóma í skjaldkirtli

Árni Egill Örnólfsson¹, Guðmundur Haukur Jörgensen¹, Ari J. Jóhannesson², Sveinn Guðmundsson³, Lennart Hammarström⁴, Björn Rúnar Lúðvíksson¹

¹Ónæmisfræðeild Landspítala Háskólasjúkrahúss, ²Inkirtladeild Landspítala Háskólasjúkrahúss, ³Blóðbankinn, ⁴Div. of Clinical Immunology, Karolinska University Hospital Huddinge, Sweden.

Ónæmisglæðirinn DC-Chol eykur ónæmisvar nýburamúsa gegn próteintengdum pneumókokkafjölskykrum og vernd gegn pneumókokkaskýkingum

Brenda C. Adarna^{1,2}, Håvard Jakobsen^{1,2}, Stefania P. Bjarnarson^{1,2}, Jean Haensler³, Emanuelle Trannoy³ og Ingileif Jónsdóttir^{1,2}

¹Ónæmisfræðeild Landspítala-háskólasjúkrahúss, Reykjavík, Íslandi, ²Læknadeild Háskóla Íslands, Reykjavík, Íslandi, ³sanofi pasteur, Marcy l'Etoile, Frakklandi

Notkun eitraðra einstofna mótefna til að kanna hlutdeild eintsakra frumtegunda í meinmyndun sóra (psoriasis)

Jóhann E. Guðjónsson¹, Johnston A.², Helgi Valdimarsson², Elder JT.^{1,3}

¹Department of Dermatology, University of Michigan Medical Center, Ann Arbor, MI, BNA. ²Ónæmisfræðideild, Landspítali-Háskólasjúkrahús, Hringbraut, 101 Reykjavík, Ísland. ³Ann Arbor Veterans Affairs Health System, Ann Arbor, MI, BNA.

Börn sem fá ifarandi pneumókokkasjúkdóm hafa lægri mótefni gegn meinvirkniþróteinum pneumókokka en jafnaldrar þeirra sem bera pneumókokka í nefkoki

Ingileif Jónsdóttir^{1,2}, Gunnhildur Ingólfssdóttir¹, James C. Paton³, Karl G. Kristinsson^{2,4}, Þórólfrur Guðnason⁵.

¹Ónæmisfræðideild Landspítala-háskólasjúkrahúss, Reykjavík, Íslandi, ²Læknadeild Háskóla Íslands, Reykjavík, Íslandi, ³Háskólinn í Adelaide, Adelaide, Ástralíu, ⁴Sýkladeild Landspítala-háskólasjúkrahúss, Reykjavík, Íslandi, ⁵Landlæknisembættið, Reykjavík, Íslandi.

Hlutverk adipókína í meingerð sóra

Johnston A.¹, Arndís Sigmarsdóttir², Sverrir I. Gunnarsson², Sigurlaug Árnadóttir², Steingrímur Davíðsson³, Helgi Valdimarsson^{1,2}

¹Ónæmisfræðideild, Landspítali-Háskólasjúkrahús, ²Læknadeild Háskóla Íslands og ³Bláa Lónið Heilsulind, 240 Grindavík.

Genatjáníngi í forverafrumum: Samanburður á genatjáníngu í óræktuðum blóðmyndandi forvera frumum (CD34+) og óræktuðum bandvefsforverafrumum (CD105+CD34+CD31-CD45-)

Katrine Frønsdal¹, Aboulghassem Shahdadfar¹, Xiaolin Wang¹, Ólafur E. Sigurjónsson^{1,2} Andrew C. Boquest⁴, Siv H. Tunheim³, Jan E. Brinchmann¹

¹Institute of Immunology and ²Centre for Occupational and Environmental Medicine, Rikshospitalet-Radiumhospitalet Medical Centre, Oslo, Norway, ³Institute of Basic Medical Sciences, University of Oslo, Oslo, Norway and ⁴The Blood Bank Landspítali-University Hospital, Reykjavík, Iceland

B-minnisfrumur sem myndast við bólusetningu gegn meningókokkum C eru langlífar

Maren Henneken¹, Nicolas Burdin², Einar Thoroddsen³, Sigurveig Þ. Sigurðardóttir^{1,4}, Emanuelle Trannoy², Ingileif Jónsdóttir^{1,4}

¹Ónæmisfræðideild Landspítala-háskólasjúkrahúss, Reykjavík, Íslandi, ²sanofi Pasteur, Marcy l'Étoile, Frakklandi, ³Háls- nef- og eyrnadeild Landspítala-háskólasjúkrahúss, Reykjavík, Íslandi, ⁴Læknadeild Háskóla Íslands, Reykjavík, Íslandi.

Mótefnasvar og ónæmisminni aukast við bólusetningu nýburamúsa með prótein-tengdum meningókokkafjölsýkrum C ef ónæmisglæðirinn LT-K63 er gefinn með

Siggeir F. Brynjólfsson^{1,2}, Stefania P. Bjarnarson^{1,2}, Giuseppe Del Giudice³ and Ingileif Jónsdóttir^{1,2}

¹Ónæmisfræðideild Landspítala-háskólasjúkrahúss, Reykjavík, Íslandi, ²Læknadeild Háskóla Íslands, Reykjavík, Íslandi, ³Novartis Vaccines, Siena, Ítalíu.

Tjáníngi á hCAP18/LL-37 í kverkeittum

Sigrún Laufey Sigurðardóttir^{1,2}, Guðmundur Hrafn Guðmundsson³, Helgi Valdimarsson^{1,2}, Andrew Johnston¹

¹Ónæmisfræðideild Landspítala Háskólasjúkrahús, ²Læknadeild Háskóla Íslands ³Líffræðistofnun Háskóla Íslands.

Ónæmisglæðirinn LT-K63 nær að yfirvinna aldursháðar takmarkanir í myndun kímíðja og mótefnaseytandi frumna gegn próteintengdum pneumókokkafjölsýkrum bóluefni í nýbura músum

Stefania P. Bjarnarson^{1,2}, Brenda C. Adarna¹, Maren Henneken¹, Giuseppe Del Giudice³, Emanuelle Trannoy⁴, Ingileif Jónsdóttir^{1,2}.

¹Ónæmisfræðideild LSH, ²Læknadeild HÍ, ³Novartis Vaccines, Ítalíu, ⁴sanofi pasteur, Frakklandi.

Ný rannsóknaraðferð til greiningar á jarðhnetuofnæmi.

Valentínus Þ. Valdimarsson^{1,2}, Sigurveig Þ. Sigurðardóttir², Inga Skaftadóttir², Michael Clausen³ og Björn R. Lúðvíksson^{1,2}

¹Læknadeild HÍ, ²Rannsóknastofnun LSH, ónæmisfræðideild, ³Göngudeild ofnæmis, lungna og svefnis, LSH.

Ónæmissvörum og verndandi áhrif próteinbóluefna gegn pneumókokkum í nýburamúsum

Þórunn Ásta Ólafsdóttir^{1,2}, Pétur Sigurjónsson^{1,2}, James C. Paton³, Ingileif Jónsdóttir^{1,2}

¹Ónæmisfræðideild, Landspítali Háskólasjúkrahús, Reykjavík, Ísland, ²Læknadeild Háskóla Íslands, Reykjavík, Ísland, ³University of Adelaide, Ástralíu.

Áhrif æðabælsfruma á þekjufurum brjóstkjirts

Sævar Ingþórsson^{1,2}, Valgarður Sigurðsson^{1,2}, Magnús Karl Magnússon¹, Þórarinn Guðjónsson¹

¹Blóðmeinafræðideild LSH, ²Rannsóknastofna Krabbameinsfélags Íslands og Háskóla Íslands í sameinda- og frumullfræði.

Tjáníngarmynstur Sprouty stjórnpóteína í eðlilegum brjóstkjirti

Valgarður Sigurðsson^{1,2}, Katrín Briem¹, Sævar Ingþórsson^{1,2}, Þórarinn Guðjónsson¹, Magnús Karl Magnússon¹

¹Rannsóknastofna í Frumullfræði, Blóðmeinafræðideild, Landspítali Háskólasjúkrahús. ²Rannsóknastofna í Sameinda og Frumullfræði, Krabbameinsfélag Íslands og Háskóla Íslands.

Vinnsla stofnfrumna fyrir háskammtalyfjameðferð á Íslandi 2003-2006

Steinunn J. Matthíasdóttir¹, Leifur Þorsteinsson¹, Björgvín Hilmarsson¹, Kristbjörn Orri Guðmundsson¹, Ólafur E. Sigurjónsson¹, Erna Guðmundsdóttir¹, Svala Karlsdóttir¹, Guðmundur Rúnarsson², Sigrún Reykdal², Brynjar Viðarsson², Hlíf Steingrimsdóttir², Þórunn Sævarsdóttir², Þorbjörn Jónsson¹, Sveinn Guðmundsson¹

Blóðbankinn¹ og blóðlækningadeild Landspítalans², Landspítali háskólasjúkrahús (LSH), Reykjavík.

Eðlileg enduruppsetning á bak-kviðlægni genatjáníngu eftir endurmyndun á föstur mænu kjúklunga

Ólafur E. Sigurjónsson^{1,2,3,4}, Gabor Halasi^{3,4}, Kobra Sultani³, Torstein Egeland², Joel C. Glover³

The Blood bank, Landspítali – University Hospital, 121 Reykjavík, Iceland¹, Institute of Immunology, Rikshospitalet University Hospital and University of Oslo, 0027 Oslo, Norway², Department of Physiology, Institute of Basic Medical Science, University of Oslo, 0319 Oslo, Norway² Equal contributors⁴

Genatjáníngargreining á blóðmyndandi forverafrumum sýnir fram á að Dlg7 sé mögulegt stofnfrumugeng

Kristbjörn Orri Guðmundsson¹, Leifur Þorsteinsson¹, Ólafur E. Sigurjónsson¹, Jonathan R. Keller³, Karl Ólafsson², Torstein Egeland⁴, Sveinn Guðmundsson¹ og Þórunn Rafnar⁵

¹Blóðbankinn – Landspítali- Háskólasjúkrahús, ²Kvensjúkdómadeild – Landspítali- Háskólasjúkrahús, ³National Cancer Institute-USA, ⁴Immunologisk Institutt – Rikshospitalet Oslo, ⁵Urður Verðandi Skuld

Kortlagning erfðabrenglana með hjálp örflögutækni í brjóstæxlum sjúklinga úr fjölskyldum sem bera kímínústökkbreytingu í BRCA1 og BRCA2 genunum og úr fjölskyldum með hækkaða tíðni meinsins án BRCA1/2-stökkbreytingar

Haukur Gunnarsson¹, Göran Jonsson², Aðalgeir Arason¹, Bjarni A. Agnarsson³, Óskar Þór Jóhannsson⁴, Johan Vallon-Christersson², Johan Staaf², Hakan Olsson², Ake Borg², Rósa Björk Barkardóttir¹

¹Sameindalíffræðieining, Rannsóknastofna í meinafræði, Landspítali – háskólasjúkrahús, ²Krabbameinsdeild Háskólasjúkrahúsins í Lundú, ³Rannsóknastofna í meinafræði, Landspítali-háskólasjúkrahús, ⁴Krabbameinsdeild, Landspítali-háskólasjúkrahús.

A29T fjölbreytileiki í LTF er algengur í lungnaæxlum

Þórgunnur E. Pétursdóttir¹, Unnur Þorsteinsdóttir², Páll H. Möller³, Jóhannes Björnsson¹, Stefan Imreh⁴, Valgarður Egilsson¹, Sigurður Ingvarsson⁵.

¹Rannsóknarstofna í Meinafræði, Frumullfræðideild, ²Skurðlækningsvið, Landspítali Háskólasjúkrahús, Reykjavík. ³Íslensk erfðagreining, Reykjavík. ⁴Karolinska Institutet, Microbiology and Tumorbiology Center, Stokkholmur. ⁵Tilraunastöð Háskóla Íslands í Meinafræði að Keldum, Reykjavík.

Aðferð til mælinga á hreyfieiginleikum hnjáliðar

Brynjar Vatnsdal Pálsson¹, Þórður Helgason¹, Jónína Lilja Pálsdóttir¹, Páll E. Ingvarsson², Vilborg Guðmundsdóttir², Sigrún Knútsdóttir², Stefán Yngvason².

¹Rannsóknar- og þróunarstofna HTS, ²Endurhæfingardeild að Grensá

RISE: Raförvunarmeðferð aftaugaðra vöðva.

Páll E. Ingvarsson¹, Þórður Helgason², Vilborg Guðmundsdóttir¹, Paolo Gargiulo², Sigrún Knútsdóttir¹, Stefán Yngvason¹.

¹Endurhæfingardeild að Grensá, ²Rannsóknar- og þróunarstofna HTS

Aðskilnaður vöðvabúka í spiral TS myndum: Ný aðferð við að fylgjast með vexti aftaugaðra og rýrra vöðva í raförvunarmeðferð

¹Paolo Gargiulo, ¹Þórður Helgason, ¹Björg Guðjónsdóttir, ²Páll Ingvarsson, ²Sigrún Knútsdóttir, ²Vilborg Guðmundsdóttir, ²Stefán Yngvason

¹Rannsóknar- og þróunarstofna, Heilbrigðistæknisvið, Landspítali-háskólasjúkrahús, ²Endurhæfingardeild að Grensá, Landspítali-háskólasjúkrahús

Notkun þrívíðra líkana og tækni til hraðra frumgerðarsmiða í kjálkaskurðaðgerðum

¹Paolo Gargiulo, ¹Þórður Helgason, ²Guðmundur Á. Björnsson

¹Rannsóknar- og þróunarstofna, Heilbrigðistæknisvið, Landspítali-háskólasjúkrahús, ²Háls-, nef- og eyrnadeild, Landspítali-háskólasjúkrahús

Ofvirkni og athyglisbrestur og fylgikvillar hjá íslenskum fögungum

Emil Einarsson¹, Ólafur Örn Bragason², Anna Kristín Newton³, Gísli H. Guðjónsson⁴, Jón Friðrik Sigurðsson¹

¹Geðsvið LSH, ²Embætti ríkislögreglustjórans, ³Fangelsismálastofnun ríkisins, ⁴Institute of Psychiatry, King's College, University of London

Fræðasvið og fræðigreinar læknadeildar H.Í.

Breytingar voru gerðar á fræðasviðum og fræðigreinum hjá læknadeild Háskóla Íslands í janúar 2008. Forstöðumenn fræðasviða hafa sérstök erindisbréf og eru ákveðnir af deildarráði samkvæmt reglum læknadeildar. Forsvarsmenn fræðigreina eru tilnefndir af deildarráði og forstöðumönnum fræðasviða.

Augnæknisfræði

(tengt skurðlækningasviði LSH), Einar Stefánsson, prófessor, forstöðumaður/forsvarsmáður.

Barnalæknisfræði

(fræðigreinar: almenn barnalæknisfræði, nýburafraði) (tengt barnasviði LSH), Ásgeir Haraldsson, forstöðumaður.

forsvarsmáður almennrar barnalæknisfræði: Ásgeir Haraldsson, prófessor

forsvarsmáður nýburafraði: Atli Dagbjartsson, dósent

Bráðalæknisfræði

(tengt slysa- og bráðasviði LSH), Brynjólfur Mogensen, dósent, forstöðumaður/forsvarsmáður.

Endurhæfingarlæknisfræði/sjúkráþjálfun

(fræðigreina: læknisfræðileg endurhæfing, sjúkráþjálfun) (tengt endurhæfingarsviði). Ella Kolbrún Kristinsdóttir, forstöðumaður.

forsvarsmáður sjúkráþjálfunar: Ella Kolbrún Kristinsdóttir, dósent.

forsvarsmáður læknisfræðilegrar endurhæfingar: Gísli Einarsson, lektor

Fæðinga- og kvensjúkdómafræði

(fræðigreinar: fæðinga- og meðgöngufræði, kvensjúkdómafræði) (tengt kvennasviði LSH), Reynir Tómas Geirsson, forstöðumaður.

forsvarsmáður fæðinga- og meðgöngufræði: Reynir Tómas Geirsson, prófessor

forsvarsmáður kvensjúkdómafræði: Jens A. Guðmundsson, dósent

Geðsjúkdómafræði

(fræðigreinar: sálarfræði, barna- og unglíngageðlæknisfræði, almenn geðlæknisfræði) (tengt geðsviði LSH), Hannes Pétursson forstöðumaður.

forsvarsmáður almennrar geðlæknisfræði: Hannes Pétursson, prófessor

forsvarsmáður sálarfræði: Jón Friðrik Sigurðsson, dósent

forsvarsmáður barna- og unglíngageðlæknisfræði: Bertrand Lauth, aðjunktur

Heilbrigðisfræði

(fræðigreinar: heilbrigðisfræði, tryggingalæknisfræði). Vilhjálmur Rafnsson, prófessor, forstöðumaður.

forsvarsmáður heilbrigðisfræði:

Vilhjálmur Rafnsson, prófessor

forsvarsmáður tryggingalæknisfræði: Sigurður Thorlacius, dósent.

Heimilislæknisfræði

(fræðigreinar: heimilislæknisfræði, samskiptafræði). Jóhann Ág. Sigurðsson, prófessor, forstöðumaður.

forsvarsmáður heimilislæknisfræði:

Jóhann Ág. Sigurðsson, prófessor

forsvarsmáður samskiptafræði:

Bryndís Benediktsdóttir, dósent.

Krabbameinslæknisfræði

(fræðigreinar: krabbameinslæknisfræði) (tengt lyflækningasviði II á LSH), Helgi Sigurðsson, dósent, forstöðumaður/forsvarsmáður.

Lífedlisfræði/eðlisfræði

(fræðigreinar: lífedlisfræði, læknisfræðileg eðlisfræði) (tengt Lífedlisfræðistofnun í HÍ og klínisku þjónustusviði LSH), Stefán B. Sigurðsson, forstöðumaður.

forsvarsmáður lífedlisfræði:

Stefán B. Sigurðsson, prófessor

forsvarsmáður læknisfræðilegrar eðlisfræði: Brynjar Karlsson, dósent.

Lífefna- og sameindalíffræði

(fræðigreinar: lífefnafræði, meinafræði, sameindalíffræði, erfðalæknisfræði) (tengt rannsóknasviði LSH), Jón Jóhannes Jónsson, forstöðumaður.

forsvarsmáður lífefnafræði:

Jón Jóhannes Jónsson, dósent

forsvarsmáður meinafræði:

Jón Jóhannes Jónsson, dósent

forsvarsmáður sameindalíffræði:

Eiríkur Steingrímsson, prófessor

forsvarsmáður erfðalæknisfræði:

Reynir Arngrímsson, dósent

Líffærafræði

(fræðigreinar: líffærafræði, frumulíffræði) (tengt klínisku þjónustusviði LSH), N.N., forstöðumaður.

forsvarsmáður líffærafræði: Hannes Petersen, dósent

forsvarsmáður frumulíffræði:

Helga M. Ögmundsdóttir, prófessor

Lyfja- og eiturefnafræði

(fræðigreinar: lyfjafræði, eiturefnafræði) (tengt Lyfjafraeðistofnun í HÍ og lyflækningasviði I á LSH), Magnús Jóhannsson, forstöðumaður.

forsvarsmáður lyfjafræði: Magnús Jóhannsson, prófessor

forsvarsmáður eiturefnafræði: Jakob Kristinsson, dósent.

Lyflæknisfræði

(fræðigreinar: Blóðlæknisfræði, hjartalæknisfræði, smitsjúkdómalæknisfræði, gígtafræði, nýrnalæknisfræði, meltingarlæknisfræði, innkirtlalæknisfræði, lungnalæknisfræði, húð- og kynsjúkdómalæknisfræði) (tengt lyflækningasviði I LSH), Þórður Harðarson, forstöðumaður

forsvarsmáður blóðlæknisfræði:

Páll Torfi Öunundarson, dósent

forsvarsmáður gígtafræði:

Helgi Jónsson, dósent

forsvarsmáður hjartalæknisfræði:

Þórður Harðarson, prófessor

forsvarsmáður húð- og kynsjúkdómalæknisfræði:

Jón Hj. Ólafsson, dósent

forsvarsmáður innkirtlalæknisfræði:

Gunnar Sigurðsson, prófessor

forsvarsmáður lungnalæknisfræði:

Steinn Jónsson, dósent

forsvarsmáður meltingarlæknisfræði:

Bjarni Þjóðleifsson, prófessor

forsvarsmáður nýrnalæknisfræði:

Runólfur Pálsson, dósent

forsvarsmáður smitsjúkdómalæknisfræði:

Magnús Gottfredsson, dósent

Meinafræði

(fræðigreinar: líffærameinafræði, réttarlæknisfræði) (tengt klínisku þjónustusviði LSH), Jóhannes Björnsson, forstöðumaður.

forsvarsmáður líffærameinafræði:

Jóhannes Björnsson, prófessor

forsvarsmáður réttarlæknisfræði: N.N.

Myndgreining

(tengt klínisku þjónustusviði LSH), Ásbjörn Jónsson, dósent forstöðumaður/forsvarsmáður.

Ónæmisfræði

(tengt rannsóknasviði LSH), Björn R. Lúðvíksson, prófessor forstöðumaður/forsvarsmáður.

Skurðlæknisfræði

(fræðigreinar: skurðlæknisfræði brjósta, innkirtla og meltingarfæra, háls-, nef og eyrnalæknisfræði, þvagfæralæknisfræði, bækunarlæknisfræði, hjarta- og lungnaskurðlæknisfræði, æðaskurðlæknisfræði, heila- og taugaskurðlæknisfræði, lýtalæknisfræði, barnaskurðlæknisfræði) (tengt skurðlækningasviði LSH), Halldór Jónsson jr., prófessor, forstöðumaður.

forsvarsmáður barnaskurðlæknisfræði:

Þráinn Rósmundsson, aðjunktur

forsvarsmáður bækunarlæknisfræði:

Halldór Jónsson jr., prófessor

forsvarsmáður háls- nef og eyrnalæknisfræði:

Hannes Petersen, dósent.

forsvarsmáður heila- og taugaskurðlæknisfræði: NN

forsvarsmáður hjarta- og lungnaskurðlæknisfræði:

Bjarni Torfason, dósent

forsvarsmáður lýtalæknisfræði: Jens Kjartansson, aðjunktur

forsvarsmáður skurðlæknisfræði brjósta, innkirtla og meltingarfæra: Margrét Oddsdóttir, prófessor

forsvarsmáður þvagfæralæknisfræði:

Guðmundur Geirsson, dósent.

forsvarsmáður æðaskurðlæknisfræði:

Stefán E. Matthíasson, dósent

Svæfinga- og gjörgæslulæknisfræði

(tengt svæfinga-, gjörgæslu- og skurðstofusviði LSH), Gísli H. Sigurðsson, prófessor, forstöðumaður/forsvarsmáður

Sýklafræði

(fræðigreinar: sýklafræði, veirufræði) (tengt rannsóknasviði LSH), Karl G. Kristinsson, forstöðumaður.

forsvarsmáður sýklafræði: Karl G. Kristinsson, prófessor

forsvarsmáður veirufræði: Arthúr Löve, prófessor

Taugasjúkdómafræði

(tengt lyflækningasviði I LSH), Elías Ólafsson, prófessor, forstöðumaður/forsvarsmáður.

Öldrunarlæknisfræði

(tengt öldrunarsviði LSH), Pálmi V. Jónsson, dósent, forstöðumaður/forsvarsmáður.

Fræðasvið og fræðigreinar hjúkrunarfræðideildar H.Í.

Fræðasvið í hjúkrunarfræði

Fjölskylduhjúkrun

Erla Kolbrún Svavarsdóttir, prófessor

Meðhöndlun heilbrigðisupplýsinga fyrir fjölskyldumeðlimi Brynja Örylgsdóttir, lektor

Fjölskylduheilbrigði, forvarnir og heilsuefning

Fjölskyldur sem fást við langvinn, bráð veikindi og/eða verða fyrir áföllum Erla Kolbrún Svavarsdóttir, prófessor

Fjölskyldur minnihlutahópa / þvermenningarlegar fjölskyldur

Vanstarfsemi / ofbeldi í fjölskyldum

Geðvernd

Marga Thome, prófessor

Fræðsla um geðheilbrigði (fagstéttir og almenning)

Geðheilsugæsla samfélagsins Jóhanna Bernharðsdóttir, lektor

Konur / fjölskyldur á barnseignaskeiði sem glíma við sértæk sál-félagsleg heilbrigðis- /eða þroska viðfangsefni eða við geðrænn vandamál Marga Thome, prófessor

Ungbörn með erfitt atferli (grátur, svefnvandamál, erfiðleikar við að nærast og dafna).

Heilsufar samfélagshópa

Heimahjúkrun

Kristín Björnsdóttir, prófessor

Hjúkrun sjúklinga með skerta starfsgetu

Hjúkrun sem tengist húð og skynjun

Heimilið, tækni og velliðan

Samstarf við aðstandendur Kristín Björnsdóttir, prófessor

Kynheilbrigði

Sóley S. Bender, dósent

Kynfræðsla

Kynfræði

Kynheilbrigðisþjónusta Sóley S. Bender, dósent

Friðsemsfræði

Skólahjúkrun

Umhverfisheilbrigði

Vinnuvernd

Barnahjúkrun

Guðrún Kristjánsdóttir, prófessor

Nýbura- og ungbarnahjúkrun

Hjúkrun smá- og forskólabarna Helga Lára Helgadóttir, lektor

Hjúkrun skólabarna, unglinga og ungmenna Guðrún Kristjánsdóttir, prófessor

Hjúkrun foreldra barna

Hjúkrun barna í gjörgæslu

Bráðahjúkrun

Endurhæfingarhjúkrun

Póra B Hafsteinsdóttir, lektor

Hjúkrun einstaklinga í endurhæfingu Póra B Hafsteinsdóttir, lektor

Hjúkrun fólks með taugasjúkdóma

Geðhjúkrun

Jóhanna Bernharðsdóttir, lektor

Áfalla-, kreppu- og bráðageðhjúkrun

Hjúkrun einstaklinga með fiknisjúkdóma

Barna- og unglíngageðhjúkrun Páll Biering, lektor

Geðhjúkrunarráðgjöf og handleiðsla

Geðheilbrigði kvenna og sérstakra áhættuhópa Jóhanna Bernharðsdóttir, lektor

Endurhæfingar- og öldrunargeðhjúkrun

Hjúkrun aðgerðasjúklinga

Herdís Sveinsdóttir, prófessor

Kyngengi og heilbrigði Herdís Sveinsdóttir, prófessor

Hjúkrun sjúklinga með sár Ásta Thoroddsen, dósent

Hjúkrun sjúklinga fyrir aðgerð

Hjúkrun sjúklinga eftir aðgerð

Fræðsla til sjúklinga við útskrift af sjúkráhusi eftir aðgerð

Hjúkrun vegna breyttrar líkamsmyndar

Hjúkrun líffæraþega/gjafa

Hjúkrun sjúklinga með bráða verki

Hjúkrun langveikra fullorðinna

Helga Jónsdóttir, prófessor

Víðbótarmeðferð í hjúkrun Póra Jenný Gunnarsdóttir, lektor

Hjúkrun fólks með lungnasjúkdóma Helga Jónsdóttir, prófessor

Hjúkrun fólks með nýrna- og gigtarsjúkdóma

Hjúkrun fólks með hjartasjúkdóma

Hjúkrun fólks með húð- og kynsjúkdóma og sýkingar

Hjúkrun fólks með innkirtla- og meltingarsjúkdóma

Hjúkrunarstjórnun

Helga Bragadóttir, lektor

Stjórnun þekkingar og mannaúts Birna G. Flygenring, lektor

Forystuhlutverk í hjúkrun Helga Bragadóttir, lektor

Gæðastjórnun Laura Scheving Thorsteinsson

Krabbameinshjúkrun

Sigríður Gunnarsdóttir, lektor

Sálfélagslegar þarfar sjúklinga með illkynja sjúkdóma og aðstandenda þeirra Sigríður Gunnarsdóttir, lektor

Einkenni og aukaverkanir tengdar illkynja sjúkdómum og meðferð þeirra. Mat og meðferð.

Líknandi meðferð

Skurð-, svæfinga- og gjörgæsluhjúkrun

Upplýsingatækni í hjúkrun

Ásta St. Thoroddsen, dósent

Framsetning þekkingar (Knowledge representation) Ásta Thoroddsen, dósent

Þekkingarstjórnun (Knowledge management)

Uppgötvun þekkingar (Knowledge discovery) Connie

Delaney, prófessor/Brynja Örylgsdóttir, lektor

Öldrunarhjúkrun

Margrét Gústafsdóttir, dósent

Hjúkrun aldraðra á stofnunum Ingibjörg Hjaltadóttir, lektor

Samvinna fjölskyldna og starfsfólks í umönnun aldraðra Margrét Gústafsdóttir, dósent

Fræðasvið í ljósmóðurfræði

Meðgönguvernd

Helga Gottfreðsdóttir, lektor

Heilsuefning og ljósmóðurmeðferð á meðgöngu Helga Gottfreðsdóttir, lektor

Foreldrafraeðsla

Fósturrannsóknir og ráðgjöf

Fæðingarráðgjöf

Ólöf Ásta Ólafsdóttir, lektor

Yfirseta ljósmæðra í fæðingu Ólöf Ásta Ólafsdóttir, lektor

Menning og þekkingarþróun í fæðingahjálpi

Heimafæðingar

Umönnun í sængurlegu

Hildur Sigurðardóttir, lektor

Umönnun sængurkonu og nýbura Hildur Sigurðardóttir, lektor

Brjóstgagjafarráðgjöf

Foreldrahlutverk og aðlögun fjölskyldu

Fræðasvið í grunngreinum

Félagsvísindi

Heilsufélagsfræði

Rúnar Vilhjálmsson, prófessor

Raunvísindi

Lífedeisfræði

Jón Ólafur Skarphéðinsson, prófessor

Fósturfræði

Guðrún Pétursdóttir, dósent

Næringarfræði

Inga Þórsdóttir, prófessor

Yfitlit yfir vísindastörf á LSH 2007

Augnlæknisfræði

Forstöðumaður: Einar Stefánsson prófessor

Helstu áherslur í rannsóknum

Augnsjúkdómar í sykursýki, þróun augnlyfja, súrefnisbúskapur sjónauga og sjónhimnu í mönnum og dýrum. Lífeðlisfræði sléttu vöðva í sjónhimnuæðum. Hrönnun í augnbotnum. Faraldsfræði og erfðafræði augnsjúkdóma. Reykjavíkurrannsóknin. Brottnám augna og gerviaugu. Mýs með stökkbreytingum í microphthalmia geni. Aldursbundin hrönnun í augnbotnum á Íslandi.

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Súrefnismælingar í augnbotnum. Einar Stefánsson, Sveinn Hákon Harðarson, Þór Eysteinnsson, María Soffía Gottfreðsdóttir, Samy Basit, Aðalbjörn Þorsteinsson, Jón Atli Benediktsson, James Melvin Beach, Gísli Hreinn Halldórsson, Róbert Arnar Karlsson, Alon Harris, Peter Koch Jensen o.fl.

Rannsóknasjóður Háskóla Íslands

Lífeðlisfræði glerhlaups augans. Einar Stefánsson.

Augnannsókn Reykjavíkur 1996 og 2001. Friðbert Jónsson.

Háskólasjóður Eimskipafélags Íslands

Þróun á nanótækni til lyfjagjafar í augu. Phatsawee Jansook, Þorsteinn Loftsson, Einar Stefánsson.

Rannsóknasjóður Rannis

Súrefnismælingar í augnbotnum. Einar Stefánsson. Öndvegisstyrkur.

Tækniþróunarsjóður

Retinal oximetry. Einar Stefánsson.

Viðurkenning

Ungur vísindamaður ársins 2007. Sveinn Hákon Harðarson vegna rannsóknar á súrefnismettun í augnbotnum.

Doktorsnemar

Lyfja- og lífeðlisfræði glerhlaups augans. Svanborg Gísladóttir. Háskóla Íslands. Umsjónarkennari og leiðbeinandi: Einar Stefánsson.

Primary Open-angle glaucoma: Diagnosis and epidemiology. Ársæll Már Arnarsson. Háskóla Íslands. Umsjónarkennari og leiðbeinandi: Friðbert Jónsson.

Sjónþap og augnsjúkdómar við típu 2. Eydis Ólafsdóttir. Háskóla Íslands. Umsjónarkennari: Einar Stefánsson. Leiðbeinandi: Dan Andersson.

Súrefnismælingar í augnbotnum. Sveinn Hákon Harðarson. Háskóla Íslands. Umsjónarkennari og leiðbeinandi: Einar Stefánsson.

Fífa Konráðsdóttir. Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Einar Stefánsson, Þorsteinn Loftsson, Már Másson, Hákon Hrafn Sigurðsson, Arnar Halldórsson.

Meistararnemar

Sindri Traustason. Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Einar Stefánsson.

Að þróa chitoderivatives fyrir nanocarriers. Margrét Valdimarsdóttir. Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Már Másson, Einar Stefánsson.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Háskóli Íslands, Hjartavernd, Íslensk erfðagreining, Umhverfisstofnun, Pharmaco hf., Duke háskóli Bandaríkjunnar, Duke háskólasjúkrahúsið í Durham í Norður Karölinu, Háskólinn í Erlangen, Þýskalandi, Háskólinn í Ottawa, Indiana háskóli, Bandaríkjunum, Institute of Ophthalmology / University College London (UCL), Japanska umhverfisstofnunin, Kanasawaháskóli Japan, University of Colorado, Kaupmannahafnarháskóli, Augndeild Herlevs sjúkrahúss, Merck Inc., Moorfields Eye Hospital, National Eye Institute, (Augnstofnun Bandarísku heilbrigðisstofnunarinnar), National Institute of Health (Bandaríska heilbrigðisstofnunin), USA, Umhverfisstofnunin í Tskuba í Japan, Auk meinafræðideildar Landspítala.

Ritverk- vísindagreinar í ritryndum innlendum tímaritum

Einar Stefánsson, Morten la Cour, Guðleif Helgadóttir, Haraldur Sigurðsson, Friðbert Jónsson. Ný lyf fyrir hrönnun í augnbotnum og skylda sjúkdóma. Læknablaðið 2007;93(4):299-301.

Vigdís Magnúsdóttir, Einar Stefánsson. Æðahimnuæxli í auga versnar við leysimeðferð á æðaaexli í andlitshúð og batnar við leysi- og lyfjameðferð. Læknablaðið 2007;93(2):119-21.

Ritverk – vísindagreinar í ritryndum erlendum tímaritum

Arnarsson A, Damji KF, Sverrisson T, Sasaki H, Jonasson F. Pseudoexfoliation in the Reykjavik Eye Study: prevalence and related ophthalmological variables. Acta Ophthalmol Scand 2007;85(8):822-7.

Geirsdóttir A, Stefánsson E, Jonasson F, Helgadóttir G, Sigurðsson H. Age-related macular degeneration in very old individuals with family history. Am J Ophthalmol 2007;143(5):889-90.

Jonasson F, Hardarson S, Olafsson BM, Klintworth GK. Sveinsson chorioretinal atrophy/helicoid peripapillary chorioretinal degeneration: first histopathology report. Ophthalmology 2007;114(8):1541-6.

Jonasson F, Sander B, Eysteinnsson T, Jorgensen T, Klintworth GK. Sveinsson chorioretinal atrophy: the mildest changes are located in the photoreceptor outer segment/retinal pigment epithelium junction. Acta Ophthalmol Scand 2007;85(8):862-7.

Loftsson T, Hreinsdóttir D, Stefánsson E. Cyclodextrin microparticles for drug delivery to the posterior segment of the eye: aqueous dexamethasone eye drops. J Pharm Pharmacol 2007;59(5):629-35.

Loftsson T, Sigurðsson HH, Hreinsdóttir D, Konráðsdóttir F, Stefánsson E. Dexamethasone delivery to posterior segment of the eye. J Incl Phenom Macrocycl Chem 2007;57(1-4):585-9.

Loftsson T, Stefánsson E. Cyclodextrins in ocular drug delivery: theoretical basis with dexamethasone as a sample drug. J Drug Del Sci Tech 2007;17(1):3-9.

Olafsdóttir E, Andersson DK, Stefánsson E. Visual acuity in a population with regular screening for type 2 diabetes mellitus and eye disease. Acta Ophthalmol Scand 2007;85(1):40-5.

Olafsdóttir E, Stefánsson E. Biennial eye screening in patients with diabetes without retinopathy: 10-year experience. Br J Ophthalmol 2007;91(12):1599-601.

Olsen T, Arnarsson A, Sasaki H, Sasaki K, Jonasson F. On the ocular refractive components: the Reykjavik Eye Study. Acta Ophthalmol Scand 2007;85(4):361-6.

Sigurðsson HH, Konraethsdóttir F, Loftsson T, Stefánsson E. Topical and systemic absorption in delivery of dexamethasone to the anterior and posterior segments of the eye. Acta Ophthalmol Scand 2007;85(6):598-602.

Sulem P, Gudbjartsson DF, Stacey SN, Helgason A, Rafnar T, Magnusson KP, Manolescu A, Karason A, Pálsson A, Thorleifsson G, Jakobsdóttir M, Steinberg S, Pálsson S, Jonasson F, Sigurgeirsson B, Thorisdóttir K, Ragnarsson R, Benediktsdóttir KR, Aben KK, Kiemeneý LA, Olafsson JH, Gulcher J, Kong A, Thorsteinsdóttir U, Stefánsson K. Genetic determinants of hair, eye and skin pigmentation in Europeans. Nat Genet 2007;39(12):1443-52.

Thorleifsson G, Magnusson KP, Sulem P, Walters GB, Gudbjartsson DF, Stefánsson H, Jonsson T, Jonasdóttir A, Jonasdóttir A, Stefánsdóttir G, Masson G, Hardarson GA, Petursson H, Arnarsson A, Motallebipour M, Wallerman O, Wadelius C, Gulcher JR, Thorsteinsdóttir U, Kong A, Jonasson F, Stefánsson K. Common sequence variants in the LOXL1 gene confer susceptibility to exfoliation glaucoma. Science 2007;317(5843):1397-400.

Önnur ritverk

Halldórsson GH, Karlsson RA, Hardarson SH, Dalla Mura M, Eysteinnsson T, Beach JM, Stefánsson E, JA. B. Automatic retinal oximetry. Í: 6th International Workshop on Information Optics (WIO '07) 25 - 30 June 2007; Reykjavik: University of Iceland. p. 200-9.

Haraldur Sigurðsson. Sjónskerðing hjá ungum einstaklingum með sykursýki. Blindrasýn 2007;17(1):11.

Jonasson F. Solving the enigma of exfoliation glaucoma: a breakthrough in glaucoma research. Acta Ophthalmol Scand 2007;85:808-9. Editorial.

Stefánsson E. Intravitreal triamcinolone (comment). Ophthalmology 2007;114(8):1590 author reply.

Stefánsson E. Ocular hypotony: what is the mechanism of effusion and oedema? Acta Ophthalmol Scand 2007;85(6):584-5. Comment.

Fyrirlestrar á innlendum ráðstefnum og þingum: 5 þar af 2 boðsfyrirlestrar.

Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 28 þar af 15 boðsfyrirlestrar.

Veggsþjóld sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 11

Barnalæknisfræði

Forstöðumaður: Ásgeir Haraldsson prófessor

Almenn barnalæknisfræði, forsvarsmáður: Ásgeir Haraldsson prófessor

Nýburalæknisfræði, forsvarsmáður: Atli Dagbjartsson dósent

Helstu áherslur í rannsóknum

Á Barnspítala Hringins eru stundaðar margs konar rannsóknir sem tengjast sjúkdómum í börnum og meðferð þeirra. Einkum hafa rannsóknirnar beinst að tilurð og algengi sjúkdóma í börnum, meðferðarmöguleikum og árangri meðferðar. Rannsóknirnar eru því oft klínískar. Grunnrannsóknir eru einnig stundaðar á sviðinu eða með samstarfsaðilum og tengjast m.a. erfðafræði, krabbameinslækningum og ónæmisfræði.

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Visindasjóður Landspítala

Cystic Fibrosis á Íslandi. Ólafur Baldursson, Hörður Bergsteinnsson, Brynja Jónsdóttir.

Eosinophilic oesophagitis á Íslandi. Ari Viðir Axelsson, Jóhannes Björnsson, Kristrún Benediktsdóttir. Lúther Sigurðsson, Kjartan B Ónvar, Sigurbjörn Birgisson.

Er fæðuofnæmi vaxandi hjá íslenskum smábörnum. Sigurveig Þ. Sigurðardóttir, Michael Clausen, Björn Árdal.

Er ofnæmismyndun ungra barna háð RS veirusýkingu? Sigurður Kristjánsson, Ásgeir Haraldsson, Stefania Bjarnarson, Göran Wennergren.

Fjölskyldumeðferð fyrir of feit börn. Ragnar Bjarnason, Árni V. Þórsson, Prúður Gunnarsdóttir, Urður Njarðvík, Anna Sigríður Ólafsdóttir, Linda W. Craighead.

Ífarandi sýkingar af völdum streptókokka af flokki B. Sjúkdómsmynd, stofngerð og sýklalyfjanæmi. Helga Erlendsdóttir, Karl G. Kristinsson, Ásgeir Haraldsson, Magnús Gottfredsson.

Meðfædd ósæðarþrengsli (aortic coarctation) á Íslandi 1985-2006. Bjarni Torfason, Tómas Guðbjartsson, Gunnlaugur Sigfússon, Hróðmar Helgason.

Mjög þung börn og afdrif þeirra og mæðrana við fæðingu og á fyrsta æviskeiði hjá börnunum. Reynir Tómas Geirsson, Harpa Viðarsdóttir, Hildur Harðardóttir, Atli Dagbjartsson, Unnur Valdimarsdóttir.

Nýrnasteinar: Faraldsfræði, efnaskiptasvippgerð og meingenaleit. Viðar Eðvarðsson, Runólfur Pálsson, Ólafur Skúli Indriðason, Ingunn Þorsteinsdóttir, Hákon Hákonarson, John Asplin, Robert C. Elston, Marcella Devoto.

Siðkomin áhrif krabbameinsmeðferðar á heyrn og jafnvægi barna. Ásgeir Haraldsson, Einar Jón Einarsson, Hannes Petersen, Guðmundur Jónmundsson, Jón R Kristinsson, Ólafur Gísli Jónsson, Christian Moëll, Måns Magnusson Thomas Wiebe, Per-Anders Fransson, Mikael Karlberg, Jan Grenner.

Svippgerð T frumna í fullorðnum einstaklingum sem misstu hluta eða allan týmus í frumbersku. Jenna Huld Eysteinsdóttir, Jóna Freysdóttir, Helga M. Ögmundsdóttir, Ásgeir Haraldsson, Inga Skaftadóttir, Hróðmar Helgason.

Æxli í heiladingli á Íslandi: faraldsfræði í 50 ár. Rafn Benediktsson, Ólafur Kjartansson, Jón Gunnlaugur Jónsson, Garðar Guðmundsson, Árni V. Þórsson, Gunnar Sigurðsson, Þorkell Bjarnason. Allir íslenskir innkirtlælækna munu koma að þessu verkefni með einum eða öðrum hætti.

Rannsóknarnámssjóður Rannís

Fjölskyldumeðferð fyrir of feit börn. Prúður Gunnarsdóttir, Ragnar Bjarnason.

Aðstoðarmannasjóður Háskóla Íslands

Ásgeir Haraldsson.

Viðurkenning

Viðar Eðvarðsson. Verðlaunastjóður Óskars Þórðarsonar barnalæknis vegna rannsókna á faraldsfræði nýrnasteina.

Doktorsnemar

Fjölskyldumeðferð fyrir of feit börn. Prúður Gunnarsdóttir. Háskóla Íslands. Umsjónarkennari: Árni V. Þórsson. Leiðbeinandi: Ragnar Bjarnason.

Autism in Iceland; prevalence, diagnostic instruments, development and association of autism with seizures in infancy. Evald Sæmundsen. Háskóla Íslands. Umsjónarkennari: Vilhjálmur Rafnsson. Leiðbeinandi: Pétur Lúdvígsson.

Sjötta árs læknemni

Influenza og áhrif hennar á taugakerfið hjá börnum. Guðný Jónsdóttir. Háskóla Íslands. Aðalleiðbeinandi: Pétur Lúdvígsson.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Háskóli Íslands, ýmsar fræðigreinar innan Landspítala, og háskólasjúkrahúsa í Bandaríkjum Norður Ameríku, Svíþjóð, Hollandi og Bretlandi.

Ritverk- vísindagreinar í ritryndum innlendum tímaritum

Anna Freyja Finnbogadóttir, Hannes Petersen, **Pröstur Laxdal**, Friðrik Guðbrandsson, **Þórólfur Guðnason**, **Ásgeir Haraldsson**. Stíkilbólga hjá börnum á Íslandi. Læknablaðið 2007;93(4):275-80.

Kolbrún Pálsdóttir, **Atli Dagbjartsson**, **Þórður Þórkelsson**, Hildur Harðardóttir. Fósturkófnun og heilakvilli af völdum súrefnisþurrðar - tíðni og áhættuþættir á meðgöngu og í fæðingu. Læknablaðið 2007;93(3):595-601.

Kolbrún Pálsdóttir, **Þórður Þórkelsson**, Hildur Harðardóttir, **Atli Dagbjartsson**. Fósturkófnun og heilakvilli - áhættuþættir og afleiðingar fyrir nýbura. Læknablaðið 2007;93(10):669-73.

Snorri Freyr Dónaldsson, **Atli Dagbjartsson**, **Hörður Bergsteinnsson**, Hildur Harðardóttir, **Ásgeir Haraldsson**, **Þórður Þórkelsson**. Öndunarörðugleikar hjá nýburum sem fæðast með valkeisaraskurði. Læknablaðið 2007;93(10):675-9.

Ritverk - vísindagreinar í ritryndum erlendum tímaritum

Edslev PW, Rosthoj S, Treutiger I, Rajantie J, Zeller B, **Jonsson OG**. A clinical score predicting a brief and uneventful course of newly diagnosed idiopathic thrombocytopenic purpura in children. Br J Haematol 2007;138(4):513-6.

Gunnarsson BS, Thorsdóttir I, **Palsson G**, Gretarsson SJ. Iron status at 1 and 6 years versus developmental scores at 6 years in a well-nourished affluent population. Acta Paediatr 2007;96(3):391-5.

Gunnarsson BS, Thorsdóttir I, **Palsson G**. Associations of iron status with dietary and other factors in 6-year-old children. Eur J Clin Nutr 2007;61(3):398-403.

Harling S, **Oskarsson G**, Guðmundsson S, Pesonen E. Acute decrease of coronary flow after indomethacin delivery in newborn lambs. Acta Paediatr 2007;96(10):1460-3.

Hesdorffer DC, **Ludvigsson P**, Hauser WA, Olafsson E, Kjartansson O. Co-occurrence of major depression or suicide attempt with migraine with aura and risk for unprovoked seizure. Epilepsy Res 2007;75(2-3):220-3.

Ingvarsson RF, Bjarnason AO, **Dagbjartsson A**, Hardardóttir H, **Haraldsson A**, **Thorkelsson T**. The effects of smoking in pregnancy on factors influencing fetal growth. Acta Paediatr 2007;96(3):383-6.

Jarfelt M, Kujacic V, Holmgren D, **Bjarnason R**, Lannering B. Exercise echocardiography reveals subclinical cardiac dysfunction in young adult survivors of childhood acute lymphoblastic leukemia. Pediatr Blood Cancer 2007;49(6):835-40.

Kristjánsson S, Wennergren G. What factors determine future bronchial hyper-responsiveness following early wheezing? Acta Paediatr 2007;96(10):1387-8.

Patterson CC, Dahlquist G, Harjutsalo V, Joner G, Feltbower RG, Svensson J, Schober E, Gyurus E, Castell C, Urbonaite B, Rosenbauer J, Iotova V, **Thorsson AV**, Soltesz G. Early mortality in EURODIAB population-based

cohorts of type 1 diabetes diagnosed in childhood since 1989. Diabetologia 2007;50(12):2439-2442.

Ritzen EM, Bergh A, Bjerknes R, Christiansen P, Cortes D, Haugen SE, Jorgensen N, Kollin C, Lindahl S, Lackgren G, Main KM, Nordenskjold A, Rajpert-De Meyts E, Soder O, Taskinen S, **Thorsson A**, Thorup J, Toppari J, Virtanen H. Nordic consensus on treatment of undescended testes. Acta Paediatr 2007;96(5):638-43.

Saemundsen E, **Ludvigsson P**, Hilmarsdóttir I, Rafnsson V. Autism spectrum disorders in children with seizures in the first year of life - a population-based study. Epilepsia 2007;48(9):1724-30.

Saemundsen E, **Ludvigsson P**, Rafnsson V. Autism spectrum disorders in children with a history of infantile spasms: a population-based study. J Child Neurol 2007;22(9):1102-7

Thorarindóttir HK, Rood B, Kamani N, Lafond D, Perez-Albuera E, Loechelt B, Packer RJ, MacDonald TJ. Outcome for children <4 years of age with malignant central nervous system tumors treated with high-dose chemotherapy and autologous stem cell rescue. Pediatr Blood Cancer 2007;48(3):278-84.

Thorsson AV, Christiansen P, Ritzen M. Efficacy and safety of hormonal treatment of cryptorchidism: current state of the art. Acta Paediatr 2007;96(5):628-30.

Virtanen HE, Bjerknes R, Cortes D, Jorgensen N, Rajpert-De Meyts E, **Thorsson AV**, Thorup J, Main KM. Cryptorchidism: classification, prevalence and long-term consequences. Acta Paediatr 2007;96(5):611-6.

Önnur ritverk

Handbók Barnspítala Hringins. **Gunnlaugur Sigfússon** [ritstj.]. Sérfræðilæknar og deildarlæknar Barnspítala Hringins.

Hesdorffer DC, Hauser WA, Olafsson E, **Ludvigsson P**, Kjartansson O. Epilepsy and suicide risk. Lancet Neurol 2007;6(10):847.

Fyrirlestrar á innlendum ráðstefnum og þingum: 2 boðsfyrirlestrar.

Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 4 þar af 1 boðsfyrirlestur.

Veggspjöld sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 8

Bráðalæknisfræði

Forstöðumaður: Brynjólfur Mogensen dósent

Helstu áherslur í rannsóknum

Slysavarnir, áverkar og forvarnir. Eitránir. Hópslyss og forvarnir. Greining á áhættuþáttum hjarta- og æðasjúkdóma. Áhrif persónuleika á áhættu hjarta- og æðasjúklinga. Þýðing á greiningartæki fyrir Persónuleika D á íslensku og staðfærsla þess. Erfðafræði gáttatífs og meðferð. Sleglataktruflanir með uppruna í Purkinje kerfi. Erfðafræði hjartsláttartruflana. Erfðafræði hjartalokusjúkdóma. Áhrif lýsis til að fyrirbyggja gáttatíf eftir opnar hjartaskurðaðgerðir. Árangur af endurlífgun innan sjúkrahúss.

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Visindasjóður Landspítala

Algengi og nýgengi gáttatífs á Íslandi 1987-2005. Kortlagning og einangrun áhættugena gáttatífs. Davíð

O. Arnar, Hilma Hólm, Guðmundur Þorgeirsson, Jón Þór Sverrisson.

Þrófræðileg úttekt á íslenski útgáfu DS14 listans meðal hjartasjúklinga. Axel F. Sigurðsson, Hróbjartur Darri Karlsson, Erla Svansdóttir, Johan Denollet.

Tengsl ristruflunar og kransæðasjúkdóms. Gestur Þorgeirsson, Hróbjartur Darri Karlsson, Þórarinn Guðnason.

Náms- og rannsóknasjóður Hjartasjúkdómafélags íslenskra lækna

Einangrun og kortlagning áhættugena gáttatífs. Davíð O. Arnar.

Tækjasjóður Rannís

Frystiskápar til geymslu á lífsýnum fyrir smitsjúkdómadeild LSH. Magnús Gottfredsson, Már Kristjánsson.

Minningarsjóður Helgu Jónsdóttur og Sigurliða Kristjánssonar

Erfðabreytileikar sem stuðla að gáttatífi. Davíð O. Arnar, Hilma Hólm.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Háskóli Íslands, Hjartavernd, Íslensk erfðagreining, Slökkvilið höfuðborgarsvæðisins, Erasmus háskólinn í Rotterdam Hollandi, University of Pavia, Pavia, Ítalíu auk Evrópusamstarfs. University of Iowa, Iowa City, Bandaríkjunum.

Ritverk- vísindagreinar í ritrýndum innlendum tímaritum

Kristján Dereksson, **Már Kristjánsson**, Ólafur Baldursson. Óvenjuleg pneumocystis lungnabólga: tilfelli og yfirlitsgrein. Læknablaðið 2007;93(9):607-13.

Þóroddur Bjarnason, **Brynjólfur Mogensen**, Dagmar Ýr Stefánsdóttir, Jóhann Ásmundsson. Þáttur áfengis í komum unglinga á slysa- og bráðadeild Landspítala. Læknablaðið 2007;93(3):183-7.

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

Arnar DO, Xing D, J.B. Martins J.B. Alpha-2 adrenergic antagonism facilitates induction of ventricular tachycardia during acute ischemia. Scand Cardiovasc J 2007;41(6):378-85.

Guðbjartsson DF, **Arnar DO**, Helgadóttir A, Gretarsdóttir S, Holm H, Sigurdsson A, Jonasdóttir A, Baker A, Thorleifsson G, Kristjánsson K, Pálsson A, Blondal T, Sulem P, Backman VM, Hardarson GA, Palsdóttir E, Helgason A, Sigurjonsdóttir R, Sverrisson JT, Kostulas K, Ng MC, Baum L, So WY, Wong KS, Chan JC, Furie KL, Greenberg SM, Sale M, Kelly P, MacRae CA, Smith EE, Rosand J, Hillert J, Ma RC, Ellinor PT, Thorgeirsson G, Gulcher JR, Kong A, Thorsteinsdóttir U, Stefánsson K. Variants conferring risk of atrial fibrillation on chromosome 4q25. Nature 2007;448(7151):353-7.

Siggeirsdóttir K, Aspelund T, Sigurdsson G, **Mogensen B**, **Chang M**, Jonsdóttir B, Eiríksdóttir G, Launer LJ, Harris TB, Jonsson BY, Guðnason V. Inaccuracy in self-report of fractures may underestimate association with health outcomes when compared with medical record based fracture registry. Eur J Epidemiol 2007;22(9):631-9.

Fyrirlestrar á innlendum ráðstefnum og þingum: 5

Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 2

Veggspjöld sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 3

Endurhæfingarlæknisfræði / sjúkrapjálfun

Forsöðumaður: Ella Kolbrún Kristinsdóttir dósent

Sjúkrapjálfun, forsvarsmáður: Ella Kolbrún Kristinsdóttir dósent

Læknisfræðileg endurhæfing, forsvarsmáður: Gísli Einarsson lektor

Sjúkrapjálfun

Forsvarsmáður: Ella Kolbrún Kristinsdóttir dósent

Helstu áherslur í rannsóknum

Mælingar á öndunarhreyfingum með mælitækini Andra sem hefur verið í þróun undanfarin ár. Rannsóknir á breytingum öndunarmynstra og styrk öndunarvöðva hjá ýmsum sjúklingahópum. Rannsóknir á árangri þjálfunar sem beinist að skyni í neðri útlimum og jafnvægiskerfi innra eyra hjá öldruðum einstaklingum sem hafa skert jafnvægi.

Styrkir sem fræðigreinin fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Framhaldsrannsókn á raförvunarmeðferð við útlægan alskaða á mænu – RISE aðferðin. Páll E. Ingvarsson, Þórður Helgason, Sigrún Knútsdóttir, Vilborg Guðmundsdóttir, Stefán Yngvason, Paolo Gargiulo.

Samanburður á grindarbotnsþjálfun við áreynsluþvagleka með raförvun og án raförvunar. Halldóra Eyjólfssdóttir, Guðmundur Geirsson, Þórarinn Sveinsson, María Ragnarsdóttir.

Stöðlun og flokkun á fagmáli sjúkrapjálfunar LSH. Arna Harðardóttir, Alan Aronson.

Hvatningaverðlaun Jóhanns Axelssonar prófessors emerítus

María Ragnarsdóttir hlaut verðlaunin sem afburðarnemi í rannsóknartengdu námi.

Global Women Inventors and Innovators

María Ragnarsdóttir hlaut verðlaunin Special Recognition Award.

Doktorsnemi

Öndunarhreyfingamæli. Áreiðanleiki og klínískt notagildi. María Ragnarsdóttir. Háskóla Íslands. Umsjónarkennari og leiðbeinandi: Ella Kolbrún Kristinsdóttir.

Meistaraneinar

Af hverju er munur á endurhæfingarframboði fyrir krabbameinssjúklinga og hjartasjúklinga? Aðalheiður K Þórarinsdóttir. Háskóla Íslands.

Mynstur öndunarhreyfinga hjá sjúklingum með nýgreint slag. Guðbjörg Þóra Andrésdóttir. Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: María Ragnarsdóttir.

Samanburður á árangri meðferðar þvagleka hjá konum 20-65 ára. Halldóra Eyjólfssdóttir. Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Þórarinn Sveinsson, Guðmundur Geirsson.

Therapists Countertransference Experiences When Working With Individuals With Incurable Cancer, A Phenomenological Exploration. Margrét Gunnarsdóttir. Sherwood Institute og Derby háskóla í Englandi.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Háskóli Íslands og ýmsar fræðigreinar innan LSH. Háskólasjúkrahúsið Lundi, Salgrenska sjúkrahúsið Gautaborg.

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

Jonsdóttir MK, Adolfsdóttir S, Cortez RD, Gunnarsdóttir M, Gustafsdóttir AH. A diary study of action slips in healthy individuals. Clin Neuropsychol 2007;21(6):875-83.

Önnur ritverk

Bergþóra Baldursdóttir. Áhrif skynþjálfunar á jafnvægi hjá öldruðum. Sjúkrapjálfunin 34(1):14-9.

Guðbjörg Þóra Andrésdóttir. Mynstur öndunarhreyfinga hjá sjúklingum með nýgreint slag. Sjúkrapjálfunin 2007;34(2):16-20.

Fyrirlestrar á innlendum ráðstefnum og þingum: 11 þar af einn boðsfyrirlestrar.

Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 2 annar boðsfyrirlestrar.

Veggspjöld sýnd á innlendum ráðstefnum og þingum: 3

Veggspjöld sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 1

Læknisfræðileg endurhæfing

Forsvarsmáður: Gísli Einarsson lektor

Helstu áherslur í rannsóknum

Þróun mælingatekni- og tækja til skoðunar á hreyfingu stoðkerfis og færni annara líffærakerfa s.s. öndunar- og blóðrásarfæra. Ennfremur rannsóknir á þjálfunarmöguleikum stoðkerfis með raförvun og öðrum tækniúnaði. Rannsóknir á almennri færni stoðkerfis og árangur margvíslegrar íhlutunar á þá færni. Rannsóknir á taugasálfræðilegri færni í heilaskaða.

Styrkir sem fræðigreinin fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Framhaldsrannsókn á raförvunarmeðferð við útlægan alskaða á mænu – RISE aðferðin. Páll E. Ingvarsson, Þórður Helgason, Sigrún Knútsdóttir, Vilborg Guðmundsdóttir, Stefán Yngvason, Paolo Gargiulo.

Meistaraneinar

Standardized Documentation in Physical Therapy; Testing of validity and reliability of the PT-ITC and mapping it to the Metathesaurus. Arna Harðardóttir. Háskóla Íslands. Leiðbeinendur; Gísli Einarsson, María Heimisdóttir, Valgerður Gunnarsdóttir, Connie Delaney.

Samhæfð skráning til framtíðar og framfara; samanburðarrannsókn - notkun færnihugtaka í SÖGU, rafrænu sjúkraskrárkerfi LSH um endurhæfingu skilgreinds hóps heilablóðfallssjúklinga og notkun sambærilegra skilgreindra meginhugtaka (core-sets) í International Classification of Functioning, Disability and Health, (ICF, WHO 2001). Kristín Thorberg. Háskólanum í Reykjavík. Leiðbeinendur; Gísli Einarsson, Geir Gunnlaugsson.

Áhrif endurhæfingar á andnað hjá sjúklingum með langvinna lungnateppu. Elfa Dröfn Ingólfsdóttir.

Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Gísli Einarsson, Marta Guðjónsdóttir, Stefán B. Sigurðsson.

Lífleisfræðileg áhrif þjálfunar á sjúklinga með langvinna lungnateppu eða langvarandi hjartabilun. Egill Thoroddsen. Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Gísli Einarsson, Stefán B. Sigurðsson, Marta Guðjónsdóttir.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Háskóli Íslands og ýmsar fræðigreinar innan LSH. ÖNH avdeling, Lunds Universitetssjukhus, Lundi, Svíþjóð.

Fæðinga- og kvensjúkdómafræði

Forstöðumaður: Reynir Tómas Geirsson prófessor

Meðgöngu- og fæðingafraeði, forsvarsmáður: Reynir Tómas Geirsson prófessor

Kvensjúkdómafræði, forsvarsmáður: Jens A. Guðmundsson dósent.

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Breytingar í fjölda erfðaefnisraða í erfðamengi mannsins greindar með órsýnaraðsófnum. Jón Jóhannes Jónsson, Helga Hauksdóttir, Hans Guttormur Þormar, Bjarki Guðmundsson, Vígðís Stefánsdóttir, Jóhann Heiðar Jóhannsson, Margrét Steinarsdóttir, Hildur Harðardóttir.

Mjög þung börn og afdrif þeirra og mæðrana við fæðingu og á fyrsta æviskeiði hjá börnunum. Reynir Tómas Geirsson, Harpa Viðarsdóttir, Hildur Harðardóttir, Atli Dagbjartsson, Unnur Valdimarsdóttir.

Rannsóknasjóður Rannís

Rannsókn á útbreiðslu rafvirkni í leginu. Hagnýting við greiningu yfirvofandi fyrirburafæðingar. Brynjar Karlsson, Jeremy Terrien, Catherine K. Marque, Þóra Steingrimsdóttir, Valur Guðmundsson.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Háskóli Íslands, Íslensk erfðagreining, Hjartavernd, Krabbameinsfélag Íslands, Háskólarnir í Oxford og Dundee, Bretlandi, Aachen, Þýskalandi og Karolinska Institutet, Stokkhólmi, Harvard-háskóli, Boston BNA. Auk ýmissa fræðigreina innan LSH s.s. barnalæknisfræði, lyflæknisfræði, erfða- og sameindalæknisfræði, skurðlæknisfræði, svæfingalæknisfræði, krabbameinslæknisfræði og sýklafraeði.

Meðgöngu- og fæðingafraeði

Forsvarsmáður: Reynir Tómas Geirsson prófessor

Helstu áherslur í rannsóknum

Háþrýstingur í meðgöngu og afleiðingar hans til langs tíma, tvíburabúganir, ofþyngd mæðra og barna, faraldsfræði þungana, snemmskimun í þungun, fóstureyðingar og getnaðarvarnir, keisaraskurðir: fylgikvillar og burðarmálsdauði, meðferð asablæðinga við fæðingar.

Doktorsnemar

Háþrýstingur á meðgöngu: Rannsókn á faraldsfræði og erfðum. Sigrún Hjartardóttir. Háskóla Íslands. Umsjónarmaður og leiðbeinandi: Reynir T. Geirsson.

Prospective parents' decisions concerning first trimester screening: Informed choice, autonomy and ethics. Helga Gottfredsdóttir. Háskóla Íslands. Meðleiðbeinandi: Reynir T. Geirsson.

Meistaraneini

Styrkur grindarbotnsvöðva fyrir og eftir fyrstu fæðingu. Þorbjörg Sigurðardóttir. Háskóla Íslands. Meðleiðbeinandi: Þóra Steingrimsdóttir.

Ritverk- vísindagreinar í ritryndum innlendum tímaritum

Kolbrún Pálsdóttir, Atli Dagbjartsson, Þórður Þórkelsson, Hildur Harðardóttir. Fósturköfnun og heilakvilli af völdum súrefnisþurrðar - tíðni og áhættuþættir á meðgöngu og í fæðingu. Læknablaðið 2007;93(3):595-601.

Kolbrún Pálsdóttir, Þórður Þórkelsson, Hildur Harðardóttir, Atli Dagbjartsson. Fósturköfnun og heilakvilli - áhættuþættir og afleiðingar fyrir nýbura. Læknablaðið 2007;93(10):669-73.

Ragnar Freyr Ingvarsson, Lárus Jónasson, Hafsteinn Sæmundsson, Magnús Gottfredsson. Geislagerlabólga í sjötugri konu með gleymda lykkju: sjúkratilfelli og yfirlit um sjúkdóminn. Læknablaðið 2007;93(6):479-85.

Snorri Freyr Dónaldsson, Atli Dagbjartsson, Hörður Bergsteinnsson, Hildur Harðardóttir, Ásgeir Haraldsson, Þórður Þórkelsson. Öndunarörðugleikar hjá nýburum sem fæðast með valkeisaraskurði. Læknablaðið 2007;93(10):675-9.

Ritverk – vísindagreinar í ritryndum erlendum tímaritum

Ingvarsson RF, Bjarnason AO, Dagbjartsson A, Harðardóttir H, Haraldsson A, Thorkelsson T. The effects of smoking in pregnancy on factors influencing fetal growth. Acta Paediatr 2007;96(3):383-6.

Laurberg P, Andersen S, Bjarnadóttir RI, Carlé A, Hreidarsson AB, Knudsen N, Ovesen L, Pedersen IB, Rasmussen LB. Evaluating iodine deficiency in pregnant women and young infants—complex physiology with a risk of misinterpretation. Publ Health Nutr 2007;10:1547-52.

Alfirevic Z, Elbourne D, Pavord S, Bolte A, Van Geijn H, Mercier F, Ahonen J, Bremme K, Bødker B, Magnúsdóttir EM, Salvesen K, Prendiville W, Truesdale A, Clemens F, Piercy D, Gyte G. Use of recombinant activated factor VII in primary postpartum hemorrhage: the Northern European registry 2000-2004. Obstet Gynecol 2007;110(6):1270-8.

Önnur ritverk

Anna Sigríður Vernharðsdóttir. Hugleiðingar um skimun fyrir HIV á meðgöngu. Ljósmaðrablaðið 2007;85(1):38-9.

Anna Sigríður Vernharðsdóttir. Tungumálaerfiðleikar. Á túlkur að vera viðstaddur fæðingu? Ljósmaðrablaðið 2007;85(2):25-7.

Bjarnadóttir RI. Book Review. Acta Obstet Gynecol Scand 2007;86:1409.

Geirsson RT. Book Review. Acta Obstet Gynecol Scand 2007;86:1409-10.

Geirsson RT. Editors message. Acta Obstet Gynecol Scand 2007;86:515.

Geirsson RT. Editor's message. Acta Obstet Gynecol Scand 2007;86:643-4.

Geirsson RT. Editor's message. Acta Obstet Gynecol Scand 2007;86:770 -1.

Geirsson RT, Heinonen S. Editor's message. Induction, vulval virus, preeclampsia and the perineum. Acta Obstet Gynecol Scand 2007;86:899-900.

Geirsson RT, Eskild A. Editor's message. Personal preferences, preterm delivery and the mixture of change and constancy. Acta Obstet Gynecol Scand 2007;86:1027-8.

Geirsson RT. Editor's message. Progress towards single embryo transfer and more. Acta Obstet Gynecol Scand 2007;86:1155-6.

Geirsson RT. Editor's message. From the advent of HPV vaccination to modern old science. Acta Obstet Gynecol Scand 2007;86:1282-3.

Geirsson RT. Editor's message. Moving towards a new year. Acta Obstet Gynecol Scand 2007;86:1414-5.

Geirsson RT, Guðmundsson JA. Continuing medical education and hot topics.

Acta Obstet Gynecol Scand 2007;86:901-2.

Valgerður L. Kristjánsdóttir, Berggrún Jónsdóttir. Ritstjórnarsjall. Ljósmaðrablaðið 2007;85(2):4.

Fyrirlestrar á innlendum ráðstefnum og þingum: 3

Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 7

Veggspjöld sýnd á innlendum ráðstefnum og þingum: 2

Veggspjöld sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 2

Kvensjúkdómafræði

Forsvarsmáður: Jens A. Guðmundsson dósent

Helstu áherslur í rannsóknum

Rannsóknir á árangri ýmissa aðgerða við kvensjúkdómum, s.s. nýjum aðferðum til meðgöngurofs, brottnámi legs og legsgísaðgerða og á líðan kvenna við kvíðsjáraðgerðir. Rannsóknir á erfðum- og faraldsfræði fjölblöðru eggjastokkaheilkennis, blæðingaeinkennum og asatíðum, erfðum, einkennum og faraldsfræði legslimflakks, leiðir til að minnka ógleði eftir skurðaðgerðir.

Ritverk – vísindagreinar í ritryndum erlendum tímaritum

Guðmundsson KO, Thorsteinsson L, Sigurjonsson OE, Keller JR, Ólafsson K, Egeland T, Guðmundsson S, Rafnar T. Gene expression analysis of hematopoietic progenitor cells identifies Dlg7 as a potential stem cell gene. Stem Cells 2007;25(6):1498-506.

Önnur ritverk

Kolbrún Pálsdóttir, Karl Ólafsson. Sjúkratilfelli 2. Læknaneinn 2007;85:51-3.

Fyrirlestrar á innlendum ráðstefnum og þingum: 5

Veggspjöld sýnd á innlendum ráðstefnum og þingum: 1

Geðsjúkdómafræði

Forsðómaður: Hannes Pétursson prófessor

Almenn geðlæknisfræði, forsvarsaður: Hannes Pétursson prófessor

Sálarfræði, forsvarsaður: Jón Friðrik Sigurðsson dósent

Almenn geðlæknisfræði

Forsvarsaður: Hannes Pétursson prófessor

Helstu áherslur í rannsóknum

Erfðaþættir og svipgerð geðklofa, geðharfa og annarra geðrofsjúkdóma, erfðaþættir og svipgerð kvíðaraskana, erfðaþættir og svipgerð einhverfu og athyglisbrests. Notkun geðlyfja, meðferðarvilji í fiknisjúkdómum, rannsóknir á hugrænni atferlismeðferð. Félagslegir þættir og lífsgæði í geðklofasjúkdómi. Bætt greiningartæki í barna- og unglingsgeðlækninum.

Styrkir sem fræðigreinin fékk á árinu

Visindasjóður Landspítala

Algengi geðraskana á Íslandi. Jón G. Stefánsson, Eiríkur Lindal.

Faraldsfræðileg rannsókn á áhættuþáttum kransæðasjúkdóma og efnaskiptavillu hjá geðklofasjúklingum sem eru í eftirfylgd við legu- og göngudeild geðsviðs LSH að Kleppi. Halldór Kolbeinsson, Ólafur Sveinsson, Kristófer Þorleifsson, Nanna Briem, Lára Björgvinsdóttir, Rafn Benediktsson.

Geðheilsa kvenna og barneignir: Meðgöngu- og fæðingarþunglyndi íslenskra kvenna, félagslegar aðstæður þeirra, notkun á geðvirkum efnum og tengsl þess við þroska barna þeirra. Jón Friðrik Sigurðsson, Agnes Agnarsdóttir, Hafrún Kristjánsdóttir, Pétur Tyrfingsson, Halldóra Ólafsdóttir, Engilbert Sigurðsson, Chris Evans.

Hugræn atferlismeðferð í almennri heilsugæslu. Jón Friðrik Sigurðsson, Halldóra Ólafsdóttir, Linda Bára Lýðsdóttir, Pétur Tyrfingsson, Arnar Hauksson, Marga Thome, Urður Njarðvík, Sigríður Sía Jónsdóttir, Sigríður Brynja Sigurðardóttir, Gyða Haraldsdóttir, Sesselja Guðmundsdóttir.

Taugasálfræði geðklofa – erfðafræði truflunar á skilvitund. Þórður Sigmundsson, Brynja Björk Magnúsdóttir.

Nýtt vitrænt skimunartæki fyrir snemmbúin æðavitglöf (The memory and Executive Test Battery; METB). Kristín Inga Hannesdóttir, Jón Friðrik Sigurðsson, Hugh Markus, Robin G. Morris.

Rannsóknasjóður Háskóla Íslands

Meðgöngu- og fæðingarþunglyndi íslenskra kvenna, félagslegar aðstæður þeirra, notkun á geðvirkum efnum og tengsl þess við þroska barna þeirra. Jón Friðrik Sigurðsson, Halldóra Ólafsdóttir, Arnar Hauksson.

Rannsóknasjóður Rannís

Arfgerð augnhreyfinga í geðklofa. Þórður Sigmundsson.

Visindasjóður Wyeth

Hugrænni atferlismeðferð í almennri heilsugæslu. Hafrún Kristjánsdóttir, Halldóra Ólafsdóttir, Engilbert Sigurðsson, Jörundur Kristinsson, Agnes Agnarsdóttir, Pétur Tyrfingsson.

Meðgöngu- og fæðingarþunglyndi íslenskra kvenna, félagslegum aðstæðum þeirra, notkun á

geðvirkum efnum og tengsl þess við þroska barna þeirra. Halldóra Ólafsdóttir, Pétur Tyrfingsson, Urður Njarðvík, Arnar Hauksson, Marga Thome, Sigríður Sía Jónsdóttir, Sigríður Brynja Sigurðardóttir, Gyða Haraldsdóttir, Sesselja Guðmundsdóttir.

Doktorsnemar

Icelandic adaptation of the KIDDIE- SADS-PL: Psychometric properties and clinical application. Bertrand Lauth. Háskóla Íslands. Umsjónarkennari og leiðbeinandi: Hannes Pétursson.

Towards a model construction of holistic nursing care of patients with psychiatric. Guðný Anna Amþórsdóttir. Háskóla Íslands. Umsjónarkennari: Jón G. Stefánsson. Leiðbeinandi: Sigríður Halldórsdóttir.

Arfgerð afbrigðilegra augnhreyfinga í geðklofa. Magnús Haraldsson. Háskóla Íslands. Umsjónarkennari: Hannes Pétursson. Leiðbeinandi: Ulrich Ettinger.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Íslensk erfðagreining, University of Aberdeen, Skotlandi, King's College London, UK, National Public Health Institute, Helsinki, Finlandi, Dan Rujescu, Ludwig-Maximilians University, Munchen, Genetic Research Centre, Munchen.

Ritverk- vísindagreinar í ritryndum innlendum tímaritum

Ólafur Árni Sveinsson. Líknardráp – síðferðilegur valkostur? Læknablaðið 2007;93(7-8):543-51.

Helga Zoëga, Gisli Baldursson, Matthías Halldórsóttir. Notkun metýlfenídats með barna á Íslandi 1989-2006. Læknablaðið 2007;93(12):825-32.

Ritverk – vísindagreinar í ritryndum erlendum tímaritum

Asghar S, Hussain A, Ali SM, Khan AK, Magnusson A. Prevalence of depression and diabetes: a population-based study from rural Bangladesh. Diabet Med 2007;24(8):872-7.

Birkett P, Sigmundsson T, Sharma T, Touloupoulou T, Griffiths TD, Reveley A, Murray R. Reaction time and sustained attention in schizophrenia and its genetic predisposition. Schizophr Res 2007;95(1-3):76-85.

Freeman RD, Tourette Syndrome International Database Consortium [Hannesdóttir, H]. Tic disorders and ADHD: answers from a world-wide clinical dataset on Tourette syndrome. Eur Child Adolesc Psychiatry 2007;16(Suppl 1):15-23.

Ingason A, Sigmundsson T, Steinberg S, Sigurdsson E, Haraldsson M, Magnusdóttir BB, Frigge ML, Kong A, Gulcher J, Thorsteinsdóttir U, Stefansson K, Petursson H, Stefansson H. Support for involvement of the AHI1 locus in schizophrenia. Eur J Hum Genet 2007;15(9):988-91.

Varga M, Magnusson A, Flekkoy K, David AS, Opjordsmoen S. Clinical and neuropsychological correlates of insight in schizophrenia and bipolar I disorder: does diagnosis matter? Compr Psychiatry 2007;48(6):583-91.

Walderhaug E, Magnusson A, Neumeister A, Lappalainen J, Lunde H, Refsum H, Landro NI. Interactive effects of sex and 5-HTTLPR on mood and impulsivity during tryptophan depletion in healthy people. Biol Psychiatry 2007;62(6):593-9.

Önnur ritverk

Bertrand Lauth. Notkun metýlfenídats fyrir börn með ofvirkni [ritstjórnargrein]. Læknablaðið 2007;93(12):823.

Bjarni Óssurarson. Áfengisstefna á Íslandi

[ritstjórnargrein]. Læknablaðið 2007;93(3):181.

Hannes Pétursson. Geðheilbrigðisþjónusta í heila öld [ritstjórnargrein]. Læknablaðið 2007;93(11):739.

Tómas Zoëga. Af hverju fjölgar öryrkjum með geðraskanir? [ritstjórnargrein]. Læknablaðið 2007;93(1):7.

Fyrirlestrar á innlendum ráðstefnum og þingum: 3

Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 1

Veggspjöld sýnd á innlendum ráðstefnum og þingum: 2

Veggspjöld sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 7

Sálarfræði

Forsvarsaður: Jón Friðrik Sigurðsson dósent

Helstu áherslur í rannsóknum

Helstu áherslur í rannsóknum er tengjast sálfræðiþjónustu á geðsviði eru árangursmat á hugrænni atferlismeðferð, rannsóknir á meðgöngu- og fæðingarþunglyndi íslenskra kvenna og þroska barna þeirra, rannsóknir á ofvirkni og athyglisbresti meðal barna og fullorðinna og meðferð þessara einstaklinga, rannsókn á taugasálfræði geðklofa, árangursmati í geðheilbrigðisþjónustu, rannsóknir á greiningartækjum, þ.e. sálfræðiþrófum og greiningarviðtölum, sem notuð eru við greiningu geð- og hegðunarraskana barna og fullorðinna og rannsóknir á kynferðislegri misnotkun og afleiðingum hennar.

Styrkir sem fræðigreinin fékk á árinu

Visindasjóður Landspítala

Algengi geðraskana á Íslandi. Jón G. Stefánsson, Eiríkur Lindal.

Geðheilsa kvenna og barneignir: Meðgöngu- og fæðingarþunglyndi íslenskra kvenna, félagslegar aðstæður þeirra, notkun á geðvirkum efnum og tengsl þess við þroska barna þeirra. Jón Friðrik Sigurðsson, Agnes Agnarsdóttir, Hafrún Kristjánsdóttir, Pétur Tyrfingsson, Halldóra Ólafsdóttir, Engilbert Sigurðsson, Chris Evans.

Hugræn atferlismeðferð í almennri heilsugæslu. Jón Friðrik Sigurðsson, Halldóra Ólafsdóttir, Linda Bára Lýðsdóttir, Pétur Tyrfingsson, Arnar Hauksson, Marga Thome, Urður Njarðvík, Sigríður Sía Jónsdóttir, Sigríður Brynja Sigurðardóttir, Gyða Haraldsdóttir, Sesselja Guðmundsdóttir.

Nýtt vitrænt skimunartæki fyrir snemmbúin æðavitglöf (The Memory and Executive Test Battery; METB). Kristín Inga Hannesdóttir, Jón Friðrik Sigurðsson Hugh Markus, Robin G. Morris.

Rannsókn á samspieli áhættuþátta og verndandi þátta í sjálfsvígum og sjálfsvígstílaunum á Íslandi. Sigurður Páll Pálsson, Högni Óskarsson, Brynjar Þór Emilsson, Jón Friðrik Sigurðsson, Eydis Sveinbjarnardóttir, Halldóra Ólafsdóttir.

Taugasálfræði geðklofa – erfðafræði truflunar á skilvitund. Brynja B. Magnúsdóttir, Þórður Sigmundsson, Magnús Haraldsson, Engilbert Sigurðsson, Hannes Pétursson.

Vísindasjóður Landakots

Taugasálfræði geðklofa – erfðafræði truflunar á skilvitund. Brynja B. Magnúsdóttir, Þórður Sigmundsson, Magnús Haraldsson, Engilbert Sigurðsson, Hannes Pétursson.

Rannsóknarsjóður Háskóla Íslands

Geðheilsa kvenna og barneignir: Meðgöngu- og fæðingarþunglyndi íslenskra kvenna, félagslegar aðstæður þeirra, notkun á geðvirkum efnum og tengsl þess við þroska barna þeirra. Jón Friðrik Sigurðsson, Agnes Agnarsdóttir, Hafrún Kristjánsdóttir, Pétur Tyrfinngsson, Halldóra Ólafsdóttir, Engilbert Sigurðsson, Chris Evans.

Taugasálfræði geðklofa – erfðafræði truflunar á skilvitund. Brynja B. Magnúsdóttir, Þórður Sigmundsson, Magnús Haraldsson, Engilbert Sigurðsson, Hannes Pétursson.

Rannsóknarsjóður Rannís

Geðheilsa kvenna og barneignir: Meðgöngu- og fæðingarþunglyndi íslenskra kvenna, félagslegar aðstæður þeirra, notkun á geðvirkum efnum og tengsl þess við þroska barna þeirra. Jón Friðrik Sigurðsson, Agnes Agnarsdóttir, Hafrún Kristjánsdóttir, Pétur Tyrfinngsson, Halldóra Ólafsdóttir, Engilbert Sigurðsson, Chris Evans.

Taugasálfræði geðklofa – erfðafræði truflunar á skilvitund. Brynja B. Magnúsdóttir, Þórður Sigmundsson, Magnús Haraldsson, Engilbert Sigurðsson, Hannes Pétursson.

Tækniþróunarsjóður Rannís

Greining á athyglisbrestri með ofvirkni með heilaritun, forkönnun. Páll Magnússon, Berglind Brynjólfssdóttir, Gísli Baldursson, Guðrún B. Guðmundsdóttir, Málfríður Lorange, Ólafur Ó. Guðmundsson. Gísli H. Jóhannesson, Kristinn Johnsen, Nicolas P. Blin, Halla Helgadóttir.

Vísindasjóður Wyeth Lederle

Geðheilsa kvenna og barneignir: Meðgöngu- og fæðingarþunglyndi íslenskra kvenna, félagslegar aðstæður þeirra, notkun á geðvirkum efnum og tengsl þess við þroska barna þeirra. Jón Friðrik Sigurðsson, Agnes Agnarsdóttir, Hafrún Kristjánsdóttir, Pétur Tyrfinngsson, Halldóra Ólafsdóttir, Engilbert Sigurðsson, Chris Evans.

Hugræn atferlismeðferð í almennri heilsugæslu. Jón Friðrik Sigurðsson, Halldóra Ólafsdóttir, Linda Bára Lýðsdóttir og Pétur Tyrfinngsson, Arnar Hauksson, Marga Thome, Urður Njarðvík, Sigríður Sía Jónsdóttir, Sigríður Brynja Sigurðardóttir, Gyða Haraldsdóttir, Sesselja Guðmundsdóttir.

Rannsókn á samspili áhættuþátta og verndandi þátta í sjálfsvígum og sjálfsvígstílaunum á Íslandi. Sigurður Páll Pálsson, Högni Óskarsson, Brynjar Þór Emilsson, Jón Friðrik Sigurðsson, Eydis Sveinbjarnardóttir, Halldóra Ólafsdóttir.

Rannsóknarsjóður um erfðir kvíða og skyldra sjúkdóma

Rannsókn á samspili áhættuþátta og verndandi þátta í sjálfsvígum og sjálfsvígstílaunum á Íslandi. Sigurður Páll Pálsson, Högni Óskarsson, Brynjar Þór Emilsson, Jón Friðrik Sigurðsson, Eydis Sveinbjarnardóttir, Halldóra Ólafsdóttir.

British Heart Foundation

Cognitive impairment in hypertension and its relationship to white matter damage detected by MRI. Kristín Hannesdóttir, Nitkunan A, Charlton R A, Barrick TR, MacGregor GA, Markus HSV.

Simons Foundation

Faraldsfræði og erfðir einhverfu og skyldra raskana á Íslandi. Páll Magnússon, Ólafur Ó. Guðmundsson, Bertrand Lauth, Stefán Hreiðarsson, Evald Sæmundsen.

Cand. psych. nemar

CORE-OM árangursmatstækið: Prófræðilegir eiginleikar og tengsl við persónuleikaraskanir. Eva Dögg Gylfadóttir. Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Hafrún Kristjánsdóttir, Jón Friðrik Sigurðsson, Daníel Þór Ólafsson.

Réttmætisathugun á Patient Health Questionnaire (PHQ) skimunartækinu. Valdis Eyja Pálsdóttir. Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Hafrún Kristjánsdóttir, Guðmundur Arnkelsson.

Réttmætisathugun á MINI geðgreiningarviðtölinu og PHQ-sjálfsmatarkvarðanum. Baldur Heiðar Sigurðsson. Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Hafrún Kristjánsdóttir, Jón Friðrik Sigurðsson, Sigurður J. Grétarsson.

Forprófun á greiningarviðtölinu Diagnostic Interview Schedule for Children IV: AMO og hegðunarvandi. Jóhanna Cortes Andésdóttir. Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Páll Magnússon, Guðmundur Skarphéðinsson, Jakob Smári.

Forprófun á greiningarviðtölinu Diagnostic Interview Schedule for Children IV: Þunglyndi og kvíði. Sigríður Snorradóttir. Háskóla Íslands. Páll Magnússon, Guðmundur Skarphéðinsson, Jakob Smári.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Háskóli Íslands, Háskólinn í Reykjavík Heilsugæsla höfuðborgarsvæðisins, Miðstöð heilsuverndar, Heilbrigðisstofnunin á Isafirði og Egilsstöðum, Fangelismálastofnun, Embætti ríkislögreglustjóra, Íslensk erfðagreining, Institute of Psychiatry, King's College, University of London, St George's University of London, CORE Systems í Englandi, Paraxel og Eisai pharmaceuticals, Mentis Cura, University of Rochester, New York, USA, Háskólinn í Lundi, Svíþjóð.

Ritverk – vísindagreinar í ritryndum erlendum tímaritum

Guðjonsson GH, Sigurdsson JF, Asgeirsdóttir BB, Sigfusdóttir ID. Custodial interrogation: What are the background factors associated with claims of false confession to police? J Forensic Psychiatry Psychol 2007;18(2):266-75.

Guðjonsson GH, Sigurdsson JF, Einarsson E. Taking blame for antisocial acts and its relationship with personality. Pers Individ Dif 2007;43(1):3-13.

Guðjonsson GH, Sigurdsson JF. Motivation for offending and personality. A study among young offenders on probation. Pers Individ Dif 2007;42(7):1243-53.

Hannesdottir K, Morris RG. Primary and secondary anosognosia for memory impairment in patients with Alzheimer's disease. Cortex 2007;43(7):1020-30.

Ingason A, Sigmundsson T, Steinberg S, Sigurdsson E, Haraldsson M, Magnúsdóttir BB, Frigge ML, Kong A, Gulcher J, Thorsteinsdóttir U, Stefansson K, Petursson H, Stefansson H. Support for involvement of the AHI1 locus in schizophrenia. Eur J Hum Genet 2007;15(9):988-91.

Krijn M, Emmelkamp PM, Olafsson RP, Bouwman M, van Gerwen LJ, Spinhoven P, Schuemie MJ, van der Mast CA. Fear of flying treatment methods: virtual reality exposure vs. cognitive behavioral therapy. Aviat Space Environ Med 2007;78(2):121-8.

Krijn M, Emmelkamp PM, Olafsson RP, Schuemie MJ, van der Mast CA. Do self-statements enhance the effectiveness of virtual reality exposure therapy? A comparative evaluation in acrophobia. Cyberpsychol Behav 2007;10(3):362-70.

Steingrimsdóttir G, Hreinsdóttir H, Guðjonsson GH, Sigurdsson JF, Nielsen T. False confessions and the relationship with offending behaviour and personality among Danish adolescents. Legal Criminol Psychol 2007;12(2):287-96.

Önnur ritverk

Guðmundur Skarphéðinsson, Daníel Þór Ólason, Soffía Elísabet Pálsdóttir, Steingrímur Skúlaon. Tölvuleikjanoftun nemenda á aldrinum 14 til 20 ára á höfuðborgarsvæðinu. Sálfraeðiritið 2007;12:71-84.

Hafrún Kristjánsdóttir. Hugræn afrelismæðferð í heilsugæslu. Geðvernd 2007;36(1):26-30.

Jón Snorrason, Guðrún Úlfhildur Grímsdóttir, Jón Friðrik Sigurdsson. Gátir á bráðadeildum geðsviðs Landspítala: viðhorf sjúklinga og starfsmanna. Læknablaðið 2007;93(12):833-9.

Kristín I. Hannesdóttir, Robin G. Morris. Skerðing á innsæi hjá einstaklingum með Alzheimer sjúkdóm og álagseinkenni aðstandenda þeirra. FAAS Frettir 2007;1(6):13-23.

Páll Magnússon, Gísli Baldursson, H. Magnús Haraldsson, Matthias Halldórsson. Vinnulag við greiningu og meðferð athyglisbrests með ofvirkni (ADHD). Netútgáfa á vegum Landlækniseimbættisins.

Sigrún Danielsdóttir, Inga Dóra Sigfusdóttir, Jakob Smári. Megrun meðal unglunga og tengsl við líkamsmynd, sjálfsvirðingu og átröskunareinkenni. Sálfraeðiritið 2007;12:85-100.

Fyrirlestrar á innendum ráðstefnum og þingum: 21

Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 1

Veggspjöld sýnd á innendum ráðstefnum og þingum: 30

Veggspjöld sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 7

Krabbameinslæknisfræði

Forstöðumaður: Helgi Sigurðsson prófessor

Helstu áherslur í rannsóknum

Gagnreynd læknisfræði, klínískar leiðbeiningar og aukin gæði heilsufarsupplýsinga. Sameindaerfðaræðileg faraldsfræði krabbameina (molecular epidemiology). Samtenging heilsufarsupplýsinga við líffræðilegar breytur og þar með skapa nákvæmari aðferðir við að mat á sjúkdómsáhættu og horfum sjúklinga, ennfremur að bæta árangur meðferðar meðal annars með því að stuðla að einstaklingsmiðaðri meðferð. Þátttaka í rannsóknum á líftækniþingum og öðrum lyfjum sem geta nýst krabbameinssjúklingum. Ástæður fyrir notkun krabbameinssjúklinga á óhefðbundinni meðferð. Sálfélagslegir þættir og áhrif þeirra á krabbamein: sjúkdómsáhættu, velferð sjúklinga, vinnugetu, lífsgæði og árangur meðferðar þar með talið fyrir óhefðbundna meðferð.

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Evrópsk rannsókn á lyfjaerfðaræði ópíóíða, EPOS. Sigríður Gunnarsdóttir, Pál Klepstad, Stein Kaasa, Ola Dale, Frank Skorpen.

Kortlagning brenglana í erfðamengi brjóstáæxlissýna

með hjálp örflögutækni. Rósa Björk Barkardóttir, Aðalgeir Arason, Bjarni A. Agnarsson, Óskar Þór Jóhannsson.

Mónóklónal gammopátía á Íslandi; faraldsfræði, ættgengi, meingerð, tengdir sjúkdómar, afdrif og horfur. Vilhelmina Haraldsdóttir, Hlíf Steingrimsdóttir, Helga M. Ögmundsdóttir, Ísleifur Ólafsson, Ólafur E. Sigurjónsson, Helga K. Einarsdóttir, Vilmundur Guðnason, Þórunn Rafnar, Laufey Tryggvadóttir, Jón Gunnlaugur Jónasson, Guðríður H. Ólafsdóttir, Elinborg Ólafsdóttir, María Þorsteinsdóttir, Sólveig Sigurbjörnsdóttir.

Mögnun og genatjáning á völdum litningasvæðum í brjóstæxlissýnum og fylgni við sjúkdómshorfur. Rósa Björk Barkardóttir, Aðalgeir Arason, Bjarni A. Agnarsson, Óskar Þór Jóhannsson.

Rannsóknarsjóður Háskóla Íslands

Evrópsk rannsókn á lyfjaerfðafærðum ópíóíða. Sigríður Gunnarsdóttir, Valgerður Sigurðardóttir.

Tengslaggreining í völdum fjölskyldum með háa tíðni brjóstakrabbameins. Aðalgeir Arason, Rósa Björk Barkardóttir, Bjarni A. Agnarsson, Óskar Þór Jóhannsson.

Doktorsnemi

Ásgerður Sværisdóttir. Karólínska stofnuninni í Stokkhólmi.

Meistararnemi

Geislaskammtur í hjarta við geislameðferð gegn brjóstakrabbameini. Jaroslava Baumruk. Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Helgi Sigurðsson, Garðar Mýrdal.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Ýmsar fræðigreinar innan LSH ss. handlæknisfræði og meinafræði, Íslensk erfðagreining, lyfjafyrirtæki, Krabbameinsskrá og rannsóknarstofa KÍ. Háskóli Íslands læknadeild, hjúkrunarfræðideild, félagsvísindadeild, tölvunarfræðideild. Háskólinn á Akureyri heilbrigðisdeild. Rannsóknarstofa í vinnuvernd, rannsókn- og heilbrigðisdeild Vinnueftirlitsins. Landlæknisembættið, Hjartavernd, Radiumhospitalet í Oslo. Finnsla vinnuálastofnunin: Työhyvinvointi ja HUSin Syöpätautien klinikka. Kræftens Bekæmpelse, Psykosocial enhed Karolinska Universitetssjukhuset, Stokkhólmi, Svíþjóð. Human interface design, Hamburg, Þýskalandi. Resulture ApS, Glostrup, Danmörku.

Ritverk – vísindagreinar í ritryndum erlendum tímaritum

Arason GJ, Kramer J, Blasko B, Kolka R, Thorbjörnsdóttir P, Einarsdóttir K, Sigfusdóttir A, Sigurdarson ST, Sigurdsson G, Ronai Z, Prohaszka Z, Sasvari-Szekely M, Bodvarsson S, Thorgeirsson G, Fust G. Smoking and a complement gene polymorphism interact in promoting cardiovascular disease morbidity and mortality. Clin Exp Immunol 2007;149(1):132-8.

Arnadóttir M, Benediktsson T, Hrafnkelsson J. The cumulative incidence of gemcitabine-induced thrombotic microangiopathy. Acta Oncol 2007;46(4):545-6.

Stacey SN, Manolescu A, Sulem P, Rafnar T, Gudmundsson J, Gudjonsson SA, Masson G, Jakobsdóttir M, Thorlacius S, Helgason A, Aben KK, Strobbe LJ, Albers-Akkers MT, Swinkels DW, Henderson BE, Kolonel LN, Le Marchand L, Millastre E, Andres R, Godino J, Garcia-Prats MD, Polo E, Tres A, Mouy M, Saemundsdóttir J, Backman VM, Gudmundsson L, Kristjansson K, Bergthorsson JT, Kostic J, Frigge ML, Geller F, Gudbjartsson D, Sigurdsson H, Jonsdóttir T, Hrafnkelsson J, Johannsson J, Sveinsson T, Myrdal G, Grimssohn HN, Jonsson T, von Holst S, Werelius B, Margolin S, Lindblom A, Mayordomo JJ, Haiman CA, Kiemenev LA, Johannsson OT, Gulcher

JR, Thorsteinsdóttir U, Kong A, Stefansson K. Common variants on chromosomes 2q35 and 16q12 confer susceptibility to estrogen receptor-positive breast cancer. Nat Genet 2007;39(7):865-9

Steingrimsdóttir H, Haraldsdóttir V, Ólafsson I, Guðnason V, Ögmundsdóttir HM. Monoclonal gammopathy: natural history studied with a retrospective approach. Haematologica 2007;92(8):1131-4.

Önnur ritverk

Sigurður Böðvarsson. Reglugerðir og not S-merktra lyfja á sjúkrahúsum [ritstjórnargrein]. Læknablaðið 2007;93(4):271.

Fyrirlestrar á innlendum ráðstefnum og þingum: 1

Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 2

Lífefna- og sameindalíffræði

Forstöðumaður: Jón Jóhannes Jónsson dósent

Efnaskipti og næring, forsvarsmáður: Ingibjörg Harðardóttir dósent

Lífefnafræði og meinafræði, forsvarsmáður: Jón Jóhannes Jónsson dósent

Sameindalíffræði, forsvarsmáður: Eiríkur Steingrímsson rannsóknarprófessor

Erfðalæknisfræði, forsvarsmáður: Reynir Arngrímsson dósent

Lífefnafræði og meinafræði

Forsvarsmáður: Jón Jóhannes Jónsson dósent

Helstu áherslur í rannsóknum

Sameindalíffræði Cystatin C. Sameindaerfðafærðir eingena sjúkdóma þ.m.t. hemókrómátosis. Bygging og eiginleikar erfðafæfnis og nýting þeirrar þekkingar við þróun aðferða til að greina flókin kjarnsýrusýni. Genalækningar – þróun genaferju byggðri á mæðivisuveiru. Lífefnafræði beinþynningar. Týrósin kinasar og krabbamein. Verkefni er lúta að hlutverki og stjórnun týrósin kinasar æxligena. Þróun örflögutækni til sjúkdómsgreiningar á krabbameinsvef og á litningagöllum. Stofnfrumur og krabbamein. Meðfæddir litningagallar og áunnar litningabrenslanir í æxlum. Konur og læknisfræði. Starfsumhverfi lækna.

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Áhrif sýkinga og bólgu á æðasjúkdóma. Bjarni Þjóðleifsson, Vilmundur Guðnason, Sigurlaug Sveinbjörnsdóttir, Ísleifur Ólafsson, Þórarinn Gíslason.

Breytingar í fjölda erfðafæfnisraða í erfðamengi mannsins greindar með örsýnaraðsöfnum. Jón Jóhannes Jónsson, Helga Hauksdóttir, Hans Guttormur Þormar, Bjarki Guðmundsson, Vigdís Stefánsdóttir, Jóhann Heiðar Jóhannsson, Margrét Steinarsdóttir, Hildur Harðardóttir.

Nýrnasteinar: Faraldsfræði, efnaskiptasvipgerð og meingenaleit. Viðar Eðvarðsson, Runólfur Pálsson, Ólafur Skúli Indriðason, Ingunn Þorsteinsdóttir, Hákon Hákonarson, John Asplin, Robert C. Elston, Marcella Devoto.

Mónóklónal gammopátía á Íslandi; faraldsfræði, ættgengi, meingerð, tengdir sjúkdómar, afdrif og horfur. Vilhelmina Haraldsdóttir, Hlíf Steingrimsdóttir, Helga M. Ögmundsdóttir, Ísleifur Ólafsson, Ólafur E. Sigurjónsson, Helga K. Einarsdóttir, Vilmundur Guðnason, Þórunn Rafnar, Laufey Tryggvadóttir, Jón Gunnlaugur Jónasson, Guðríður H. Ólafsdóttir, Elinborg Ólafsdóttir, María Þorsteinsdóttir, Sólveig Sigurbjörnsdóttir.

Hefur PTPN1 genið hlutverki að gegna í stofnfrumueiginleikum brjóstþekju? Magnús Karl Magnússon, Þórarinn Guðjónsson, Valgarður Sigurðsson, Ragnar Pálsson, Bylgja Hilmarsdóttir.

Hlutverk Sprouty og sprouty-tengdra boðferla í formyndun brjóstskirtils. Sprouty and sprouty-related signaling pathways in breast morphogenesis. Þórarinn Guðjónsson, Magnús Karl Magnússon, Ole William.

Aðstoðarmannasjóður Háskóla Íslands

Jón Jóhannes Jónsson.

Rannsóknasjóður Háskóla Íslands

Breytingar í fjölda erfðafæfnisraða í erfðamengi mannsins greindar með örsýnaraðsöfnum. Jón Jóhannes Jónsson.

Tækjakaupasjóður Háskóla Íslands

Tæki til greiningar á RNA og próteinsameindum. Jón Jóhannes Jónsson.

Tækjasjóður Rannís

BD FACSAria™ flow cytometer. Magnús Karl Magnússon, Þórarinn Guðjónsson, Eiríkur Steingrímsson, Guðrún Valdimarsdóttir, Ingibjörg Harðardóttir, Helga Ögmundsdóttir, Guðmundur Hrafn Guðmundsson.

Flexercell tension Plus™ System. Þórarinn Guðjónsson, Sigurbergur Kárason, Ólafur Baldursson, Einar Örn Einarsson, Eiríkur Steingrímsson, Hilmar B. Janusson.

Tæki til RNA og prótein vinnu. Eiríkur Steingrímsson, Jón Jóhannes Jónsson, Ingibjörg Harðardóttir, Guðrún Valdimarsdóttir, Magnús Karl Magnússon, Pétur Henry Petersen.

Rannsóknasjóður Rannís

Mispörunarskimun á samsvörnum erfða- og umritunarmengja. Jón Jóhannes Jónsson.

Tækniþróunarsjóður Rannís

CopyQuant-örflögur til ákvörðunar á sameindalítingagerð. Jón Jóhannes Jónsson.

Markáætlun í erfðafærðum

Hámörkun á gæðum sýna til notkunar við örflögurannsóknir á genatjáningu. Jón Jóhannes Jónsson.

Markáætlun Rannís

Stjórn EGFR2 boðleða í brjóstskirtli. Magnús Karl Magnússon, Þórarinn Guðjónsson.

NordForsk

Clinical role of leukemia stem cells in chronic myelogenous leukemia. Hekla Sigmundsdóttir, Magnús Karl Magnússon. Nordic Stem Cell Mobility Programme.

Doktorsnemar

Sértæk binding próteina við misparað DNA. Guðmundur H. Gunnarsson. Háskóla Íslands. Umsjónarkennari og leiðbeinandi: Jón Jóhannes Jónsson.

Þróun aðferða til einangrunar samupprunaraða úr erfðamengi mannsins. Hans Guttormur Þormar. Háskóla Íslands. Umsjónarkennari og leiðbeinandi: Jón Jóhannes Jónsson.

Hlutverk Sprouty og sprouty-tengdra boðferla í formmyndun brjóstkiðils. Valgarður Sigurðsson. Háskóla Íslands. Umsjónarkennari: Þórarinn Guðjónsson. Leiðbeinandi: Magnús Karl Magnússon.

Meistaraneimar

Breytingar í fjölda erfðafnisraða í erfðamengi mannsins greindar með órsýnaraðasöfnun. Helga Hauksdóttir. Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Jón Jóhannes Jónsson.

Samspil stoðvefjar og þekjuvefjar í þríviðri frumurækt. Sævar Ingþórsson. Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Þórarinn Guðjónsson, Magnús Karl Magnússon, Kristján Leósson.

Gerð þekjuvefsfrumulína og frumuræktarlíkana til rannsókna á lungnasjúkdómum. Ívar Axelsson. Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Þórarinn Guðjónsson, Magnús Karl Magnússon.

Hlutverk Týrósin Kínasa viðtaka og Sprouty próteína í sérhæfingu lungnaþekjufruma. Ari Jón Arason. Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Þórarinn Guðjónsson, Magnús Karl Magnússon.

Hefur PTPN1 hlutverki að gegna í stofnfrumueiginleikum brjóstþekju? Bylgja Hilmarsdóttir. Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Magnús Karl Magnússon, Þórarinn Guðjónsson.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Keldur, Rannsóknarstofa í meinafræði, skurðdeild LSH, Rannsóknarstofa í sameinda- og frumliffræði, Krabbameinsfélag Íslands, Department of Statistics at the Ohio State University (Jason C. Hsu). Lifeind ehf.

Ritverk –bækur eða bókakaflar

Guðmundsdóttir SL, Oskarsdóttir D, Indridason OS, Franzson L, Sigurdsson G. Risk factors for longitudinal bone loss in the hip of 70-year-old women; the importance of weight maintenance. Í: Burckhardt P, Heaney RP, Dawson-Hughes B, [ritstj.]. Int Congr Ser; 2007. Bls. 241-51.

Ritverk- vísindagreinar í ritryndum innlendum tímaritum

Bjarki Þór Alexandersson, Árni Jón Geirsson, Ísleifur Ólafsson, Leifur Franzson, Gunnar Sigurðsson, Björn Guðbjörnsson. Beina- og kalkbúskapur sjúklinga með herslismein. Læknablaðið 2007;93(7-8):537-43.

Ólafur Skúli Indriðason, Ingunn Þorsteinsdóttir, Runólfur Pálsson. Langvinnur nýrnasjúkdómur: nýjar áherslur í greiningu og meðferð. Læknablaðið 2007;93(3):201-207.

Ritverk – vísindagreinar í ritryndum erlendum tímaritum

Bodvarsdóttir SK, Steinarsdóttir M, Hilmarsdóttir H, Jonasson JG, Eyfjörð JE. Myc amplification and TERT expression in breast tumour progression. Cancer Genet Cytogenet 2007;176(2):93-99.

Bodvarsdóttir SK, Hilmarsdóttir H, Birgisdóttir V, Steinarsdóttir M, Jonasson JG, Eyfjörð JE. Aurora-A amplification associated with BRCA2 mutation in breast tumours. Cancer Letters 2007;248(1):96-102.

Burnett L, McQueen MJ, Jonsson JJ, Torricelli F. IFCC position paper: report of the IFCC taskforce on ethics: introduction and framework. Clin Chem Lab Med 2007;45(8):1098-104.

Forestier E, Andersen MK, Autio K, Blennow E, Borgstrom G, Golovleva I, Heim S, Heinonen K, Hovland R, Johannsson JH, Kerndrup G, Nordgren A, Rosenquist R, Swolin B, Johansson B. Cytogenetic patterns in ETV6/RUNX1-positive pediatric B-cell precursor acute lymphoblastic leukemia: A Nordic series of 245 cases and

review of the literature. Genes Chromosomes Cancer 2007;46(5):440-50.

Halldórsson S, Asgrímsson V, Axelsson I, Guðmundsson GH, Steinarsdóttir M, Baldursson O, Guðjónsson T. Differentiation potential of a basal epithelial cell line established from human bronchial explant. In Vitro Cell Dev Biol Anim 2007;43(8-9):283-9.

Hsu JC, Chang J, Wang T, Steingrímsson E, Magnusson MK, Bergsteinsdóttir K. Statistically designing microarrays and microarray experiments to enhance sensitivity and specificity. Brief Bioinform 2007;8(1):22-31.

Janson C, Asbjörnsdóttir H, Birgisdóttir A, Sigurjonsdóttir RB, Gunnbjörnsdóttir M, Gislason D, Ólafsson I, Cook E, Jogi R, Gislason T, Thjodleifsson B. The effect of infectious burden on the prevalence of atopy and respiratory allergies in Iceland, Estonia, and Sweden. J Allergy Clin Immunol 2007;120(3):673-9.

Steingrimsdóttir H, Haraldsdóttir V, Ólafsson I, Guðnason V, Ogmundsdóttir HM. Monoclonal gammopathy: natural history studied with a retrospective approach. Haematologica 2007;92(8):1131-4.

Thjodleifsson B, Asbjörnsdóttir H, Sigurjonsdóttir RB, Gislason D, Ólafsson I, Cook E, Gislason T, Jogi R, Janson C. Seroprevalence of Helicobacter pylori and cagA antibodies in Iceland, Estonia and Sweden. Scand J Infect Dis 2007;39(8):683-9.

Thjodleifsson B, Ólafsson I, Gislason D, Gislason T, Jogi R, Janson C. Infections and obesity: A multinational epidemiological study. Scand J Infect Dis 2007;1-6.

Thorlaksdóttir AY, Jonsson JJ, Tryggvadóttir L, Skuladóttir GV, Petursdóttir AL, Ogmundsdóttir HM, Eyfjörð JE, Hardardóttir I. Positive association between DNA strand breaks in peripheral blood mononuclear cells and polyunsaturated Fatty acids in red blood cells from women. Nutr Cancer 2007;59(1):21-8.

Tryggvason G, Kristmundsson T, Orvar K, Jonasson JG, Magnusson MK, Gislason HG. Clinical study on gastrointestinal stromal tumors (GIST) in Iceland, 1990-2003. Dig Dis Sci 2007;52(9):2249-53.

Önnur ritverk

Bjarnadóttir H. Mapping of the Maedi Visna virus (MVV) encapsidation determinants and construction of an MVV gene transfer system. Doktorsritgerð varin við Háskóla Íslands í október 2007.

Stefansdóttir V. A Survey of the Impact of Information Leaflet, Regarding Pregnant Women's Knowledge of Prenatal Screening and Testing, in Iceland. Meistararitgerð varin við Cardiff háskóla í mars 2007.

Íðorðasafn lækna (orðabættir)

Jóhann Heiðar Jóhannsson. Íðorðasafn lækna 194. Aðstoð óskast enn! Læknablaðið 2007;93:61.

Jóhann Heiðar Jóhannsson. Íðorðasafn lækna 195. Aðstoðin er að berast. Læknablaðið 2007;93:147.

Jóhann Heiðar Jóhannsson. Íðorðasafn lækna 196. Comorbidity. Læknablaðið 2007;93:239.

Jóhann Heiðar Jóhannsson. Íðorðasafn lækna 197. Vefjafæði. Læknablaðið 2007;93:365.

Jóhann Heiðar Jóhannsson. Íðorðasafn lækna 198. Handbók í lyflækisfræði. Læknablaðið 2007;93:445.

Jóhann Heiðar Jóhannsson. Íðorðasafn lækna 199. Hjákkenni. Læknablaðið 2007;93:511.

Jóhann Heiðar Jóhannsson. Íðorðasafn lækna 200. Lungað úr nóttinni. Læknablaðið 2007;93:571.

Jóhann Heiðar Jóhannsson. Íðorðasafn lækna 201. Hvás eða hvæs? Læknablaðið 2007;93:645.

Jóhann Heiðar Jóhannsson. Íðorðasafn lækna 202. Vilsa, vökvi og vessi. Læknablaðið 2007;93:717.

Jóhann Heiðar Jóhannsson. Íðorðasafn lækna 203. Skráning klínískra upplýsinga. Læknablaðið 2007;93:799.

Jóhann Heiðar Jóhannsson. Íðorðasafn lækna 204. Þorkell Jóhannesson. Læknablaðið 2007;93:887.

Fyrirlestrar á innlendum ráðstefnum og þingum: 14

Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 6

Veggspjöld sýnd á innlendum ráðstefnum og þingum: 9

Veggspjöld sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 6

Lyflækisfræði

Forstöðumaður fræðasviðs: Þórður Harðarson prófessor

Blóðlækisfræði

Forsvarsmáður: Páll Torfi Öundurson dósent

Helstu áherslur í rannsóknum

Illkynjaðir blóðsjúkdómar og stofnfrumur: Týrósin kinasar og krabbamein. Þrívið frumuræktarlíkön til að auka skilning á liffræði stofnfruma. Áhrif æðaþéls á þroskun vefja. Myeoidysplastic syndrome. Einstofna mótefnahækkun - náttúrulegur gangur. B eitifrumuræktanir: Stöðlun aðferða. Ættartengsl í illkynja eitifrumusjúkdómum.

Blóðstorkunarfræði: Greining vægra blæðingasjúkdóma, notkun ROTEM mælinga í skurðaðgerðum, dreyrasjúkum og blóðþynntum, Bernard-Soulier syndrome á Íslandi (einkenni, birtingarmynd og stökkbreytingar), warfarin blóðþynning, meðhöndlun blæðinga með Novoseven á Íslandi.

Styrkir sem fræðigreinin fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Whole Blood Thromboelastometry for Evaluation of the Effect of Haemostatic Agents following Cardio-Pulmonary Bypass. Hanna S. Ásvaldsdóttir, Páll Torfi Öundurson, Brynja R. Guðmundsdóttir, Benny Sörensen.

Öldrunarrannsókn Hjartaverndar: Um tengsl blóðstorkuþátta við heilablóðfall. Páll Torfi Öundurson, Brynja R. Guðmundsdóttir, Sigurlaug Sveinbjörnsdóttir, Pálmi V. Jónsson, Vilmundur Guðnason.

Hefur PTPN1 genið hlutverki að gegna í stofnfrumueiginleikum brjóstþekju? Magnús Karl Magnússon, Þórarinn Guðjónsson, Valgarður Sigurðsson, Ragnar Pálsson, Bylgja Hilmarsdóttir.

Hlutverk Sprouty og sprouty-tengdra boðferla í formmyndun brjóstkiðils. Sprouty and sprouty-related signaling pathways in breast morphogenesis. Þórarinn Guðjónsson, Magnús Karl Magnússon, Ole William.

Mónóklónal gammópatía á Íslandi; faraldsfræði, ættgengi, meingerð, tengdir sjúkdómar, afdrif og horfur. Vilhelmina Haraldsdóttir, Hlíf Steingrimsdóttir, Helga M. Ögmundsdóttir, Ísleifur Ólafsson, Ólafur E. Sigurjónsson, Helga K. Einarsdóttir, Vilmundur Guðnason, Þórunn Rafnar, Laufey Tryggvadóttir, Jón Gunnlaugur Jónasson,

Guðrún H. Ólafsdóttir, Elinborg Ólafsdóttir, María Þorsteinsdóttir, Sólveig Sigurbjörnsdóttir.

Náttúrulegar varnir lungnaþekju gegn sýkingum og krabbameinsmyndun. Ólafur Baldursson, Þórarinn Guðjónsson, Guðmundur Hrafn Guðmundsson, Magnús Gottfredsson, Sigurbergur Káráson.

Doktorsstyrkur Rannsóknasjóðs Háskóla Íslands

Hlutverk Sprouty og sprouty-tengdra boðferla í formmyndun brjóstkirtils. Þórarinn Guðjónsson, Valgarður Sigurðsson.

Rannsóknasjóður Háskóla Íslands

Þekjuvefur brjóstkirtils: þroskun og sérhæfing. Þórarinn Guðjónsson.

Tækjasjóður Rannís

BD FACSAria™ flow cytometer. Magnús Karl Magnússon, Þórarinn Guðjónsson, Eiríkur Steingrímsson, Guðrún Valdimarsdóttir, Ingibjörg Harðardóttir, Helga Ögmundsdóttir, Guðmundur Hrafn Guðmundsson.

Flexercell tension Plus™ System. Þórarinn Guðjónsson, Sigurbergur Káráson, Ólafur Baldursson, Einar Örn Einarsson, Eiríkur Steingrímsson, Hilmar B. Janusson.

Rannís

Þekjuvefur brjóstkirtils: þroskun og sérhæfing. Þórarinn Guðjónsson. Öndvegisstyrkur.

Markáætlun Rannís

Stjórn EGFR2 boðleiða í brjóstkirtili. Magnús Karl Magnússon, Þórarinn Guðjónsson.

Arfgengar og starfrænar orsakir einstofna mótefnahækkunar og skyldra B-frumusjúkdóma. Helga Ögmundsdóttir, Hlíf Steingrímisdóttir, Vilhelmina Haraldsdóttir.

NordForsk

Clinical role of leukemia stem cells in chronic myelogenous leukemia. Hekla Sigmundsdóttir, Magnús Karl Magnússon. NordForsk, Nordic Stem Cell Mobility.

Viðurkenningar

Dr. Ólafur E. Sigurjónsson, forstöðumaður stofnfrumudeildar Blóðbankans, hlaut gullorðu hans hátignar Haralds V Noregskonungs (HM Kongens gullmedalje) árið 2007. Orðuna hlaut hann fyrir doktorsritgerð sína, The differentiation potential of human somatic stem cells. Ólafur varð doktorsritgerð sína við læknaeild Háskólans í Ósló í febrúar 2006. Hluti af doktorsritgerðinni var unnin við Blóðbankann.

Steinunn J. Matthíasdóttir hlaut verðlaun fyrir veggspjaldið "Processing of hematopoietic stem cells for autologous transplantation : 3 years experience in Iceland" á áttunda þingi Norrænalanda í Helsinki, Finnlandi 6. október 2007.

Gabor Halasi, Ólafur E. Sigurjónsson, Torstein Egeland, Joel C. Glover hlutu verðlaun fyrir besta veggspjaldið "Appropriate dorsal ventral genetic patterning following regulative regeneration of chicken embryo spinal cord" Hungarian society for neuroscience. 2007.

Doktorsnemi

Hlutverk Sprouty og sprouty-tengdra boðferla í formmyndun brjóstkirtils. Valgarður Sigurðsson. Háskóla Íslands. Aðalleiðbeinendur: Þórarinn Guðjónsson, Magnús Karl Magnússon.

Meistaraneinar

Um notagildi Rotem mælinga í hjartaðgerðum. Hanna

S. Ásvaldsdóttir. Árórs Háskóla. Leiðbeinendur: Páll Torfi Önnundarson, Brynja R. Guðmundsdóttir, Benny Sörensen.

Arfgengar orsakir einstofna mótefnahækkunar. Helga Kristín Einarisdóttir. Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Helga Ögmundsdóttir, Vilhelmina Haraldsdóttir, Ólafur Eysteinn Sigurjónsson.

Samspil stoðvefjar og þekjuvefjar í þrívíðri frumrækt. Sævar Ingþórsson, Háskóla Íslands, læknaeild. Leiðbeinendur: Þórarinn Guðjónsson, Magnús Karl Magnússon, Kristján Leósson.

Gerð þekjuvefsfrumulina og frumræktunarlíkana til rannsókna á lungnasjúkdómum. Ivar Axelsson. Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Þórarinn Guðjónsson, Magnús Karl Magnússon.

Hlutverk Týrósin Kínasa viðtaka og Sprouty próteína í sérhæfingu lungnaþekjufruma. Ari Jón Arason. Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Þórarinn Guðjónsson, Magnús Karl Magnússon.

Hefur PTPN11 hlutverki að gegna í stofnfrumueiginleikum brjóstþekju? Bylgja Hilmarisdóttir. Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Magnús Karl Magnússon, Þórarinn Guðjónsson.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Skeiby Sygehus - Storkumeinamiðstöð, Árórs Háskóla, Danmörku.

Ritverk – vísindagreinar í ritryndum erlendum tímaritum

Bjornsson GL, Thorsteinsson L, Gudmundsson KO, Jonsson H, Jr., Gudmundsson S, Gudbjornsson B. Inflammatory cytokines in relation to adrenal response following total hip replacement. Scand J Immunol 2007;65(1):99-105.

Grogaard HK, Sigurjónsson OE, Brekke M, Klow NE, Landsverk KS, Lyberg T, Eriksen M, Egeland T, Ilebakk A. Cardiac accumulation of bone marrow mononuclear progenitor cells after intracoronary or intravenous injection in pigs subjected to acute myocardial infarction with subsequent reperfusion. Cardiovasc Revasc Med 2007;8(1):21-7.

Gudmundsdóttir BR, Marder VJ, Önnundarson PT. Risk of excessive bleeding associated with marginally low von Willebrand factor and mild platelet dysfunction. J Thromb Haemost 2007;5(2):274-81.

Halldórsson S, Asgrímsson V, Axelsson I, Gudmundsson GH, Steinarsdóttir M, Baldursson O, Guðjónsson T. Differentiation potential of a basal epithelial cell line established from human bronchial explant. In Vitro Cell Dev Biol Anim 2007;43(8-9):283-9.

Runarsson G, Feltenmark S, Forsell PK, Sjöberg J, Björkholm M, Claesson HE. The expression of cytosolic phospholipase A2 and biosynthesis of leukotriene B4 in acute myeloid leukemia cells. Eur J Haematol 2007;79(6):468-76.

Steingrimsdóttir H, Haraldsdóttir V, Ólafsson I, Guðnason V, Ögmundsdóttir HM. Monoclonal gammopathy: natural history studied with a retrospective approach. Haematologica 2007;92(8):1131-4.

Tryggvason G, Kristmundsson T, Orvar K, Jonsson JG, Magnússon MK, Gislason HG. Clinical study on gastrointestinal stromal tumors (GIST) in Iceland, 1990-2003. Dig Dis Sci 2007;52(9):2249-53.

Villadsen R, Fridriksdóttir AJ, Ronnov-Jessen L, Guðjónsson T, Rank F, LaBarge MA, Bissell MJ, Petersen OW. Evidence for a stem cell hierarchy in the adult human breast. J Cell Biol 2007;177(1):87-101.

Önnur ritverk

Kristín Ása Einarisdóttir. Seguvarnir á Landspítala háskólasjúkrahúsi : samanburður á blóðþyrningu á árunum 1992 og 2006. Tímarit lífeindafræðinga 2007;2(1):11-7.

Fyrirlestrar á innlendum ráðstefnum og þingum: 6

Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 5

Veggspjöld sýnd á innlendum ráðstefnum og þingum: 9

Veggspjöld sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 7

Gigtarlæknisfræði

Forsvarsaður: Helgi Jónsson dósent

Helstu áherslur í rannsóknum

Unnið er að rannsóknum á öllum helstu gigtagrjúkdómum. Sérstök áhersla er þó á rannsóknir þar sem sérstaða Íslands og íslensku þjóðarinnar nýtast, en það á við á sviðum faraldsfræði, erfðafræði, ónæmisfræði og víðar þar sem vel skilgreindir sjúklingahópar og mikil þekking á gigtagrjúkdómum er nauðsynleg.

Styrkir sem fræðigreinin fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Áhrif TGF-β1 á þroskunarferil óþroskaðra T fruma. Björn Rúnar Lúðvíksson, Brynja Gunnlaugsdóttir, Helgi Valdimarsson, Antonella Viola.

Áhrif þekktra og óþekktra náttúruafna á þroskun angafrumna. Jóna Freysdóttir, Arnór Víkingsson, Ingibjörg Harðardóttir.

Hlutverk PD-1 ónæmisviðtakans í sjálfsnæmi. Rannsókn á fjölskyldum með ættlæga rauða úlfa. Kristján Steinsson, Helga Kristjánsdóttir, Marta E. Alarcon-Riquelme, Gerður Gröndal.

Lágskammta aspirínmeðferð í liðagigt. Arnór Víkingsson, Jóna Freysdóttir, Eggert Gunnarsson.

Rannsóknir á líffærasértækum ónæmissjúkdómum með heilkenni Sjögrens sem móðelsjúkdóm. Björn Guðbjörnsson, Olle Kämpe, Þuríður Þorsteinsdóttir.

Svipgerð T frumna í fullorðnum einstaklingum sem misstu hluta eða allan týmus í frumbersku. Jenna Huld Eysteinsdóttir, Jóna Freysdóttir, Helga M. Ögmundsdóttir, Ásgeir Haraldsson, Inga Skaftadóttir, Hróðmar Helgason.

Rannsóknasjóður Háskóla Íslands

Áhrif TGF-β1 á virkni og boðmyndun T-fruma. Björn Rúnar Lúðvíksson, Kristján Steinsson.

Myndgreining slitgigta í þumalrótarlið með segulömskoðun. Guðmundur Jón Eliasson, Helgi Jónsson.

Notkun ljósmynda til greiningar á handarslitgigt. Helgi Jónsson.

Rannsóknir á líffærasértækum ónæmissjúkdómum með heilkenni Sjögrens sem móðelsjúkdóm. Björn Guðbjörnsson, Olle Kämpe.

Rannsóknasjóður Rannís

Áhrif fiskolíu á flakkböða og flakkböðaviðtaka í músum. Ingibjörg Harðardóttir, Jóna Freysdóttir.

Ónæmisfræðileg áhrif náttúruafna á angafrumur manna og liðagigt í rottum. Arnór Víkingsson.

Slitgigtarvísindasjóður

Notkun ljósmynda til greiningar á handarslitgigt. Helgi Jónsson.

Vísindasjóður Félags íslenskra gigtækna (VFÍG)

Lágskammta aspirínmeðferð í liðagigt. Arnór Víkingsson.

Stökkbreyting í genu sem skráir fyrir ónæmisviðtakanum PD-1: Áhrif á virkni T-fruma og tengsl við einkenni gigtar og sjálfónæmissjúkdóma. Kristján Steinsson.

Rannsóknir á líffærasértækum ónæmissjúkdómum með heilkenni Sjögrens sem móðelsjúkdóm. Björn Guðbjörnsson.

Notkun stafræna ljósmynda til greiningar á handarslitgigt. Helgi Jónsson.

Vísindasjóður Wyeth á sviði gigtisjúkdóma

Lágskammta aspirínmeðferð í liðagigt. Arnór Víkingsson, Jóna Freysdóttir.

Sóragigt á Íslandi. Björn Guðbjörnsson.

Áhrif Enbrel og Infliximab á sérhæfingu CD4+CD25-T-fruma í T-stýrifrumur. Björn R Lúðvíksson.

Does copynumber variation in the PDCD1 gene explain the association of the PD-1.3A polymorphism with SLE in Icelandic multicase families. Kristján Steinsson, Helga Kristjánsdóttir, Gerður Gröndal.

Nýsköpunarsjóður námsmanna

Áhrif trjábarkar og virka efnisins salicylic syru á sérhæfingu ónæmissvavs. Jóna Freysdóttir, Sesselja S Ómarsdóttir fyrir Marinó B. Sigurpálsson.

Rannsóknarnámssjóður

Áhrif ómega-3 fitusýra í rækt á þroskun angafrumna. Arna Stefánsdóttir, Jóna Freysdóttir, Ingibjörg Harðardóttir.

Actavis hf.

Lágskammta aspirínmeðferð í liðagigt. Arnór Víkingsson, Jóna Freysdóttir.

Minningarsjóður Bergþóru Magnúsdóttur og Jakobs J. Bjarnasonar

Áhrif ómega-3 fitusýra í rækt á þroskun angafrumna. Arna Stefánsdóttir, Jóna Freysdóttir.

Doktorsnemar

PD-1 ferillinn í sjálfsofnæmissjúkdómum. Helga Kristjánsdóttir líffræðingur. Rannsóknastofa í gigtisjúkdómum, erfðafræðideild Uppsala Háskóla Umsjónarkennarar og leiðbeinendur: Marta E Requeme, Kristján Steinsson.

Áhrif TGF-B1 virkni á boðmyndun T-frumna. Brynja Gunnlaugsdóttir. Háskóla Íslands. Umsjónarkennari og leiðbeinandi: Björn Rúnar Lúðvíksson.

Meistaraneemar

Lífsgæði íslenskra kvenna með samfallsbrot í hrygg. Kolbrún Albertsdóttir. Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Helga Jónsdóttir, Björn Guðbjörnsson.

Notkun ljósmynda við greiningu handarslitgigtar. Guðrún P. Helgadóttir. Háskóla Íslands. Meistaranefnd: Vílmundur Guðnason, Gerður Gröndal, Sigurður Sigurðsson. Verkefnisstjóri og kostandi: Helgi Jónsson.

Áhrif ómega-3 fitusýra í rækt á þroskun angafrumna.

Arna Stefánsdóttir, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Jóna Freysdóttir, Ingibjörg Harðardóttir (umsjónarkennari).

Rannsókn á áhrifum plöntuafna á stjórnun ónæmissvavs. Marinó Bóas Sigurpálsson, Lyfjafræðideild Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Jóna Freysdóttir, Elin Soffía Ólafsdóttir (umsjónarkennari), Sesselja S. Ómarsdóttir.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknunum

Háskóli Íslands, Rannsóknastofa í ónæmisfræði, Íslensk erfðagreining, Hjartavernd, Læknisfræðileg myndgreining (Domus Medica), læknadeild Háskólans Uppsölum. Rudbecks laboratoríum, erfðafræðideild háskólans í Uppsölum í Svíþjóð. SLE International Collaborating clinics (SLICC), samstarf sérfræðinga í SLE frá 24 háskólastofnunum

Ritverk- vísindagreinar í ritryndum innlendum tímaritum

Bjarki Þór Alexandersson, **Árni Jón Geirsson**, Ísleifur Ólafsson, Leifur Franzson, Gunnar Sigurðsson, **Björn Guðbjörnsson**. Beina- og kalkbúskapur sjúklinga með herslismein. Læknablaðið 2007;93(7-8):537-43.

Ritverk – vísindagreinar í ritryndum erlendum tímaritum

Abelson AK, Johansson CM, Kozyrev SV, Kristjansdottir H, Gunnarsson I, Svenungsson E, Jonsen A, Lima G, Scherbarth HR, Gamron S, Allievi A, Palatnik SA, Alvarellos A, Paira S, Graf C, Guilleron C, Catoggio LJ, Prigione C, Battagliotti CG, Berbotto GA, Garcia MA, Perandones CE, Truedsson L, **Steinsson K**, Sturfelt G, Pons-Estel B, Alarcon-Riquelme ME. No evidence of association between genetic variants of the PDCD1 ligands and SLE. Genes Immun 2007;8(1):69-74.

Björnsson GL, Thorsteinsson L, Gudmundsson KO, Jonsson H, Jr., Gudmundsson S, **Gudbjörnsson B**. Inflammatory cytokines in relation to adrenal response following total hip replacement. Scand J Immunol 2007;65(1):99-105.

Freysdóttir J, Hardardóttir I, Gizurarson S, **Víkingsson A**. Mucosal tolerance to KLH reduces BSA-induced arthritis in rats—an indication of bystander suppression. J Clin Immunol 2007;27(3):284-93.

Freysdóttir J, Hardardóttir I, Gizurarson S, **Víkingsson A**. Mucosal tolerance to KLH reduces BSA-induced arthritis in rats – an indication of bystander suppression. J Clin Immunol 2007;27:284-93.

Freysdóttir J, Zhang S, Tilakaratne WM, Fortune F. Th1 environment is predominant in oral Crohn's disease. Inflamm Bowel Dis 2007;13:439-45.

Hanly JG, Urowitz MB, Sanchez-Guerrero J, Bae SC, Gordon C, Wallace DJ, Isenberg D, Alarcon GS, Clarke A, Bernatsky S, Merrill JT, Petri M, Dooley MA, Gladman D, Fortin PR, **Steinsson K**, Bruce I, Manzi S, Khamashta M, Zoma A, Aranow C, Ginzler E, Van Vollenhoven R, Font J, Sturfelt G, Nived O, Ramsey-Goldman R, Kalunian K, Douglas J, Thompson K, Farewell V. Neuropsychiatric events at the time of diagnosis of systemic lupus erythematosus: An international inception cohort study. Arthritis Rheum 2007;56(1):265-73.

Love TJ, **Gudbjörnsson B**, Gudjonsson JE, Valdimarsson H. Psoriatic arthritis in Reykjavik, Iceland: prevalence, demographics, and disease course. J Rheumatol 2007;34(10):2082-8.

Ómarsdóttir S, **Freysdóttir J**, Ólafsdóttir ES. Immunomodulating polysaccharides from the lichen *Thamnia vermicularis* var. *subuliformis*. Phytomedicine 2007;14:179-84.

Saevarsdóttir S, **Steinsson K**, **Grondal G**, Valdimarsson H. Patients with rheumatoid arthritis have higher levels

of Mannan-Binding Lectin than their first-degree relatives and unrelated controls. J Rheumatol 2007;34(8):1692-5.

Saevarsdóttir S, **Steinsson K**, Ludviksson BR, **Grondal G**, Valdimarsson H. Mannan-binding lectin may facilitate the clearance of circulating immune complexes—implications from a study on C2-deficient individuals. Clin Exp Immunol 2007;148(2):248-53.

Thjodleifsson B, **Geirsson AJ**, Björnsson S, Bjarnason I. A common genetic background for inflammatory bowel disease and ankylosing spondylitis: A genealogical study in Iceland. Arthritis Rheum 2007;56(8):2633-2639.

Urowitz MB, Gladman D, Ibañez D, Fortin P, Sanchez-Guerrero J, Bae S, Clarke A, Bernatsky S, Gordon C, Hanly J, Wallace D, Isenberg D, Ginzler E, Merrill J, Alarcon G, **Steinsson K**, Petri M, Dooley MA, Bruce I, Manzi S, Khamashta M, Ramsey-Goldman R, Zoma A, Sturfelt G, Nived O, Maddison P, Font J, van Vollenhoven R, Aranow C, Kalunian K, Stoll T, Buyon J. Clinical manifestations and coronary artery disease risk factors at diagnosis of systemic lupus erythematosus: data from an international inception cohort. Lupus 2007;16(9):731-5.

Önnur ritverk

Helgi Jónsson, Guðrún P Helgadóttir. Hand photography as a method for diagnosing hand osteoarthritis: Suggestions for a reproducible scoring system. A reference photo collection. Reykjavik 2007. Birt bæði sem 24 síðna bæklingur og á interneti á heimasíðu Hjartaverndar www.hjarta.is.

Fyrirlestrar á innlendum ráðstefnum og þingum: 6

Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 9

Veggspjöld sýnd á innlendum ráðstefnum og þingum: 3

Veggspjöld sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 20

Hjartalæknisfræði

Forsvarsmáður fræðigreinar: Karl Andersen dósent

Helstu áherslur í rannsóknunum

Grunnrannsóknir á æðapeli. Boðkerfi í æðapeli. Áhættuþættir og meingerð endurþrengsla í stoðnetum kransæða. Áhrif kransæðvikkunar og endurþrengsla í stoðnetum á heilsutengd lífsgæði. Erfðafræði gáttatífs. Skyndidaudi – faraldsfræði, endurlífgun – árangur. Erfðafræði hjartsláttartruflana. Erfðafræði hjartalokusjúkdóma. Faraldsfræði hjarta- og æðasjúkdóma, klínískar rannsóknir á hjarta- og æðasjúkdómum. Kransæðasjúkdómar- áhættuþættir, meðferð. Homocystein og kransæðasjúkdómur.

Styrkir sem fræðigreinin fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Algengi og nýgengi gáttatífs á Íslandi 1987-2005. Kortlagning og einangrun áhættugena gáttatífs. Davíð O. Arnar, Hilma Hólm, Guðmundur Þorgeirsson, Jón Þór Sverrisson.

Boðkerfi í æðapeli. Hlutverk Akt og AMPkínasa í fosforun og örvin eNOS. Guðmundur Þorgeirsson, Haraldur Halldórsson.

Euro Heart Survey Programme. PCI-registry. Skráning og gæðaeftirlit kransæðavikkunar í Evrópu.

Samstarfsverkefni Evrópska Hjartalæknafélagsins (ESC) og Hjartasjúkdómafélags íslenskra lækna. Karl Andersen, Gestur Þorgeirsson, Kristján Eyjólfsson.

Greining kransæðasjúkdóms með 64 sneiða tölvusneiðmyndatæki. Karl Andersen, Kári Stefánsson, Birna Jónsdóttir, C. Michael Gibson, Björn Rúnar Lúðvíksson, Kristján Eyjólfsson, Axel F Sigurðsson, Sigurpáll Scheving, Þórarinn Guðnason, Sigurðis Haraldsdóttir, Álfhildur Þórðardóttir, Sandra Dis Steinþórsdóttir, Inga Rós Valgeirsdóttir.

Þrófræðileg úttekt á Íslenskri útgáfu DS14 listans meðal hjartasjúklinga. Axel F. Sigurðsson, Hróbjartur Darri Karlsson, Erla Svansdóttir, Johan Denollet. Tengsl rístruflunar og kransæðasjúkdóms. Gestur Þorgeirsson, Hróbjartur Darri Karlsson, Þórarinn Guðnason.

Þáttur bólgumiðla í meinþróun kransæðasjúkdóms. Guðmundur Jóhann Arason, Guðmundur Þorgeirsson, Eggert Gunnarsson, Ann Kari Lefvert, Georg Füst, Michele D'Amico, Girish Kotwal.

Tengsl rístruflunar og kransæðasjúkdóms. Gestur Þorgeirsson, Hróbjartur Darri Karlsson, Þórarinn Guðnason.

Náms- og rannsóknasjóður Hjartasjúkdómafélags íslenskra lækna

Hlutverk bólgumiðla í greiningu á endurbregslum í stoðnetum kransæða. Karl Andersen, Sigurðis Haraldsdóttir, Björn Rúnar Lúðvíksson.

Einangrun og kortlagning áhættugena gáttatífs. Davíð O. Arnar

Minningarsjóður Helgu Jónsdóttur og Sigurliða Kristjánssonar

Erfðabreytileikar sem stuðla að gáttatífi. Davíð O. Arnar, Hilma Hólm.

Astra-Zeneca á Íslandi

The pleiotropic effects of rosuvastatin, the CREATE study. Karl Andersen, Rúna Sigurjónsdóttir.

Rannsóknasjóður Háskóla Íslands

Boðkerfi í æðabæli. Virkjun AMPK og tengsl við eNOS. Guðmundur Þorgeirsson, Haraldur Halldórsson.

Tækjakaupasjóður Háskóla Íslands

Frumuræktunarrúdd – Herasafe. Guðmundur Þorgeirsson.

Rannsóknasjóður Rannís

Boðkerfi í æðabæli. Virkjun AMPK og tengsl við eNOS. Guðmundur Þorgeirsson, Haraldur Halldórsson.

Viðurkenning

Guðmundur Þorgeirsson var útnefndur heiðursvísindamaður Landspítalans.

Doktorsnemar

Erfðir kransæðasjúkdóms. Anna Helgadóttir. Háskóla Íslands. Umsjónarkennari: Guðmundur Þorgeirsson. Leiðbeinandi: Kári Stefánsson.

Innri boðkerfi æðabæls- áhrif HMG-CoA redúktasa hindra. Brynhildur Thors. Háskóla Íslands. Umsjónarkennari: Guðmundur Þorgeirsson. Leiðbeinandi: Haraldur Halldórsson.

Samspil migrenis og blóðþrýstings við elligliöp og hjarta- og æðasjúkdóma. Lárus Steinþór Guðmundsson. Háskóla Íslands. Umsjónarkennari: Guðmundur Þorgeirsson. Leiðbeinandi: Vilhelmur Guðnason.

Meistararnemar

Þáttur bólgumiðla í myndun endurbreginga í stoðnetum. Sigurðis Haraldsdóttir. Háskóla Íslands. Umsjónarkennari og leiðbeinandi: Karl Andersen.

Heilsutengd lífsgæði sjúklinga sem gangast undir kransæðavíkkun með stoðneti. Álfhildur Þórðardóttir. Háskóla Íslands. Umsjónarkennari og leiðbeinandi: Karl Andersen.

Framhaldsnám í læknisfræði

Pleiotropic áhrif statína. CREATE rannsóknin. Rúna Sigurjónsdóttir. Leiðbeinandi: Karl Andersen.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Háskóli Íslands, Íslensk erfðagreining, Röntgen Domus Medica, Hjartavernd, TIMI group Boston, National Institutes of Health, Bethesda, Bandaríkjunum.

Ritverk –bækur eða bókakaflar

Jonasson TF. Homocysteine regulators. Í: Kipshidze N, Fareed J, Serruys PW MJ, [ritstj]. Textbook of Interventional Cardiovascular Pharmacology. London: Informa healthcare; 2007. Bls. 177-84.

Ritverk- vísindagreinar í ritryndum innlendum tímaritum

Steinunn Þórðardóttir, Thor Aspelund, Árni Grímur Sigurðsson, Vilhelmur Guðnason, Þórður Hardarson. Forspárgildi QRS útslaga á hjartalínuriti, Minnesota- líkanið, um dánartíðni karla. Læknablaðið 2007;93(11):743-9.

Ritverk – vísindagreinar í ritryndum erlendum tímaritum

Arason GJ, Kramer J, Blasko B, Kolka R, Thorbjomsdóttir P, Einarsson K, Sigfusdóttir A, Sigurdarson ST, Sigurdsson G, Ronai Z, Prohazka Z, Sasvari-Szekely M, Bodvarsson S, Thorgeirsson G, Fust G. Smoking and a complement gene polymorphism interact in promoting cardiovascular disease morbidity and mortality. Clin Exp Immunol 2007;149(1):132-8.

Arnar DO, Xing D, Martins JB. Alpha-2 adrenergic antagonism facilitates induction of ventricular tachycardia during acute ischemia. Scand Cardiovasc J 2007;41(6):378-85.

Aspelund T, Thorgeirsson G, Sigurdsson G, Guðnason V. Estimation of 10-year risk of fatal cardiovascular disease and coronary heart disease in Iceland with results comparable with those of the Systematic Coronary Risk Evaluation project. Eur J Cardiovasc Prev Rehabil 2007;14(6):761-8.

Guðbjartsson DF, Arnar DO, Helgadóttir A, Gretarsdóttir S, Holm H, Sigurdsson A, Jonasdóttir A, Baker A, Thorleifsson G, Kristjansson K, Pálsson A, Blöndal T, Sulem P, Backman VM, Hardarson GA, Palsdóttir E, Helgason A, Sigurjonsdóttir R, Sverrisson JT, Kostulas K, Ng MC, Baum L, So WY, Wong KS, Chan JC, Furie EE, Rosand J, Hillert J, Ma RC, Ellinor PT, Thorgeirsson G, Gulcher JR, Kong A, Thorsteinsdóttir U, Stefansson K. Variants conferring risk of atrial fibrillation on chromosome 4q25. Nature 2007;448(7151):353-7.

Harris TB, Launer LJ, Eiriksdóttir G, Kjartansson O, Jonsson PV, Sigurdsson G, Thorgeirsson G, Aspelund T, Garcia ME, Cotch MF, Hoffman HJ, Guðnason V. Age, Gene/Environment Susceptibility-Reykjavik Study: multidisciplinary applied phenomics. Am J Epidemiol 2007;165(9):1076-87.

Helgadóttir A, Thorleifsson G, Manolescu A, Gretarsdóttir

S, Blöndal T, Jonasdóttir A, Jonasdóttir A, Sigurdsson A, Baker A, Pálsson A, Masson G, Guðbjartsson DF, Magnusson KP, Andersen K, Levey AI, Backman VM, Matthiassdóttir S, Jonsdóttir T, Pálsson S, Einarsson H, Gunnarsdóttir S, Gylfason A, Vaccaro V, Hooper WC, Reilly MP, Granger CB, Austin H, Rader DJ, Shah SH, Quyyumi AA, Gulcher JR, Thorgeirsson G, Thorsteinsdóttir U, Kong A, Stefansson K. A common variant on chromosome 9p21 affects the risk of myocardial infarction. Science 2007;316(5830):1491-3.

Thrainsdóttir IS, Aspelund T, Guðnason V, Malmberg K, Sigurdsson G, Thorgeirsson G, Hardarson T, Ryden L. Increasing glucose levels and BMI predict future heart failure Experience from the Reykjavik Study. Eur J Heart Fail 2007;9(10):1051-7.

Önnur ritverk

Karl Andersen. Evrópsk stefnuskrá um heilbrigði hjartans: Betra er heilt en vel gróið [ritstjórnargrein]. Læknablaðið 2007;93(9):591-3.

Fyrirlestrar á innlendum ráðstefnum og þingum: 2

Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 9 þar af 1 boðsfyrirlestur.

Veggspjöld sýnd á innlendum ráðstefnum og þingum: 7

Veggspjöld sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 11

Innkirtlalækisfræði

Forsvarsmáður: Gunnar Sigurðsson prófessor

Helstu áherslur í rannsóknum

Faraldsfræðilegar og erfðafæðilegar rannsóknir á sykursýki. Algengi meðgöngusykursýki og áhrif hreyfingar á blóðsykursstjórnun. Faraldsfræði skjaldkirtilsjúkdóma, sérstaklega skjaldvakaofeitrunar. Erfðafæði beinþynningar á Íslandi. Aldursbundnar breytingar á kalk- og beinabúskap. Mikilvægi D-vítamíns. Ýmsar lyfjarannsóknir. Hormónaháður háþrýstingur. Vaxtarhormón og efnaskipti kortisóls. Heiladingsæxli á Íslandi.

Styrkir sem fræðigreinin fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Faraldsfræðileg rannsókn á áhættuþáttum kransæðasjúkdóma og efnaskiptavillu hjá geðklofasjúklingum sem eru í eftirfylgd við legu- og göngudeild geðsviðs LSH að Kleppi. Halldór Kolbeinsson, Ólafur Sveinsson, Kristófer Þorleifsson, Nanna Briem, Lára Björgvinsdóttir, Rafn Benediktsson.

Hömlun á 11 -HSD, kynjubundinn og/eða DNA-háður mismunur á svörun. Helga Ágústa Sigurjónsdóttir, Olle Melander, Sven Wallerstedt.

Æxli í heiladingli á Íslandi: faraldsfræði í 50 ár. Rafn Benediktsson, Ólafur Kjartansson Jón Gunnlaugur Jónsson, Garðar Guðmundsson, Árni V. Þórsson, Gunnar Sigurðsson, Þorkell Bjarnason. Allir íslenskir innkirtlalækarnar munu koma að þessu verkefni með einum eða öðrum hætti.

Rannsóknasjóður Rannís

Þróun nákvæmari mæliaðferða til að meta áhættu á mjaðmarbroti. Sigurður Brynjólfsson, Gunnar Sigurðsson, Vilhelmur Guðnason, Fjólá Jóhannesdóttir.

Jóðhagur þungaðra kvenna og unglingsstúlkna á Íslandi. Ingbjörg Gunnarsdóttir, Ari J. Jóhannesson, Amund Maage.

Doktorsnemi

Notkun kvarða er mæla líðan og þekkingu fólks með sykursýki til að bæta og aðlaga fólks með sykursýki til að bæta og aðlaga. Árun Kristín Sigurðardóttir. Háskóla Íslands. Umsjónarkennari: Rafn Benediktsson. Leiðbeinandi: Helga Jónsdóttir.

Meistararnemi

Algengi og nýgengi samfallsbrota í hrygg meðal 75-80 ára kvenna. Dána Óskarsdóttir. Háskóla Íslands. Umsjónarkennari: Gunnar Sigurðsson.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknnum

Háskóli Íslands, Hjartavernd, Íslensk erfðagreining, Sahlgrenska Háskólasjúkrahúsið, Gautaborg, Queens Medical Research Center í Edinborg, Gautaborgar Háskóli, Karolinska stofnunin, Stokkhólmi, Árósháskóli, Andrew Feinberg Laboratory, Baltimore, USA.

Ritverk –bækur eða bókakaflar

Guðmundsdóttir SL, Oskarsdóttir D, Indridason OS, Franzon L, **Sigurðsson G**. Risk factors for longitudinal bone loss in the hip of 70-year-old women; the importance of weight maintenance. Í: Burckhardt P, Heaney RP, Dawson-Hughes B, [ritstj.]. Int Congr Ser; 2007. Bls. 241-51.

Ritverk- vísindagreinar í ritryndum innlendum tímaritum

Bjarki Þór Alexandersson, Árni Jón Geirsson, Ísleifur Ólafsson, Leifur Franzon, **Gunnar Sigurðsson**, Björn Guðbjörnsson. Beina- og kalkbúskapur sjúklinga með herslismein. Læknablaðið 2007;93(7-8):537-43.

Jóhannes Bergsveinsson, Thor Aspelund, Vilmundur Guðnason, **Rafn Benediktsson**. Algengi sykursýki af tegund tvö á Íslandi 1967-2002. Læknablaðið 2007;93(5):397-402.

Ritverk – vísindagreinar í ritryndum erlendum tímaritum

Arason GJ, Kramer J, Blasko B, Kolka R, Thorbjörnsdóttir P, Einarsson K, Sigfusdóttir A, Sigurdarson ST, **Sigurðsson G**, Ronai Z, Prohászka Z, Sasvari-Szekely M, Bodvarsson S, Thorgeirsson G, Fust G. Smoking and a complement gene polymorphism interact in promoting cardiovascular disease morbidity and mortality. Clin Exp Immunol 2007;149(1):132-8.

Aspelund T, Thorgeirsson G, **Sigurðsson G**, Guðnason V. Estimation of 10-year risk of fatal cardiovascular disease and coronary heart disease in Iceland with results comparable with those of the Systematic Coronary Risk Evaluation project. Eur J Cardiovasc Prev Rehabil 2007;14(6):761-8.

Guðmundsson J, Sulem P, Steinthorsdóttir V, Bergthorsson JT, Thorleifsson G, Manolescu A, Rafnar T, Guðbjartsson D, Agnarsson BA, Baker A, Sigurðsson A, Benediktsdóttir KR, Jakobsdóttir M, Blondal T, Stacey SN, Helgason A, Gunnarsdóttir S, Olafsdóttir A, Kristinsson KT, Birgisdóttir B, Ghosh S, Thorlacius S, Magnusdóttir D, Stefánsdóttir G, Kristjánsson K, Bagger Y, Wilensky RL, Reilly MP, Morris AD, Kimber CH, Adeyemo A, Chen Y, Zhou J, So WY, Tong PC, Ng MC, Hansen T, Andersen G, Borch-Johnsen K, Jorgensen T, Tres A, Fuertes F, Ruiz-Echarri M, Asin L, Saez B, van Boven E, Klaver S, Swinkels DW, Aben KK, Graif T, Cashy J, Suarez BK, van Vierssen Trip O, Frigge ML, Ober C, Hofker MH, Wijmenga C, Christiansen C, Rader DJ, Palmer CN, Rotimi C, Chan JC,

Pedersen O, **Sigurðsson G**, Benediktsson R, Jonsson E, Einarsson GV, Mayordomo JJ, Catalona WJ, Kiemeny LA, Barkardóttir RB, Gulcher JR, Thorsteinsdóttir U, Kong A, Stefansson K. Two variants on chromosome 17 confer prostate cancer risk, and the one in TCF2 protects against type 2 diabetes. Nat Genet 2007;39(8):977-83.

Gunnarsdóttir I, Aspelund T, Birgisdóttir BE, **Benediktsson R**, Guðnason V, Thorsdóttir I. Infant feeding patterns and midlife erythrocyte sedimentation rate. Acta Paediatr 2007;96(6):852-6.

Harris TB, Launer LJ, Eiriksdóttir G, Kjartansson O, Jonsson PV, **Sigurðsson G**, Thorgeirsson G, Aspelund T, Garcia ME, Cotch MF, Hoffman HJ, Guðnason V. Age, Gene/Environment Susceptibility-Reykjavik Study: multidisciplinary applied phenomics. Am J Epidemiol 2007;165(9):1076-87.

Helgason A, Palsson S, Thorleifsson G, Grant SF, Emilsson V, Gunnarsdóttir S, Adeyemo A, Chen Y, Chen G, Reynisdóttir I, **Benediktsson R**, Hinney A, Hansen T, Andersen G, Borch-Johnsen K, Jorgensen T, Schafer H, Faruque M, Doumatey A, Zhou J, Wilensky RL, Reilly MP, Rader DJ, Bagger Y, Christiansen C, **Sigurðsson G**, Hebebrand J, Pedersen O, Thorsteinsdóttir U, Gulcher JR, Kong A, Rotimi C, Stefansson K. Refining the impact of TCF7L2 gene variants on type 2 diabetes and adaptive evolution. Nat Genet 2007;39(2):218-25.

Laurberg P, Andersen S, Bjarnadóttir RI, Carlé A, **Hreidarsson AB**, Knudsen N, Ovesen L, Pedersen IB, Rasmussen LB. Evaluating iodine deficiency in pregnant women and young infants—complex physiology with a risk of misinterpretation. Public Health Nutr 2007;10(12A):1547-52.

Sarwar N, Danesh J, Eiriksdóttir G, **Sigurðsson G**, Wareham N, Bingham S, Boekholdt SM, Khaw KT, Guðnason V. Triglycerides and the risk of coronary heart disease: 10,158 incident cases among 262,525 participants in 29 Western prospective studies. Circulation 2007;115(4):450-8.

Siggeirsdóttir K, Aspelund T, **Sigurðsson G**, Mogensen B, Chang M, Jonsdóttir B, Eiriksdóttir G, Launer LJ, Harris TB, Jonsson BY, Guðnason V. Inaccuracy in self-report of fractures may underestimate association with health outcomes when compared with medical record based fracture registry. Eur J Epidemiol 2007;22(9):631-9.

Sigurdardóttir AK, Jonsdóttir H, **Benediktsson R**. Outcomes of educational interventions in type 2 diabetes: WEKA data-mining analysis. Patient Educ Couns 2007;67(1-2):21-31.

Steinthorsdóttir V, Thorleifsson G, Reynisdóttir I, **Benediktsson R**, Jonsdóttir T, Walters GB, Styrkarsdóttir U, Gretarsdóttir S, Emilsson V, Ghosh S, Baker A, Snorraddóttir S, Bjarnason H, Ng MCY, Hansen T, Bagger Y, Wilensky RL, Reilly MP, Adeyemo A, Chen Y, Zhou J, Guðnason V, Chen G, Huang H, Lashley K, Doumatey A, So WY, Ma RCY, Andersen G, Borch-Johnsen K, Jorgensen T, Van Vliet-Ostapchouk JV, Hofker MH, Wijmenga C, Christiansen C, Rader DJ, Rotimi C, Gurney M, Chan JCN, Pedersen O, **Sigurðsson G**, Gulcher JR, Thorsteinsdóttir U, Kong A, Stefansson K. A variant in CDKAL1 influences insulin response and risk of type 2 diabetes. Nat Genet 2007;39(6):770-5.

Thrainsdóttir IS, Aspelund T, Guðnason V, Malmberg K, **Sigurðsson G**, Thorgeirsson G, Hardarson T, Ryden L. Increasing glucose levels and BMI predict future heart failure Experience from the Reykjavik Study. Eur J Heart Fail 2007;9(10):1051-7.

Önnur ritverk

Arna Guðmundsdóttir. Á tímum sykursýkinnar [ritstjórnargrein]. Læknablaðið 2007;93(5):391.

Gunnar Sigurðsson. Mikilvægi D-vitamins fyrir beinin. Beinvernd 2007;5:3.

Fyrirlestrar á innlendum ráðstefnum og þingum: 11 þar af 6 boðfyrirlestrar.

Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 8 þar af 3 boðfyrirlestrar.

Veggspjöld sýnd á innlendum ráðstefnum og þingum: 7

Veggspjöld sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 6

Lungnalæknisfræði

Forsvarsmáður: Steinn Jónsson dósent

Þórarinn Gíslason prófessor

Helstu áherslur í rannsóknnum

Faraldsfræði ofnæmis og astma hjá fullorðnum og börnum. Rannsóknir á faraldsfræði, eðli og erfðum astma/ofnæmis, langvinnrar lungnateppu, lungnakrabbameins, kæfisvefnis og millilífslungnasjúkdóma. Auk rannsókna á þýðingu rykmauraofnæmis, heilsufari bænda, forstígum lungnakrabbameins, faraldsfræði og eðli fæðuofnæmis.

Styrkir sem fræðigreinin fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Áhrif sýkinga og bólgu á æðasjúkdóma. Bjarni Þjóðleifsson, Vilmundur Guðnason, Sigurlaug Sveinbjörnsdóttir, Ísleifur Ólafsson, Þórarinn Gíslason.

Astmi og öndunarferaeinkenni meðal 20 - 44 ára Íslendinga, samanburður með 15 ára millibili. Michael Clausen, Davíð Gíslason, Þórarinn Gíslason, Sigurveig Sigurðardóttir, Christer Janson.

Berkjuskúll (Bronchiectasis) faraldsfræði og tengsl við sjúkdóma. Jón Þorkell Einarsson, Ólafur Baldursson, Gunnar Guðmundsson, Vilmundur Guðnason.

Cystic Fibrosis á Íslandi. Ólafur Baldursson, Hörður Bergsteinsson, Brynja Jónsdóttir.

Eosinophilic oesophagitis á Íslandi. Ari Viðir Axelsson, Jóhannes Björnsson, Kristrún Benediktsdóttir. Lúther Sigurðsson, Kjartan B Örvar. Sigurbjörn Birgisson.

Faraldsfræði lungnatrefjunar á Ísland. Gunnar Guðmundsson, Helgi J. Ísaksson.

Genatjáning og bólgusvörun hjá kæfisvefnissjúklingum. Þórarinn Gíslason, Allan Pack, Erna Sif Arnardóttir.

Náttúrulegar varnir lungnaþekju gegn sýkingum og krabbameinsmyndun. Ólafur Baldursson, Þórarinn Guðjónsson, Guðmundur Hrafn Guðmundsson, Magnús Gottfredsson, Sigurbergur Kárason.

Reykingar, magnþættir og langvinn lungnaþemba. Guðmundur Jóhann Arason, Þórarinn Gíslason.

Sjálfvigstilraunir meðhöndlaðar á gjörgæsluleiðum LSH 2000 - 2004. Sigurbergur Kárason, Einar Örn Einarsson, Ólafur Baldursson, Þórarinn Guðjónsson, Guðmundur Hrafn Guðmundsson.

Tengsl IgA skorts við sjálfsöfnæmi og munholtsjúkdóm. Björn Rúnar Lúðvíksson, Yrsa B. Löve, Davíð Gíslason, Íslensk erfðagreining, Unnur Steina Björnsdóttir.

Rannsóknasjóður Háskóla Íslands

Influence of intestinal pathogens on the development of atopy. Bjarni Þjóðleifsson, Þórarinn Gíslason.

Gerð þekjuvefsfrumulína og frumuræktunarlíkana til rannsókna á lungnasjúkdómum. Ólafur Baldursson.

Rannsóknasjóður Rannís

Tengsl svitunar, hitastigsstjórnunar og vanstarfsemi æðabæls hjá kæfisvefnssjúklingum. Þórarinn Gíslason.

Tækjasjóður Rannís

Flexercell tension Plus™ System. Þórarinn Guðjónsson, Sigurbjörgur Kárason, Ólafur Baldursson, Einar Örn Einarsson, Eiríkur Steingrímsson, Hilmar B. Janusson.

Doktorsnemar

Sarcoidosis – epidemiology and immunology. Sif Hansdóttir. Háskóla Íslands. Umsjónarkennari: Gunnar Guðmundsson. Leiðbeinandi: Gary W Hunninghake

Intracellular signaling in alveolar macrophages. Marty Monick. Umsjónarkennari: Gunnar Guðmundsson. Leiðbeinandi: Gary W Hunninghake.

Gene expression profiling in obstructive sleep apnea and sleep deprivation. Erna Sif Arnardóttir. Háskóla Íslands. Umsjónarkennari: Þórarinn Gíslason. Leiðbeinandi: Allan Pack.

Meistararnemar

Tengsl svitunar, hitastigsstjórnunar og vanstarfsemi æðabæls hjá kæfisvefnssjúklingum. (Sleep-related sweating, thermoregulation and endothelial function in sleep apnea patients). Erna Sif Arnardóttir. Háskóla Íslands. Umsjónarkennari: Björg Þorleifsdóttir, Þórarinn Gíslason.

Tengsl asthma, kæfisvefns og vélindabakflæðis. (Respiratory disturbances during sleep, esophageal reflux and asthma: Is there a connection. Ólafía Ása Jóhannsdóttir. Háskóla Íslands. Umsjónarkennari: Þórarinn Gíslason.

Trefjavefslungnabólga á Íslandi. Andrés Ingason. Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Þorgeir Þorgeirsson, Hreinn Stefánsson, Steinn Jónsson.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Íslensk erfðagreining, Heilbrigðisstofnun Suðnesja, Vinnueftirlit ríkisins, Háskólinn í Uppsöllum, National Institute of Environmental Health Sciences Bandaríkjunum, Duke University, Bandaríkjunum, University of Iowa, Bandaríkjunum, University of Colorado Cancer Center, USA. Hospital of the University of Pennsylvania., EuroPrevall (samstarf um 60 rannsóknarsetra í Evrópu og víðar um rannsóknir á fæðuofnæmi), Rannsóknarstofa í ónæmisfræðum (fæðuofnæmi), Rannsóknarstofa Háskólans í líffæraeinafræði.

Ritverk- vísindagreinar í ritryndum innlendum tímaritum

Björn Logi Þórarinnsson, Lárus Jónasson, Birna Jónsdóttir, Gunnar Guðmundsson. Ekki er allt astmi sem hvæsir: sjúkratilfelli. Læknablaðið 2007;93(1):17-20.

Bryndís Benediktsdóttir, Gunnar Guðmundsson, Kristín Bára Jörundsdóttir, William Vollmer, Þórarinn Gíslason. Hversu algeng er langvinn lungnateppa? - Íslensk faraldsfræðirannsókn. Læknablaðið 2007;93(6):471-7.

Kristján Dereksón, Már Kristjánsson, Ólafur Baldursson. Óvenjuleg pneumocystis lungnabólga: tilfelli og yfirlitsgrein. Læknablaðið 2007;93(9):607-13.

Ólafur Á. Sveinsson, Helgi J. Ísaksson, Gunnar

Guðmundsson. Langvinn eósinófil lungnabólga á Íslandi Faraldsfræði, klínísk einkenni og yfirlit. Læknablaðið 2007;93(2):111-6.

Örvar Gunnarsson, Eypör Björnsson, Unnur Steina Björnsdóttir, Tómas Guðbjartsson. Heilkenni gulra nagla. Læknablaðið 2007;93(11):751-3.

Sigríður Ólína Haraldsdóttir, Kristín Bára Jörundsdóttir, Friðrik Yngvason, Jóhannes Björnsson, Þórarinn Gíslason. Sarklíki á Íslandi 1981-2003. Læknablaðið 2007;93(2):105-9.

Ritverk – vísindagreinar í ritryndum erlendum tímaritum

Adalsteinsdóttir B, Sigurdardóttir ST, Gíslason T, Kristensen B, Gíslason D. What characterizes house dust mite sensitive individuals in a house dust mite free community in Reykjavik, Iceland? Allergol Int 2007;56(1):51-6.

Chinn S, Gíslason T, Aspelund T, Gudnason V. Optimum expression of adult lung function based on all-cause mortality: Results from the Reykjavik study. Respir Med 2007;101(3):601-9.

de Marco R, Accordini S, Cerveri I, Corsico A, Anto JM, Kunzli N, Janson C, Sunyer J, Jarvis D, Chinn S, Vermeire P, Svanes C, Ackermann-Liebrich U, Gíslason T, Heinrich J, Leynaert B, Neukirch F, Schouten JP, Wjst M, Burney P. Incidence of chronic obstructive pulmonary disease in a cohort of young adults according to the presence of chronic cough and phlegm. Am J Respir Crit Care Med 2007;175(1):32-9.

de Marco R, Marcon A, Jarvis D, Accordini S, Bugiani M, Cazzoletti L, Cerveri I, Corsico A, Gíslason D, Gulsvik A, Jogi R, Martinez-Moratalla J, Pin I, Janson C. Inhaled steroids are associated with reduced lung function decline in subjects with asthma with elevated total IgE. J Allergy Clin Immunol 2007;119(3):611-7.

Hallin R, Guðmundsson G, Suppli Ulrik C, Nieminen MM, Gíslason T, Lindberg E, Brøndum E, Aine T, Bakke P, Janson C. Nutritional status and long-term mortality in hospitalised patients with chronic obstructive pulmonary disease (COPD). Respir Med 2007;101(9):1954-60.

Hellgren J, Omenaas E, Gíslason T, Jogi R, Franklin KA, Lindberg E, Janson C, Toren K. Perennial non-infectious rhinitis—an independent risk factor for sleep disturbances in Asthma. Respir Med 2007;101(5):1015-20.

Holm M, Omenaas E, Gíslason T, Svanes C, Jogi R, Norrman E, Janson C, Toren K. Remission of asthma: a prospective longitudinal study from northern Europe (RHINE study). Eur Respir J 2007;30(1):62-5.

Janson C, Asbjörnsdóttir H, Birgisdóttir A, Sigurjonsdóttir RB, Gunnbjörnsdóttir M, Gíslason D, Olafsson I, Cook E, Jogi R, Gíslason T, Thjodleifsson B. The effect of infectious burden on the prevalence of atopy and respiratory allergies in Iceland, Estonia, and Sweden. J Allergy Clin Immunol 2007;120(3):673-9.

Laerum BN, Svanes C, Wentzel-Larsen T, Gulsvik A, Toren K, Norrman E, Gíslason T, Janson C, Omenaas E. Young maternal age at delivery is associated with asthma in adult offspring. Respir Med 2007;101(7):1431-8.

Laerum BN, Wentzel-Larsen T, Gulsvik A, Omenaas E, Gíslason T, Janson C, Svanes C. Relationship of fish and cod oil intake with adult asthma. Clin Exp Allergy 2007;37(11):1616-23.

Rona RJ, Keil T, Summers C, Gíslason D, Zuidmeer L, Sodergren E, Sigurdardóttir ST, Lindner T, Goldhahn K, Dahlstrom J, McBride D, Madsen C. The prevalence of food allergy: a meta-analysis. J Allergy Clin Immunol 2007;120(3):638-46.

Sveinsson OA, Isaksson HJ, Sigvaldason A, Yngvason

F, Aspelund T, Guðmundsson G. Clinical features in secondary and cryptogenic organising pneumonia. Int J Tuberc Lung Dis 2007;11(6):689-94.

Thjodleifsson B, Asbjörnsdóttir H, Sigurjonsdóttir RB, Gíslason D, Olafsson I, Cook E, Gíslason T, Jogi R, Janson C. Seroprevalence of Helicobacter pylori and cagA antibodies in Iceland, Estonia and Sweden. Scand J Infect Dis 2007;39(8):683-9.

Thjodleifsson B, Olafsson I, Gíslason D, Gíslason T, Jogi R, Janson C. Infections and obesity: A multinational epidemiological study. Scand J Infect Dis 2007:1-6.

Dyrleif Petursdóttir, Sigríður Ó Haraldsdóttir, Thorarinn Gíslason, Björn Gudbjörnsson. Clinical manifestation, prevalence and prognosis of sarcoid arthropathy - A nationwide study: The Icelandic Sarcoidosis Study. Sarcoid Vasc Diff Lung Dis 2007;24.

Cazzoletti L, Marcon A, Janson C, Corsico A, Jarvis D, Pin I, Accordini S, Almar E, Bugiani M, Carolei A, Cerveri I, Duran-Tauleria E, Gíslason D, Gulsvik A, Jogi R, Marinoni A, Martinez-Moratalla J, Vermeire P, de Marco R. Asthma control in Europe: a real-world evaluation based on an international population-based study. J Allergy Clin Immunol 2007;120(6):1360-7.

Corsico AG, Cazzoletti L, de Marco R, Janson C, Jarvis D, Zoia MC, Bugiani M, Accordini S, Villani S, Marinoni A, Gíslason D, Gulsvik A, Pin I, Vermeire P, Cerveri I. Factors affecting adherence to asthma treatment in an international cohort of young and middle-aged adults. Respir Med 2007;101(6):1363-7.

Harrop J, Chinn S, Verlato G, Olivieri M, Norback D, Wjst M, Janson C, Zock JP, Leynaert B, Gíslason D, Ponzio M, Villani S, Carosso A, Svanes C, Heinrich J, Jarvis D. Eczema, atopy and allergen exposure in adults: a population-based study. Clin Exp Allergy 2007;37(4):526-35.

Olafsdóttir IS, Gíslason T, Thjodleifsson B, Olafsson I, Gíslason D, Jogi R, Janson C. Gender differences in the association between C-reactive protein, lung function impairment, and COPD. Int J COPD 2007;2(4):635-42.

Björnsson EH, Lúdvíksdóttir D, Hedenström H, Eriksson BM, Högman M, Venge P, Janson C. Airway hyperresponsiveness, peak flow variability and inflammatory markers in non-asthmatic subjects with respiratory infections. Clin Resp J 2007;1(1):42-50.

Halldórsson S, Asgrímsson V, Axelsson I, Guðmundsson GH, Steinarsdóttir M, Baldursson O, Gudjonsson T. Differentiation potential of a basal epithelial cell line established from human bronchial explant. In Vitro Cell Dev Biol Anim 2007;43(8-9):283-9.

Önnur ritverk

Dóra Lúdvíksdóttir. Dagþreyta og dagsyfja hjá sjúklingum með langvinn lungnateppu. SÍBS blaðið 2007.

Óskar Einarsson. Langvinn lungnateppa: hinn duldi faraldur [ritstjórnargrein]. Læknablaðið 2007;93(6):467.

Fyrirlestrar á innlendum ráðstefnum og þingum: 16

Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 9

Veggspjöld sýnd á innlendum ráðstefnum og þingum: 7

Veggspjöld sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 17

Meltingarlæknisfræði

Forsvarsmáður: Bjarni Þjóðleifsson prófessor

Helstu áherslur í rannsóknum

Rannsóknir á vélindabakflæði. Áhrif gigtarlyfja á mjóginri. Þarmabólgur. Erfðir, faraldsfræði, horfur og árangur meðferðar. Faraldsfræði starfræna einkenna frá meltingarfærum. Primer biliary cirrhosis, ónæmisfræði og erfðafræði. Faraldsfræði skorpulífrar. Ristilsepar á Íslandi 1950-2004. Faraldsfræði H pylori. Laktósa óþol. Vélindasjúkdómar.

Styrkir sem fræðigreinin fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Áhrif sykinga og bólgu á æðasjúkdóma. Bjarni Þjóðleifsson, Vílmundur Guðnason, Sigurlaug Sveinbjörnsdóttir, Ísleifur Ólafsson, Þórarinn Gíslason.

Eosinophilic oesophagitis á Íslandi. Ari Viðir Axelsson, Jóhannes Björnsson, Kristrún Benediktsdóttir, Lúther Sigurðsson, Kjartan B Órvar, Sigurbjörn Birgisson.

Rannsóknasjóður Háskóla Íslands

Influence of intestinal pathogens on the development of atopy. Bjarni Þjóðleifsson, Þórarinn Gíslason.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Ýmsar fræðigreinar innan lyflæknisfræði Landspítala, Íslensk erfðagreining, Dept. of Gastroenterology, Kings College Hospital, London. Lotus rannsókn: Samevrópsk rannsókn á virkni PPI lyfja og kögunaræðgerðar til langtíma meðferðar á vélindabakflæði. Samstarfsaðilar í Svíþjóð, Danmörku, Noregi, Finnlandi, Hollandi, Frakklandi, Ítalíu og Bretlandi.

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

Adebayo D, Popat R, **Thjodleifsson B**, Bjarnason I. Granulomatous ileitis in a patient with ankylosing spondylitis. *Nat Clin Pract Gastroenterol Hepatol* 2007;4(6):347-51.

Birgisson S, Richter JE. Achalasia in Iceland, 1952-2002: an epidemiologic study. *Dig Dis Sci* 2007;52 (8):1855-60.

Janson C, Asbjörnsdóttir H, Birgisdóttir A, Sigurjonsdóttir RB, Gunnbjörnsdóttir M, Gíslason D, Ólafsson I, Cook E, Jogi R, Gíslason T, **Thjodleifsson B**. The effect of infectious burden on the prevalence of atopy and respiratory allergies in Iceland, Estonia, and Sweden. *J Allergy Clin Immunol* 2007;120(3):673-9.

Maiden L, **Thjodleifsson B**, Seigal A, Bjarnason I, Scott D, **Birgisson S**, Bjarnason I. Long-term effects of nonsteroidal anti-inflammatory drugs and cyclooxygenase-2 selective agents on the small bowel: a cross-sectional capsule enteroscopy study. *Clin Gastroenterol Hepatol* 2007;5(9):1040-5.

Ólafsdóttir IS, Gíslason T, **Thjodleifsson B**, Ólafsson I, Gíslason D, Jogi R, Janson C. Gender differences in the association between C-reactive protein, lung function impairment, and COPD. *Int J COPD* 2007;2(4):635-42.

Thjodleifsson B, Asbjörnsdóttir H, Sigurjonsdóttir RB, Gíslason D, Ólafsson I, Cook E, Gíslason T, Jogi R, Janson C. Seroprevalence of Helicobacter pylori and cagA antibodies in Iceland, Estonia and Sweden. *Scand J Infect Dis* 2007;39(8):683-9.

Thjodleifsson B, Geirsson AJ, Björnsson S, Bjarnason I. A common genetic background for inflammatory bowel disease and ankylosing spondylitis: A genealogic study in Iceland. *Arthritis Rheum* 2007;56(8):2633-2639.

Thjodleifsson B, Ólafsson I, Gíslason D, Gíslason T, Jogi R, Janson C. Infections and obesity: A multinational epidemiological study. *Scand J Infect Dis* 2007:1-6.

Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 9

Veggspjöld sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 4

Nýrnalæknisfræði

Forsvarsmáður: Runólfur Pálsson dósent

Helstu áherslur í rannsóknum

Faraldsfræði langvinnis nýrnasjúkdóms. Tengsl áhættuþátta hjarta- og æðasjúkdóma við langvinnan nýrnasjúkdóm. Faraldsfræði og erfðafræði nýrnasteina. Leit að meingeni hjá íslenskri fjölskyldu með arfgenga millivæfingunni með ríkjandi erfðamáta. Áhrif ACTH á blóðfitur og próteinmigu. Endurkoma grunnsjúkdóms í ígrædd nýru. Tjáning próteina í nýrnavef. Fyrirbyggjandi áhrif omega-3 fjölmættaðra fitusýra gegn gáttatífi eftir hjartaskurðaðgerð. Faraldsfræði eitrana á Íslandi.

Styrkir sem fræðigreinin fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Nýrnasteinar: Faraldsfræði, efnaskiptasvipgerð og meingenaleit. Viðar Eðvarðsson, Runólfur Pálsson, Ólafur Skúli Indriðason, Ingunn Þorsteinsdóttir, Hákon Hákonarson, John Asplin, Robert C. Elston, Marcella Devoto.

Ónæmisfræðileg athugun á IgA nýrnameini (IgA nephropathy; IgA-N), Ónæmislitun á vefjasneidum teknum með nýrnaástungu. Þorbjörn Jónsson, Sverrir Harðarson, Magnús Böðvarsson, Helgi Valdimarsson, Ragnhildur Jóna Kolka.

Tengsl sykrunargalla á IgA sameind sjúklinga með IgA nýrnamein (IgA-N) við magn og virkni próteina lektínferils komplementa. Ragnhildur Kolka, Helgi Valdimarsson, Magnús Böðvarsson, Sigrún Laufey Sigurðardóttir, Sverrir Harðarson, Þorbjörn Jónsson.

Próteintjáning í nýrnavef. Stöðlun SELDI-tækninnar og rannsókn á áhrifum blóðþurrðar á próteintjáningu í eðlilegum nýrnavef og nýrnakrabbameinum. Vigdís Pétursdóttir, Guðmundur Víkar Einarsson, Hrefna Guðmundsdóttir, Rósa Björk Barkardóttir, Sverrir Harðarson, Tómas Guðbjartsson.

Minningarsjóður Bergþóru Magnúsdóttur og Jakobs J. Bjarnasonar

Próteintjáning í nýrnavef. Stöðlun SELDI-tækninnar og rannsókn á áhrifum blóðþurrðar á próteintjáningu í eðlilegum nýrnavef og nýrnakrabbameinum. Vigdís Pétursdóttir, Guðmundur Víkar Einarsson, Hrefna Guðmundsdóttir, Rósa Björk Barkardóttir, Sverrir Harðarson, Tómas Guðbjartsson.

Meistaraneinar

OMAFIB rannsóknin. Ómega-3 fjölmættaðar fitusýrur til að fyrirbyggja gáttatífi eftir opna hjartaaðgerð. Ragnhildur Heiðarsdóttir. Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Guðrún Valgerður Skúladóttir, Ólafur Skúli Indriðason, Davíð Otto Arnar.

Vefjaprótein sem aðgreina nýrnakrabbamein frá eðlilegum nýrnavef. Sigurlína Dögg Pálsdóttir. Aðalleiðbeinendur: Hrefna Guðmundsdóttir, Vigdís Pétursdóttir.

Deildarlæknar í framhaldsnámi í lyflækningum á Landspítala

Bráð nýrnabilun í kjölfar natriumfosfatúthreinsunar - lýsing sjúkratilfella. Hjalti Guðmundsson. Aðalleiðbeinandi: Margrét B. Andrésdóttir. Meðleiðbeinendur: Sverrir Harðarson, Margrét Árnadóttir.

Faraldsfræði og framrás gauklásjúkdóma á Íslandi 1983-2002. Konstantin Shcherbak. Leiðbeinendur: Runólfur Pálsson, Ólafur Skúli Indriðason.

Faraldsfræði og framrás langvinnis nýrnasjúkdóms á Íslandi. Ólöf Viktorsdóttir. Leiðbeinendur: Ólafur Skúli Indriðason, Runólfur Pálsson.

Umlykjandi líffimnuhersi á Íslandi. Fjölínir Elvarsson. Leiðbeinandi: Margrét Árnadóttir.

Factors associated with elevated or blunted PTH response in 25(OH)D-vitamin D insufficient adults. Örvar Gunnarsson. Leiðbeinendur: Gunnar Sigurðsson, Ólafur Skúli Indriðason.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Nýrnalækningar barna (Barnspítali Hringins), hjartalækningar, hjartaskurðlækningar, þvægfæraskurðlækningar, myndgreining, rannsóknastofa í klínískri lífevnafræði og rannsóknastofa í meinafræði við LSH. Rannsóknarstofa í lyfja- og eiturefnafræði við Háskóla Íslands, Hjartavernd. Háskólasjúkrahúsið í Lundí, Svíþjóð. Institut Pasteur, Lille, Frakklandi. Háskólasjúkrahúsið í Nijmegen og Leiden og Eurotransplant, Leiden, Hollandi. Massachusetts General Hospital og Harvard Medical School, Boston, University of Chicago og Litholink, Chicago, New York University School of Medicine, University of Kansas Medical Center og Wake Forest University í Bandaríkjunum.

Ritverk – bækur eða bókakafflar

Guðmundsdóttir SL, Oskarsdóttir D, **Indriðason OS**, Franzon L, Sigurðsson G. Risk factors for longitudinal bone loss in the hip of 70-year-old women; the importance of weight maintenance. Í: Burckhardt P, Heaney RP, Dawson-Hughes B, [ritstj.]. *Int Congr Ser* 2007. Bls. 241-51.

Ritverk - vísindagreinar í ritrýndum innlendum tímaritum

Ólafur Skúli Indriðason, Ingunn Þorsteinsdóttir, **Runólfur Pálsson**. Langvinnur nýrnasjúkdómur: nýjar áherslur í greiningu og meðferð. *Læknablaðið* 2007;93(3):201-7.

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

Arnadóttir M, Benediktsson T, Hrafnkelsson J. The cumulative incidence of gemcitabine-induced thrombotic microangiopathy. *Acta Oncol* 2007;46(4):545-6.

Guðmundsdóttir H, Haraldsdóttir F, Baldursdóttir A, Barkardóttir RB, Harðarson S, Guðnason V, Guðbjartsson T, Einarsson GV, Jonsson E, Petursdóttir V. Protein expression within the human renal cortex and renal cell carcinoma: The implication of cold ischemia. *Cell Preserv Technol* 2007;5(2):85-92.

Pálsson R, Kellett J, Lindgren S, Merino J, Semple C, Sereni D. Core competencies of the European internist: A discussion paper. *Eur J Intern Med* 2007;18(2):104-8.

Fyrirlestrar á innlendum ráðstefnum og þingum: 6

Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 3 bóðsfyrirlestrar.

Veggspjöld sýnd á innlendum ráðstefnum og þingum: 5

Veggspjöld sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 12

Smitsjúkdómalæknisfræði

Forsvarsmáður: Magnús Gottfredsson dósent

Helstu áherslur í rannsóknum

Faraldsfræði smitsjúkdóma á Íslandi. Alvarlegar, ifarandi sýkingar af völdum bakteria og sveppa. Sameindaerfðafræðilegar rannsóknir á meningókokkum og fylgikvillum slíkra sýkinga. Rannsóknir á meingerð og ónæmisfræði ifararandi sveppasýkinga. Klínískar rannsóknir á meðferð dreifðra hvítsveppasýkinga. Rannsóknir á spítalasykingum og kostnaði vegna þeirra.

Styrkir sem fræðigreinin fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Ifarandi sýkingar af völdum streptókokka af flokki B. Sjúkdómsmynd, stofngerð og sýklalyfjanæmi. Helga Erlendsdóttir, Karl G. Kristinsson, Ásgeir Haraldsson, Magnús Gottfredsson.

Klínísk og sameindafræðileg faraldsfræði methicillin ónæmra Staphylococcus aureus (MÓSA) á Íslandi árin 2000-2008. Ólafur Guðlaugsson, Hjördis Harðardóttir, Barbara J. Holzkecht.

Náttúrulegar varnir lungnaþekju gegn sýkingum og krabbameinsmyndun. Ólafur Baldursson, Þórarinn Guðjónsson, Guðmundur Hrafn Guðmundsson, Magnús Gottfredsson, Sigurbergur Kárason.

Rannsóknasjóður Háskóla Íslands

Sameindafræðileg faraldsfræði alvarlegra sveppasýkinga. Magnús Gottfredsson.

Rannís

Meingerð og sameindafræðileg faraldsfræði alvarlegra sveppasýkinga. Magnús Gottfredsson.

Tækjasjóður Rannís

Frystiskápar til geymslu á lífsýnum fyrir smitsjúkdómadeild LSH. Magnús Gottfredsson, Már Kristjánsson.

Minningarsjóður Margrétar Björgólfssdóttur

Sýkingar með heilahimnubólubakteríum á Íslandi. Magnús Gottfredsson.

Viðurkenningar

Lena Rós Ásmundsdóttir, doktornemi fékk hvatningarverðlaun heilbrigðisráðherra fyrir rannsókn sína sem kynnt var á XIII. Ráðstefnu um rannsóknir í líf- og heilbrigðisvísindum í Háskóla Íslands, 4.-5. janúar 2007. Leiðbeinandi: Magnús Gottfredsson.

Magnús Gottfredsson fékk viðurkenningu frá Verðlaunastjóði í læknisfræði, sem afhent var á ársfundi Landspítala, sem haldinn var í Öskju, 26. apríl 2007.

Ingi Karl Reynisson, fékk ferðastyrk frá Bandarísku samtökum smitsjúkdómalækna (IDSA) til kynningar á niðurstöðum sínum á 45. þingi félagsins sem haldið var í San Diego, 4.-7. október 2007. Leiðbeinandi: Magnús Gottfredsson.

Ragnar Freyr Ingvarsson, fékk ferðastyrk frá Bandarísku samtökum smitsjúkdómalækna (IDSA) til kynningar á

niðurstöðum sínum á 45. þingi félagsins sem haldið var í San Diego, 4.-7. október 2007. Leiðbeinandi: Magnús Gottfredsson.

Doktorsnemar

Sveppasýkingar í blóði: Faraldsfræði áhættuþættir ónæmissvörum og meingerð. Lena Rós Ásmundsdóttir. Háskóla Íslands. Umsjónarkennari og leiðbeinandi: Magnús Gottfredsson.

Varnir lungnaþekju. Skarphéðinn Halldórsson. Leiðbeinandi: Guðmundur Hrafn Guðmundsson. Meðleiðbeinendur: Ólafur Baldursson, Þórarinn Guðjónsson, Magnús Gottfredsson.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Ýmsar deildir Landspítala. Háskóli Íslands. Embætti Sóttvarnalæknis, Íslensk erfðagreining. Scottish Meningococcus and Pneumococcus Reference Laboratory, Glasgow, Skotlandi. National Institutes of Health, Bethesda, Bandaríkjunum.

Ritverk- vísindagreinar í ritryndum innlendum tímaritum

Ragnar Freyr Ingvarsson, Lárus Jónasson, Hafsteinn Sæmundsson, Magnús Gottfredsson. Geislagerlabólga í sjötugri konu með gleymda lykkju: sjúkratilfelli og yfirlit um sjúkdóminn. Læknablaðið 2007;93(6):479-85.

Kristján Dereksson, Már Kristjánsson, Ólafur Baldursson. Övenjuleg pneumocystis lungnabólga: tilfelli og yfirlitsgrein. Læknablaðið 2007;93(9):607-15.

Ragnar Freyr Ingvarsson, Magnús Gottfredsson, Arnór Víkingsson. Tilfelli mánaðarins. Læknablaðið 2007;93(9)615/641.

Fyrirlestrar á innlendum ráðstefnum og þingum: 10

Veggspjöld sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 4

Meinafræði

Forsstöðumaður: Jóhannes Björnsson prófessor

Líffærameinafræði

Forsvarsmáður: Jóhannes Björnsson

Helstu áherslur í rannsóknum

Vísindarannsóknir beinast í fyrsta lagi að faraldsfræði og líffhegðan krabbameina. Í öðru lagi fer fram leit að og skilgreining áhrifa gena krabbameina. Einkum er unnið með brjóstakrabbamein en einnig krabbamein í blöðruhálskirtli, ristli, nýrum, lungum og eistum. Rannsóknir þessar eru unnar sjálfstætt innan stofnunarinnar.

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Aðild stutta arms litnings 3 í sjúkdómsferli krabbameina. Þórgunnur E. Pétursdóttir, Valgarður Egilsson, Jóhannes Björnsson, Páll Helgi Möller, Unnur Þorsteinsdóttir, Sigurður Ingvarsson, Stefan Imreh.

Eosinophilic oesophagitis á Íslandi. Ari Viðir Axelsson, Jóhannes Björnsson, Kristrún Benediktsdóttir, Lúther Sigurðsson, Kjartan B. Örvar, Sigurbjörn Birgisson.

Faraldsfræði lungnatrefjunar á Íslandi. Gunnar Guðmundsson, Helgi J. Ísaksson.

Kortlagning brenglana í erfðamengi brjóstæxlissýna með hjálp örflögutækni. Rósa Björk Barkardóttir, Aðalgeir Arason, Bjarni A. Agnarsson, Óskar Þór Jóhannsson.

Mónóklónal gammopatia á Íslandi; faraldsfræði, ættgengi, meingerð, tengdir sjúkdómar, afdrif og horfur. Vilhelmina Haraldsdóttir, Hlíf Steingrimsdóttir, Helga M. Ögmundsdóttir, Ísleifur Ólafsson, Ólafur E. Sigurjónsson, Helga K. Einarisdóttir, Vilmundur Guðnason, Þórunn Rafnar, Laufey Tryggvadóttir, Jón Gunnlaugur Jónsson, Guðrjúður H. Ólafsdóttir, Elinborg Ólafsdóttir, María Þorsteinsdóttir, Sólveig Sigurbjörnsdóttir.

Mögnun og genatjáning á völdum litningasvæðum í brjóstæxlissýnum og fylgni við sjúkdómshorfur. Rósa Björk Barkardóttir, Aðalgeir Arason, Bjarni A. Agnarsson, Óskar Þór Jóhannsson.

Ónæmisfræðileg athugun á IgA nýrnameini (IgA nephropathy; IgA-N). Ónæmislitun á vefjasneiðum teknum með nýrnaástungu. Þorbjörn Jónsson, Sverrir Harðarson, Magnús Böðvarsson, Helgi Valdimarsson, Ragnhildur Jóna Kolka.

Proteintjáning í nýrnavef. Stöðlun SELDI tækninnar og rannsókn á áhrifum blöðþurrðar á proteintjáningu í eðlilegum nýrnavef og nýrnkrabbameinum. Vigdís Pétursdóttir, Eiríkur Jónsson, Guðmundur Víkar Einarsson, Hrefna Guðmundsdóttir, Rósa Björk Barkardóttir, Sverrir Harðarson, Tómas Guðbjartsson.

Ristilkrabbamein á Íslandi í 50 ár (1955-2004), meinafræðileg athugun, rannsókn á lífun með tilliti til meinafræðilegra þátta. Jón G. Jónasson.

Samanburður á kransæðahjúveituaðgerðum framkvæmdum á sláandi hjarta og með aðstoð hjarta- og lungnavélar. Tómas Guðbjartsson, Eiríkur Jónsson, Guðmundur Víkar Einarsson, Sverrir Harðarson, Vigdís Pétursdóttir.

Svipgerð T frumna í fullorðnum einstaklingum sem misstu hluta eða allan týmus í frumbersku. Jenna Huld Eysteinsdóttir, Jóna Freysdóttir, Helga M. Ögmundsdóttir, Ásgeir Haraldsson, Inga Skaftadóttir, Hróðmar Helgason.

Tengsl sykrunargalla á IgA sameind sjúklunga með IgA nýrnamein (IgA-N) við magn og virkni próteina lektíniferils komplementa. Ragnhildur Kolka, Helgi Valdimarsson, Magnús Böðvarsson, Sigrún Laufey Sigurðardóttir, Sverrir Harðarson, Þorbjörn Jónsson.

Tengslaggreining í völdum fjölskyldum með háa tíðni brjóstakrabbameins. Aðalgeir Arason, Rósa Björk Barkardóttir, Bjarni A. Agnarsson, Óskar Þór Jóhannsson.

Æxli í heiladingli á Íslandi: faraldsfræði í 50 ár. Rafn Benediktsson, Ólafur Kjartansson, Jón Gunnlaugur Jónsson, Garðar Guðmundsson, Árni V. Þórsson, Gunnar Sigurðsson, Þorkell Bjarnason, Röntgen Domus Medica. Allir íslenskir innkirtlalæknar munu koma að þessu verkefni með einum eða öðrum hætti.

Öldrunarrannsókn Hjartaverndar: Um tengsl blóðstorkuþátta við heilablóðfall. Páll Torfi Öundurson, Brynja R. Guðmundsdóttir, Sigurlaug Sveinbjörnsdóttir, Pálmi V. Jónsson, Vilmundur Guðnason.

Rannsóknasjóður Háskóla Íslands

Þekjuvefur brjóstkirtils: þroskun og sérhæfing. Þórarinn Guðjónsson.

Minningarsjóði Bergþóru Magnúsdóttur og Jakobs Bjarnasonar

Tengslaggreining í völdum fjölskyldum með háa tíðni brjóstakrabbameins. Rósa Björk Barkardóttir.

Proteintjáning í nýrnavef. Stöðlun SELDI tækninnar

og rannsókn á áhrifum blóðþurrðar á próteintjóningu í eðlilegum nýrnavef og nýrnakrabbameinum. Vigdís Pétursdóttir, Eiríkur Jónsson, Guðmundur Víkar Einarsson, Hrefna Guðmundsdóttir, Rósa Björk Barkardóttir, Sverrir Harðarson, Tómas Guðbjartsson.

Rannsóknasjóður Rannís

Áhrif fiskiolíu á flakkboða og flakkboðaviðtaka í músum. Ingibjörg Harðardóttir, Jóna Freysdóttir.

Áhrif ómega-3 fitusýra í rækt á þroskun angafrumna. Arna Stefánsdóttir, Jóna Freysdóttir.

Gerð frumræktunarlíkana sem endurspeglar samspil fruma í brjóstskirtli. Sævar Ingþórsson, Þórarinn Guðjónsson.

Kortlagning brenglana í erfðamengi brjóstæxlissýna með hjálp örflögutækni. Rósa Björk Barkardóttir.

Kortlagning genastjórnsvæða sem miðla krabbameinsmerki frá týrósin kínösum. Magnús Karl Magnússon.

Tengslaggreining í völdum fjölskyldum með háa tíðni brjóstakrabbameins. Rósa Björk Barkardóttir.

Tækjasjóður Rannís

Tæki til RNA og prótein vinnu. Eiríkur Steingrímsson, Jón Jóhannes Jónsson, Ingibjörg Harðardóttir, Guðrún Valdimarsdóttir, Magnús Karl Magnússon, Pétur Henry Petersen.

Doktorsnemi

Rannsókn á krabbameini í eistum og erfðri til myndunar meinsins. Jón Þór Bergþórsson. Háskóla Íslands. Umsjónarkennari: Bjarni A. Agnarsson. Leiðbeinandi: Rósa B. Barkardóttir.

Meistararnemar

Áhrif ómega-3 fitusýra í rækt á þroskun angafrumna. Arna Stefánsdóttir. Háskóla Íslands. Aðalleiðbeinandi: Jóna Freysdóttir.

Mögnun og genatjónung á völdum litninga svæðum í brjóstæxlissýnum og fylgni. Berglind Ósk Einarsson. Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Bjarni A. Agnarsson, Rósa Björk Barkardóttir.

Kortlagning erfðabrenglana með hjálp örflögutækni í brjóstæxlum sjúklinga úr ættum með hækkaða tíðni meinsins. Haukur Gunnarsson. Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Bjarni A. Agnarsson, Rósa B. Barkardóttir.

Ristilkrabbamein á Íslandi í 50 ár (1955-2004). Pétur Snæbjörnsson. Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Jón Gunnlaugur Jónsson, Lárus Jónsson.

Non-Hodgkin's eittilfrumkrabbamein á Íslandi 1990-2005. Klínísk og meinafræðileg rannsókn.

Signý Vala Sveinsdóttir. Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Bjarni A. Agnarsson.

Svipgerðar og sameindaleg skilgreining á nýrri krabbameinsafleiddri þekjufrumulínu með stofnfrumueiginleika. Þórhallur Halldórsson. Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Helga Ögmundsdóttir, Þórarinn Guðjónsson.

Trefjavefslungnabólga á Íslandi. Faraldsfræði, klínísk einkenni og meðferð. Ólafur Á. Sveinsson. Háskóla Íslands. Í meistaranámsnefnd: Jóhannes Björnsson.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Háskóli Íslands, Háskólasjúkrahúsið í Lundi, Íslensk erfðagreining, Karolinska Institutet, Stokkhólmi, Svíþjóð.

Ritverk –bækur eða bókakafalr

Jonasson JG, Tryggvadóttir L. Iceland. Cancer Incidence in Iceland (1998-2002). Í: Curado MP, Edwards B, Shin HR, Storm H, Ferlay J, Heanue M, Boyle P, [ritstj]. Cancer Incidence in Five Continents. Vol. IX. IARC Scientific Publications No. 160. Lyon: IARC; 2007.

Ritverk- vísindagreinar í ritryndum innlendum tímaritum

Björn Logi Þórarinnsson, Lárus Jónsson, Birna Jónsdóttir, Gunnar Guðmundsson. Ekki er allt astmi sem hvæsir: sjúkratilfelli. Læknablaðið 2007;93(1):17-20.

Guðrún Fönn Tómasdóttir, Bjarni Torfason, Helgi J. Ísaksson, Tómas Guðbjartsson. Samanburður á opinna aðgerð og aðgerð með brjóstholssjá við sjálfkrafa loftbrjósti. Læknablaðið 2007;93(5):405-12.

Ólafur Á. Sveinsson, Helgi J. Ísaksson, Gunnar Guðmundsson. Langvinn eósinófil lungnabólga á Íslandi Faraldsfræði, klínísk einkenni og yfirlit. Læknablaðið 2007;93(2):111-6.

Ragnar Freyr Ingvarsson, Lárus Jónsson, Hafsteinn Sæmundsson, Magnús Gottfredsson. Geislagerlabólga í sjötugri konu með gleymda lykkju: sjúkratilfelli og yfirlit um sjúkdóminn. Læknablaðið 2007;93(6):479-85.

Sigríður Ólína Haraldsdóttir, Kristín Bára Jörundsdóttir, Friðrik Yngvason, Jóhannes Björnsson, Þórarinn Gíslason. Sarklíki á Íslandi 1981-2003. Læknablaðið 2007;93(2):105-9.

Tómas Guðbjartsson, Guðrún Fönn Tómasdóttir, Jóhannes Björnsson, Bjarni Torfason. Sjálfkrafa loftbrjóst: yfirlitsgrein. Læknablaðið 2007;93(5):415-24.

Ritverk – vísindagreinar í ritryndum erlendum tímaritum

Antoniu AC, Sinilnikova OM, Simard J, Léoné M, Dumont M, Neuhausen SL, Struwing JP, Stoppa-Lyonnet D, Barjhoux L, Hughes DH, Coupier I, Belotti M, Lasset C, Bonadona V, Bignon YJ; Genetic Modifiers of Cancer Risk in BRCA1/2 mutation Carriers Study (GEMO), Rebek TR, Wagner T, Lynch HT, Domchek SM, Nathanson KL, Garber JE, Weitzel J, Narod SA, Rogers M, Daly PA, Dorkins H: Epidemiological Study of BRCA1 and BRCA2 Mutation Carriers (EMBRACE), Schmutzler RK, Vermeulen B, Engel C, Meindl A, Arnold N, Niederacher D, Deissler H: German Consortium for Hereditary Breast and Ovarian Cancer (GCHBOC), Spurdle AB, Chen X, Waddell N, Cloonan N: Kathleen Cuningham Consortium for Research into Familial Breast Cancer (kConFab), Kirchoff T, Offit K, Friedman E, Kaufmann B, Laitman Y, Galore G, Rennert G, Lejbkovic F, Raskin L, Andrulis IL, Ilyushik E, Ozelik H, Devilee P, Wreeswijk MP, Greene MH, Pridvillie SA, Osorio A, Benitez J, Zikan M, Szabo CI, Kilpivaara O, Nevanlinna H, Hamann U, Durocher F, Arason A, Couch FJ, Easton DF, Chenevix-Trench G: Consortium of Investigators of Modifiers of BRCA1/2 (CIMBA). RAD51 135G→C modifies breast cancer risk among BRCA2 mutation carriers: results from a combined analysis of 19 studies. Am J Hum Genet 2007;81(6):1186-200.

Bodvarsdóttir SK, Hilmarsdóttir H, Birgisdóttir V, Steinarsdóttir M, Jonasson JG, Eyfjord JE. Aurora-A amplification associated with BRCA2 mutation in breast tumours. Cancer Lett 2007;248(1):96-102.

Bodvarsdóttir SK, Steinarsdóttir M, Hilmarsdóttir H, Jonasson JG, Eyfjord JE. MYC amplification and TERT expression in breast tumor progression. Cancer Genet Cytogenet 2007;176(2):93-9.

Guðmundsdóttir H, Haraldsdóttir F, Baldursdóttir A, Barkardóttir RB, Hardarson S, Guðnason V, Guðbjartsson T, Einarsson GV, Jonsson E, Pétursdóttir V. Protein expression within the human renal cortex and renal cell carcinoma: The implication of cold ischemia. Cell Preserv Technol 2007;5(2):85.

Guðmundsson J, Sulem P, Manolescu A, Amundadottir LT, Guðbjartsson D, Helgason A, Rafnar T, Bergthorsson JT, Agnarsson BA, Baker A, Sigurdsson A, Benediktsdóttir KR, Jakobsdóttir M, Xu J, Blondal T, Kostic J, Sun J, Ghosh S, Stacey SN, Mouy M, Saemundsdóttir J, Backman VM, Kristjánsson K, Tres A, Partin AW, Albers-Akkers MT, Godino-Ivan Marcos J, Walsh PC, Swinkels DW, Navarrete S, Isaacs SD, Aben KK, Graif T, Cashy J, Ruiz-Echarri M, Wiley KE, Suarez BK, Witjes JA, Frigge M, Ober C, Jonsson E, Einarsson GV, Mayordomo JI, Kiemeny LA, Isaacs WB, Catalona WJ, Barkardóttir RB, Gulcher JR, Thorsteinsdóttir U, Kong A, Stefansson K. Genome-wide association study identifies a second prostate cancer susceptibility variant at 8q24. Nat Genet 2007;39(5):631-7.

Guðmundsson J, Sulem P, Steinthorsdóttir V, Bergthorsson JT, Thorleifsson G, Manolescu A, Rafnar T, Guðbjartsson D, Agnarsson BA, Baker A, Sigurdsson A, Benediktsdóttir KR, Jakobsdóttir M, Blondal T, Stacey SN, Helgason A, Gunnarsdóttir S, Olafsdóttir A, Kristinsson KT, Birgisdóttir B, Ghosh S, Thorlacius S, Magnúsdóttir D, Stefánsdóttir G, Kristjánsson K, Bagger Y, Wilensky RL, Reilly MP, Morris AD, Kimber CH, Adeyemo A, Chen Y, Zhou J, So WY, Tong PC, Ng MC, Hansen T, Andersen G, Borch-Johnsen K, Jorgensen T, Tres A, Fuertes F, Ruiz-Echarri M, Asin L, Saez B, van Boven E, Klaver S, Swinkels DW, Aben KK, Graif T, Cashy J, Suarez BK, van Vierssen Trip O, Frigge ML, Ober C, Hofker MH, Wijmenga C, Christiansen C, Rader DJ, Palmer CN, Rotimi C, Chan JC, Pedersen O, Sigurdsson G, Benediktsson R, Jonsson E, Einarsson GV, Mayordomo JI, Catalona WJ, Kiemeny LA, Barkardóttir RB, Gulcher JR, Thorsteinsdóttir U, Kong A, Stefansson K. Two variants on chromosome 17 confer prostate cancer risk, and the one in TCF2 protects against type 2 diabetes. Nat Genet 2007;39(8):977-83.

Jonasson F, Hardarson S, Olafsson BM, Klintworth GK. Sveinsson chorioretinal atrophy/helicoid peripapillary chorioretinal degeneration: first histopathology report. Ophthalmology 2007;114(8):1541-6.

Maulé M, Scelo G, Pastore G, Brennan P, Hemminki K, Tracey E, Sankila R, Weiderpass E, Olsen JH, McBride ML, Brewster DH, Pompe-Kirn V, Kiewer EV, Chia KS, Tonita JM, Martos C, Jonasson JG, Merletti F, Boffetta P. Risk of second malignant neoplasms after childhood leukemia and lymphoma: an international study. J Natl Cancer Inst 2007;99(10):790-800.

Richiardi L, Scélo G, Boffetta P, Hemminki K, Pukkala E, Olsen JH, Weiderpass E, Tracey E, Brewster DH, McBride ML, Kiewer EV, Tonita JM, Pompe-Kirn V, Kee-Seng C, Jonasson JG, Martos C, Brennan P. Second malignancies among survivors of germ-cell testicular cancer: a pooled analysis between 13 cancer registries. Int J Cancer 2007;120(3):623-31.

Riska A, Pukkala E, Scelo G, Mellemkjaer L, Hemminki K, Weiderpass E, McBride ML, Pompe-Kirn V, Tracey E, Brewster DH, Kiewer EV, Tonita JM, Kee-Seng C, Jonasson JG, Martos C, Boffetta P, Brennan P. Second primary malignancies in females with primary fallopian tube cancer. Int J Cancer 2007;120(9):2047-51.

Rubio CA, Petersson F, Höög A, Jonasson JG, Nesi G, Chandanos E, Lindblad M. Further studies on serrated neoplasias of the cardia: a review and case report. Anticancer Res 2007;27(6C):4431-4.

Scélo G, Boffetta P, Autier P, Hemminki K, Pukkala

E, Olsen JH, Weiderpass E, Tracey E, Brewster DH, McBride ML, Kliewer EV, Tonita JM, Pompe-Kirn V, Chia KS, **Jonasson JG**, Martos C, Giblin M, Brennan P. Associations between ocular melanoma and other primary cancers: an international population-based study. *Int J Cancer* 2007;120(1):152-9.

Scelo G, Boffetta P, Corbex M, Chia KS, Hemminki K, Friis S, Pukkala E, Weiderpass E, McBride ML, Tracey E, Brewster DH, Pompe-Kirn V, Kliewer EV, Tonita JM, Martos C, **Jonasson JG**, Brennan P. Second primary cancers in patients with nasopharyngeal carcinoma: a pooled analysis of 13 cancer registries. *Cancer Causes Control* 2007;18(3):269-78.

Sigurðsson K, Taddeo FJ, **Benediktsdóttir KR**, **Olafsdóttir K**, Sigvaldason H, Oddsson K, Rafnar T. HPV genotypes in CIN 2-3 lesions and cervical cancer: a population-based study. *Int J Cancer* 2007;121(12):2682-7.

Sveinsson OA, **Isaksson HJ**, Sigvaldason A, Yngvason F, Aspelund T, Gudmundsson G. Clinical features in secondary and cryptogenic organising pneumonia. *Int J Tuberc Lung Dis* 2007;11(6):689-94.

Tryggvadóttir L, Vidarsdóttir L, Thorgeirsson T, **Jonasson JG**, Olafsdóttir EJ, Olafsdóttir GH, Rafnar T, Thorlacius S, Jonsson E, Eyfjord JE, Tulinius H. Prostate cancer progression and survival in BRCA2 mutation carriers. *J Natl Cancer Inst* 2007;99(12):929-35.

Tryggvason G, Kristmundsson T, Orvar K, **Jonasson JG**, Magnússon MK, Gíslason HG. Clinical study on gastrointestinal stromal tumors (GIST) in Iceland, 1990-2003. *Dig Dis Sci* 2007;52(9):2249-53.

Tuohimaa P, Pukkala E, Scélo G, Olsen JH, Brewster DH, Hemminki K, Tracey E, Weiderpass E, Kliewer EV, Pompe-Kirn V, McBride ML, Martos C, Chia KS, Tonita JM, **Jonasson JG**, Boffetta P, Brennan P. Does solar exposure, as indicated by the non-melanoma skin cancers, protect from solid cancers: vitamin D as a possible explanation. *Eur J Cancer* 2007;43(11):1701-12.

Wick MR, Foucar E, Allen PW, Alves VA, **Björnsson J**, Bosman F, Churg AW, Drut R, Foster CS, Hauptmann S, Hytiroglou P, Kuo TT, Matsubara O, Nappi O, Pervez S, Rosai J, Sasano H, Vielh P, Zelger B. Medicolegal liability in pathology: an international perspective. *Semin Diagn Pathol* 2007;24(2):65-76.

Önnur ritverk

Jóhannes Björnsson. Læknablaðið á nýju ári [ritstjórnargrein]. *Læknablaðið* 2007;93(1):9.

Jóhannes Björnsson. Áfangaskýrsla [ritstjórnargrein]. *Læknablaðið* 2007;93(11):741.

Fyrirlestrar á innlendum ráðstefnum og þingum: 18

Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 7

Veggsþjöld sýnd á innlendum ráðstefnum og þingum: 22

Veggsþjöld sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 12

Myndgreining

Forstöðumaður: Ásbjörn Jónsson dósent

Helstu áherslur í rannsóknum

Myndgreining alvarlegra slasaðra, skuggaefnisrannsóknir og stafræn myndgerð. Erfðafræði beinþynningar á

Íslandi. Aldursbundnar breytingar á kalk- og beinabúskap. Mikilvægi D-vítamíns.

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Imaging of Activity of Electrically Stimulated Denervated Degenerated Muscles (DDM) with T2 weighted MRI, basics for Modelling. Þórður Helgason, Paolo Gargiulo, Thomas Mandl, Hildur Einarsdóttir, Páll E. Ingvarsson, Þorgeir Pálsson.

Málstol og gaumstol eftir heilablóðfall. Samband einkenna við staðsetningu heilaskaða. Sigríður Magnúsdóttir, Haukur Hjaltason, Ólafur Kjartansson, Júlíus Friðriksson, Chris Rorden.

Æxli í heiladlingi á Íslandi: faraldsfræði í 50 ár. Rafn Benediktsson, Ólafur Kjartansson, Jón Gunnlaugur Jónasson, Garðar Guðmundsson, Árni V. Þórsson, Gunnar Sigurðsson, Þorkell Bjarnason, Röntgen Domus Medica. Allir íslenskir innkirtlalækna munu koma að þessu verkefni með einum eða öðrum hætti.

Rannsóknasjóður Háskóla Íslands

Myndgreining slitgigtar í þumalrótarlið með segulólmskoðun. Guðmundur Jón Eliasson, Helgi Jónsson.

Meistararnemar

Endurþrengsli í stoðnetum kransæða áhættuþættir og aðferð til greiningar. Sigurdis Haraldsdóttir. Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Karl Konráð Andersen, Ásbjörn Jónsson, Guðmundur Þorgeirsson.

Myndtækni nýtt til þróunar og endurbóta í geislameðferð á krabbameini í blóðruhálskirtli. Agnes Þórólfsdóttir. Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Ásbjörn Jónsson, Garðar Mýrdal.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Háskóli Íslands, Hjartavernd og Íslensk erfðagreining.

Ritverk- vísindagreinar í ritrýndum innlendum tímaritum

Ólafur Árni Sveinsson, Albert Páll Sigurðsson, Ólafur Kjartansson. Sjálfsprottinn innankúpulágrþýstingur - sjúkratilfelli og umræða. *Læknablaðið* 2007;93(6):487-91.

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

Harris TB, Launer LJ, Eiriksdóttir G, **Kjartansson O**, Jonsson PV, Sigurðsson G, Thorgeirsson G, Aspelund T, Garcia ME, Cotch MF, Hoffman HJ, Gudnason V. Age, Gene/Environment Susceptibility-Reykjavik Study: multidisciplinary applied phenomics. *Am J Epidemiol* 2007;165(9):1076-87.

Hesdorffer DC, Ludvigsson P, Hauser WA, Olafsson E, **Kjartansson O**. Co-occurrence of major depression or suicide attempt with migraine with aura and risk for unprovoked seizure. *Epilepsy Res* 2007;75(2-3):220-3.

Önnur ritverk

Hesdorffer DC, Hauser WA, Olafsson E, Ludvigsson P, **Kjartansson O**. Epilepsy and suicide risk. *Lancet Neurol* 2007;6(10):847.

Veggsþjöld sýnd á innlendum ráðstefnum og þingum: 2

Veggsþjöld sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 3

Ónæmisfræði

Forstöðumaður: Björn Rúnar Lúðvíksson prófessor

Helstu áherslur í rannsóknum

Rannsóknir á IgA mótefnaskorti á Íslandi, áhrif ónæmisboðefnisins TGF- β á þroskun og starfsemi T eitifruma. Bölvgumiðlar sem stuðla að myndun kransæðasjúkdóma og iktsýki, og rannsóknir á hlutverki mannan bindilektíns í krónískum bólvgusjúkdómum. Rannsóknir á ónæmiskerfi nýbura og ónæmisvörnum og rannsóknir á bólusetningaraðferðum gegn fjölskykruhúðuðum bakteríum, einkum bakteríum sem valda lungnabólgu, heilahimnubólgu og eyrnabólgu. Rannsóknir beinast einnig að samskiptum sýkla og manna og viðbrögðum hvors gegn hinum auk rannsókna á orsakabáttum fæðuónæmis í börnum. Rannsóknir á því hvort sóri (psoriasis) sé sjálfónæmissjúkdómur, gegn hverju T eitifrumur eru að bregðast í húð sórasjúklinga og hlutdeild kverkeita í tilurð sjúkdómsins. Áhrif fitufrumuboðefna á sóraútbrot og breytingar á ónæmsviðbrögðum sórasjúklinga eftir meðferð í Bláa lóninu.

Rannsóknir á áhrifum náttúruufna í sérhæfingu ónæmissvars, rannsóknir á svipgerð T frumna í börnum sem misstu týmus í frumbersku og rannsóknir á áhrifum lágskammta aspiríns á liðagigt í rottum. Rannsóknir á áhrifum erfða í tengslum við meðferðarvirni afnæmismeðferða. Rannsóknir á hlutverki bólgu í kransæðasjúkdómum ásamt hlutverki æðapelsstofnfruma í því ferli.

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Vísindasjóður LSH

Astmi og öndunarferaeinkenni meðal 20 - 44 ára Íslendinga, samanburður með 15 ára millibili. Michael Clausen, Davíð Gíslason, Þórarinn Gíslason, Sigurveig Sigurðardóttir, Christer Janson.

Áhrif ónæmisglæða á angafrumur – lykill að eflingu ónæmissvars í nýburamúsum? Sólveig G. Hannesdóttir, Ingileif Jónsdóttir.

Áhrif TGF- β 1 á þroskunarferil óþroskaðra T fruma. Björn Rúnar Lúðvíksson, Brynja Gunnlaugsdóttir, Antonella Viola.

Áhrif þekkra og óþekkra náttúruufna á þroskun angafrumna. Jóna Freysdóttir, Arnór Víkingsson, Ingibjörg Harðardóttir.

Breiðvirkt prótín bóluufni og öruggir ónæmisglæðar til bólusetninga nýbura gegn pneumokokkasjúkdómum. Þórunn Ásta Ólafsdóttir, Ingileif Jónsdóttir, Eszter Nagy.

Er fæðuónæmi vaxandi hjá íslenskum smábörnum. Sigurveig P. Sigurðardóttir, Michael Clausen, Björn Árdal.

Er ofnæmismyndun ungra barna háð RS veirusýkingu? Sigurður Kristjánsson, Ásgeir Haraldsson, Stefania Bjarnarson, Göran Wennergren.

Er truflun á stjórnum ónæmisvara í kverkeiulum mikilvægur orsakabáttur sóra? Sigrún Laufey Sigurðardóttir, Helgi Valdimarsson, Andrew Johnston, Guðmundur Hrafn Guðmundsson.

Fjölskyrusértækar B-minnisfrumur í eitilvef nýfæddra músa. Stefania P. Bjarnarson, Ingileif Jónsdóttir, Maren Henneken, Clarie-Anne Siegrist, Emanuelle Trannoy, Giuseppe Del Giudice.

Greining kransæðasjúkdóms með 64 sneiða tölvusneiðmyndataeki. Karl Andersen, Kári Stefánsson, Birna Jónsdóttir, C. Michael Gibson, Björn Rúnar Lúðvíksson, Kristján Eyjólfsson, Axel F Sigurðsson, Sigurpáll Scheving, Þórarinn Guðnason, Sigurdis Haraldsdóttir, Álfhildur Þórðardóttir, Sandra Dís

Steinþórsdóttir, Inga Rós Valgeirsdóttir.

Hlutverk Th17 frumna í meingerð sóra. Andrew Johnston, Helgi Valdimarsson, Esther Hjálmarsson, Ása Brynjólfsson, Steingrímur Davíðsson.

Homing of polysaccharide specific B cells. Maren Henneken, Ingileif Jónsdóttir.

Lágskammta aspirínmeðferð í liðagigt. Arnór Víkingsson, Jóna Freysdóttir, Eggert Gunnarsson.

Ónæmisfræðileg athugun á IgA nýrnameini (IgA nephropathy ; IgA-N), Ónæmislitun á vefjasneidum teknum með nýrmaástungu. Þorbjörn Jónsson, Sverrir Harðarson, Magnús Böðvarsson, Helgi Valdimarsson, Ragnhildur Jóna Kolka.

Ónæmissvör nýburamúsa gegn próteintengdu fjölskrubóluefni gegn meningókokkum. Siggeir Fannar Brynjólfsson, Ingileif Jónsdóttir.

Ónæmissvör nýburamúsa gegn próteinbóluefnum meningókokka B. Ingileif Jónsdóttir, Mariagrazia Pizza, Marzia Guliani.

Reykningar, magnaþættir og langvinn lungnaþemba. Guðmundur Jóhann Arason, Þórarinn Gíslason.

Survival of polysaccharide specific B cells induced by vaccination in infancy. Maren Henneken, Ingileif Jónsdóttir, Emanuelle Trannoy.

Svipgerð T frumna í fullorðnum einstaklingum sem missu hluta eða allan týmus í frumbersku. Jenna Huld Eysteinsdóttir, Jóna Freysdóttir, Helga M. Ögmundsdóttir, Ásgeir Haraldsson, Inga Skaftadóttir, Hróðmar Helgason.

Tengsl IgA skorts við sjálfsöfnæmi og munnsjúkdóm. Björn Rúnar Lúðvíksson, Vilmundur Guðnason, Arthur Löve, Veirfræðirannsóknir Ármúla.

Tengsl sykrunargalla á IgA sameind sjúklinga með IgA nýrnamein (IgA-N) við magn og virkni próteina lektínferils komplementa. Ragnhildur Kolka, Helgi Valdimarsson, Magnús Böðvarsson, Sigrún Laufey Sigurðardóttir, Sverrir Harðarson, Þorbjörn Jónsson.

Valda fjölskrur eyðingu "naive" B-frumna í nýburamúsum? Brenda C. Adarna, Ingileif Jónsdóttir, Stefania P. Bjarnarson.

Þáttur bólgumiðla í meinþróun kransæðasjúkdóms. Guðmundur Jóhann Arason, Guðmundur Þorgeirsson, Eggert Gunnarsson, Ann Kari Lefvert, Georg Füst, Michele D'Amico, Girish Kotwal.

Þróun á notkun ónæmisrannsókna og erfðavisa við mat á áhrifum afnæmingameðferðar og hugsanleg ættartengsl svörunar við slíkra meðferð. Björn Rúnar Lúðvíksson, Yrsa B. Löve, Davíð Gíslason, Íslensk erfðagreining, Unnur Steina Björnsdóttir.

Rannsóknasjóður Rannis

Áhrif fiskolíu á flakkboða og flakkboðaviðtaka í músum. Ingibjörg Harðardóttir, Jóna Freysdóttir.

Áhrif TGF- β 1 á virkni og boðmyndun T-fruma. Björn Rúnar Lúðvíksson, Kristján Steinsson, Antonella Viola.

Bólusetning nýburamúsa gegn meningókokkasjúkdómi. Ingileif Jónsdóttir, Rino Rappuoli.

Greining á sjálfsöfnæmisvökum í psoriasis. Helgi Valdimarsson.

Ónæmisfræðileg áhrif náttúruafna á angafrumur manna og liðagigt í rottum. Arnór Víkingsson, Jóna Freysdóttir, Elin Soffía Ólafsdóttir, Ingibjörg Harðardóttir, Sesselja S Ómarsdóttir, Helga M Ögmundsdóttir.

Náttúrulegt útbreidd og staðbundið B- og T frumu ónæmi gegn próteinbóluefna-kandídotum meningókokka. Ingileif Jónsdóttir, Rino Rappuoli.

Rannsóknasjóður Háskóla Íslands

Áhrif kverkeittatöku á sóra (psoriasis). Helgi Valdimarsson, Ragna Hlín Þorleifsdóttir.

Áhrif TGF- 1 á virkni og boðmyndun T-fruma. Björn Rúnar Lúðvíksson, Kristján Steinsson.

Fjölskrusértækar B- minnisfrumur í eitilvef nýburamúsa - reka fjölskrur þær í stýrðan frumudaða? Ingileif Jónsdóttir.

Háskólasjóður Eimskipafélags Íslands

Ónæmissvör nýburamúsa við bólusetningum – nýir ónæmisglæðar og ónæmis-vakar til að vernda gegn pneumókokka- og influénsusýkingum. Þórunn Ásta Ólafsdóttir, Ingileif Jónsdóttir.

Rannsóknasjóður Háskóla Íslands fyrir doktorsnema

Bólusetning nýburamúsa gegn meningókokkasjúkdómi. Siggeir Fannar Brynjólfsson, Ingileif Jónsdóttir.

Er truflun á stjórnum ónæmissvara í kverkeittum mikilvægur orsakabáttur sóra? Sigrún Laufey Sigurðardóttir, Helgi Valdimarsson.

Rannsóknarnámssjóður

Áhrif omega-3 fitusýra í rækt á þroskun angafrumna. Arna Stefánsdóttir, Jóna Freysdóttir.

Áhrif TGF- β á virkni og boðmyndun T-fruma. Brynja Gunnlaugsdóttir, Björn R Lúðvíksson.

Ónæmissvör nýburamúsa gegn próteinbóluefnum meningókokka. Sindri Freyr Eirðsson, Ingileif Jónsdóttir.

Rannsóknasjóður Háskóla Íslands fyrir nýdóktora

Áhrif ónæmisglæða á angafrumur. Sólveig G. Hannesdóttir.

Homing of polysaccharide specific B cells. Maren Henneken.

Nýsköpunarsjóður námsmanna

Áhrif trjá barkar og virka efnisins salicylic sýru á sérhæfingu ónæmissvars. Jóna Freysdóttir, Sesselja S Ómarsdóttir fyrir Marinó B. Sigurpálsson.

Áhrif Anti-TNF α lyfjameðferðar. Björn Rúnar Lúðvíksson fyrir Laufeyju Gísladóttur.

Ónæmisviðbrögð sórasjúklinga. Helgi Valdimarsson fyrir Sigurlaugu Árnadóttur.

Vísindasjóður Félags íslenskra gigtlækna

Lágskammta aspirínmeðferð í liðagigt. Arnór Víkingsson, Jóna Freysdóttir.

Vísindasjóður Wyeth á sviði gigtjúkdóma

Lágskammta aspirínmeðferð í liðagigt. Arnór Víkingsson, Jóna Freysdóttir.

Áhrif Enbrel og Infliximab á sérhæfingu á CD4+CD25- T frumna í T stýrifrumum. Brynja Gunnlaugsdóttir, Björn Rúnar Lúðvíksson.

Actavis hf

Lágskammta aspirínmeðferð í liðagigt. Arnór Víkingsson, Jóna Freysdóttir.

Sjötta rammaáætlun Evrópusambandsins

EuroPrevall: Algengi, kostnaður og ástæður fyrir fæðuöfnæmi í Evrópu: Verkbáttur 1.1: Fæðuöfnæmi á barnaldri - einkenni barna sem fá fæðuöfnæmi. Sigurveig Þ. Sigurðardóttir, Michael Clausen, Anna Guðbjörg Gunnarsdóttir, Hlíf Sigurðardóttir.

PREVIS: Molecular mechanisms of resistance, virulence

and epidemicity in Streptococcus pneumoniae. Ingileif Jónsdóttir.

FluVac: Dose sparing and increase immunogenicity for vaccination against pandemic influenza with the adjuvant CoVaccine HT. Ingileif Jónsdóttir.

Norrænu Ónæmisfræðisamtökin

Anti-TNF α mediated suppression of naive human T-cells in vitro is not mediated by enhanced cell death. Brynja Gunnlaugsdóttir.

Identification of cathelicidin (hCAP18/LL-37) expression in the human palatine tonsils. Sigrún L Sigurdardóttir.

Neonatal antibody response and immunological memory induced by meningococcal conjugate is enhanced by LT-K63 and CpG. Siggeir F Brynjólfsson.

Tengsl sykrunargalla á IgA sameind sjúklinga með IgA nýrnamein (IgA-N) við magn af mannósabindilektíni og komplementþætti C4. Ragnhildur J Kolka.

Minningarsjóður Bergþóru Magnúsdóttur og Jakobs J. Bjarnasonar

Áhrif omega-3 fitusýra í rækt á þroskun angafrumna. Arna Stefánsdóttir, Jóna Freysdóttir.

Viðurkenningar

Stefanía P. Bjarnarson hlaut viðurkenningu sem ungur vísindamaður í vinnusmiðju REBAVAC (Novel opportunities to develop VACCines to control antibiotic RESistant BACTERIA: from the trials back to the laboratory), 28. febrúar – 2. mars 2007 í Siena Ítalíu.

Þórunn Hannesdóttir hlaut verðlaun rannsóknánámsnefndar læknadeildar HÍ fyrir 3. árs læknæmaverkefnið: Áhrif Infliximab og TGF- β 1 á sérhæfingu T-stýrifrumna. Leiðbeinendur: Björn Rúnar Lúðvíksson, Brynja Gunnlaugsdóttir.

Doktorsnemar

Generation of B-cell memory against polysaccharides in infant and neonatal mice. Stefania P. Bjarnarson. Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Ingileif Jónsdóttir.

Klínísk og ættfræðileg svipgerð IgA skorts hjá Íslendingum og hugsanleg tengsl við arfgerðabreytingar. Guðmundur Jörgensen. Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Björn Rúnar Lúðvíksson.

Próteintengd fjölskrubóluefni gegn pneumókokkum. Rannsóknir á íslenskum börnum. Sigurveig Þ. Sigurðardóttir. Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Ingileif Jónsdóttir.

Áhrif TGF- β 1 á þroskunarferil óþroskaðra T fruma. Brynja Gunnlaugsdóttir. Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Björn Rúnar Lúðvíksson.

Neonatal Vaccination Strategies against Meningococcal Disease. Siggeir Fannar Brynjólfsson. Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Ingileif Jónsdóttir.

Er truflun á stjórnum ónæmissvara í kverkeittum mikilvægur orsakabáttur sóra? Sigrún Laufey Sigurðardóttir. Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Helgi Valdimarsson, Andrew Johnston.

Neonatal immune response to vaccination – novel adjuvants and antigens to prevent pneumococcal and influenza infections. Þórunn Ásta Ólafsdóttir. Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Ingileif Jónsdóttir.

Áhrif kverkeittatöku á sóra (psoriasis). Ragna Hlín Þorleifsdóttir. Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Andrew Johnston, Helgi Valdimarsson. Umsjónarkennari Björn R. Lúðvíksson.

Meistaraneinar

Áhrif ómega-3 fitusýra í rækt á þroskun angafrumna. Arna Stefánsdóttir. Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Jóna Freysdóttir, Ingibjörg Harðardóttir (umsjónarkennari).

Greining húðofnæmis in vitro og in vivo mat húðþrifa með myndrænni tölvusértækni. Margrét S. Sigurðardóttir. Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Bolli Bjarnason. Umsjónarkennari: Helgi Valdimarsson.

Ónæmissvör nýburamúsa gegn próteinbóluefnum meningókokka B. Sindri Freyr Eðsson. Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Ingileif Jónsdóttir.

Rannsókn á áhrifum plöntuefna á stjórnum ónæmissvars. Marínó Bóas Sigurpálsson. Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Jóna Freysdóttir, Sesselja S. Ómarsdóttir. Umsjónarkennari: Elin Soffía Ólafsdóttir.

Tengsl sykrunargalla á IgA sameind sjúklinga með IgA nýrnamein (IgA-N) við magn af mannósbíndilektíni og komplementþætti C4. Ragnhildur Jóna Kolka. Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Helgi Valdimarsson, Þorbjörn Jónsson.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Barnaspítali Hringins, Kvinnadeild LSH, Mæðraeftirlit Heilsugæslu Reykjavíkur og nágrennis, Mæðraeftirlitið Akranesi, Suðurnesjum og Selfossi. Fósturgreiningadeild FSA, Hjartavernd, Íslensk erfðagreining, Miðstöð heilsuverndar barna Reykjavíkur, Rannsóknastofa Krabbameinsfélags Íslands, Tilraunastöð Háskólans í meinafræði, Keldum. Sanofi Pasteur, Marcy l'Etoile, Frakklandi, Aventis Pasteur Ltd, Toronto, Kanada. Center for Biotechnology, Karolinska Institute, Sviþjóð, Centre d'Immunologie Pierre Fabre, St. Julien en Genevois, Frakklandi, IRIS, Chiron Srl., Siena, Ítalíu, Novartis Vaccines, Siena, Ítalíu. Mucosal Immunity unit, National Institute of Health, Bandaríkjunum. Swedish Institute for Infectious Disease Control, Stokkhólm, Sviþjóð. University of Adelaide, Department of Molecular Biosciences, Adelaide, Ástralíu, University of Alabama at Birmingham, Immunobiology Vaccine Center, Birmingham, Bandaríkjunum, University of Cape Town Health Science Centre, Suður Afríku, Semmelweis University, Búdapest, Ungverjalandi, WHO Collaborating Centre for Neonatal Vaccinology and Immunology, University of Geneva, Genf, Sviss. Húðsjúkdómadeild læknaskólans í Ann Arbor, University of Michigan, Bandaríkjunum, Institut for Microbiology and Immunology, Panum Institute, Kaupmannahöfn, Húðlæknastöðin Reykjavíkur, Bláa Lónið Lækningsalind. Meinafræðideild, Blóðbanki, Nýrnadeild, Rannsóknastofa í gígtsjúkdómum, Háls-, nef- og eyrnadeild LSH. Lyfjfræðideild, Læknadeild og Líffræðiskor Háskóla Íslands. Clinical and Diagnostic Oral Sciences, Queen Mary's School of Medicine and Dentistry, London. Charité-Universitätsmedizin Berlin Charité, Þýskalandi, National & Kapodistrian University of Athens, Grikklandi, Medical University of Lodz, Póllandi, Hospital Universitario La Paz, Madrid, Spáni, Southampton General Hospital, Englandi.

Ritverk – vísindagreinar í ritryndum erlendum tímaritum

Adalsteinsdóttir B, Sigurðardóttir ST, Gíslason T, Kristensen B, Gíslason D. What characterizes house dust mite sensitive individuals in a house dust mite free community in Reykjavík, Iceland? *Allergol Int* 2007;56(1):51-6.

Arason GJ, Kramer J, Blaskó B, Kolka R, Thorbjörnsdóttir P, Einarsdóttir A, Sigurðarson ST, Sigurðsson G, Ronai Z, Prohászka Z, Sasvari-Szekely M, Böðvarsson S, Thorgeirsson G, Fust G. Smoking and a complement gene polymorphism interact

in promoting cardiovascular disease morbidity and mortality. *Clin Exp Immunol* 2007;149:132-8.

Freysdóttir J, Hardardóttir I, Gizurarson S, Víkingsson A. Mucosal tolerance to KLH reduces BSA-induced arthritis in rats – an indication of bystander suppression. *J Clin Immunol* 2007;27:284-93.

Freysdóttir J, Zhang S, Tilakaratne WM, Fortune F. Th1 environment is predominant in oral Crohn's disease. *Inflamm Bowel Dis* 2007;13:439-45.

Gudjonsson JE, Johnston A, Dyson M, Valdimarsson H, Elder JT. Mouse models of psoriasis. *J Invest Dermatol* 2007;127:1292-308.

Jonsdóttir I. Maturation of mucosal immune responses and influence of maternal antibodies. *J Comp Pathol* 2007; 137 Suppl 1: S20-6.

Laki J, Kizsel P, Vatay A, Blaskó B, Kovacs M, Korner A, Madacsy L, Blatniczky L, Almasy Z, Szalai C, Rajczy K, Pozsonyi E, Karadi I, Fazakas A, Hosszufalusi N, Panczel P, Arason GJ, Wu YL, Zhou B, Yang Y, Yu CY, Fust G. The HLA 8.1 ancestral haplotype is strongly linked to the C allele of -429T>C promoter polymorphism of receptor of the advanced glycation endproduct (RAGE) gene. Haplotype-independent association of the -429C allele with high hemoglobinA1C levels in diabetic patients. *Mol Immunol* 2007;44:648-55.

Love TJ, Gudbjornsson B, Gudjonsson JE, Valdimarsson H. Psoriatic arthritis in Reykjavik, Iceland: prevalence, demographics, and disease course. *J Rheumatol* 2007;34:2082-8.

Olafsdóttir TA, Hannesdóttir SG, Giudice GD, Trannoy E, Jonsdóttir I. Effects of LT-K63 and CpG2006 on phenotype and function of murine neonatal lymphoid cells. *Scand J Immunol* 2007;66:426-34.

Omarsdóttir S, Freysdóttir J, Olafsdóttir ES. Immunomodulating polysaccharides from the lichen *Thamnia vermicularis* var. *subuliformis*. *Phytomedicine* 2007;14:179-84.

Rona RJ, Keil T, Summers C, Gíslason D, Zuidmeer L, Sodergren E, Sigurdardóttir ST, Lindner T, Goldhahn K, Dahlstrom J, McBride D, Madsen C. The prevalence of food allergy: A meta-analysis. *J Allergy Clin Immunol* 2007;120:638-46.

Saevarsdóttir S, Steinsson K, Grondal G, Valdimarsson H. Patients with rheumatoid arthritis have higher levels of mannan-binding lectin than their first-degree relatives and unrelated controls. *J Rheumatol* 2007;34:1692-5.

Saevarsdóttir S, Steinsson K, Ludvíksson BR, Grondal G, Valdimarsson H. Mannan-binding lectin may facilitate the clearance of circulating immune complexes – implications from a study on C2-deficient individuals. *Clin Exp Immunol* 2007;145:248-53.

Valdimarsson H. The genetic basis of psoriasis. *Clin Dermatol* 2007;25:563-7.

Önnur ritverk

Björn Rúnar Lúðvíksson. Gleyrn mér ei – SARKLÍKI (ritstjórnargrein). *Læknablaðið* 2007;93(2):99-101.

Salla Lötjönen, Laura Walin, Ingileif Jónsdóttir. Legislation on stem cell research in the Nordic countries. In: Stem Cell Research in the Nordic Countries: Science, Ethics, Public Debate and Law. NordForsk Policy Briefs 2007-2, Oslo, Norway. pp46-61.

Ingileif Jónsdóttir. Stem cell research – the Nordic dimension / Stamcellsforskning – den nordiska dimensionen. In: Stem Cell Research in the Nordic Countries: Science, Ethics, Public Debate and Law. NordForsk Policy Briefs 2007-2, Oslo, Norway. pp66-65 /pp8-11.

Fyrirlestrar á innlendum ráðstefnum og þingum: 25

Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 19

Veggspjöld sýnd á innlendum ráðstefnum og þingum: 23

Veggspjöld sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 8

Skurðlæknisfræði

Forstöðumaður fræðasviðs: Halldór Jónsson jr. prófessor

Skurðlæknisfræði brjóstá, innkirtla og meltingarfæra

Forsvarsaður: Margrét Oddsdóttir prófessor

Helstu áherslur í rannsóknnum

Sjúkdómar í - og aðgerðir -á meltingarfærum, brjóstum og innkirtlum.

Styrkir sem fræðigreinin fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Aðild stutta arms litnings 3 í sjúkdómserli krabbameina. Þórgunnur E. Pétursdóttir, Valgarður Egilsson, Jóhannes Björnsson, Páll Helgi Möller, Unnur Þorsteinsdóttir, Sigurður Ingvarsson, Stefan Imreh.

Meistaraneini

Rannsókn á notkun varnandi sýklalyfjagjafar við skurðaðgerðir á LSH – er notkunin í samræmi við útgefna klínískar leiðbeiningar? Kristín Birna Bragadóttir. Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Rannveig Alma Einarsdóttir, Sigurður B. Þorsteinsson, Sveinbjörn Gizurarson, Ari Jóhannesson, Páll Helgi Möller.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknnum

Ýmsar fræðigreinar innan Landspítala, Háskóli Íslands og alþjóðleg samstarf.

Ritverk – vísindagreinar í ritryndum erlendum tímaritum

Ahmed I, Asgeirsson KS, Beckingham IJ, Lobo DN. The position of the vermiform appendix at laparoscopy. *Surg Radiol Anat* 2007;29(2):165-8.

Björnsson GL, Thorsteinsson L, Gudmundsson KO, Jónsson H, Jr., Gudmundsson S, Gudbjornsson B. Inflammatory cytokines in relation to adrenal response following total hip replacement. *Scand J Immunol* 2007;65(1):99-105.

Gíslason H, Raeder J, Bergland A, Leifsson BG, Ebbesen J, Vikebo AB, Naess L, Tjomsland O. Laparoskopisk gastrisk bypass ved ekstrem overvekt ved et privatsykehus. *Tidsskr Nor Laegeforen* 2007;127(1):43-6.

Lind B, Zoega B, Anderson PA. A radiostereometric analysis of the Bryan Cervical Disc prosthesis. *Spine* 2007;32(8):885-90; discussion 891.

Lind BI, Zoega B, Rosen H. Autograft versus interbody fusion cage without plate fixation in the cervical spine: a randomized clinical study using radiostereometry. *Eur Spine J* 2007;16(8):1251-6.

Mathew J, Asgeirsson KS, Agrawal A, Mukherjee A, Ellis

IO, Cheung KL, Chan SY, Robertson JF. Neoadjuvant chemotherapy in locally advanced primary breast cancers: the Nottingham experience. *Eur J Surg Oncol* 2007;33(8):972-6.

Ronnberg K, Lind B, Zoega B, Halldin K, Gellerstedt M, Brisby H. Patients' satisfaction with provided care/information and expectations on clinical outcome after lumbar disc herniation surgery. *Spine* 2007;32(2):256-61.

Sigurðsson HK, Körner H, Dahl O, Skarstein A, Søreide JA, The Norwegian Rectal Cancer Group. Clinical characteristics and outcomes in patients with advanced rectal cancer: a national prospective cohort study. *Dis Colon Rectum* 2007;50(3):285-91.

Stacey SN, Manolescu A, Sulem P, Rafnar T, Gudmundsson J, Gudjonsson SA, Masson G, Jakobsdóttir M, Thorlacius S, Helgason A, Aben KK, Strobbe LJ, Albers-Akkers MT, Swinkels DW, Henderson BE, Kolonel LN, Le Marchand L, Millastre E, Andres R, Godino J, Garcia-Prats MD, Polo E, Tres A, Mouy M, Saemundsdóttir J, Backman VM, Gudmundsson L, Kristjánsson K, Bergthorsson JT, Kostic J, Frigge ML, Geller F, Gudbjartsson D, Sigurdsson H, Jonsdóttir T, Hrafnkelsson J, Johannsson J, Sveinsson T, Myrdal G, Grimsson HN, Jonsson T, von Holst S, Werelius B, Margolin S, Lindblom A, Mayordomo JL, Haiman CA, Kiemeny LA, Johannsson OT, Gulcher JR, Thorsteinsdóttir U, Kong A, Stefansson K. Common variants on chromosomes 2q35 and 16q12 confer susceptibility to estrogen receptor-positive breast cancer. *Nat Genet* 2007;39(7):865-9.

Tryggvason G, Kristmundsson T, Orvar K, Jonasson JG, Magnusson MK, Gislason HG. Clinical study on gastrointestinal stromal tumors (GIST) in Iceland, 1990-2003. *Dig Dis Sci* 2007;52(9):2249-53.

Fyrirlestrar á innlendum ráðstefnum og þingum: 14

Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 4

Veggspjöld sýnd á innlendum ráðstefnum og þingum: 6

Veggspjöld sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 3

Bæklunarlæknisfræði

Forsvarsmáður: Halldór Jónsson jr. prófessor

Helstu áherslur í rannsóknum

Afleiðingar hálsnnyks við bilákrestra; kortlagning á stöðu og hreyfiferli axlarinnar og möguleg tengsl rangrar stöðu hennar og hálsverkja; faraldsfræði áverka og sjúkdóma í stoðkerfinu; kortlagning á hegðun sarkmeina í útlímavöðvum; gæðaeftirlitsrannsóknir. Beinvöxtur og kitósan.

Styrkir sem fræðigreinin fékk á árinu

Rannsóknarnámssjóður Rannís

Assessment of scapular kinesis in patients with whiplash associated disorder and idiopathic neck pain. Harpa Helgadóttir, Halldór Jónsson jr.

Sjötta árs rannsóknarverkefni

Líkanhönnun á mjúkvæfjaæxlum í útlímum. Eyþór Örn Jónsson, Háskóla Íslands. Umsjónarkennari: Halldór Jónsson jr. Leiðbeinendur: Paolo Gargiulo, Þórður Helgason, Hildur Einarsdóttir, Bjarni A. Agnarsson.

Doktorsnemi

Assessment of scapular kinesis in patients with whiplash associated disorder and idiopathic neck pain. Harpa Helgadóttir. Háskóla Íslands. Umsjónarkennari: Halldór Jónsson jr. Leiðbeinandi: Eyþór Kristjánsson.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknunum

Heilbrigðisvísindadeild LSH, Myndgreiningardeild LSH, Rannsóknarstofa Háskólans í meinafræði.

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

Bjornsson GL, Thorsteinsson L, Gudmundsson KO, Jonsson H, Jr., Gudmundsson S, Gudbjornsson B. Inflammatory cytokines in relation to adrenal response following total hip replacement. *Scand J Immunol* 2007;65(1):99-105.

Robertsson O. Knee Arthroplasty Registers. Review. *J Bone Joint Surg (Br)* 2007;89-B:1-4.

Robertsson O, Stefánsdóttir A, Ranstam J, Lidgren L. Increased long-term mortality in patients less than 55 years old who have undergone knee replacement for osteoarthritis. *J Bone Joint Surg (Br)* 2007; 89-B:599-603.

Tarasevičius S, Kesteris U, Robertsson O, Janusonis V, Wingstrand H.

Introduction of total hip arthroplasty in Lithuania. Results from the first 10 years.

Acta Orthop 2007;78(4):454-7.

Lind B, Zoega B, Anderson PA. A radiostereometric analysis of the Bryan Cervical Disc prosthesis. *Spine* 2007;32(8):885-90; discussion 891.

Lind BJ, Zoega B, Rosen H. Autograft versus interbody fusion cage without plate fixation in the cervical spine: a randomized clinical study using radiostereometry. *Eur Spine J* 2007;16(8):1251-6.

Ronnberg K, Lind B, Zoega B, Halldin K, Gellerstedt M, Brisby H. Patients' satisfaction with provided care/information and expectations on clinical outcome after lumbar disc herniation surgery. *Spine* 2007;32(2):256-61.

Fyrirlestrar á innlendum ráðstefnum og þingum: 3

Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 5

Háls-, nef og eyrnalæknisfræði

Forsvarsmáður: Hannes Petersen dósent

Helstu áherslur í rannsóknunum

Rannsóknir á miðeyrum með aðstoð dýramódelis (rottur) þar sem sýking er framkölluð í miðeyra dýranna með aðgerð um háls að kúpubotni þar sem aðgangur fæst að miðeyra án þess að skaða hljóðhimnu. Rannsóknir á kæfisvefni, meintilurð er tengist mjúka góm og hvaða aðgerðarúrræði gagnast. Jafnvægisrannsóknir er tengjast aðlögunarháefni stöðustjórnunar. Þetta tengist rannsóknunum á sjóveiki en einnig tengist þetta rannsóknunum á sjúkdómum í innra eyra. Að auki eru rannsóknir á starfsemi innra eyra (heyrn og jafnvægi) hjá börnum er meðhöndluð hafa verið með lyfjum eða geislum vegna illkynja sjúkdóms.

Styrkir sem fræðigreinin fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Síðkomin áhrif krabbameinsmeðferðar á heyrn og jafnvægi barna. Ásgeir Haraldsson, Einar Jón Einarsson, Hannes Petersen, Guðmundur Jónmundsson, Jón R Kristjánsson, Ólafur Gísli Jónsson, Christian Moëll, Måns Magnusson, Thomas Wiebe, Per-Anders Fransson, Mikael Karlberg, Jan Grenner.

Doktorsnemi

Síðkomin áhrif krabbameinsmeðferðar á heyrn og jafnvægi barna. Einar Jón Einarsson Háskóla Íslands. Aðalleiðbeinandi: Hannes Petersen.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknunum

Háskóli Íslands, Siglingastofnun, EnCode og Actavis.

Ritverk- vísindagreinar í ritrýndum innlendum tímaritum

Anna Freyja Finnbogadóttir, Hannes Petersen, Pröstur Laxdal, Friðrik Guðbrandsson, Þóroldur Guðnason, Ásgeir Haraldsson. Stikilbólga hjá börnum á Íslandi. *Læknablaðið* 2007;93(4):275-80.

Fyrirlestrar á innlendum ráðstefnum og þingum: 3

Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 1

Heila- og taugaskurðlæknisfræði

Forsvarsmáður: Garðar Guðmundsson aðjúntur

Styrkir sem fræðigreinin fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Afleiðingar höfuðáverka meðal íslenskra barna og unglinga. Jónas G. Halldórsson, Eiríkur Örn Arnarson, Guðmundur B. Arnkelsson, Hulda Brá Magnadóttir, Kjell M. Flekkøy, Kristinn Tómasson.

Æxli í heiladingli á Íslandi: faraldsfræði í 50 ár. Rafn Benediktsson, Ólafur Kjartansson Jón Gunnlaugur Jónasson, Garðar Guðmundsson, Árni V. Þórsson, Gunnar Sigurðsson, Þorkell Bjarnason, Röntgen Domus Medica. Allir íslenskir innkirtlalæknar munu koma að þessu verkefni með einum eða öðrum hætti.

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

Halldorsson JG, Flekkoy KM, Gudmundsson KR, Arnkelsson BA, Arnarson EO. Urban-rural differences in pediatric traumatic head injuries: A prospective nationwide study. *Neuropsychiatr Dis Treat* 2007;3(6):935-41.

Jensdóttir M, Gudmundsson K, Hannesson B, Gudmundsson G. 20 years follow-up after the first microsurgical lumbar discectomies in Iceland. *Acta Neurochir (Wien)* 2007;149(1):51-8; discussion 57-8.

Hjarta- og lungnaskurðlæknisfræði

Forsvarsmáður: Bjarni Torfason dósent

Helstu áherslur í rannsóknunum

Meðfæddir gallar og áunnir sjúkdómar eru meðal

viðfangsefna sérgreinarinnar. Lögð er áhersla á rannsóknir á hugsanlegum fylgikvillum skurðaðgerða á hjarta og lungum auk árangurs af fyrirbyggjandi aðgerðum gegn aukaverkunum, áhrifum bringubeinskurðar á öndun, bólgusvörun líkamans í og eftir aðgerð. Gróning sára, blóðstorkuvandamál, erfðir lungnakrabbameins, loftbrjóst, meðfæddir gallar á lungum, brjóstakassa og hjarta sérstaklega nýjar leiðir til að fást við greiningu og skipulagningu meðferðar, Sjúklingar með hjartatíf og sjúklingar með hjartabilun á alvarlegu stigi, þar sem hjálparhjötu koma jafnvel til greina við meðferð.

Styrkir sem fræðigreinin fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Meðfædd ósæðarþrengslí (aortic coarctation) á Íslandi 1985-2006. Bjarni Torfason, Tómas Guðbjartsson, Gunnlaugur Sigfússon, Hróðmar Helgason.

Nýrnafrumkrabbamein á Íslandi. Tómas Guðbjartsson, Eiríkur Jónsson, Guðmundur Víkar Einarsson, Sverrir Harðarson, Vígdís Pétursdóttir.

Próteintjáníng í nýrnavef. Stöðlun SELDI tækninnar og rannsókn á áhrifum blóðþurrðar á próteintjáníngu í eðlilegum nýrnavef og nýrnakrabbameinum. Vígdís Pétursdóttir, Eiríkur Jónsson, Guðmundur Víkar Einarsson, Hrefna Guðmundsdóttir, Rósa Björk Barkardóttir, Sverrir Harðarson, Tómas Guðbjartsson.

Samanburður á kransæðahjáveituaðgerðum framkvæmdum á sláandi hjarta og með aðstoð hjarta- og lungnavélar. Tómas Guðbjartsson, Bjarni Geirsson, Bjarni Torfason.

Whole Blood Thromboelastometry for Evaluation of the Effect of Haemostatic Agents following Cardio-Pulmonary Bypass. Hanna S. Ásvaldsdóttir, Páll Torfi Öundurason, Brynja R. Guðmundsdóttir, Benny Sörensen.

Minningarsjóður Bergþóru Magnúsdóttur og Jakobs J. Kristinssonar

Nýrnafrumkrabbamein á Íslandi. Tómas Guðbjartsson.

Vísindasjóður Hjartasjúkdomafélags Íslands

Meðfædd ósæðarþrengslí (aortic coarctation) á Íslandi 1985-2006. Bjarni Torfason, Sverrir I. Gunnarsson, Tómas Guðbjartsson.

Samanburður á kransæðahjáveituaðgerðum framkvæmdum á sláandi hjarta og með aðstoð hjarta- og lungnavélar. Hannes Sigurjónsson, Tómas Guðbjartsson.

Nýsköpunarsjóður Háskóla Íslands

Lungnaskurðaðgerðir við meinvörpum nýrnafrumkrabbameins í lungum. Tómas Guðbjartsson.

Tækjakaupasjóður Háskóla Íslands

Handverkfæri til kennslu með "Wetlab". Bjarni Torfason.

Fræðslusjóður Félags lífeindafræðinga: Landspítali og Skejby Sygehus, Aarhus University Hospital

Whole Blood Thromboelastometry for Evaluation of the Effect of Haemostatic Agents following Cardio-Pulmonary Bypass. Hanna S. Ásvaldsdóttir.

Sjötta árs læknanemar

Samanburður á kransæðahjáveitugerðum framkvæmdum á sláandi hjarta og með aðstoð hjarta- og lungnavélar. Hannes Sigurjónsson. Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Tómas Guðbjartsson.

Meðferð lungnaberkla á Íslandi með sérstöku tilliti til skurðaðgerða og hælsmeðferðar. Tryggvi Baldursson. Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Þorsteinn Blöndal, Bjarni Torfason, Haraldur Briem, Kári Blöndal, Magnús Stefánsson.

Meistaraneini

Whole Blood Thromboelastometry for Evaluation of the Effect of Haemostatic Agents following Cardio-Pulmonary Bypass. Hanna S. Ásvaldsdóttir. Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Páll Torfi Öundurason, Brynja R. Guðmundsdóttir, Benny Sörensen.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Ýmsar fræðigreinar innan Landspítala auk Center for Hæmofili og Trombose Skejby Sygehus Árósum, Danmörku.

Ritverk –bækur eða bókakafflar

Guðbjartsson T, Absi T, Aranki S. Mitral valve replacement. In: Cohn LH [ritstj.]. Cardiac Surgery in the Adult. New York: McGraw Hill; 2007. Bls. 1031-68.

Ritverk- vísindagreinar í ritrýndum innlendum tímaritum

Andreas Pikwer, Tómas Guðbjartsson. Tilfelli mánaðarins: Meðfæddur lungnahluti. Læknablaðið 2007; 93(2): 122,170.

Anna Gunnarsdóttir, Tómas Guðbjartsson. Tilfelli mánaðarins: Meðfætt þindarslit. Læknablaðið 2007; 93(5):493,513.

Ásgeir Thoroddsen, Guðmundur Víkar Einarsson, Tómas Guðbjartsson. Nýrnafrumkrabbamein á Íslandi. Yfirlitgrein. Læknablaðið 2007;93(4):283-97.

Guðrún Fönn Tómasdóttir, Bjarni Torfason, Helgi J. Ísaksson, Tómas Guðbjartsson. Samanburður á opinni aðgerð og aðgerð með brjóstholssjá við sjálfkrafa loftbrjósti. Læknablaðið 2007;93(5):405-12.

Sverrir I. Gunnarsson, Bjarni Torfason, Kolbrún Benediksdóttir, Tómas Guðbjartsson. Tilfelli mánaðarins. Meðfædd þrenging á ósæð. Læknablaðið 2007; 93(5):341,369.

Tómas Guðbjartsson, Guðrún Fönn Tómasdóttir, Jóhannes Björnsson, Bjarni Torfason. Sjálfkrafa loftbrjóst: yfirlitgrein. Læknablaðið 2007;93(5):415-24.

Tryggvi Þorgeirsson, Jóhannes Björnsson, Tómas Guðbjartsson. Tilfelli mánaðarins: Cylous ascites. Læknablaðið 2007; 93(10):755,797.

Örvar Gunnarsson, Eyþór Björnsson, Unnur Steina Björnsdóttir, Tómas Guðbjartsson. Heilkenni gulra nagla. Læknablaðið 2007;93(11):751-3.

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

Guðbjartsson T, Oddsson SJ, Torfason B. Bilateral extralobar pulmonary sequestration communicating with the upper gastrointestinal system in a newborn with duodenal atresia. Ann Thorac Surg 2007;84(4):1380-1.

Önnur ritverk

Tómas Guðbjartsson. Vangaveltur skurðlæknis að lokinni vel heppnaðri ráðstefnu HÍ um rannsóknir í líf- og heilbrigðisvísindum [ritstjórnargrein]. Læknablaðið 2007;93(2):103.

Tómas Guðbjartsson [ritstjóri]. Gjörðabók Skurðlæknafélags Íslands. Skurðlæknafélag Íslands, Gutenberg 2007.

Tómas Guðbjartsson. Hátiðarávarp formanns SKÍ, í tilefni af 50 ára afmæli Skurðlæknafélags Íslands. Læknablaðið 2007;93:442-4.

Tómas Guðbjartsson, Gunnar Guðmundsson. Háfjallaveiki. Læknablaðið 2007;93(12):870-3

Fyrirlestrar á innlendum ráðstefnum og þingum: 24

Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 8 þar af 1 boðsfyrirlestur.

Veggspjöld sýnd á innlendum ráðstefnum og þingum: 41

Veggspjöld sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 10

Þvafæralæknisfræði

Forsvarsaður: Guðmundur Geirsson dósent

Helstu áherslur í rannsóknum

Rannsóknir á erfðafæði krabbameina í blöðruhálskirtli og þvagblöðru. Klínískar og erfðafæðilegar rannsóknir á krabbameini í nýrum. Þvagleki auk starfræna og taugatengdra truflana á nedri þvagvegum.

Styrkir sem fræðigreinin fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Samanburður á grindarbotnsþjálfun við áreynsluþvagleka með raförvun og án raförvunar. Halldóra Eyjólfsdóttir, Guðmundur Geirsson, Þórarinn Sveinsson, María Ragnarsdóttir.

Próteintjáníng í nýrnavef. Stöðlun SELDI tækninnar og rannsókn á áhrifum blóðþurrðar á próteintjáníngu í eðlilegum nýrnavef og nýrnakrabbameinum. Vígdís Pétursdóttir, Eiríkur Jónsson, Guðmundur Víkar Einarsson, Hrefna Guðmundsdóttir, Rósa Björk Barkardóttir, Sverrir Harðarson, Tómas Guðbjartsson.

Rannsóknasjóður Rannís

Áhrif tjáningskrifa á sjúklinga sem greinst hafa með blöðruhálskirtilskrabbamein. Heiðís B. Valdimarsdóttir, Jakob Smári, Sigríður Sjöfn Ágústsdóttir, Guðrún Árnadóttir, Guðmundur Víkar Einarsson, Laufey Tryggvadóttir.

Meistaraneimar

Samanburður á árangri meðferðar þvagleka hjá konum 20-65 ára. Halldóra Eyjólfsdóttir. Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Þórarinn Sveinsson, Guðmundur Geirsson.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Íslensk erfðagreining, Háskóli Íslands og Pfizer á Englandi.

Ritverk- vísindagreinar í ritrýndum innlendum tímaritum

Ásgeir Thoroddsen, Guðmundur Víkar Einarsson, Tómas Guðbjartsson. Nýrnafrumkrabbamein á Íslandi. Yfirlitgrein. Læknablaðið 2007;93(4):283-97.

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

Bakke A, Jensen KM, Jonsson O, Jonsson E, Mansson W, Paananen I, Schultz A, Thind P, Tuhkanen K. The rationale behind recommendations for follow-up after urinary diversion: an evidence-based approach. Scand J Urol Nephrol 2007;41(4):261-9.

Guðmundsdóttir H, Haraldsdóttir F, Baldursdóttir A, Barkardóttir RB, Harðarson S, Guðnason V, Guðbjartsson T, Einarsson GV, Jonsson E, Pétursdóttir V. Protein expression within the human renal cortex and renal cell

carcinoma: The implication of cold ischemia. Cell Preserv Technol 2007;5(2):85.

Guðmundsson J, Sulem P, Manolescu A, Amundadóttir LT, Guðbjartsson D, Helgason A, Rafnar T, Bergthorsson JT, Agnarsson BA, Baker A, Sigurdsson A, Benediktssdóttir KR, Jakobsdóttir M, Xu J, Blondal T, Kostic J, Sun J, Ghosh S, Stacey SN, Mouy M, Saemundsdóttir J, Backman VM, Kristjánsson K, Tres A, Partin AW, Albers-Akkers MT, Godino-Ivan Marcos J, Walsh PC, Swinkels DW, Navarrete S, Isaacs SD, Aben KK, Graif T, Cashy J, Ruiz-Echarri M, Wiley KE, Suarez BK, Witjes JA, Frigge M, Ober C, **Jonsson E, Einarsson GV**, Mayordomo JJ, Kiemeny LA, Isaacs WB, Catalana WJ, Barkardóttir RB, Gulcher JR, Thorsteinsdóttir U, Kong A, Stefansson K. Genome-wide association study identifies a second prostate cancer susceptibility variant at 8q24. Nat Genet 2007;39(5):631-7.

Guðmundsson J, Sulem P, Steinthorsdóttir V, Bergthorsson JT, Thorleifsson G, Manolescu A, Rafnar T, Guðbjartsson D, Agnarsson BA, Baker A, Sigurdsson A, Benediktssdóttir KR, Jakobsdóttir M, Blondal T, Stacey SN, Helgason A, Gunnarsdóttir S, Olafsdóttir A, Kristinsson KT, Birgisdóttir B, Ghosh S, Thorlacius S, Magnusdóttir D, Stefansdóttir G, Kristjánsson K, Bagger Y, Wilensky RL, Reilly MP, Morris AD, Kimber CH, Adeyemo A, Chen Y, Zhou J, So WY, Tong PC, Ng MC, Hansen T, Andersen G, Borch-Johnsen K, Jorgensen T, Tres A, Fuentes F, Ruiz-Echarri M, Asin L, Saez B, van Boven E, Klaver S, Swinkels DW, Aben KK, Graif T, Cashy J, Suarez BK, van Vierssen Trip O, Frigge ML, Ober C, Hofker MH, Wijmenga C, Christiansen C, Rader DJ, Palmer CN, Rotimi C, Chan JC, Pedersen O, Sigurdsson G, Benediktsson R, **Jonsson E, Einarsson GV**, Mayordomo JJ, Catalana WJ, Kiemeny LA, Barkardóttir RB, Gulcher JR, Thorsteinsdóttir U, Kong A, Stefansson K. Two variants on chromosome 17 confer prostate cancer risk, and the one in TCF2 protects against type 2 diabetes. Nat Genet 2007;39(8):977-83.

Tryggvadóttir L, Vidarsdóttir L, Thorgeirsson T, Jonasson JG, Olafsdóttir EJ, Olafsdóttir GH, Rafnar T, Thorlacius S, **Jonsson E**, Eyfjörð JE, Tulinius H. Prostate cancer progression and survival in BRCA2 mutation carriers. J Natl Cancer Inst 2007;99(12):929-35.

Önnur ritverk

Eiríkur Jónsson. Nýrnamein og inúitaspeki [ristíjómargrein]. Læknablaðið 2007;93(4):273.

Gislason T. The history of urology in Iceland. De historia urologiae Europaeae 2007;14:13-24.

Fyrirlestrar á innlendum ráðstefnum og þingum: 2

Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 2

Veggsþjöld sýnd á innlendum ráðstefnum og þingum: 2

Veggsþjöld sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 1

Æðaskurðlæknisfræði

Tengiliður: Elin Hanna Laxdal yfirlæknir

Helstu áherslur í rannsóknum

Rannsóknir á restenósu og reoklusjonum eftir æðainngrip. Intimal hyperplasia, orsakir og fyrirbygging. Rannsóknir á árangri aðgerða vegna ósæðagúla og þrengsla í carotis æðum.

Doktorsnemi

Intimal hyperplasia. Vegar Ellensen. Kirurgisk Institut Universitetet i Bergen. Leiðbeinandi: Elin Laxdal.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknnum

Universitetet i Bergen, Noregi. Haukeland Universitetssykehus, Bergen, Noregi, Sahlgrenska Sjukhuset, Gautaborg, Svíþjóð.

Ritverk –bækur eða bókakafalr

Laxdal E: Æðaskurðlæknningar. Í: Handbók í skurðlæknisfræði, Háskóli Íslands; 2007.

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

Aune S, Pedersen G, **Laxdal E**, Wirshing J, Jensen G, Amundsen S. Has endovascular aneurysm repair improved outcome for patients with asymptomatic abdominal aortic aneurysm? Int Angiol 2007;26(3):228-32.

Jenssen GL, Wirsching J, Pedersen G, Amundsen SR, Aune S, Dregelid E, Jonung T, Daryapeyma A, **Laxdal E**. Treatment of a hepatic artery aneurysm by endovascular stent-grafting. Cardiovasc Intervent Radiol 2007;30(3):523-5.

Laxdal E, Sovik K, Pedersen G, Aune S. Inflammatory infrarenal aortic aneurysm with aortocaval fistula. Ann Vasc Surg 2007;21(5):633-6.

Laxdal E, Wirsching J, Jenssen GL, Pedersen G, Aune S, Daryapeyma A. Endovascular treatment of isolated atherosclerotic lesions of the infrarenal aorta is technically feasible with acceptable long-term results. Eur J Radiol 2007;61(3):541-4.

Pedersen G, **Laxdal E**, Jonung T, Aune S. Claudicatio intermittens - diagnostikk og behandling. Tidsskr Nor Laegeforen 2007;127(2):167-70.

Veggsþjöld sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 2

Svæfinga- og gjörgæslulæknisfræði

Forstöðumaður: Gísli H. Sigurdsson prófessor

Helstu áherslur í rannsóknum

Smáæðablóðflæði í lifur, brisi, þörmum og nýrum í losti er langtímaverkefni sem er unnið í samvinnu við Háskólann í Bern í Sviss og University of Washington, St. Louise, BNA. Verkjameðferð eftir skurðaðgerðir er einnig langtímaverkefni á sviðinu. Viðbrögð þekjuvefs lungna við þrýstingsálagi er annað langtímaverkefni sem er unnið í samvinnu við lungnadeild LSH. Ennfremur fara fram rannsóknir á sjúklingum eftir hjartastopp og sjúklingum sem fara í hjartaaðgerðir. Önnur rannsóknarverkefni fjalla um sýklasóttarlost, öndunarvéla meðferð, spítalasykingar og næringarþörf gjörgæslusjúklinga.

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Ástand sjúklinga fyrir innlögn á gjörgæslu – eftirlit, mat og viðbrögð á legudeild. (vinnuheiti). Þorsteinn Jónsson, Alma D. Möller, Lovisa Baldursdóttir, Helga Jónsdóttir.

Sjálfvígstilaunir meðhöndlaðar á gjörgæsludeildum LSH 2000 – 2004. Sigurbergur Kárason, Kristinn Örn Sverrisson, Sigurður Pálsson, Kristinn Sigvaldason.

Smáæðablóðflæði í þörmum: flæðissveiflur. Gísli H. Sigurdsson, Luzius Hildebrand, Vladimir Krejci.

Súrefnismælingar í augnbotnum. Einar Stefánsson, Sveinn Hákon Harðarson, Þór Eysteinnsson, María Soffía Gottfræðsdóttir, Samy Basit, Aðalbjörn Þorsteinsson, Jón Atli Benediktsson, James Melvin Beach, Gísli Hreinn Halldórsson, Róbert Arnar Karlsson, Alon Harris, Peter Koch Jensen o.fl.

Viðbrögð þekjuvefjar lungna við mekanísku álagi. Sigurbergur Kárason, Einar Örn Einarsson, Ólafur Baldursson, Þórarinn Guðjónsson, Guðmundur Hrafn Guðmundsson.

Rannsóknasjóður Háskóla Íslands.

Blóðflæði, líffæra starfsemi og efnaskipti í vefjum við og án sýklasóttar. Áhrif af rannsóknaraðferðum og meðferð. Gísli Heimir Sigurdsson.

Tækjakaupasjóður Háskóla Íslands

Microscan Video smásjá með búnaði. Gísli Heimir Sigurdsson.

Tækjasjóður Rannís

Flexercell tension Plus™ System. Þórarinn Guðjónsson, Sigurbergur Kárason, Ólafur Baldursson, Einar Örn Einarsson, Eiríkur Steingrímsson, Hilmar B. Janusson.

Meistararnemi

Ástand og vöktun sjúklinga fyrir óvænta innlögn á gjörgæsludeild: Undirbúningur fyrir innleiðingu gjörgæsluteymis. Þorsteinn Jónsson. Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Alma S. Möller, Lovisa Baldursdóttir.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknnum

Fræðasvið barna- augn- og fæðinga- og kvensjúkdómafræði á Landspítala. Berne University, Bern, Swiss, Washington University, St. Louis, USA, Göteborg University, Sweden. Department of Obstetrics and Gynecology, Brigham and Women's Hospital, Harvard Medical School, Boston, Massachusetts, USA

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

Hiltebrand LB, Krejci V, Jakob SM, Takala J, **Sigurdsson GH**. Effects of vasopressin on microcirculatory blood flow in the gastrointestinal tract in anesthetized pigs in septic shock. Anesthesiology 2007;106(6):1156-67.

Hiltebrand LB, Pestel G, Hager H, Ratnaraj J, **Sigurdsson GH**, Kurz A. Perioperative fluid management: comparison of high, medium and low fluid volume on tissue oxygen pressure in the small bowel and colon. Eur J Anaesthesiol 2007;24(11):927-33.

Krejci V, Hiltebrand LB, Jakob S, Takala J, **Sigurdsson GH**. Vasopressin in septic shock. Effects on pancreatic, renal and hepatic blood flow. Crit Care 2007;11(6):R129.

Fyrirlestrar á innlendum ráðstefnum og þingum: 21

Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 5

Veggsþjöld sýnd á innlendum ráðstefnum og þingum: 25

Veggsþjöld sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 4

Sýklafræði

Forstöðumaður: Karl G. Kristinsson prófessor

Sýklafræði, forsvarsmáður: Karl G. Kristinsson prófessor

Veirufraði, forsvarsmáður: Arthur Löve prófessor

Sýklafræði

Forsvarsmáður: Karl G. Kristinsson prófessor

Helstu áherslur í rannsóknum

Í rannsóknum er lögð áhersla á fá stór verkefni sem nýta sérstöðu Íslands, en sú sérstaða býður upp á einstaka möguleika til rannsókna á faraldsfræði og sameindafaraldsfræði sýkinga. Rannsóknir hafa einkum beinst að sameindafaraldsfræði sýklalyfjaónæmis, pneumókokkasýkinga, methisillin ónæmra *S. aureus* (MÓSA), streptókokkasýkinga, *Campylobacter* og *Chlamydia trachomatis*.

Stærstu verkefni sem unnið er að er Pneumococcal Resistance and Epidemicity Study (PREVIS) og rannsókn á erfðum tiltekinna smitsjúkdóma.

Styrkir sem fræðigreinin fékk á árinu

Visindasjóður Landspítala

Ífarandi sýkingar af völdum streptókokka af flokki B. Sjúkdómsmynd, stofngerð og sýklalyfjanæmi. Helga Erlendsdóttir, Karl G. Kristinsson, Ásgeir Haraldsson, Magnús Gottfredsson.

Klínísk og sameindafraeðileg faraldsfræði methicillin ónæmra *Staphylococcus aureus* (MÓSA) á Íslandi árin 2000-2010. Barbara J. Holzkecht, Ólafur Guðlaugsson, Hjördis Harðardóttir, Þóra Rósa Gunnarsdóttir, Gunnsteinn Æ. Haraldsson, Karl G. Kristinsson.

Sameindafraeðilegar orsakir ónæmis, meinvirkni og útbreiðslu *Streptococcus pneumoniae*. Martha Á. Hjálmarsdóttir, Karl G. Kristinsson.

Evrópusambandið, STREP- Specific Targeted Research Project

Pneumococcal Resistance and Epidemicity Study (PREVIS). Karl G. Kristinsson auk samstarfsmanna.

Bandaríska heilbrigðisstofnunin (NIH)

Erfðir smitsjúkdóma. Karl G. Kristinsson auk samstarfsmanna.

Doktorsnemar

Sameindalífraeðilegar orsakir næmis, meinvirkni og útbreiðslu *Streptococcus pneumoniae*. Martha Ásdís Hjálmarsdóttir. Háskóla Íslands. Umsjónarkennari og leiðbeinandi: Karl G. Kristinsson.

Sameindafaraldsfræði penisillin ónæmra pneumókokka. Sigurður Einar Vilhelmsson. Háskóla Íslands. Umsjónarkennari og leiðbeinandi: Karl G. Kristinsson.

Sýklalyfjaónæmi í dýrum á Íslandi. Þórunn Rafnar Þorsteinsdóttir. Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Eggert Gunnarsson, Karl G. Kristinsson.

Sveppasýkingar í blóði: Faraldsfræði, áhættuþættir, ónæmissvörin og meingerð. Lena Rósa Ámundsdóttir. Leiðbeinendur: Magnús Gottfredsson, Helga Erlendsdóttir (formaður doktorsnefndar).

Meistararnemi

Hemólýtískir streptókokkar af flokki B. Sjúkdómsmynd,

meinvirkni og faraldsfræði. Erla Soffía Björnsdóttir. Háskólanum í Reykjavík. Helga Erlendsdóttir, Karl G. Kristinsson, Þóra Rósa Gunnarsdóttir.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Háskóli Íslands, Embætti sóttvarnalæknis, Tilraunastöð Háskóla Íslands í meinafræði að Keldum, Heilsugæslustöðvar á höfuðborgarsvæðinu og landsbyggðinni. Lyfjafræðideild Háskóla Íslands. Háskólinn í Reykjavík, Íslensk erfðagreining, Rockefeller University, New York. Russell Research Center, US Department of Agriculture, Athens, Bandaríkjunum. Health Canada, Ontario, Kanada, Oxford University, Englandi. Imperial College, London. ITQB, Háskólinn í Lissabon, Karolinska Institutet, Stokkhólmi, Háskólinn í Lundi. Scottish Meningococcus and Pneumococcus Reference Laboratory, Stobhill Hospital, Glasgow. Statens Seruminstitut, Kaupmannahöfn. Auk ýmissa fræðigreina innan LSH ss. barnalæknisfræði, smitsjúkdómalæknisfræði og ónæmisfræði.

Ritverk – visindagreinar í ritryndum erlendum tímaritum

Coenen S, Ferech M, Haaijer-Ruskamp FM, Butler CC, Vander Stichele RH, Verheij TJ, Monnet DL, Little P, Goossens H, Kristinsson KG, ESAC Project Group. European Surveillance of Antimicrobial Consumption (ESAC): quality indicators for outpatient antibiotic use in Europe. *Qual Saf Health Care* 2007;16(6):440-5.

Elseviers MM, Ferech M, Vander Stichele RH, Goossens H, Kristinsson KG, ESAC project group. Antibiotic use in ambulatory care in Europe (ESAC data 1997-2002): trends, regional differences and seasonal fluctuations. *Pharmacoepidemiol Drug Saf* 2007;16(1):115-23.

Goossens H, Ferech M, Coenen S, Stephens P, Kristinsson KG, ESAC Project Group. Comparison of outpatient systemic antibacterial use in 2004 in the United States and 27 European countries. *Clin Infect Dis* 2007;44(8):1091-5.

Hilmarsdóttir I, Valsdóttir F. Molecular typing of beta-hemolytic streptococci from two patients with lower-limb cellulitis: identical isolates from toe web and blood specimens. *J Clin Microbiol* 2007;45(9):3131-2.

Sigmundsdóttir G, Larsson L, Wiebe T, Björklund LJ, Christensson B. Clinical experience of urine D-arabinitol/L-arabinitol ratio in the early diagnosis of invasive candidiasis in paediatric high risk populations. *Scand J Infect Dis* 2007;39(2):146-51.

Thorsteinsdóttir TR, Kristinsson KG, Gunnarsson E. Antimicrobial Resistance and Serotype Distribution among *Salmonella* spp. in Pigs and Poultry in Iceland, 2001-2005. *Microb Drug Resist* 2007;13(4):295-300.

Vilhelmsson SE, Kristinsson KG. Stability of penicillin-susceptible and nonsusceptible clones of *Streptococcus pneumoniae* in southern Sweden. *Microb Drug Resist* 2007;13(2):108-13.

Önnur ritverk

Kristín Jónsdóttir. Áhættumat starfa á rannsóknarstofum. Tímarit lífeindafraeðinga. 2007;2(1):18-21.

Fyrirlestrar á innlendum ráðstefnum og þingum: 11 þar af 4 boðsfyrirlestrar.

Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 2

Veggsþjöld sýnd á innlendum ráðstefnum og þingum: 12

Veggsþjöld sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 8

Veirufraði

Forsvarsmáður: Arthur Löve prófessor

Helstu áherslur í rannsóknum

Sameindafaraldsfræði og sameindalífraeði ýmissa veira, einkum lífrarabólguveira. Mest með tilliti til arfgerðarþátta sem hafa áhrif á sjúkdómsmyndun. Einnig skyldleikatré og arfgerðir hinna ýmsu veirustofna sem einangrast hafa.

Rannsóknir á erfðum tiltekinna smitsjúkdóma í samstarfi við Íslenska erfðagreiningu, National Institute of Health (Bandaríska heilbrigðisstofnunin).

Styrkir sem fræðigreinin fékk á árinu

Visindasjóður Landspítala

Þróun á notkun ónæmisrannsókna og erfðavisa við mat á áhrifum afnæmingarmeðferðar og hugsanleg ættartengsl svörunar við slíki meðferð. Björn Rúnar Lúðvíksson, Vilmundur Guðnason, Arthur Löve.

Rannsóknasjóður Rannís

Gammaherpesveirur sem bólusetningarferjur í hestum. Vilhjálmur Svansson, Valgerður Andrésdóttir, Einar G. Torfason, Sigurbjörg Þorsteinsdóttir.

Sjötta rammaáætlun ESB

Network of Excellence "Cancer Control using Population-Based Registries and Biobanks" (CCPRB). Arthur Löve.

Meistararnemar

Epstein-Barr og cytomegaloveirur á Íslandi. Faraldsfræði og greining. Ásgeir E. Ásgeirsson. Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Arthur Löve.

Breytileiki stofna gammaherpesveira í hrossum á Íslandi. Lilja Þorsteinsdóttir. Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Vilhjálmur Svansson, Einar G. Torfason.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Háskóli Íslands, Embætti sóttvarnalæknis, Tilraunastöð Háskóla Íslands í meinafræði að Keldum, Heilsugæslustöðvar á höfuðborgarsvæðinu og landsbyggðinni. Lyfjafræðideild Háskóla Íslands. Karolinska Institutet, Stokkhólmi, Háskólinn í Lundi og Háskólasjúkrahúsið í Malmö. University of Maryland, USA. Auk ýmissa fræðigreina innan LSH ss. barnalæknisfræði, smitsjúkdómalæknisfræði og ónæmisfræði.

Ritverk – visindagreinar í ritryndum erlendum tímaritum

Pukkala E, Andersen A, Berglund G, Gislefoss R, Guðnason V, Hallmans G, Jellum E, Jousilahti P, Knekt P, Koskela P, Kyronen PP, Lenner P, Luostarinen T, Love A, Ogmundsdóttir H, Stattin P, Tenkanen L, Tryggvadóttir L, Virtamo J, Wadell G, Widell A, Lehtinen M, Dillner J. Nordic biological specimen banks as basis for studies of cancer causes and control - more than 2 million sample donors, 25 million person years and 100 000 prospective cancers. *Acta Oncol* 2007;46(3):286-307.

Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 3 boðsfyrirlestrar.

Taugasjúkdómafræði

Forstöðumaður: Elías Ólafsson prófessor

Helstu áherslur í rannsóknum

Almenn faraldsfræði taugasjúkdóma á Íslandi. Heilablæðingar og gaumstol. Arfgengar heilablæðingar á Íslandi. Erfðagallar í taugasjúkdómum. Taugaskaðar mæðra í fæðingu.

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Áhrif sykinga og bólgu á æðasjúkdóma. Bjarni Þjóðleifsson, Vilmundur Guðnason, Sigurlaug Sveinbjörnsdóttir, Ísleifur Ólafsson, Þórarinn Gíslason.

Faralds- og erfðafæði Parkinsonveiki á Íslandi. Sigurlaug Sveinbjörnsdóttir, Andrew Lees, Yoav Ben-Shlomo.

Faraldsfræði Huntington's sjúkdóms á Íslandi. Elías Ólafsson, Ólafur Sveinsson, Sigurður Halldórsson.

Málstol og gaumstol eftir heilablóðfall. Samband einkenna við staðsetningu heilaskaða. Sigríður Magnúsdóttir, Haukur Hjaltason, Ólafur Kjartansson, Júlíus Friðriksson, Chris Rorden.

Mat á þremur meðferðarleiðum gaumstols í sjónleit. Haukur Hjaltason, Árni Kristjánsson, Styrmir Sævarsson.

Rannsóknir á þætti ependymins í endurvexti sjóntaugar í gullfiski. Sigurjón B. Stefánsson, Finnþogi Rútur Þormóðsson, Elías Ólafsson.

Vistfræðilegt réttmæti taugasálfræðilegra prófa sem ætlað er að meta stjórnunarfærni fólks. Sólveig Jónsdóttir, Haukur Hauksson, Jakob Smári.

Öldrunarrannsókn Hjartaverndar: Um tengsl blóðstorkupáttá við heilablóðfall. Páll Torfi Ónundarson, Brynja R. Guðmundsdóttir, Sigurlaug Sveinbjörnsdóttir, Pálmi V. Jónsson, Vilmundur Guðnason.

Rannsóknasjóður Rannís

Rannsókn á þáttum sem stuðla að myndun og niðurbroti cystatin C mýlilidis í arfgengri heilablæðingu. Ástríður Pálsdóttir, Birkir Þór Bragason, Elías Ólafsson.

Doktorsnemar

Stam barna á leikskólaaldri. Tíðni, bati, fylgiraskanir og ættgengi. Jóhanna Einarsdóttir. Háskóla Íslands. Umsjónarkennari: Haukur Hjaltason. Leiðbeinandi: Roger Ingham.

The role of ceruloplasmin and superoxide dismutase in neurodegenerative diseases. Guðlaug Þórsdóttir. Háskóla Íslands. Meðleiðbeinandi: Sigurlaug Sveinbjörnsdóttir.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Háskóli Íslands, Rannsóknarstofnunin á Keldum, Íslensk erfðagreining, Hjartavernd, Tryggingastofnun ríkisins. The Laboratory of Neurogenetics and NIA, Bethesda, Columbia University, University of South Carolina. Ýmsir fræðigreinar innan LSH, s.s. talmeinafræði, myndgreining, fæðinga- og kvensjúkdómafræði, svæfinga- og gjörgæslulæknisfræði.

Ritverk- vísindagreinar í ritryndum innlendum tímaritum

Haukur Hjaltason, Styrmir Sævarsson. Gaumstol - Yfirlit - Einkenni, tíðni, greining og horfur. Læknablaðið 2007;93(10):681-7.

Ólafur Árni Sveinsson, Albert Páll Sigurðsson, Ólafur Kjartansson. Sjálfsprotinn innankúpulágrýstingur - sjúkratilfelli og umræða. Læknablaðið 2007;93(6):487-91.

Ritverk – vísindagreinar í ritryndum erlendum tímaritum

Bjarnadóttir OH, Konradsdóttir AD, Reynisdóttir K, Ólafsson E. Multiple sclerosis and brief moderate exercise. A randomised study. Mult Scler 2007;13(6):776-82.

Hesdorffer DC, Ludvigsson P, Hauser WA, Ólafsson E, Kjartansson O. Co-occurrence of major depression or suicide attempt with migraine with aura and risk for unprovoked seizure. Epilepsy Res 2007;75(2-3):220-3.

Önnur ritverk

Hesdorffer DC, Hauser WA, Ólafsson E, Ludvigsson P, Kjartansson O. Epilepsy and suicide risk. Lancet Neurol 2007;6(10):847.

Fyrirlestrar á innlendum ráðstefnum og þingum: 1

Veggspjöld sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 1

Öldrunarlæknisfræði

Forstöðumaður: Pálmi V. Jónsson dósent

Helstu áherslur í rannsóknum

Rannsóknir í öldrunarfræðum undir formerkjum Rannsóknarstofu í öldrunarfræðum snerta margar klinískar spurningar og faraldsfræði í viðum skilningi.

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Þróun vitrænnar getu hjá börnum Alzheimers sjúklinga. Jón Snædal, Magnús Jóhannsson.

Öldrunarrannsókn Hjartaverndar: Um tengsl blóðstorkupáttá við heilablóðfall. Páll Torfi Ónundarson, Brynja R. Guðmundsdóttir, Sigurlaug Sveinbjörnsdóttir, Pálmi V. Jónsson, Vilmundur Guðnason.

Meistararnemar

Væg vitræn skerðing í heila (VCIND): Taugasálfræðileg mynstur. Aðalheiður Ósk Sigfúsdóttir. Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: María Kristín Jónsdóttir, Pálmi V. Jónsson.

Væg vitræn skerðing, eðli, umfang og mynstur minnstruflana. Bylgja Valtýsdóttir. Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Pálmi V. Jónsson.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Íslensk erfðagreining, Hjartavernd, InterRAI, NordRAI, Middle Eastern Academy of Aging, Rannsóknastofa í lyfja- og eiturefnafræði og Mentis cura.

Ritverk – vísindagreinar í ritryndum erlendum tímaritum

Bos JT, Frijters DH, Wagner C, Carpenter GI, Finne-Soveri H, Topinkova E, Garms-Homolova V, Henrard JC, Jonsson PV, Sorbye L, Ljunggren G, Schroll M, Gambassi G, Bernabei R. Variations in quality of home care between sites across Europe, as measured by Home Care Quality Indicators. Aging Clin Exp Res 2007;19(4):323-9.

Harris TB, Launer LJ, Eiriksdóttir G, Kjartansson O, Jonsson PV, Sigurdsson G, Thorgeirsson G, Aspelund T, Garcia ME, Cotch MF, Hoffman HJ, Gudnason V. Age, Gene/Environment Susceptibility-Reykjavik Study: multidisciplinary applied phenomics. Am J Epidemiol 2007;165(9):1076-87.

Jonsén E, Ljunggren G, Jonsson PV, Bucht G. Functional status in elderly people after acute care and quality of life at one-year follow-up. Health Science J 2007;1:1-14. http://www.hs.jgr/images/issues/volume01/pdf_text/issue1_original_papers2.pdf

Ramel A, Jonsson PV, Björnsson S, Thorsdóttir I. Differences in the glomerular filtration rate calculated by two creatinine-based and three cystatin-C-based formulae in hospitalized elderly patients. Nephron Clin Pract 2007;108(1):c16-c22.

Ramel A, Jonsson PV, Björnsson S, Thorsdóttir I. Total plasma homocysteine in hospitalized elderly: associations with vitamin status and renal function. Ann Nutr Metab 2007;51(6):527-32.

Sorbye LW, Schroll M, Finne-Soveri H, Jonsson PV, Ljunggren G, Topinkova E, Bernabei R. Home care needs of extremely obese elderly European women. Menopause Int 2007;13(2):84-7.

Fyrirlestrar á innlendum ráðstefnum og þingum: 4

Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 5 boðsfyrirlestrar.

Veggspjöld sýnd á innlendum ráðstefnum og þingum: 2

Veggspjöld sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 9

Eðlisfræðingar

Tengiliður: Garðar Mýrdal forstöðueðlisfræðingur

Meistararnemar

Geislaskammtur í hjarta við geislameðferð gegn brjóstakrabbameini. Jaroslava Baumruk. Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Helgi Sigurðsson, Garðar Mýrdal.

Myndtækni nýtt til þróunar og endurbóta í geislameðferð á krabbameini í blöðruhálskirtli. Agnes Þórólfsdóttir. Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Ásbjörn Jónsson, Garðar Mýrdal.

Ritverk – vísindagreinar í ritryndum erlendum tímaritum

Stacey SN, Manolescu A, Sulem P, Rafnar T, Gudmundsson J, Gudjonsson SA, Masson G, Jakobsdóttir M, Thorlacius S, Helgason A, Aben KK, Strobbe LJ, Albers-Akkers MT, Swinkels DW, Henderson BE, Kolonel LN, Le Marchand L, Millastre E, Andres R, Godino J, Garcia-Prats MD, Polo E, Tres A, Mouy M, Saemundsdóttir J, Backman VM, Gudmundsson L, Kristjansson K, Bergthorsson JT, Kostic J, Frigge ML, Geller F, Gudbjartsson D, Sigurdsson H, Jonsdóttir T, Hrafnkelsson J, Johannsson J, Sveinsson T, Myrdal G, Grimsson HN, Jonsson T, von Holst S, Werelius B, Margolin S, Lindblom A, Mayordomo JI, Haiman CA, Kiemeny LA, Johannsson OT, Gulcher JR, Thorsteinsdóttir U, Kong A, Stefansson K. Common variants on chromosomes 2q35 and 16q12 confer susceptibility to estrogen receptor-positive breast cancer. Nat Genet 2007;39(7):865-9.

Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 2

Félagsráðgjafar

Tengiliðir:

Vigdís Jónsdóttir forstöðufélagsráðgjafi

Sveinbjörg Júlía Svavarsdóttir forstöðufélagsráðgjafi

Meistararnemi

Childhood sexual abuse and PTSD. The long-term consequences and its relevance for intervention. Eygló Sigmundsdóttir. Álaborgar háskóla. Handleiðari: Drífa Guðmundsdóttir.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Háskóli Íslands.

Fyrirlestrar á innlendum ráðstefnum og þingum: 3

Geislafræðingar

Tengiliður: Díana Óskarsdóttir geislafræðingur

Helstu áherslur í rannsóknum

Erfðafræði beinþynningar á Íslandi. Aldursbundnar breytingar á kalk- og beinabúskap. Mikilvægi D-vítamíns.

Meistararnemi

Algengi og nýgengi samfallsbrota í hrygg meðal 75-80 ára kvenna. Díana Óskarsdóttir. Háskóla Íslands. Umsjónarkennari: Gunnar Sigurðsson.

Ritverk –bækur eða bókakaflar

Guðmundsdóttir SL, Óskarsdóttir D, Indridason OS, Franzon L, Sigurdsson G. Risk factors for longitudinal bone loss in the hip of 70-year-old women; the importance of weight maintenance. Í: Burckhardt P, Heaney RP, Dawson-Hughes B, [ritstj.]. Int Congr Ser; 2007. Bls. 241-51.

Iðjuþjálfar

Tengiliður: Elin Ebba Ásmundsdóttir lektor, forstöðuiðjuþjálfari

Sigrún Garðarsdóttir yfiriðjuþjálfari

Helstu áherslur í rannsóknum

Þróun matsaðferða og mælitækja sem mæla árangur íhlutunar fyrir skjólstæðinga með taugaeinkenni. Norrænn samstarfshópur iðjuþjálfara um: Tæknileg úrræði og heilabilun á Norðurlöndum. Reynsla og þekking geðsjúkra á bataferli – bæði einstaklingsbundnir þættir svo og umhverfisþættir.

Styrkir á árinu

Vísindasjóður LSH

Tenging taugastarfsemi við daglega iðju: Réttmætning matsaðferðar. Guðrún Árnadóttir.

Doktorsnemi

Bridging the gap between body functions and occupation: Validation of a unique assessment method. Guðrún Árnadóttir. Háskólanum í Umeå, Svíþjóð. Leiðbeinandi: Anne G. Fisher, Britta Löfgren.

Meistararnemi

Kristín Einarisdóttir. Háskóla Íslands.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Háskólinn á Akureyri, Heilsugæslan í Reykjavík, Heilbrigðisráðuneytið, Hugarafli, Reykjalundur, Endurhæfingarmiðstöð iðjuþjálfunar í þjónustumiðstöð Sjálfbjargarheimilisins, Félagsmálaráðuneytið, Hjálpartækjamiðstöð TR, Hjálpmédelsinstitúttet í Svíþjóð, Nasjonalt kompetansesenter for demens i Noregi, Hjælpemiddelinstittuttet i Danmörku, Stakes í Finnlandi, Bruker spør bruker-hópurinn í Þrándheimi, Háskólinn í Umeå.

Önnur ritverk

Berglind Indriðadóttir. Tæknileg úrræði og heilabilun á Norðurlöndunum. Iðjuþjálfinn 2007;29(1):30-1.

Kristín Einarisdóttir. Iðjuþjálfun án landamæra. Mongólíuverkefni MND félagsins. Iðjuþjálfinn 2007;29(2):6-9.

Elin Ebba Ásmundsdóttir. Geðrækt geðsjúkra: Að ná tökum á lífinu. Iðjuþjálfinn 2007;29(2):13-21.

Elin Ebba Ásmundsdóttir. Ráðgjöfin heim. Úttekt á tilraunaverkefni á vegum Búseturdeildar Akureyrarbæjar. 2007.

Fyrirlestrar á innlendum ráðstefnum og þingum: 3 þar af 1 boðsfyrirlestur.

Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 8 þar af 3 boðsfyrirlestrar.

Veggsþjöld sýnd á innlendum ráðstefnum og þingum: 5

Veggsþjöld sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 5

Lífeindafræðingar

Tengiliður: Brynja R. Guðmundsdóttir lektor

Styrkir á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Ífarandi sýkingar af völdum streptókokka af flokki B. Sjúkdómsmynd, stofngerð og sýklalyfjanæmi. Helga Erlendsdóttir, Karl G. Kristinnson, Ásgeir Haraldsson, Magnús Gottfredsson.

Sameindafræðilegar orsakir ónæmis, meinvirkni og útbreiðslu Streptococcus pneumoniae. Martha Á. Hjálmarsdóttir, Karl G. Kristinnson.

Tengsl sykrunargalla á IgA sameind sjúklinga með IgA nýrnamein (IgA-N) við magn og virkni próteina lektínferils komplemeta. Ragnhildur Kolka, Helgi Valdimarsson, Magnús Böðvarsson, Sigrún Laufey Sigurðardóttir, Sverrir Harðarson, Þorbjörn Jónsson.

Whole Blood Thromboelastometry for Evaluation of the Effect of Haemostatic Agents following Cardio-Pulmonary Bypass. Hanna S. Ásvaldsdóttir, Páll Torfi Önundarson, Brynja R. Guðmundsdóttir, Benny Sörensen.

Öldrunarrannsókn Hjartaverndar: Um tengsl blóðstorkuþátta við heilablóðfall. Páll Torfi Önundarson, Brynja R. Guðmundsdóttir, Sigurlaug Sveinbjörnsdóttir, Pálmi V. Jónsson, Vilmundur Guðnason.

Ónæmisfræðileg athugun á IgA nýrnameini (IgA

nephropathy; IgA-N), Ónæmislitun á vefjasneiðum teknum með nýrnaástungu. Þorbjörn Jónsson, Sverrir Harðarson, Magnús Böðvarsson, Helgi Valdimarsson, Ragnhildur Jóna Kolka.

Doktorsnemi

Sameindalíffræðilegar orsakir næmis, meinvirkni og útbreiðslu Streptococcus pneumoniae. Martha Ásdís Hjálmarsdóttir. Háskóla Íslands. Umsjónarkennari og leiðbeinandi: Karl G. Kristinnson.

Meistararnemi

Tengsl sykrunargalla á IgA sameind sjúklinga með IgA nýrnamein (IgA-N) við magn af mannóabindilektíni og komplementþætti C4. Ragnhildur Jóna Kolka. Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Helgi Valdimarsson, Þorbjörn Jónsson.

Ritverk – vísindagreinar í ritryndum erlendum tímaritum

Arason GJ, Kramer J, Blasko B, Kolka R, Thorbjörnsdóttir P, Einarisdóttir K, Sigfusdóttir A, Sigurdarson ST, Sigurdsson G, Ronai Z, Prohaszka Z, Sasvari-Szekely M, Bodvarsson S, Thorgeirsson G, Fust G. Smoking and a complement gene polymorphism interact in promoting cardiovascular disease morbidity and mortality. Clin Exp Immunol 2007;149(1):132-8.

Guðmundsdóttir BR, Marder VJ, Önundarson PT. Risk of excessive bleeding associated with marginally low von Willebrand factor and mild platelet dysfunction. J Thromb Haemost 2007;5(2):274-81.

Hilmarsdóttir I, Valsdóttir F. Molecular typing of beta-hemolytic streptococci from two patients with lower-limb cellulitis: identical isolates from toe web and blood specimens. J Clin Microbiol 2007;45(9):3131-2.

Sigurðsson K, Taddeo FJ, Benediksdóttir KR, Ólafsdóttir K, Sigvaldason H, Oddsson K, Rafnar T. HPV genotypes in CIN 2-3 lesions and cervical cancer: a population-based study. Int J Cancer 2007;121(12):2682-7.

Líffræðingar

Tengiliður: Einar G. Torfason líffræðingur

Styrkir á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Aðild stutta arms litnings 3 í sjúkdómsferli krabbameina. Þórgunnur E. Pétursdóttir, Valgarður Egilsson, Jóhannes Björnsson, Páll Helgi Mölle, Unnur Þorsteinsdóttir, Sigurður Ingvarsson, Stefan Imreh.

Áhrif ónæmisglæða á angafrumur – lykill að eflingu ónæmissvars í nýburamúsum? Sólveig G. Hannesdóttir, Ingileif Jónsdóttir.

Áhrif TGF-β1 á þroskunarferil óþroskaðra T fruma. Björn Rúnar Lúðvíksson, Brynja Gunnlaugsdóttir, Helgi Valdimarsson, Antonella Viola.

Áhrif þekktra og óþekktra náttúruvefna á þroskun angafrumna. Jóna Freysdóttir, Arnór Víkingsson, Ingibjörg Harðardóttir.

Boðkerfi í æðapeli. Hlutverk Akt og AMPKinasu í fosfórúnu og örvun eNOS. Guðmundur Þorgeirsson, Haraldur Halldórsson.

Breiðvirkir prótín bóluvefni og öruggir ónæmisglæðar til bóluasetninga nýbura gegn pneumókokkasjúkdómum. Þórunn Ásta Ólafsdóttir, Eszter Nagy.

Breytingar í fjölda erfðafnisraða í erfðamengi mannsins greindar með órsýnaraðsöfnum. Jón Jóhannes Jónsson, Helga Hauksdóttir, Hans Guttormur Þormar, Bjarki Guðmundsson, Vigdís Stefánsdóttir, Jóhann Heiðar Jóhannsson, Margrét Steinarsdóttir, Hildur Harðardóttir.

Er ofnæmismyndun ungra barna háð RS veirusýkingu? Sigurður Kristjánsson, Ásgeir Haraldsson, Stefania P. Bjarnarson, Göran Wennergren.

Er truflun á stjórnum ónæmisvara í kverkeiðum mikilvægur orsakabáttur sóra? Sigrún Laufey Sigurðardóttir, Helgi Valdimarsson, Andrew Johnston, Guðmundur Hrafn Guðmundsson.

Fjölskrúsértækar B-minnisfrumur í eitilvefnyfæddra músa. Stefania P. Bjarnarson, Ingileif Jónsdóttir, Maren Henneken, Clarie-Anne Siegrist, Emanuelle Trannoy, Giuseppe Del Giudice.

Genatjáníng og bólgusvörin hjá kæfisvefnisjúklingum. Þórarinn Gíslason, Allan Pack, Erna Sif Arnardóttir.

Hefur PTPN1 genið hlutverki að gegna í stofnfrumueiginleikum brjóstþekju? Magnús Karl Magnússon, Þórarinn Guðjónsson, Valgarður Sigurðsson, Ragnar Pálsson, Bylgja Hilmarsdóttir.

Hlutverk PD-1 ónæmisviðtakans í sjálfsofnaemi. Rannsókn á fjölskyldum með ættlæga rauða úlfa. Kristján Steinsson, Helga Kristjánsdóttir, Marta E. Alarcon-Riquelme, Gerður Gröndal.

Hlutverk Sprouty og sprouty-tengdra boðferla í formmyndun brjóstkirtilis. Sprouty and sprouty-related signaling pathways in breast morphogenesis. Þórarinn Guðjónsson, Magnús Karl Magnússon, Ole William.

Hlutverk Th17 frumna í meingerð sóra. Andrew Johnston Helgi Valdimarsson, Esther Hjálmsdóttir, Ása Brynjólfssdóttir, Steingrímur Davíðsson.

Homing of polysaccharide specific B cells. Maren Henneken, Ingileif Jónsdóttir.

Kortlagning brenglana í erfðamengi brjóstæxlissýna með hjálp örflögutækni. Rósa Björk Barkardóttir, Aðalgeir Arason, Bjarni A Agnarsson, Óskar Þór Jóhannsson.

Lágskammta aspirínmeðferð í liðagigt. Arnór Víkingsson, Jóna Freysdóttir, Eggert Gunnarsson.

Molecular function of Pogz and Dlg7 in stem cell maintenance and differentiation. Ólafur E. Sigurjónsson, Kristbjörn Orri Guðmundsson.

Mögnun og genatjáníng á völdum litningasvæðum í brjóstæxlissýnum og fylgni við sjúkdómshorfur. Rósa Björk Barkardóttir, Aðalgeir Arason, Bjarni A. Agnarsson, Óskar Þór Jóhannsson.

Náttúrulegar varnir lungnaþekju gegn sýkingum og krabbameinsmyndun. Ólafur Baldursson, Þórarinn Guðjónsson, Guðmundur Hrafn Guðmundsson, Magnús Gottfredsson, Sigurbergur Kárason.

Ónæmissvör nýburamúsa gegn próteinbóluefnum meningókokka B. Ingileif Jónsdóttir, Mariagrazia Pizza, Marzia Guliani, Novartis Vaccines.

Ónæmissvör nýburamúsa gegn próteintengdu fjölskrubóluefni gegn meningókokkum. Siggeir Fannar Brynjólfsson, Ingileif Jónsdóttir.

Rannsóknir á líffærsértækum ónæmissjúkdómum með heilkenni Sjögrens sem módelssjúkdóm. Björn Guðbjörnsson, Olle Kämpe, Þuríður Þorsteinsdóttir.

Reykningar, magnaþættir og langvinn lungnaþemba. Guðmundur Jóhann Arason, Þórarinn Gíslason.

Súrefnismælingar í augnbotnum. Einar Stefánsson, Sveinn Hákon Harðarson, Þór Eysteinnsson, María Soffía Gottfredsdóttir, Samy Basit, Aðalbjörn Þorsteinnsson, Jón Atli Benediktsson, James Melvin Beach, Gísli Hreinn

Halldórsson, Róbert Arnar Karlsson, Alon Harris, Peter Koch Jensen o.fl.

Survival of polysaccharide specific B cells induced by vaccination in infancy. Maren Henneken, Ingileif Jónsdóttir, Emanuelle Trannoy.

Svipgerð T frumna í fullorðnum einstaklingum sem misstu hluta eða allan týmus í frumbersku. Jenna Huld Eysteinsdóttir, Jóna Freysdóttir, Helga M. Ögmundsdóttir, Ásgeir Haraldsson, Inga Skafatadóttir, Hröðmar Helgason.

Tengslagreining í völdum fjölskyldum með háa tíðni brjóstakrabbameins. Aðalgeir Arason Rósa Björk Barkardóttir, Bjarni A. Agnarsson, Óskar Þór Jóhannsson.

Þáttur bólgumiðla í meinþróun kransæðasjúkdóms. Guðmundur Jóhann Arason, Guðmundur Þorgeirsson, Eggert Gunnarsson, Ann Kari Lefvert, Georg Füst, Michele D'Amico, Girish Kotwal.

Valda fjölskrur eyðingu "naive" B-frumna í nýburamúsum? Brenda C. Adarna, Ingileif Jónsdóttir, Stefania P. Bjarnarson.

Whole Blood Thromboelastometry for Evaluation of the Effect of Haemostatic Agents following Cardio-Pulmonary Bypass. Hanna S. Ásvaldsdóttir, Páll Torfi Öndarson, Brynja R Guðmundsdóttir, Benny Sörensen.

Rannsóknasjóður Rannís

Áhrif fiskoliu á flakkboða og flakkboðaviðtaka í músum. Ingibjörg Harðardóttir, Jóna Freysdóttir.

Bólusetning nýbura gegn meningókokkasjúkdómi. Ingileif Jónsdóttir, Rino Rappuoli.

Ónæmisfræðileg áhrif náttúruafna á angafrumur manna og liðagigt í rottum. Arnór Víkingsson, Jóna Freysdóttir, Elin Soffía Ólafsdóttir, Ingibjörg Harðardóttir, Sesselja S Ómarsdóttir, Helga M Ögmundsdóttir.

Náttúrulegt útbreidd og staðbundin B- og T frumu ónæmi gegn próteinbóluefna-kandidötum meningókokka. Ingileif Jónsdóttir, Rino Rappuoli.

Rannsóknasjóður Háskóla Íslands

Boðkerfi í æðþæli. Virkjun AMPK og tengsl við eNOS. Guðmundur Þorgeirsson, Haraldur Halldórsson.

Fjölskrúsértækar B- minnisfrumur í eitilvefnyfæddra - reka fjölskrur þær í stýrðan frumudauða? Ingileif Jónsdóttir.

Háskólasjóður Eimskipafélags Íslands

Ónæmissvör nýburamúsa við bólusetningum – nýir ónæmisglæðar og ónæmis-vakar til að vernda gegn pneumókokka- og influensusýkingum. Þórunn Ásta Ólafsdóttir, Ingileif Jónsdóttir.

Rannsóknasjóður Háskóla Íslands fyrir doktorsnema

Bólusetning nýbura gegn meningókokkasjúkdómi. Siggeir Fannar Brynjólfsson, Ingileif Jónsdóttir.

Rannsóknarnámssjóður

Áhrif ómega-3 fitusýra í rækt á þroskun angafrumna. Arna Stefánsdóttir, Jóna Freysdóttir.

Áhrif TGF-β á virkni og boðmyndun T-fruma. Brynja Gunnlaugsdóttir, Björn R Lúðvíksson.

Ónæmissvör nýburamúsa gegn próteinbóluefnum meningókokka. Sindri Freyr Eirðsson, Ingileif Jónsdóttir.

Rannsóknasjóður Háskóla Íslands fyrir nýdoktora

Homing of polysaccharide specific B cells. Maren Henneken.

Nýsköpunarsjóður námsmanna

Áhrif trjábarkar og virka efisins salicylic sýru á

sérhæfingu ónæmissvars. Jóna Freysdóttir, Sesselja S Ómarsdóttir fyrir Marinó B. Sigurpálsson.

Vísindasjóður Félags íslenskra gigtlækna

Lágskammta aspirínmeðferð í liðagigt. Arnór Víkingsson, Jóna Freysdóttir.

Vísindasjóður Wyeth á sviði gigtisjúkdóma

Lágskammta aspirínmeðferð í liðagigt. Arnór Víkingsson, Jóna Freysdóttir.

Áhrif Enbrel og Infliximab á sérhæfingu á CD4+CD25- T frumna í T stýrifrumum. Brynja Gunnlaugsdóttir, Björn Rúnar Lúðvíksson.

Actavis hf.

Lágskammta aspirínmeðferð í liðagigt. Arnór Víkingsson, Jóna Freysdóttir.

Sjötta rammaáætlun Evrópusambandsins

PREVIS: Molecular mechanisms of resistance, virulence and epidemicity in Streptococcus pneumoniae. Ingileif Jónsdóttir.

FluVac: Dose sparing and increase immunogenicity for vaccination against pandemic influenza with the adjuvant CoVaccine HT Ingileif Jónsdóttir.

Norraenu Ónæmisfræðisamtökin

Anti-TNF mediated suppression of naive human T-cells in vitro is not mediated by enhanced cell death. Brynja Gunnlaugsdóttir.

Minningsjóður Bergþóru Magnúsdóttur og Jakobs J. Bjarnasonar

Áhrif ómega-3 fitusýra í rækt á þroskun angafrumna. Arna Stefánsdóttir, Jóna Freysdóttir.

Viðurkenningar

Stefania P. Bjarnarson hlaut viðurkenningu sem ungur vísindamaður í vinnusmiðju REBAVAC (Novel opportunities to develop VACCines to control antibiotic RESistant BACTERIA: from the trials back to the laboratory), 28. febrúar – 2. mars 2007 í Siena Ítalíu.

Þórunn Hannesdóttir hlaut verðlaun rannsóknánámsnefndar læknadeildar HÍ fyrir 3. árs læknemaverkefnið: Áhrif Infliximab og TGF-β1 á sérhæfingu T-stýrifrumna. Leiðbeinandi: Björn Rúnar Lúðvíksson, Brynja Gunnlaugsdóttir.

Doktorsnema

Áhrif TGF-β1 á þroskunarferil óþroskaðra T fruma. Brynja Gunnlaugsdóttir. Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Björn Rúnar Lúðvíksson.

Generation of B-cell memory against polysaccharides in infant and neonatal mice. Stefania P. Bjarnarson. Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Ingileif Jónsdóttir.

Neonatal immune response to vaccination – novel adjuvants and antigens to prevent pneumococcal and influenza infections. Þórunn Ásta Ólafsdóttir. Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Ingileif Jónsdóttir.

Neonatal Vaccination Strategies against Meningococcal Disease. Siggeir Fannar Brynjólfsson. Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Ingileif Jónsdóttir.

Próteintengd fjölskrubóluefni gegn pneumókokkum. Rannsóknir á íslenskum börnum. Sigurveig Þ. Sigurðardóttir. Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Ingileif Jónsdóttir.

Rannsókn á krabbameini í eistum og erfðri til myndunar

meinsins. Jón Þór Bergþórsson. Háskóla Íslands.
Leiðbeinendur: Bjarni A. Agnarsson, Rósa B. Barkardóttir.

Meistaraneimar

Áhrif ómega-3 fitusýra í rækt á þroskun angafrumna.
Arna Stefánsdóttir. Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Jóna Freysdóttir.

Breytileiki stofna gammaherpesveira í hrossum á Íslandi.
Lilja Þorsteinsdóttir. Háskóla Íslands. Leiðbeinendur:
Vilhjálmur Svansson, Einar G. Torfason, Sigurbjörg
Þorsteinsdóttir.

Breytingar í fjölda erfðafnisraða í erfðamengi mannsins
greindar með órsýnaraðsófnun. Helga Hauksdóttir.
Leiðbeinandi: Jón Jóhannes Jónsson.

Kortlagning erfðabrenslana með hjálp örflögutækni
í brjóstæxlum sjúklinga úr ættum með hækkaða
tíðni meinsins. Haukur Gunnarsson. Háskóla Íslands.
Leiðbeinendur: Bjarni A. Agnarsson, Rósa B. Barkardóttir.

Mögnun og genatjáning á völdum litninga svæðum í
brjóstæxlissýnum og fylgni. Berglind Ósk Einarsdóttir.
Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Bjarni A. Agnarsson,
Rósa Björk Barkardóttir.

Ónæmissvör nýburamása gegn próteinbóluefnum
meningókokka B. Sindri Freyr Eiddsson. Háskóla Íslands.
Leiðbeinandi: Ingileif Jónsdóttir.

Rannsókn á áhrifum plöntuefna á stjórnun ónæmissvars.
Marínó Bóas Sigurpálsson. Háskóla Íslands.
Leiðbeinendur: Jóna Freysdóttir, Sesselja S. Ómarsdóttir.
Umsjónarkennari: Elin Soffía Ólafsdóttir.

Hægt er að sjá birtar greinar líffræðinga á
fræðasviðum þar sem þeir starfa.

Lyfjafraeðingar

Rannveig Alma Einarsdóttir deildarstjóri deild
lyfjamála

Þórunn K. Guðmundsdóttir yfirlyfjafraeðingur

Meistaraneimar

Könnun á upplýsingagjöf við útskrift varðandi
lyfjameðferð sjúklinga 75 ára og eldri sem útskrifast heim
af lyflækningadeildum LSH. Ásdís María Franklín. Háskóla
Íslands. Ólafur Samúelsson, Aðalsteinn Guðmundsson,
Helga Hansdóttir, Sveinbjörn Gizurarson, Rannveig
Einarsdóttir.

Gæðarannsókn á notkun varnandi syklyfjagjafar við
skurðaðgerðir á LSH – er notkunin í samræmi við
útgafnar klínískar leiðbeiningar? Kristín Birna Bragadóttir.
Háskóla Íslands. Ari Jóhannesson, Páll Helgi Möller,
Sigurður B. Þorsteinsson, Sveinbjörn Gizurarson,
Rannveig Einarsdóttir.

Lyfjafraeðileg umsjá á dag- og göngudeild
blóð- og krabbameinslækninga 11B Landspítala –
háskólasjúkrahúss. Guðrún Eva Nielsdóttir. Háskóla
Íslands. Þórunn K. Guðmundsdóttir, Anna Birna
Almarsdóttir.

Ritverk – vísindagreinar í ritryndum erlendum
tímaritum

Bjomsdóttir I. Einarson TR. Guðmundsson LS.
Einarsdóttir RA. Efficacy of diphenhydramine
against cough in humans: a review. Pharm World Sci
2007;29(6):577-83.

Fyrirlestrar á innlendum ráðstefnum og þingum: 1

Vegspjöld sýnd á alþjóðlegum / norrænum
ráðstefnum og þingum: 1

Sálfræðingar vefrænna deilda

Forsvarsmáður: Eiríkur Örn Arnarson dósent

Helstu áherslur í rannsóknum

Rannsóknir á forvörnum við þunglyndi og gerð
margmiðlunardisks því tengdu. Þunglyndi, kvíði og
heilsutengd lífsgæði auk ýmissa matsvarða. Heilabilun
og vitræn skerðing. Hugræn starfsemi aldraðra. Áhrif
rafrænnar örvarnar gegnum húð á vitræna starfsemi,
hegðun og svefngæði og áhrif taugasálfræðilegra
fylgikvilla á ADHD. Höfuðáverkar barna og ungmenna.
Vistfræðilegt réttmæti taugasálfræðilegra prófa sem ætlað
er að meta stjórnunarfermi (executive function) fólks.
Áhrif málþroska og vinnslunnis á stjórnunarfermi. Eðli
og afleiðingar áfalla, áhættuþættir og varnarþættir fyrir
þróun áfallastreituröskunar og annarra afleiðinga áfalla.

Styrkir á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Hugur og heilsa. Eiríkur Örn Arnarson, W.Ed Craghead.

Greining geðraskana hjá krabbameinssjúklingum með
CIDI greiningarviðtal; Eiríkur Örn Arnarson, Snorri
Ingimarsson, Sigurður Örn Hektorsson, Helgi Sigurðsson.

Afleiðingar höfuðáverka meðal íslenskra barna og
unglinga. Jónas G. Halldórsson, Eiríkur Örn Arnarson,
Guðmundur B. Arnkelsson, Hulda Brá Magnadóttir, Kjell
M. Flekkøy, Kristinn Tómasson.

Vistfræðilegt réttmæti taugasálfræðilegra prófa sem ætlað
er að meta stjórnunarfermi fólks. Sólveig Jónsdóttir,
Haukur Hauksson, Jakob Smári.

Minningarsjóður Ólafu Jónsdóttur

Afleiðingar höfuðáverka meðal íslenskra barna og
unglinga. Jónas G. Halldórsson, Eiríkur Örn Arnarson,
Guðmundur B. Arnkelsson, Hulda Brá Magnadóttir, Kjell
M. Flekkøy, Kristinn Tómasson.

Minningarsjóður Margrétar Björgólfadóttur

Afleiðingar höfuðáverka meðal íslenskra barna og
unglinga. Jónas G. Halldórsson, Eiríkur Örn Arnarson,
Guðmundur B. Arnkelsson, Hulda Brá Magnadóttir, Kjell
M. Flekkøy, Kristinn Tómasson.

Forvarnarsjóður

Ungt fólk til ábyrgðar. Berglind Guðmundsdóttir, Rafn
M. Jónsson.

Styrktarsjóður Baugs

Hugarharf. Myndband um heilabilun, ensk og sænsk
talsetning. Berglind Magnúsdóttir, Þórunn Bára
Björnsdóttir, Guðrún Hildur Ragnarsdóttir

Doktorsnemi

Afleiðingar höfuðáverka meðal íslenskra barna og
unglinga. Jónas G. Halldórsson. Háskóla Íslands.
Leiðbeinendur: Eiríkur Örn Arnarson, Kjell M. Flekkøy,
Guðmundur B. Arnkelsson, Hulda Brá Magnadóttir,
Kristinn Tómasson.

Cand. psych. nemar

Heilsutengdur lífsstill og tíðni þunglyndiseinkenna hjá
sykursjúkum. Þorbjörg Ómarsdóttir. Háskóla Íslands.
Leiðbeinendur: Eiríkur Örn Arnarson, Sigurður Júlíus
Grétarsson.

Tengsl æðasjúkdóma í heila og taugasálfræðilegs
mynsturs. Aðalheiður Ósk Sigfúsdóttir. Háskóla Íslands.
Leiðbeinandi: María Kristín Jónsdóttir, Pálmi V. Jónsson

Eðli og afleiðingar kynferðislegs ofbeldis hjá þolendum
sem leita til Neyðarmóttöku á LSH vegna kynferðislegs
ofbeldis. Agnes Björg Tryggvadóttir. Háskóla Íslands.
Berglind Guðmundsdóttir, Jakob Smári.

Vistfræðilegt réttmæti taugasálfræðilegra prófa sem ætlað
er að meta stjórnunarfermi fólks. Haukur Hauksson.
Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Sólveig Jónsdóttir, Jakob
Smári.

Áfallastreita og áhrif persónuleika í tengslum við
sorgarviðbrögð aldraðra. Þóra Björk Bjarnadóttir.
Háskólanum í Árósum, Danmörku. Leiðbeinendur:
Berglind Magnúsdóttir, Maja O'Connor.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Háskóli Íslands, Hjartavernd, Krabbameinssmiðstöð LSH,
Vrije Universiteit, Amsterdam, Hollandi, Rijksuniversiteit
Groningen, Groningen Hollandi. Universitetet i
Oslo. Århus Universitet, Danmörku auk University of
Colorado, Emory University, Georgia, National Crime
Victims Research and Treatment Center, Medical
University of South Carolina, University at Buffalo, State
University of New York í Bandaríkjunum.

Ritverk –bækur eða bókakafalr

Rosqvist J, Bjogvinsson T, Norling D, **Guðmundsdóttir
B.** Post-traumatic stress disorder. Í: Hersen M, Tomas
JC, [ritstj]. Handbook of clinical interviewing with adults.
Thousand Oaks, CA: Sage; 2007. Bls. 238-51.

Ritverk – vísindagreinar í ritryndum erlendum tímaritum

Halldórsson JG, Flekkoy KM, Guðmundsson KR,
Arnkelsson BA, **Arnarson EO.** Urban-rural differences
in pediatric traumatic head injuries: A prospective
nationwide study. Neuropsychiatr Dis Treat
2007;3(6):935-41.

Jonsdóttir MK, Adolfsdóttir S, Cortez RD,
Gunnarsdóttir M, Gustafsdóttir AH. A diary study of
action slips in healthy individuals. Clin Neuropsychol
2007;21(6):875-83.

Jonsson T, Arnlaugsson S, Karlsson KO, Ragnarsson B,
Arnarson EO, Magnusson TE. Orthodontic treatment
experience and prevalence of malocclusion traits in an
Icelandic adult population. Am J Orthod Dentofacial
Orthop 2007;131(1):8 e11-8.

Önnur ritverk

Dattilio FM **Eiríkur Örn Arnarson.** Útbreiðsla og
mikilvægi hugrænnar atferlismeðferðar á sviði sálrænnar
meðferðar. Hamurinn, 2007;1(1), [http://www.ham.is/
vefrit_files/Page449.htm](http://www.ham.is/vefrit_files/Page449.htm)

Eiríkur Ö. Arnarson: Slökun - til að vinna gegn spennu.
Heilbrigðismál 2007;51(1):25-7.

Eiríkur Örn Arnarson, Sjófn Ágústsdóttir, W. Ed
Craighead. Forvörn þunglyndis meðal ungingla
[Margmiðlunardiskur]. Reykjavík: Höfundar. 2007.

Sólveig Jónsdóttir. Getur athyglisbrestur verið vangreind
málþroskaröskun? Talfræðingurinn 2007;20(1):10-1.

**Svanhvít Björgvinsdóttir, Berglind Magnúsdóttir,
Halla Þorvaldsdóttir, Áslog Kristinsdóttir, Eiríkur Örn
Arnarson.** Mér var aldrei boðin nein sálfræðiþjónusta!

Könnun á þörfum sjúklinga LSH, utan geðsviðs, fyrir sálfræðipjónustu. [Skýrsla], Reykjavík: Sálfræðipjónusta LSH. 2007.

Fyrirlestrar á innlendum ráðstefnum og þingum: 12 þar af 8 boðsfyrirlestrar.

Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 8

Veggspjöld sýnd á innlendum ráðstefnum og þingum: 18

Veggspjöld sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 1

Sálgæsla presta og djákna

Tengiliður: Sigfinnur Þorleifsson sjúkrahúsprestur

Helstu áherslur í rannsóknum

Rannsókn á áhrifum helgiathafna á úrvinnslu sorgar þar sem líffæri eru gefin úr látnum gjafara og viðhorf ástvina til líffæragjafarinnar auk samskipta við starfsfólk gjörgæsludeildar LSH í Fossvogi sem hafði milligöngu um gjöfina. Aðlögun, stuðningur og úrvinnsla sorgar hjá ekklum á Íslandi. Sorg aldraðra. Trúarviðhorf sjúklinga sem þiggja líknameðferð.

Doktorsnemar

Velferð ekkla 1-3 árum eftir missi og lífslíkur þeirra áratug eftir makamissi. Bragi Skúlason Háskóla Íslands og við Karolinsku stofnunina í Stokkhólmi. Leiðbeinendur: Gísli Pálsson, Ásgeir Helgason.

Trúarviðhorf sjúklinga sem þiggja líknameðferð. Guðlaug Helga Ásgeirsdóttir. Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Einar Sigurbjörnsson.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Háskóli Íslands, Karolinska stofnunin í Stokkhólmi.

Ritverk –bækur eða bókakaflar

Sigfinnur Þorleifsson. Samtal við samtímann: fáein drýli í vingarði Drottins. Reykjavík: Skálholtsútgáfan; 2007: 160 bls.

Sigfinnur Þorleifsson. Helgisíðir til huggunar. Í: Ritröð Guðfræðistofnunar = Studia Theologica Islandica. Reykjavík: Guðfræðistofnun; 2007: 203-15.

Ritverk – vísindagreinar í ritryndum erlendum tímaritum

Sigfinnur Þorleifsson. Hvilken indflydelse har ritualer når døden er indtruffet, for udviklingen av sorgarbejdet? Omsorg 2007;24(1):57-9.

Fyrirlestrar á innlendum ráðstefnum og þingum: 5

Talmeinafræðingar

Sigríður Magnúsdóttir yfirtalmeinafræðingur

Helstu áherslur í rannsóknum

Rannsóknir á málstoli og öðrum tjáskiptaerfiðleikum.

Styrkir á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Málstol og gaumstol eftir heilablóðfall. Samband einkenna við staðsetningu heilaskaða. Sigríður Magnúsdóttir, Haukur Hjaltason, Ólafur Kjartansson, Júlíus Friðriksson, Chris Rorden.

Doktorsnemi

Aettlægni stams. Jóhanna Einarsdóttir. Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Roger Ingham, Sigríður Magnúsdóttir, Haukur Hjaltason, Vilhjálmur Rafnsson, Kristleifur Kristjánsson.

Meistararnemi

Neuroanatomy of apraxia of speech and oral apraxia. A voxel-based lesion-symptom mapping analysis. Hulda Sif Haraldsdóttir. Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Sigríður Magnúsdóttir, Haukur Hjaltason, Logi Jónsson.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Taugalækningadeild LSH, Myndgreining LSH, University of South Carolina, USA.

Fyrirlestrar á innlendum ráðstefnum og þingum: 1

Veggspjöld sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 1

Rannsóknastofa í næringarfræði

Forstöðumaður: Inga Þórsdóttir prófessor

Helstu áherslur í rannsóknum

Helstu áherslur í rannsóknum Rannsóknastofu í næringarfræði hafa verið á næringu og vöxt ungbarna, barna og unglinga og áhrif þessara þátta á heilsufar bæði á barnsaldri og síðar á ævinni. Áhersla hefur einnig verið lögð á rannsóknir sem snúa að meðgöngu og brjóstgjöf auk rannsókna á lífvirkum efnum í fæðu svo sem íslenskri kúamjólk og fiski. Rannsókn á áhrifum lífvirkra efna í fiski við þyngdartap hefur skipað stóran sess í starfsemi á sl. árum, en verkefnið er m.a. styrkt af Sjöttu rammaáætlun Evrópusambandsins og stýrt af rannsóknastofu í næringarfræði. Rannsóknastofa í næringarfræði stundar einnig rannsóknir á næringarástandi mismunandi sjúklingahópa og undanfarið aðallega á næringarástandi aldraðra. Ákvarðandi þættir mataræðis og lífstíls eru einnig rannsakaðir.

Styrkir á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Áhrif þyngdartaps og neyslu sjávarfangs á leptín, ghrelin og adiponektín styrk í blóði í of þungum, ungu, evrópskum einstaklingum. Alfons Ramel.

Heilsufarsleg áhrif lífvirkra efna í fiski – langtímaárangur íhlutandi rannsóknar. Inga Þórsdóttir.

Mataræði 3ja og 5 ára barna. Ingibjörg Gunnarsdóttir.

Tækniþróunarsjóður

Bragðast hollur matur betur í Latabæjarumbúðum? – forverkefni. Ingibjörg Gunnarsdóttir.

Leonardo

EU Consensus on Core Competency and Curricula required for effective Public Health Nutrition Practice. Inga Þórsdóttir.

Rannsóknarsjóður Háskóla Íslands

Grænmetis- og ávaxtaneysla 11 ára skólubarna. Inga Þórsdóttir.

Næringarástand, blóðleysi, hómócytein og nýrnastarfsemi hjá sjúklingum. Alfons Ramel.

Mataræði 3ja og 5 ára barna. Ingibjörg Gunnarsdóttir.

Rannsóknarsjóður Rannís

Joðhagur þungaðra kvenna og unglingsstúlkna á Íslandi. Ingibjörg Gunnarsdóttir.

Næring íslenskra ungbarna – áhrif nýrra leiðbeininga. Inga Þórsdóttir.

AVS-sjóðurinn

Hollari kjötvörur. Alfons Ramel.

Lífvirk efni í fiski – heilsufarsleg áhrif. Inga Þórsdóttir.

Viðhorf og fiskneysla ungs fólks – Bætt ímynd sjávarafurða. Inga Þórsdóttir.

Háskólasjóður Eimskipafélags Íslands

Næring skólubarna – þættir sem ákvarða hollt mataræði. Ása Guðrún Kristjánsdóttir, Inga Þórsdóttir.

Lýðheilsustöð

Mataræði 3ja og 5 ára barna. Ingibjörg Gunnarsdóttir.

Mead & Johnson

Rannsókn á áhrifum þess á heilsu barns að gefa eingöngu brjóstamjólk í fjóra eða sex mánuði. Inga Þórsdóttir.

Sjötta rammaáætlun Evrópusambandsins

Seafood plus – young. Inga Þórsdóttir.

Doktorsnemi

Næring skólubarna – þættir sem ákvarða hollt mataræði. Ása Guðrún Kristjánsdóttir. Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Inga Þórsdóttir.

Meistararnemar

Joðhagur þungaðra kvenna og unglingsstúlkna. Bryndís Elva Gunnarsdóttir. Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Ingibjörg Gunnarsdóttir, Inga Þórsdóttir.

Seafood plus - Getur neysla á sjávarfangi aukði þyngdartap í megrun? Margrét Þóra Jónsdóttir. Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Inga Þórsdóttir, Alfons Ramel.

Eftirfylgni þátttakenda í íhlutandi rannsókn á áhrifum fiskneyslu og orkuskers fæðis á unga fullorðna einstaklinga í ofþyngd. Óla Kally Magnúsdóttir. Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Inga Þórsdóttir, Alfons Ramel.

Rannsókn á áhrifum þess á heilsu barns að gefa eingöngu brjóstamjólk í fjóra eða sex mánuði. Ólöf Helga Jónsdóttir. Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Inga Þórsdóttir, Alfons Ramel.

Áhrif félagslegra þátta á lengd brjóstgjafar og mataræði ungra barna. Salóme Elin Ingólfssdóttir. Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Ingibjörg Gunnarsdóttir, Inga Þórsdóttir.

EU Consensus on Core Competency and Curricula required for effective Public Health Nutrition Practice. Svandís Erna Jónsdóttir. Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Inga Þórsdóttir, Roger Hughes, Alfons Ramel.

Rannsókn á mataræði 3 og 5 ára barna. Tinna Eysteinsdóttir. Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Ingibjörg Gunnarsdóttir, Inga Þórsdóttir.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Barnalæknisfræði og kvensjúkdómafræði LSH. Háskóli

Íslands Kennaraháskóli Íslands, Latibær, Lýðheilsustöð, Mátis, Hjartavernd, Mjólkursamsalan, Miðstöð heilsuverndar barna og HR. Karolinska Institutet, Stokkhólmi, Svíþjóð; Chalmers University of Technology, Gautaborg, Svíþjóð; Harvard School of Public Health, Boston. Massachusetts General Hospital, Boston, University College Cork, Írlandi; Childhood Nutrition Research Centre, London, University of Navarra, Spáni; University of Lisbon, Portúgal; University of Porto, Portúgal; Ghent University, Belgíu; Erasmus University Medical Center, Rotterdam, Hollandi; University of Vienna, Austurríki; Universitetet i Oslo, Noregi; University of Dublin, Írlandi; University of Southampton, Bretlandi; University of Kuopio, Finnlandi; University of Lund, Svíþjóð; University of Turku, Finnlandi; University of Tromsø, Noregi; Københavns Universitet, Danmörku; IPIMAR, Lisbon, Portugal; SSI Kaupmannahöfn, Danmörku; VTT Technological Research Center of Finland; Fiskeriforskning, Tromsø, Noregi; SINTEF Fisheries and Aquaculture Ltd, Trondheim, Noregi; Danish Institute for Fisheries Research, Lyngby, Danmörku; Sahlgrenska University Hospital, Gautaborg, Svíþjóð; Community Nutrition Unit, Bilbao, Spáni; Institute of Public Health, Danmörku. Fjöldi norrænna matvælafræðinga eru einnig samstarfsaðilar RÍN í NICE verkefnum WEIGHT og MARIFUNC.

Ritverk- vísindagreinar í ritryndum innlendum tímaritum

Ingbjörg Hjaltadóttir, Anna Edda Ásgeirsdóttir, Borghildur Árnadóttir, Helga Ottósdóttir, Guðbjörg Jóna Hermannsdóttir, Alfons Ramel, Inga Þórsdóttir. Matstæki til greiningar á vannæringu aldraðra. Tímarit hjúkrunarfræðinga 2007;83(5):48-56.

Ritverk – vísindagreinar í ritryndum erlendum tímaritum

Gamborg M, Byberg L, Rasmussen F, Andersen PK, Baker JL, Bengtsson C, Canoy D, Droyvold W, Eriksson JG, Forsen T, Gunnarsdóttir I, Jarvelin MR, Koupil I, Lapidus L, Nilsen TI, Olsen SF, Schack-Nielsen L, Thorsdóttir I, Tuomainen TP, Sorensen TI. Birth weight and systolic blood pressure in adolescence and adulthood: Meta-regression analysis of sex- and age-specific results from 20 Nordic studies. Am J Epidemiol 2007;166(6):634-45.

Gunnarsdóttir I, Aspelund T, Birgisdóttir BE, Benediktsson R, Gudnason V, Thorsdóttir I. Infant feeding patterns and midlife erythrocyte sedimentation rate. Acta Paediatr 2007;96(6):852-6.

Gunnarsson BS, Thorsdóttir I, Palsson G. Associations of iron status with dietary and other factors in 6-year-old children. Eur J Clin Nutr 2007;61(3):398-403.

Gunnarsson BS, Thorsdóttir I, Palsson G, Gretarsson SJ. Iron status at 1 and 6 years versus developmental scores at 6 years in a well-nourished affluent population. Acta Paediatr 2007;96(3):391-5.

Halldósson TI, Meltzer HM, Thorsdóttir I, Knudsen V, Olsen SF. Is high consumption of fatty fish during pregnancy a risk factor for fetal growth retardation? A study of 44,824 Danish pregnant women. Am J Epidemiol 2007;166(6):687-96.

Parra D, Bandarra NM, Kiely M, Thorsdóttir I, Martinez JA. Impact of fish intake on oxidative stress when included into a moderate energy-restricted program to treat obesity. Eur J Nutr 2007;46(8):460-7.

Pavlovic M, Prentice A, Thorsdóttir I, Wolfram G, Branca F. Challenges in harmonizing energy and nutrient recommendations in Europe. Ann Nutr Metab 2007;51(2):108-14.

Ramel A, Jonsson PV, Bjornsson S, Thorsdóttir I.

Differences in the glomerular filtration rate calculated by two creatinine-based and three cystatin-C-based formulae in hospitalized elderly patients. Nephron Clin Pract 2007;108(1):c16-c22.

Ramel A, Jonsson PV, Bjornsson S, Thorsdóttir I. Total plasma homocysteine in hospitalized elderly: associations with vitamin status and renal function. Ann Nutr Metab 2007;51(6):527-32.

te Velde SJ, De Bourdeaudhuij I, Thorsdóttir I, Rasmussen M, Hagstromer M, Klepp KI, Brug J. Patterns in sedentary and exercise behaviors and associations with overweight in 9-14-year-old boys and girls—a cross-sectional study. BMC Public Health 2007;7:16.

Thorsdóttir I, Tomasson H, Gunnarsdóttir I, Gísladóttir E, Kiely M, Parra MD, Bandarra NM, Schaafsma G, Martinez JA. Randomized trial of weight-loss-diets for young adults varying in fish and fish oil content. Int J Obes (Lond) 2007;31(10):1560-6.

Önnur ritverk

Inga Þórsdóttir, Ingbjörg Gunnarsdóttir. Hvað borða íslensk börn og unglingar? Könnun á mataræði 9 og 15 ára barna og unglinga 2003-2004.2006. Rannsóknastofa í næringarfræði við Háskóla Íslands og Landspítla-Háskólasjúkrahús.

Atli Arnarson. The effect of energy-restricted diets, varying in fish protein and fish oil, on appetite and the level of adiposity signals and appetite-regulatory hormones in young, overweight adults in Europe.

Ása Vala Þórisdóttir. The effects of new public health recommendation on iron status of 12-month-old Icelandic infants.

Bertha María Ársælsdóttir. Effects of weight loss on risk factors of the metabolic syndrome - special effects of inclusion and exclusion of seafood.

Elva Gísladóttir. Effects of diets for young adults varying in fish and fish oil content on weightloss and anthropometry: EU-Project SEAFOODplus YOUNG.

Guðrún Linda Guðmundsdóttir. The effects of new public health recommendations on infant growth and energy- and protein intake.

Ragnheiður Ásta Guðnadóttir. Eating habits and dietary treatment of young overweight people in Europe.

Ragnheiður Guðjónsdóttir. Research on breastfeeding and food consumption among Icelandic infants and the effects of new infant recommendations.

Fyrirlestrar á innlendum ráðstefnum og þingum: 4

Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 7

Veggspjöld sýnd á innlendum ráðstefnum og þingum: 1

Veggspjöld sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 9

Barnahjúkrun

Forstöðumaður: Guðrún Kristjánsdóttir prófessor

Sviðsstjóri hjúkrunar: Anna Ólafía Sigurðardóttir klínískur lektor

Helstu áherslur í rannsóknum

Rannsóknir í barnahjúkrun og tengdum greinum við

fræðasvið barnahjúkrunar á LSH sýnir fjölbreytni nú sem fyrr. Lögð er áhersla á að rannsaka jafnt börnin sjálf og aðstæður þeirra og foreldra til að finna leiðir til að lýsa þörfum og þróa aðferðir til að hjúkra. Rannsóknir á verkjum hjá börnum og leiðir til að lina þá eru meðal þeirra verkefna sem lögð er áhersla á. Stuðningur við foreldra og fjölskyldur barna með langvinn veikindi s.s. sykursýki og krabbamein hafa þróast áfram og eldri verkefnum miðar vel áfram. Þá hefur rannsóknum á ihlutunum til að styðja við foreldra nýfæddra barna einnig fleytt fram sem og rannsóknum á svefni og næringu barna. Ánægjulegt er að sjá hvernig reynt er í auknum mæli að tengja saman rannsóknaráherslur og móta samstarfsverkefni.

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Aðstoðarmannasjóður Háskóla Íslands
Guðrún Kristjánsdóttir.

Doktorsnemi

Helga Lára Helgadóttir. University of Nebraska.
Leiðbeinandi: Margarete Wilson.

Meistararnemi

Aðlögun og aðlögunarleiðir foreldra unglinga með sykursýki: Hefur skammtíma fræðslu- og stuðningsmeðferð áhrif? Elisabet Konráðsdóttir. Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Erla Kolbrún Svavarsdóttir.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Háskóli Íslands, University of Nebraska, University of North Carolina, Chapel Hill, Bandaríkjunum. Dalehousie University, Halifax, Nova Scotia, Canada. Lund Universitij, Lundi, Svíþjóð. Karolinska Institutet, Stokkhólmi, Svíþjóð.

Ritverk- vísindagreinar í ritryndum innlendum tímaritum

Helga Bragadóttir, Ragnheiður Sigurðardóttir, Herdís Gunnarsdóttir, Auður Ragnarsdóttir, Anna Ólafía Sigurðardóttir. Ánægja foreldra með þjónustu á barnadeildum Barnaspítala Hringins. Tímarit hjúkrunarfræðinga 2007;83(3):38-48.

Ritverk – vísindagreinar í ritryndum erlendum tímaritum

Baldursdóttir ME, Kristjánsdóttir G. A clinical case study of a participation intervention method for burn dressing change in two children. Burns 2007;33(4):518-21.

Önnur ritverk

Guðrún Kristjánsdóttir. Breaking down barriers and withstand fragmentation to strengthen nursing as a profession [ritstjórnargrein]. Vård i Norden 2007;27(85):3.

Guðrún Kristjánsdóttir. Inquire knowledge sensitive to each and everyone's unique situation [ritstjórnargrein]. (Vård i Norden 2007;27(86):3.

Guðrún Kristjánsdóttir. To claim a territory calls for mastery [ritstjórnargrein]. Vård i Norden 2007;27(84):3.

Guðrún Kristjánsdóttir. To place nursing in a social and cultural context [ritstjórnargrein]. Vård i Norden 2007;27(83):3.

Fyrirlestrar á innlendum ráðstefnum og þingum: 23

Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 1

Veggspjöld sýnd á innlendum ráðstefnum og þingum: 20

Veggspjöld sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 2

Bráðahjúkrun

Sviðstjóri: Guðlaug Rakel Guðjónsdóttir

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

B-hluti vísindasjóðs Félags íslenskra hjúkrunarfræðinga

Viðhorf hjúkrunarfræðinga á slysa- og bráðadeild til starfsþróunar og starfsumhverfis. Lilja Hildur Hannesdóttir.

Þarfir aðstandenda sem fylgja bráðveikum/slösuðum ástvinu á bráðamóttöku. Guðrún Björg Erlingsdóttir.

Meistaraneinar

Viðhorf hjúkrunarfræðinga til starfsumhverfis og starfsþróunar. Lilja H. Hannesdóttir. Háskóla Íslands.

Innleiðing á stefnumiðuðu árangursmati hjá LSH. Bára Benedíktsdóttir. Háskóla Íslands.

Þarfir aðstandenda sem fylgja bráðveikum/ slösuðum ástvinu á bráðamóttöku. Guðrún Björg Erlingsdóttir. Háskóla Íslands.

Cand. psych.

Streita hjúkrunarfræðinga í starfi á slysa- og bráðamóttöku. Valka Jónsdóttir. Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Daniel Ólafsson.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Áhættuþættir og horfur sjúklinga sem gangast undir hjartaþræðingar. Unnið í samstarfi við hjartasérfræðinga og doktorsnema í sálfræði.

Fyrirlestrar á innlendum ráðstefnum og þingum: 2

Veggspjöld sýnd á innlendum ráðstefnum og þingum: 1

Endurhæfingarhjúkrun

Póra B. Hafsteinsdóttir lektor

Þórdís Ingólfssdóttir sviðsstjóri

Helstu áherslur í rannsóknum

Áherslan í rannsóknum er hvernig sjúklingurinn og aðstandendum hans tekst að aðlagast nýjum og breyttum aðstæðum. Fyrst og fremst er verið að skoða sjúklinga sem fengið hafa heilablóðfall. Næringarástand og lífsgæði sjúklinga sem fengið hafa heilablóðfall. Að skoða gæði þeirrar þjónustu sem verið er að veita þeim sjúklingum sem liggja á legudeildum endurhæfingarsviðs.

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Algengi og nýgengi þrýstingssára á LSH. Ásta Steinunn Thoroddsen, Jónína Sigurðardóttir, Guðbjörg Pálsdóttir, Marta Kjartansdóttir, Guðrún Sigurjónsdóttir.

Meistaraneinar

Gratitude growing from overcoming difference: A phenomenological hermeneutics study of the living experience of Filipino patients at Landspítali-National University Hospital in Iceland. Gwendolyn P. Requierme. Háskólanum á Akureyri. Leiðbeinandi: Auðna Ágústsdóttir.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

University Medical Center Utrecht og Háskólinn í Utrecht Hollandi.

Önnur ritverk

Póra B. Hafsteinsdóttir, Dórothea Bergs, Katrín Björgvinsdóttir, Marianne Klinke, Svanhildur Sigurjónsdóttir, Herdís Herbertsdóttir. Klinískar leiðbeiningar um hjúkrun heilablóðfallssjúklinga. Tímarit hjúkrunarfræðinga 2007;83(1):8-12.

Fyrirlestrar á innlendum ráðstefnum og þingum: 1

Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 2

Veggspjöld sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 6

Geðhjúkrun

Forstöðumaður: Jóhanna Bernharðsdóttir lektor

Barna- og unglingsgeðhjúkrun, forsvarsaðilar: Páll Biering lektor

Geðheilbrigði kvenna og sérstakra áhættuþópa, forsvarsaðilar: Jóhanna Bernharðsdóttir lektor

Hjúkrun einstaklinga með fíknisjúkdóma, forsvarsaðilar: Helga Sif Friðjónsdóttir

Helstu áherslur í rannsóknum

Klínísk viðfangsefni hjúkrunar, þar með talda meðferðarrannsóknir, í því augnamiði að auka gæði þjónustu við einstaklinga með geðræn vandamál og fjölskyldur þeirra.

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Sjálfskilingur, samskiptavenjur og sérfræðilækingur á lysterstoli: Orðræðugreining. Linda Björnsdóttir, Kristín Björnsdóttir, Jóhanna Bernharðsdóttir.

B-hluti vísindasjóðs Félags íslenskra hjúkrunarfræðinga

Áhættustjórnun á háskólasjúkrahúsi - Innleiðing áhættustjórnunar á geðsviði Landspítala háskólasjúkrahúss. Unnur Heba Steingrimsdóttir.

Efling (e: empowerment) og starfsánægja hjá starfsmönnum geðsviðs LSH. María Einisdóttir.

Sjálfskilingur, samskiptavenjur og sérfræðilækingur á lysterstoli: Orðræðugreining. Linda Björnsdóttir.

Translation and Validation of the Nursing Management Minimum Data set (NMMDS) in Hospitals in the Country of Iceland. Guðrún Auður Harðardóttir.

Aðstoðarmannasjóður Háskóla Íslands

Jóhanna Bernharðsdóttir.

Páll Biering.

Doktorsnemar

From Institutional Nursing Care towards Family Nursing in Psychiatry. Developing and implementing family nursing interventions on an acute psychiatric unit to increase families' functioning and perceived support. Eydis Sveinbjarnardóttir. Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Erla Kolbrún Svavarsdóttir.

A formulation of an intervention for Icelandic University women students who experience psychological distress. Jóhanna Bernharðsdóttir. Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Rúnar Vilhjálmsson.

Meistaraneinar

Að biða og vona: Reynsla foreldra barna sem eru á biðlista legudeilda barnageðdeilda Landspítala – háskólasjúkrahúss (BUGL). Þórdís Kristinsdóttir. Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Páll Biering.

Áhættustjórnun á háskólasjúkrahúsi. Frumgerð mælitækis fyrir áhættumat á Landspítala háskólasjúkrahúsi. Unnur Heba Steingrimsdóttir. Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Árelía Eydis Guðmundsdóttir.

Efling og starfsánægja hjá starfsmönnum geðsviðs LSH María Einisdóttir. Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Sigrún Gunnarsdóttir.

Fræðslu- og stuðningsmeðferð fyrir aðstandendur einstaklinga með átröskun til að styðja þá til bata. Margrét Gísladóttir. Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Erla Kolbrún Svavarsdóttir.

Jón Snorrason. Háskóla Íslands.

Margrét Eiríksdóttir. Háskóla Íslands.

Linda Björnsdóttir. Háskóla Íslands.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Háskóli Íslands, Háskólinn á Akureyri, Heilsugæslan í Reykjavík, Greiningar- og ráðgjafarstöð ríkisins, Landlæknisembættið, Reykjalundur, Rauði kross Íslands og Geðhjálp.

Ritverk- vísindagreinar í ritryndum innlendum tímaritum

Jón Snorrason, Guðrún Úlfhildur Grímsdóttir, Jón Friðrik Sigurðsson. Gátir á bráðadeildum geðsviðs Landspítala: Viðhorf sjúklinga og starfsmanna. Læknablaðið 2007;93(12):833-9.

Ritverk – vísindagreinar í ritryndum erlendum tímaritum

Biering P. Adapting the concept of explanatory models of illness to the study of youth violence. J Interpers Violence 2007;22(7):791-811.

Önnur ritverk

Biering P. Social and mental needs of Icelandic dual diagnosis patients. Rusmiddelmisbrukere og Psykiske Lidelse. Oslo: Helse- og omsorgsdepartementet og Sosial- og helsedirektoratet. 2007. Bls. 160-70.

Margrét Gísladóttir, Erla Kolbrún Svavarsdóttir. Þróun fjölskyldumeðferðar fyrir ungar konur með átröskun. Tímarit hjúkrunarfræðinga 2007;83(4):24-9.

Margrét Gísladóttir, Erla Kolbrún Svavarsdóttir. Átraskanir og Calgary fjölskyldumeðferð. Geðvernd 2007;(1):20-4.

Jón Snorrason, Guðrún Úlfhildur Grímsdóttir, Jón Friðrik Sigurðsson. Gátir á bráðadeildum geðsviðs Landspítala: viðhorf sjúklinga og starfsmanna. Læknablaðið 2007;93(12):833-9.

Fyrirlestrar á innlendum ráðstefnum og þingum: 20 þar af 2 boðsfyrirlestrar.

Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 4

Hjúkrun aðgerðasjúklinga

Forstöðumaður: Herdís Sveinsdóttir prófessor

Kyngervi og heilbrigði, forsvarsmáður: Herdís Sveinsdóttir prófessor

Hjúkrun sjúklinga með sár, forsvarsmáður: Ásta Thoroddsen dósent

Helstu áherslur í rannsóknum

Í rannsóknum er lögð áhersla á að skilja líkamlegar, andlegar, félagslegar og menningarlegar þarfir og samspil þeirra við heilsufarsvanda hins sjúka einstaklings og fjölskyldu hans. Jafnframt miða áherslur í rannsóknum að því að brúa hjúkrunarmeðferðir er snúa að heilsufarsvandnum. Sértek viðfangsefni eru m.a. lífsgæði, óvissa, kvíði, ótti, fræðsla, sáranleiki, verkir, sár- og sármeðferð, ógleði, uppköst, sértekkt líkamsmat og sértekkt hjúkrunarmeðferðir.

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Þarfrí aðstandenda sem fylgja bráðveikum/slösuðum ástvinu í bráðamóttöku. Herdís Sveinsdóttir, Guðrún Björg Erlingsdóttir.

Rannsóknasjóður Háskóla Íslands

Samband kviða og þunglyndis skurðsjúklinga við verki og upplýsingar um eftirmeðferð: Á sjúkrahæð og sex vikum eftir útskrift. Herdís Sveinsdóttir.

B-hluti vísindasjóðs Félags íslenskra hjúkrunarfræðinga

Samband kviða og þunglyndis skurðsjúklinga við verki og upplýsingar um eftirmeðferð: Á sjúkrahæð og sex vikum eftir útskrift. Herdís Sveinsdóttir.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Háskóli Íslands.

Ritverk –bækur eða bókakaflar

Herdís Sveinsdóttir, Guðbjörg Linda Rafnsdóttir, Hólmfríður K. Gunnarsdóttir, Ólöf Eiríksdóttir. Sveigjanlegar vaktir: Um viðhorf og væntingar til vaktavinnu. Í: Friðrik Jónsson [ritstj.]. Rannsóknir í félagsvísindum VIII. 2007.

Birna Jónsdóttir. Fótanudd eftir skurðaðgerð. Í: **Herdís Sveinsdóttir** [ritstj.]. Aðgerðasjúklingar liggja ekki aðgerðalausir. Reykjavík: Rannsóknastofnun í hjúkrunarfræði við H.Í. og LSH; 2007. Bls. 66-79.

Bryndís María Davíðsdóttir. Ógleði og uppköst eftir aðgerð: kynning á viðbótarmeðferð með spritti til innöndunar. Í: **Herdís Sveinsdóttir** [ritstj.]. Aðgerðasjúklingar liggja ekki aðgerðalausir. Reykjavík: Rannsóknastofnun í hjúkrunarfræði við H.Í. og LSH; 2007. Bls. 96-109.

Erla Dögg Ragnarsdóttir. Hefur fræðsla áhrif á kviða aðgerðarsjúklinga? Í: **Herdís Sveinsdóttir** [ritstj.]. Aðgerðasjúklingar liggja ekki aðgerðalausir. Reykjavík: Rannsóknastofnun í hjúkrunarfræði við H.Í. og LSH; 2007. Bls. 34-46.

Grazyna M. Okuniewska. Sýkingar með metisillínónæmum Staphylococcus aureus Mósa. Í: **Herdís Sveinsdóttir** [ritstj.]. Aðgerðasjúklingar liggja ekki aðgerðalausir. Reykjavík: Rannsóknastofnun í hjúkrunarfræði við H.Í. og LSH; 2007. Bls. 126-136.

Guðný Védís Guðjónsdóttir. Tónlistarmeðferð: sjúklingar sem fara í minniháttar aðgerðir. Í: **Herdís Sveinsdóttir** [ritstj.]. Aðgerðasjúklingar liggja ekki aðgerðalausir. Reykjavík: Rannsóknastofnun í hjúkrunarfræði við H.Í. og LSH; 2007. Bls. 110-124.

Herdís Sveinsdóttir. Draumaland hjúkrunarfræðinga: hugmyndir um starf og raunveruleikinn í starfinu. Í: **Herdís Sveinsdóttir** [ritstj.]. Aðgerðasjúklingar liggja ekki aðgerðalausir. Reykjavík: Rannsóknastofnun í hjúkrunarfræði við H.Í. og LSH; 2007. Bls. 12-21.

Jórunn Edda Hafsteinsdóttir. Kláði og hjúkrunarmeðferð við kláða. Í: **Herdís Sveinsdóttir** [ritstj.]. Aðgerðasjúklingar liggja ekki aðgerðalausir. Reykjavík: Rannsóknastofnun í hjúkrunarfræði við H.Í. og LSH; 2007. Bls. 80-95.

Sólborg Þóra Ingjaldsdóttir. Bráðaoráð: mat og fyrirbyggjandi meðferð. Í: **Herdís Sveinsdóttir** [ritstj.]. Aðgerðasjúklingar liggja ekki aðgerðalausir. Reykjavík: Rannsóknastofnun í hjúkrunarfræði við H.Í. og LSH; 2007. Bls. 48-65.

Ritverk- vísindagreinar í ritryndum innlendum tímaritum

Einar Stefánsson, Morten la Cour, **Guðleif Helgadóttir**, Haraldur Sigurðsson, Friðbert Jónasson. Ný lyf fyrir hrörnun í augnbotnum og skylda sjúkdóma. Læknablaðið 2007;93(4):299-301.

Ritverk – vísindagreinar í ritryndum erlendum tímaritum

Sveinsdóttir H, Gunnarsdóttir H, Friðriksdóttir H. Self-assessed occupational health and working environment of female nurses, cabin crew and teachers. Scand J Caring Sci 2007;21(2):262-73.

Önnur ritverk

Anna Svandís Gísladóttir, **Bryndís Elísa Árnadóttir**, **Eyrún Ósk Guðjónsdóttir**, **Ólöf G. Ásbjörnsdóttir** og **Katrín Blöndal**. Sárgræðsla – ekki bara réttar umbúðir: hlutverk næringar í græðslu sára. Tímarit hjúkrunarfræðinga 2007;83(2) :26-9.

Helga Bragadóttir, Lijla Stefánsdóttir. Klínísk frangangskerfi í hjúkrun og tengsl þeirra við starfspróun Tímarit hjúkrunarfræðinga 2007;83(5):18-22.

Herdís Sveinsdóttir. Forsendur hágæða rannsókna í hjúkrunarfræði. Í: Hildur Friðriksdóttir Lokaverkefni frá hjúkrunarfræðideild Háskóla Íslands 1998-2007. Reykjavík: Rannsóknastofnun í hjúkrunarfræði við Háskóla Íslands og Landspítala. 2007.

Herdís Sveinsdóttir. Rannsóknir í hjúkrun, rannsóknaraðferðir og hjúkrunarstarf 1987 – 2007. Tímarit hjúkrunarfræðinga 2007;83(4): 29–36.

Hólmfríður Gunnarsdóttir, **Herdís Sveinsdóttir**, Guðbjörg Linda Rafnsdóttir. Birtingarmyndir vanlíðanar hjá konum í hópi grunnskólakennara. Netla. Veftimarit um uppeldi og menntun. Rannsóknarstofnun Kennaraháskóla Íslands. 2007. <http://netla.khi.is/greinar/2007/002/index.htm>

Katrín Blöndal. Þáttaka hjúkrunarfræðinga í leshópum: Leið til símenntunar, nýrra starfshátta og aukinnar starfsánægju. Tímarit hjúkrunarfræðinga 2007;83(2):18-21.

Ólöf Eiríksdóttir, Guðbjörg Linda Rafnsdóttir, **Herdís Sveinsdóttir**, Hólmfríður K. Gunnarsdóttir. Á vaktinni. Viðhorf fólks og væntingar. Rannsóknastofa í vinnuvernd. Ritroð Rannsóknastofu í vinnuvernd, 2007:1.

Sigríður Zoega. Fagmennska.Tímarit hjúkrunarfræðinga 2007;83(5):32-3.

Fyrirlestrar á innlendum ráðstefnum og þingum: 26

Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 6

Veggspjöld sýnd á innlendum ráðstefnum og þingum: 9

Veggspjöld sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 4

Hjúkrun langveikra fullorðinna

Forstöðumaður: Helga Jónsdóttir prófessor

Viðbótarmeðferð í hjúkrun, forsvarsmáður: Þóra Jenný Gunnarsdóttir lektor

Hjúkrun fólks með lungnasjúkdóma, forsvarsmáður: Helga Jónsdóttir prófessor

Helstu áherslur í rannsóknum

Unnið er að því að koma á fót rannsóknarteymi hjúkrunarfræðinga á fræðasviðinu. Sameiginlegt viðfangsefni snýr að sjúklingafræðslu og því að lífa með langvinnum sjúkdómum. Áherslur í rannsóknum að öðru leyti eru margar og má þar nefna næringu, vökvainntöku og kyngingaröruggleika fólks með heilablóðfall og stuðningsmeðferðir fyrir fólk með hjartabilun, nýgreinda kransæðastíflu og fólk með langvinna lungnateppu.

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Stuðningsmeðferð fyrir fólk með langvinna lungnateppu og fjölskyldur þeirra. Helga Jónsdóttir, Þorbjörg Sóley Ingadóttir.

B-hluti Vísindasjóðs Félags íslenskra hjúkrunarfræðinga

Reynsla einstaklinga sem hafa farið í hjartastopp. Auður Ketilsdóttir.

Rannsóknasjóður Háskóla Íslands

Stuðningsmeðferð fyrir fólk með langtengna lungnateppu og fjölskyldur þeirra - hvað skiptir sjúklinga og fjölskyldur máli? Helga Jónsdóttir.

Meistararnemi

Lífsgæði íslenskra kvenna með samfallsbrot í hrygg. Kolbrún Albertsdóttir. Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Helga Jónsdóttir, Björn Guðbjörnsson.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Háskóli Íslands, Rudolf Magnus Institution of Neuroscience, University Medical Center Utrecht and Faculty Chair for People with Chronic Illness, University of Professional Sciences, Utrecht, Hollandi, Litchfield Healthcare Associates, Wellington, Nýja Sjálandi.

Ritverk- vísindagreinar í ritryndum innlendum tímaritum

Sigríður Ólína Haraldsdóttir, **Kristín Bára Jörundsdóttir**, Friðrik Yngvason, Jóhannes Björnsson, Þórarinn Gíslason. Sarkliki á Íslandi 1981-2003. Læknablaðið 2007;93(2):105-9.

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

Jonsdóttir, H. Research-as-if-practice. A study of family nursing partnership with couples experiencing severe breathing difficulties. *J Fam Nurs* 2007;13(4), 443-60.

Gunnarsdóttir TJ, **Jonsdóttir H.** Does the experimental design capture the effects of complementary therapy? A study using reflexology for patients undergoing coronary artery bypass graft surgery. *J Clin Nurs* 2007;16(4):777-85.

Jonsdóttir R, **Jonsdóttir H.** The experience of women with advanced chronic obstructive pulmonary disease of repeatedly relapsing to smoking. *Scand J Caring Sci* 2007;21(3):297-304.

Sigurdardóttir AK, **Jonsdóttir H,** Benediktsson R. Outcomes of educational interventions in type 2 diabetes: WEKA data-mining analysis. *Patient Educ Couns* 2007;67(1-2):21-31.

Fyrirlestrar á innlendum ráðstefnum og þingum: 9

Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 4

Veggsþjöld sýnd á innlendum ráðstefnum og þingum: 2

Veggsþjöld sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 3

Hjúkrunarstjórnun

Forstöðumaður: Helga Bragadóttir lektor

Stjórnun þekkingar og mannauðs, forsvarsmáður: Birna Flygenring lektor

Forystuhlutverk í hjúkrun, forsvarsmáður: Helga Bragadóttir lektor

Helstu áherslur í rannsóknum

Öryggi í heilbrigðisþjónustu: öryggi og velferð starfsmanna, öryggi og gæði hjúkrunar sjúklinga. Mannauðsstjórnun og umbætur.

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Öryggi í heilbrigðisþjónustu. Þekking og mannaflí í hjúkrun á bráða legudeildum: verkferlar og vinnuumhverfi hjúkrunarfræðinga og sjúkraliða. Helga Bragadóttir, Sigrún Gunnarsdóttir, Helgi Þór Ingason, Teitur Helgason, Anna Stefánsdóttir, Elsa B. Friðfinnsdóttir, Kristín Á. Guðmundsdóttir, Svava Kr. Þorkeldsdóttir, Lovísa Baldursdóttir, Sean Clarke.

Aðstoðarmannasjóður Háskóla Íslands

Helga Bragadóttir.

Vísindasjóður Félags íslenskra hjúkrunarfræðinga B-hluti

Self-scheduled staffing: An innovation for increasing satisfaction and retention of nursing. Helga Bragadóttir, Janet Specht, Ann Bossen, Sólveig B. Danielsdóttir.

Öryggi í heilbrigðisþjónustu. Þekking og mannaflí í hjúkrun á bráða legudeildum: verkferlar og vinnuumhverfi hjúkrunarfræðinga og sjúkraliða. Helga Bragadóttir, Sigrún Gunnarsdóttir, Helgi Þór

Ingason, Teitur Helgason, Anna Stefánsdóttir, Elsa B. Friðfinnsdóttir, Kristín Á. Guðmundsdóttir, Svava Kr. Þorkeldsdóttir, Lovísa Baldursdóttir, Sean Clarke.

Meistaraneinar

Öryggi í heilbrigðisþjónustu. Þekking og mannaflí í hjúkrun á bráða legudeildum: verkferlar og vinnuumhverfi hjúkrunarfræðinga og sjúkraliða – þróun á aðferðafræði rannsóknar. Teitur Helgason. Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Helgi Þór Ingason, Helga Bragadóttir.

Self-scheduled staffing: An innovation for increasing satisfaction and retention of nursing. Sólveig B. Danielsdóttir. Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Helga Bragadóttir, Janet Specht, Ann Bossen.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Háskóli Íslands. University of Iowa, University of Minnesota, Bandaríkjum Norður Ameríku.

Ritverk- vísindagreinar í ritrýndum innlendum tímaritum

Helga Bragadóttir, Ragnheiður Sigurðardóttir, Herdís Gunnarsdóttir, Auður Ragnarsdóttir, Anna Ólafía Sigurðardóttir. Ánægja foreldra með þjónustu á barnadeildum Barnspítala Hringinsins. Tímarit hjúkrunarfræðinga 2007;83(3):38-48.

Önnur ritverk

Helga Bragadóttir, Lilja Stefánsdóttir. Klínísk framgangskerfi í hjúkrun og tengsl þeirra við starfsþróun. Tímarit hjúkrunarfræðinga 2007;83(5):18-22.

Sigrún Gunnarsdóttir, **Helga Bragadóttir.** Hvað er starfsþróun og fyrir hverja er hún? Að huga að starfsþróun hjúkrunarfræðinga og sjúkraliða. Tímarit hjúkrunarfræðinga 2007;83(5):14-7.

Fyrirlestrar á innlendum ráðstefnum og þingum: 3

Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 4

Veggsþjöld sýnd á innlendum ráðstefnum og þingum: 1

Veggsþjöld sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 1

Krabbameinshjúkrun

Forstöðumaður: Sigríður Gunnarsdóttir lektor

Helstu áherslur í rannsóknum

Síðastliðin ár hefur fyrst og fremst verið lögð áhersla á að skoða verki og verkjameðferð, lífsgæði og sálfélagslega vanlíðan hjá sjúklingum með krabbamein. Unnið hefur verið að uppbyggingu á þverfaglegum rannsóknarteymum auk þess sem unnið hefur verið að því að styrkja samstarf við erlenda rannsakendur. Auk þess að vinna að vísindarannsóknum er unnið að því að auka notkun á vísindalegri þekkingu í klínisku starfi, m.a. með notkun klínískra leiðbeininga og annarrar gagnreyndrar þekkingar.

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Evrópsk rannsókn á lyfjaerfðafraeði ópíóíða, EPOS.

Sigríður Gunnarsdóttir, Valgerður Sigurðardóttir, Pál Klepstad, Stein Kaasa, Ola Dale, Frank Skorpen.

Rannsóknasjóður Háskóla Íslands.

Evrópsk rannsókn á lyfjaerfðafraeði ópíóíða, EPOS. Sigríður Gunnarsdóttir, Valgerður Sigurðardóttir, Pál Klepstad, Stein Kaasa, Ola Dale, Frank Skorpen.

B-hluti vísindasjóðs Félags íslenskra hjúkrunarfræðinga

Evrópsk rannsókn á lyfjaerfðafraeði ópíóíða, EPOS. Sigríður Gunnarsdóttir, Valgerður Sigurðardóttir, Pál Klepstad, Stein Kaasa, Ola Dale, Frank Skorpen.

Krabbameinsfélag Íslands

Evrópsk rannsókn á lyfjaerfðafraeði ópíóíða, EPOS. Sigríður Gunnarsdóttir, Valgerður Sigurðardóttir, Pál Klepstad, Stein Kaasa, Ola Dale, Frank Skorpen.

Minningsarsjóður Líknardeilda LSH í Kópavogi

Evrópsk rannsókn á lyfjaerfðafraeði ópíóíða, EPOS. Sigríður Gunnarsdóttir, Valgerður Sigurðardóttir, Pál Klepstad, Stein Kaasa, Ola Dale, Frank Skorpen.

Vísindasjóður Krabbameinslækningadeilda LSH

Evrópsk rannsókn á lyfjaerfðafraeði ópíóíða, EPOS. Sigríður Gunnarsdóttir, Valgerður Sigurðardóttir, Pál Klepstad, Stein Kaasa, Ola Dale, Frank Skorpen.

Rannsóknarnámssjóður Rannis

Tengsl einkenna og lífsgæða hjá sjúklingum með krabbamein. Sigríður Zoëga, Sigríður Gunnarsdóttir.

Meistaraneini

Tengsl einkenna og lífsgæða hjá sjúklingum með krabbamein. Sigríður Zoëga. Háskóla Íslands. Aðalleiðbeinandi: Sigríður Gunnarsdóttir.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Háskóli Íslands, Háskólinn á Akureyri, University of Wisconsin Madison, University of Pittsburgh, Norwegian University of Science and Technology.

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

Donovan HS, Ward SE, Song MK, Heidrich SM, **Gunnarsdóttir S,** Phillips CM. An update on the representational approach to patient education. *J Nurs Scholarsh* 2007;39(3):259-65.

Fyrirlestrar á innlendum ráðstefnum og þingum: 2

Veggsþjöld sýnd á innlendum ráðstefnum og þingum: 6

Veggsþjöld sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 5

Kynheilbrigði

Forstöðumaður: Sóley S. Bender dósent

Helstu áherslur í rannsóknum

Rannsókn á árangri ráðgjafar um getnaðarvarnir eftir fóstureyðingu. Alþjóðleg rannsókn á persónuleika og viðhorfum til kynlífs (International Sexuality Description Project 2). Kynhegðunar- og kynheilbrigðisþjónusta unglinga.

Meistararnemi

Gildi ólíkra tengsla í rómantískum samböndum. Dagmar Rósa Guðjónsdóttir. Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Sóley S. Bender.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknnum

Háskóli Íslands, Bradley University, Bandaríkjunum, University of Tampere, Finnlandi.

Önnur ritverk

Bender SS. Adolescent pregnancy in Iceland. Forum, Sex education and family planning 2007;2:45-9.

Bender SS. Sexuality education: Cultural sensitivity and transferability. Í: Youth Sex Education in a Multicultural Europe. Cologne: BZgA WHO. 2007.

Fyrirlestrar á innlendum ráðstefnum og þingum: 4

Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 3

Veggspjöld sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 1

Ljósómóðurfræði/Fæðingarhjálp

Forstöðumaður: Ólöf Ásta Ólafsdóttir lektor

Helstu áherslur í rannsóknum

Áhersla lögð á fæðingasögur og þekkingarþróun í ljósómóðurfræðum, sögulega og menningarlega. Sérstaklega er skoðað innihald yfirsetu í fæðingu, innri þekkingu, innsæi og andlega meðvitund ljósmæðra, tengsl þeirra við konur og mismunandi þekkingarform í ljósómóðurfræði. Einnig er unnið að rannsókn á reynslu kvenna af barneignarferlinu.

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Vísindasjóður Ljósmeðrafélags Íslands

Barneign og heilsa. Jóhann Ág. Sigurðsson, Hildur Kristjánsdóttir, Þóra Steingrimsdóttir, Ólöf Ásta Ólafsdóttir.

Doktorsnemi

Consumer perceptions of health during prenatal care in the USA and Iceland. Claudia Wiseman. Háskóla Íslands og University of Central Florida. Leiðbeinendur: Ermalynn M. Kiehl, Ólöf Ásta Ólafsdóttir.

Meistararnemar

Skynjun og mat íslenskra ljósmæðra á öryggi og áhættu í fæðingum. Valgerður Lisa Sigurðardóttir. Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Ólöf Ásta Ólafsdóttir

Líðan kvenna sem hafa fundið fyrir verkjum við brjóstagiöf. Sveinbjörg Brynjólfssdóttir. Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Hildur Sigurðardóttir, Ólöf Ásta Ólafsdóttir

Kandidatspróf í ljósómóðurfræði

Fæðingasögur kvenna og reynsla þeirra af barnsfæðingu fjarri heimili, samfélagi og fjölskyldu. Jónína Salmý Guðmundsdóttir. Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Ólöf Ásta Ólafsdóttir

Frumbjryr framtíðar: Viðhorf og væntingar til barneigna og þjónustu. Berglind Hálfðánsdóttir. Leiðbeinandi: Ólöf Ásta Ólafsdóttir

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Háskóli Íslands, Heilsugæsla höfuðborgarsvæðisins, Miðstöð mæðravendrar, Landlækniseimbættið, Nordforsk - Barnaföðande i Norden.

Önnur ritverk

Anna Sigríður Vernharðsdóttir. Hugleiðingar um skimun fyrir HIV á meðgöngu. Ljósmeðrablaðið 2007;85(1):38-9.

Anna Sigríður Vernharðsdóttir. Tungumálaerfiðleikar. Á túlkur að vera viðstaddur fæðingu? Ljósmeðrablaðið 2007;85(2):25-7.

Fyrirlestrar á innlendum ráðstefnum og þingum: 1

Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 1

Skurð-, svæfinga- og gjörgæsluhjúkrun

Sviðstjóri: Helga Kristín Einarsdóttir

Helstu áherslur í rannsóknum

Öryggi sjúklinga, atvikaskráningar og öryggismenning. Verkir og verkjameðferð. Hjúkrunarmeðferð og skráning á skurðstofum. Gæði þjónustu á gjörgæsludeild. Undirbúningur að innleiðingu gjörgæsluteymis.

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Ástand sjúklinga fyrir innlögn á gjörgæslu – eftirlit, mat og viðbrögð á legudeild. (vinnuheiti). Þorsteinn Jónsson, Alma D. Möller, Lovisa Baldursdóttir, Helga Jónsdóttir.

Þekking og mannaflí í hjúkrun á bráða legudeildum: verkferlar og vinnuumhverfi hjúkrunarfræðinga og sjúkraliða. Helga Bragadóttir, Sigrún Gunnarsdóttir, Þór Ingason, Teitur Helgason, Anna Stefánsdóttir, Elsa B. Friðfinnsdóttir, Kristín Á. Guðmundsdóttir, Lovisa Baldursdóttir.

B-hluti vísindasjóðs Félags íslenskra hjúkrunarfræðinga

Vinnutengdur lærdómur skurðhjúkrunarfræðinga. Helga Kristín Einarsdóttir.

Ástand og vöktun sjúklinga fyrir óvænta innlögn á gjörgæsludeild: Undirbúningur fyrir innleiðingu gjörgæsluteymis. Þorsteinn Jónsson, Alma Möller, Lovisa Baldursdóttir.

Meistararnemar

Ástand og vöktun sjúklinga fyrir óvænta innlögn á gjörgæsludeild: Undirbúningur fyrir innleiðingu gjörgæsluteymis. Þorsteinn Jónsson. Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Helga Jónsdóttir, Lovisa Baldursdóttir, Alma D. Möller.

Lífsgæði kvenna með beinþynningu. Kolbrún Albertsdóttir. Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Helga Jónsdóttir.

Tíðni sýkinga á ganglim eftir opna hjartaaðgerð. Helga Guðrún Hallgrímsdóttir. Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Ásta Thoroddsen, Tómas Guðbjartsson.

Upplifun og líðan hjúkrunarfræðinga í starfi og viðhorf til veindafjarvista. Bryndís Þorvaldardóttir. Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Gylfi Dalmann Aðalsteinsson, Sigrún Gunnarsdóttir.

Verkir og verkjameðferð skurðsjúklinga á LSH. Lára

Borg Ásmundsdóttir. Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Herdís Sveinsdóttir, Anna Gyða Gunnlaugsdóttir, Sigríður Gunnarsdóttir.

Vinnutengdur lærdómur skurðhjúkrunarfræðinga. Helga Kristín Einarsdóttir. Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Inga Jóna Jónsdóttir.

Veggspjöld sýnd á innlendum ráðstefnum og þingum: 8

Upplýsingatækni í hjúkrun

Forstöðumaður: Ásta St. Thoroddsen dósent

Framsetning þekkingar, forsvarsmáður: Ásta St. Thoroddsen dósent

Uppgötvun þekkingar, forsvarsmáður: Connie Delaney prófessor/Brynja Örlýgsdóttir lektor

Helstu áherslur í rannsóknum

Notkun flokkunarkeyra í hjúkrun, hjúkrunarskráning og árangursmælingar í heilbrigðisþjónustu.

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Algengi og nýngengi þrýstingssára á LSH. Ásta Steinunn Thoroddsen, Jónína Sigurðardóttir, Guðbjörg Pálsdóttir, Marta Kjartansdóttir, Guðrún Sigurjónsdóttir.

Aðstoðarmannasjóður Háskóla Íslands

Ásta Thoroddsen.

Doktorsnemi

Hjúkrunarskráning sem grunnur klínískrar ákvarðanatöku. Ásta Thoroddsen. Háskólanum í Örebro, Svíþjóð.

Meistararnemar

Tíðni sýkinga í skurðsári á fæti eftir brotnám bláæðar í hjartaaðgerðum. Helga Guðrún Hallgrímsdóttir. Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Ásta Thoroddsen, Tómas Guðbjartsson, Herdís Sveinsdóttir.

Algengi fótasára á Íslandi. Guðbjörg Pálsdóttir. Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Ásta Thoroddsen, Baldur Tumi Baldursson, Árún Sigurðardóttir

Upplýsingaskrá hjúkrunar og LOINC (vinnuheiti). Þóra Gerða Geirsdóttir. Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Ásta Thoroddsen.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Sjúkrahúsið á Akranesi, Fjórðungssjúkrahúsið á Akureyri. University of Minnesota, Bandaríkjunum; Örebro Universitet, Svíþjóð.

Ritverk- vísindagreinar í ritrýndum innlendum tímaritum

Jóhanna Jóhannesdóttir, Ásta Thoroddsen. Útkomumiðuð upplýsingaskrá á bráðadeildum. Tímarit hjúkrunarfræðinga 2007;83(1):46-54.

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

Thoroddsen A, Ehnfors M. Putting policy into practice: pre- and posttests of implementing standardized languages for nursing documentation. J Clin Nurs 2007;16(10):1826-38.

Önnur ritverk

Ásta Thoroddsen. Can nursing domain knowledge be reflected by nursing diagnoses and interventions? Í: N. Oud, F. Sheerin, M. Ehnfors, W. Sermeus. ACENDIO 2007, 6th European Conference of ACENDIO. 2007. Bls. 269-270.

Fyrirlestrar á innlendum ráðstefnum og þingum: 2

Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 4

Öldrunarhjúkrun

Hjúkrun aldraðra á stofnunum, forsvarsmáður:
Ingibjörg Hjaltadóttir lektor

Helstu áherslur í rannsóknum

Áhersla hefur verið lögð á rannsóknir er greina heilsufar og líðan aldraðra sem dvelja á stofnunum og gæði þjónustu sem þær er veitt. Einnig hefur verið lögð áhersla á innleiðingu fjölskylduhjúkrunar og framkvæmt mat á innleiðingarferlinu, áframhaldandi innleiðing og rannsóknir á árangri eru fyrirhugaðar.

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Þróun á heilsufari, færni og lífun íbúa á hjúkrunarheimilum. Ingibjörg Hjaltadóttir, Ingalill Rahm Hallberg, Anna Ekwall Kristensson.

B-hluti vísindasjóðs Félags íslenskra hjúkrunarfræðinga

Þróun á heilsufari, færni og lífun íbúa á hjúkrunarheimilum. Ingibjörg Hjaltadóttir.

Minningavinna með öldruðum Íslendingum: Þróun hjálpartækis fyrir starfsfólk. Sigrún Huld Þorgrímsdóttir.

Doktorsnemi

Ingibjörg Hjaltadóttir. Quality of Care, Residents, Functioning, Disabilities and Survival in Nursing Homes. A research proposal for a doctoral degree in nursing Department of Health Sciences, Division of Nursing, Lund University. Háskólanum í Lundi.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Samstarf í rannsóknum hefur verið þverfræðilegt og samstarf hefur verið við fræðigreinar í sjúkrahjálfun, iðjubjálfun, félagsráðgjöf og læknisfræði.

Ritverk- vísindagreinar í ritryndum innlendum tímaritum

Ingibjörg Hjaltadóttir, Anna Edda Ásgeirsdóttir, Borghildur Árnadóttir, Helga Ottósdóttir, Guðbjörg Jóna Hermannsdóttir, Alfons Ramel, Inga Þórsdóttir. Matstæki til greiningar á vannæringu aldraðra. Tímarit hjúkrunarfræðinga 2007;83(5):48-56.

Ritverk – vísindagreinar í ritryndum erlendum tímaritum

Hjaltadóttir I, Gustafsdóttir M. Quality of life in nursing homes: perception of physically frail elderly residents. Scand J Caring Sci 2007;21(1):48-55.

Fyrirlestrar á innlendum ráðstefnum og þingum: 1

Skrifstofa fjarreiðna og upplýsinga

Framkvæmdastjóri: Anna Lilja Gunnarsdóttir

Helstu áherslur í rannsóknum

Árangurs- og framleiðslumælingar. Gæðavísar. Mönnun og vinnuálag í hjúkrun á LSH. Kostnaðargreining á sjúkráðgjöfnustu.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Háskóli Íslands, Heilbrigðisráðuneytið, Fjármálaráðuneytið, Landlæknisembættið, Hagstofa Íslands, Fjórðungssjúkrahúsið á Akureyri auk samstarfsaðila á LSH. Nord DRG Centrum, Uppsölum, Svíþjóð. CPK Centrum, Stokkhólm, Svíþjóð.

Önnur ritverk

Elísabet Guðmundsdóttir, Kristlaug Jónasdóttir, Helga H. Bjarnadóttir. Mönnun í hjúkrun á Landspítala, niðurstaða úttektar 2007. LSH Hag- og upplýsingasvið. 2007.

Fyrirlestrar á innlendum ráðstefnum og þingum: 2

Veggspjöld sýnd á innlendum ráðstefnum og þingum: 7

Skrifstofa forstjóra

Forstjóri: Magnús Pétursson

Skrifstofa mannauðsmála: Erna Einarsdóttir sviðsstjóri

Deild gæðamála og innri endurskoðunar: Magna Birnir forstöðumaður

Helstu áherslur í rannsóknum

Öryggi í heilbrigðisþjónustu. Þekking og mannafl í hjúkrun á bráða legudeildum, verkferlar og vinnuumhverfi hjúkrunarfræðinga og sjúkraliða.

Styrkir á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Öryggi í heilbrigðisþjónustu. Þekking og mannafl í hjúkrun á bráða legudeildum: verkferlar og vinnuumhverfi hjúkrunarfræðinga og sjúkraliða. Helga Bragadóttir, Sigrún Gunnarsdóttir, Helgi Þór Ingason, Teitur Helgason, Anna Stefánsdóttir, Elsa B. Friðfinnsdóttir, Kristín Á. Guðmundsdóttir, Svava Kr. Þorkelsdóttir, Lovísa Baldursdóttir, Sean Clarke.

B-hluti vísindasjóðs Félags íslenskra hjúkrunarfræðinga

Áhættumat starfa, vinnuumhverfi stjórnenda innan hjúkrunar á Landspítala -háskólasjúkrahúsi. Svava Kr. Þorkelsdóttir.

Öryggi í heilbrigðisþjónustu. Þekking og mannafl í hjúkrun á bráða legudeildum: verkferlar og vinnuumhverfi hjúkrunarfræðinga og sjúkraliða. Helga Bragadóttir, Sigrún Gunnarsdóttir, Helgi Þór Ingason, Teitur Helgason, Anna Stefánsdóttir, Elsa B. Friðfinnsdóttir, Kristín Á. Guðmundsdóttir, Svava Kr. Þorkelsdóttir, Lovísa Baldursdóttir, Sean Clarke.

Meistaraneinar

Áhættumat starfa, vinnuumhverfi stjórnenda innan hjúkrunar á Landspítala – háskólasjúkrahúsi. Svava Þorkelsdóttir. Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Þórunn S. Óskarsson.

Starfsumhverfi Háskóla Íslands 2006. Helstu styrkleikar og veikleikar. Lilja Þorgeirsdóttir. Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Ómar H. Kristmundsson.

Alda Ásgeirsdóttir. MPH nám. Háskólanum í Reykjavík.

Helga Gunnarsdóttir. MBA nám. Háskóla Íslands.

Ingunn G. Árnadóttir. MPM nám. Háskóla Íslands.

Oddur Gunnarsson. MBA nám. Háskóla Íslands.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Háskóli Íslands, Félag íslenskra hjúkrunarfræðinga, Sjúkraliðafélag Íslands, University of Pennsylvania.

Önnur ritverk

Leifur Bárðarson. Öryggi sjúklinga í heilbrigðisþjónustu á Íslandi [ritstjórnargrein]. Læknablaðið 2007;93(3):179.

Fyrirlestrar á innlendum ráðstefnum og þingum: 3 þar af 2 boðsfyrirlestrar.

Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 1

Skrifstofa framkvæmdastjóra hjúkrunar

Framkvæmdastjóri: Anna Stefánsdóttir

Helstu áherslur í rannsóknum

Áherslur í rannsóknum lúta helst að mönnun, starfsþróun og skráningu hjúkrunar. Á árinu var hafin undirbúningur að stórrí rannsókn um þekkingu og mannafl í hjúkrun á LSH. Einnig er unnið að rannsókn á notkun flokkunarkerfa í hjúkrun auk rannsókna sem lýtur að starfsþróun hjúkrunardeildarstjóra, styrkjandi stjórnun.

Styrkir á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Algengi og nýgengi þrýstingssára á LSH. Ásta Steinunn Thoroddsen, Jónína Sigurðardóttir, Guðbjörg Pálsdóttir, Marta Kjartansdóttir, Guðrún Sigurjónsdóttir.

Tengjast breytingar á meðallengd legu, hjúkrunarþyngd og heildarkostnaði pr. legu, viðvarandi breytingum á NordDRG flokkunarkerfinu? Elín J.G. Hafsteinsdóttir, Luigi Siciliani.

Þekking og mannafl í hjúkrun á bráða legudeildum: verkferlar og vinnuumhverfi hjúkrunarfræðinga og sjúkraliða. Helga Bragadóttir, Sigrún Gunnarsdóttir, Þór Ingason, Teitur Helgason, Anna Stefánsdóttir, Elsa B. Friðfinnsdóttir, Kristín Á. Guðmundsdóttir, Lovísa Baldursdóttir.

Aðstoðarmannasjóður Háskóla Íslands

Öryggi í heilbrigðisþjónustu. Þekking og mannafl í hjúkrun á bráða legudeildum: verkferlar og vinnuumhverfi hjúkrunarfræðinga og sjúkraliða. Helga Bragadóttir, Sigrún Gunnarsdóttir, Helgi Þór Ingason, Teitur Helgason, Anna Stefánsdóttir, Elsa B. Friðfinnsdóttir, Kristín Á. Guðmundsdóttir, Svava Kr. Þorkelsdóttir, Lovísa Baldursdóttir, Sean Clarke.

Vísindasjóður Félags íslenskra hjúkrunarfræðinga B-hluti

Self-scheduled staffing: An innovation for increasing satisfaction and retention of nursing. Helga Bragadóttir, Janet Specht, Ann Bossen, Sólveig B. Danielsdóttir.

Öryggi í heilbrigðisþjónustu. Þekking og mannafl

í hjúkrun á bráða legudeildum: verkferlar og vinnuumhverfi hjúkrunarfræðinga og sjúkraliða. Helga Bragadóttir, Sigrún Gunnarsdóttir, Helgi Þór Ingason, Teitur Helgason, Anna Stefánsdóttir, Elsa B. Friðfinnsdóttir, Kristín Á. Guðmundsdóttir, Svava Kr. Þorkelsdóttir, Lovísa Baldursdóttir, Sean Clarke.

Doktorsnemi

Hjúkrunarskráning sem grunnur klínískrar ákvarðanatöku. Ásta Thoroddsen hjúkrunarfræðingur. Háskólanum í Örebro, Svíþjóð.

Meistararnemar

Algengi fótasára á Íslandi. Guðbjörg Pálsdóttir. Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Ásta Thoroddsen, Baldur Tumi Baldursson, Arún Sigurðardóttir.

Self-scheduled staffing: An innovation for increasing satisfaction and retention of nursing. Sólveig B. Danielsdóttir. Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Helga Bragadóttir, Janet Specht, Ann Bossen.

Tíðni sýkinga í skurðsári á fæti eftir brottnám bláæðar í hjartaaðgerðum. Helga Guðrún Hallgrímsdóttir. Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Ásta Thoroddsen, Tómas Guðbjartsson, Herdís Sveinsdóttir.

Upplýsingaskrá hjúkrunar og LOINC (vinnuheit). Þóra Gerða Geirsdóttir. Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Ásta Thoroddsen.

Öryggi í heilbrigðisþjónustu. Þekking og mannaflí í hjúkrun á bráða legudeildum: verkferlar og vinnuumhverfi hjúkrunarfræðinga og sjúkraliða – þróun á aðferðafræði rannsóknar. Teitur Helgason, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Helgi Þór Ingason, Helga Bragadóttir.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Fjórðungssjúkrahúsið á Akureyri. Florence Nightingale School of Nursing & Midwifery Kings College London, College of Health Sciences, University of Sydney, School of Nursing, University of Minnesota, Örebro Universitet, Háskóli Íslands. School of Nursing University of Iowa, Bandaríki Norður Ameríku. University of Pennsylvania.

Ritverk- vísindagreinar í ritrýndum innlendum tímaritum

Jóhanna Jóhannesdóttir, Ásta Thoroddsen. Útkomumiðuð upplýsingaskrá á bráðadeildum. Tímarit hjúkrunarfræðinga 2007;83(1):46-54.

Helga Bragadóttir, Ragnheiður Sigurðardóttir, Herdís Gunnarsdóttir, Auður Ragnarsdóttir, Anna Ólafía Sigurðardóttir. Ánægja foreldra með þjónustu á barnadeildum Barnaspítala Hringins. Tímarit hjúkrunarfræðinga 2007;83(3):38-48.

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

Donovan HS, Ward SE, Song MK, Heidrich SM, Gunnarsdóttir S, Phillips CM. An update on the representational approach to patient education. J Nurs Scholarsh 2007;39(3):259-65.

Gunnarsdóttir S, Clarke SP, Rafferty AM, Nutbeam D. Front-line management, staffing and nurse-doctor relationships as predictors of nurse and patient outcomes. A survey of Icelandic hospital nurses. Int J Nurs Stud 2007.

Thoroddsen A, Ehnfors M. Putting policy into practice: pre- and posttests of implementing standardized languages for nursing documentation. J Clin Nurs 2007;16(10):1826-38.

Önnur ritverk

Ásta Thoroddsen. Can nursing domain knowledge be reflected by nursing diagnoses and interventions? Í: N. Oud, F. Sheerin, M. Ehnfors, W. Sermeus. ACENDIO 2007, 6th European Conference of ACENDIO. 2007. Bls. 269-270.

Helga Bragadóttir, Lilja Stefánsdóttir. Klínísk framgangskerfi í hjúkrun og tengsl þeirra við starfsþróun. Tímarit hjúkrunarfræðinga 2007;83(5):18-22.

Sigrún Gunnarsdóttir, Helga Bragadóttir. Hvað er starfsþróun og fyrir hverja er hún? Að huga að starfsþróun hjúkrunarfræðinga og sjúkraliða. Tímarit hjúkrunarfræðinga 2007;83(5):14-7.

Fyrirlestrar á innlendum ráðstefnum og þingum: 5

Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 15

Vegspjöld sýnd á innlendum ráðstefnum og þingum: 1

Vegspjöld sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 5

Skrifstofa framkvæmdastjóra lækninga

Framkvæmdastjóri: Jóhannes Gunnarsson/Björn Zoëga

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Háskóli Íslands.

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

Lind B, Zoëga B, Anderson PA. A radiostereometric analysis of the Bryan Cervical Disc prosthesis. Spine 2007;32(8):885-90; discussion 891.

Lind BI, Zoëga B, Rosen H. Autograft versus interbody fusion cage without plate fixation in the cervical spine: a randomized clinical study using radiostereometry. Eur Spine J 2007;16(8):1251-6.

Ronberg K, Lind B, Zoëga B, Halldín K, Gellerstedt M, Brisby H. Patients' satisfaction with provided care/information and expectations on clinical outcome after lumbar disc herniation surgery. Spine 2007;32(2):256-61.

Skrifstofa kennslu, vísinda og þróunar

Framkvæmdastjóri: Kristján Erlendsson dósent

Helstu áherslur í rannsóknum

Starfsþróun fagfólks, skráning hjúkrunar, gæði þjónustu, rannsóknir á framlagi starfsmanna LSH til vísinda og umfang heilbrigðisrannsókna á Íslandi. Auk þess sem starfsmenn vinna að rannsóknum á öðrum sérsviðum.

Styrkir á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Afdrif þeirra sem leituðu til bráðamóttöku Landspítala - háskólasjúkrahúss við Hringbraut og voru útskrifaðir

heim og létust innan mánaðar. Oddný S. Gunnarsdóttir, Vilhjálmur Rafnsson.

Áhrif sýkinga og bólgu á æðasjúkdóma. Bjarni Þjóðleifsson, Vílmundur Guðnason, Sigurlaug Sveinbjörnsdóttir, Ísleifur Ólafsson, Þórarinn Gíslason.

Algengi og nýgengi þrýstingssára á LSH. Ásta Steinunn Thoroddsen, Jónína Sigurðardóttir, Guðbjörg Pálsdóttir, Marta Kjartansdóttir, Guðrún Sigurjónsdóttir.

Berkjuskúll (Bronchiectasis) faraldsfræði og tengsl við sjúkdóma. Jón Þorkell Einarsson, Ólafur Baldursson, Gunnar Guðmundsson, Vílmundur Guðnason.

Cystic Fibrosis á Íslandi. Ólafur Baldursson, Hörður Bergsteinnsson, Brynja Jónsdóttir.

Náttúrulegar varnir lungnabekju gegn sýkingum og krabbameinsmyndun. Ólafur Baldursson, Þórarinn Guðjónsson, Guðmundur Hrafn Guðmundsson, Magnús Gottfréðsson, Sigurbergur Kárason.

Sjálfvígstílaunir meðhöndlaðar á gjörgæsludeildum LSH 2000 – 2004. Sigurbergur Kárason, Einar Örn Einarsson, Ólafur Baldursson, Þórarinn Guðjónsson, Guðmundur Hrafn Guðmundsson.

Öldrunarrannsókn Hjartaverndar: Um tengsl blóðstorkuþátta við heilablóðfall. Páll Torfi Öundurson, Brynja R. Guðmundsdóttir, Sigurlaug Sveinbjörnsdóttir, Pálmi V. Jónsson, Vílmundur Guðnason.

Tækjasjóður Rannís

Flexercell tension Plus™ System. Þórarinn Guðjónsson, Sigurbergur Kárason, Ólafur Baldursson, Einar Örn Einarsson, Eiríkur Steingrímsson og Hilmar B. Janusson.

Rannsóknasjóður Háskóla Íslands

Gerð þekjuvefsfrumulína og frumuræktunarlíkana til rannsókna á lungnasjúkdómum. Ólafur Baldursson.

Doktorsnemar

Náttúrulegar varnir lungnabekju í sýkingum og krabbameinsmyndun. Skarphéðinn Halldórsson. Háskóla Íslands. Meðleiðbeinandi: Ólafur Baldursson.

The role of ceruloplasmin and superoxide dismutase in neurodegenerative diseases. Guðlaug Þórsdóttir. Háskóla Íslands. Meðleiðbeinandi: Sigurlaug Sveinbjörnsdóttir.

Þættir í starfsumhverfi hjúkrunarfræðinga sem hafa áhrif á gagnreynda starfshætti. Hrunn Scheving Thorsteinsson. Háskóla Íslands.

Meistararnemar

Christer Magnusson. MBA - nám Háskólanum í Reykjavík.

Mat á árangri göngudeildar kransæðasjúklinga. Inga V. Ólafsdóttir. Háskóla Íslands. Meðleiðbeinandi: Auðna Ágústsdóttir.

Gratitude growing from overcoming differences: A phenomenological study of the lived experience of Filipino patients at the Landspítali National University Hospital in Iceland. Gwendolyn P. Requirme. Leiðbeinandi Auðna Ágústsdóttir.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Háskóli Íslands, Rannís, Íslensk erfðagreining, Hjartavernd auk ýmissa fræðigreina innan LSH.

Ritverk- vísindagreinar í ritrýndum innlendum tímaritum

Kristján Dereksson, Már Kristjánsson, Ólafur Baldursson. Övenjuleg pneumocystis lungnabólga: tilfelli og yfirlitgrein. Læknablaðið 2007;93(9):607-13.

Ritverk – vísindagreinar í ritryndum erlendum tímaritum

Gunnarsdóttir OS, Rafnsson V. Seven-year evolution of discharge diagnoses of emergency department users. Eur J Emerg Med 2007;14(4):193-8.

Halldórsson S, Asgrímsson V, Axelsson I, Guðmundsson GH, Steinarsdóttir M, **Baldursson O**, Guðjónsson T. Differentiation potential of a basal epithelial cell line established from human bronchial explant. In Vitro Cell Dev Biol Anim 2007;43(8-9):283-9.

Önnur ritverk

Eygló Ingadóttir [ritstjóri], Hlíf Guðmundsdóttir, Helga Hansdóttir, María Ólafson, Ella Kolbrún Kristinsdóttir. Byltur á sjúkrahöfnum: Klinískar leiðbeiningar til að fyrirbyggja byltur. Reykjavík, LSH; 2007.

Eygló Ingadóttir, Helga Hansdóttir, Hlíf Guðmundsdóttir. Ert þú í byltuhættu? Upplýsingar um varnir gegn byltum [Bæklingur]. Reykjavík, LSH; 2007.

Hildur Magnúsdóttir. Með flóta fær enginn sigur. Tímarit félags íslenskra hjúkrunarfræðinga. 2007;83(1):32-6.

Hildur Magnúsdóttir. Neyðarsjúkrahús Rauða krossins: starf fyrir þig? Curator 2007.

Inga Teitsdóttir, Sigríður Sigurðardóttir, Sigríður Magnúsdóttir, Ágústa Benný Herbertsdóttir. Mál í myndum. Tilraunaverkefni í sjúklingafræðslu á Landspítala.

Fyrirlestrar á innlendum ráðstefnum og þingum: 14

Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 5 þar af 1 boðsfyrirlestar.

Veggsþjöld sýnd á innlendum ráðstefnum og þingum: 5

Veggsþjöld sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum og þingum: 4

Rannsóknánámssjóður Háskóla Íslands

Therapeutical Electrical Stimulation (ES) of Denervated Degenerated Muscles: Influence of recovery status and fiber orientation on muscle force. Paolo Gargiulo, Þórður Helgason.

Tæknaþjóður Rannís

Vöðvaeiginleikamælir. Þórður Helgason, Þorgeir Pálsson, Páll Ingvarsson, Stefán Yngvason, Haraldur Auðunsson.

Viðurkenning

Þórður Helgason hlaut fyrstu verðlaun, Materialise í heilbrigðisverkfæði í alþjóðlegu samkeppninni Mimics Innovation Award 2007.

Doktorsnemi

Therapeutical Electrical Stimulation (ES) of Denervated Degenerated Muscles: Influence of recovery status and fiber orientation on muscle force. Paolo Gargiulo. Vienna University of Technology. Aðalleiðbeinandi: Þórður Helgason.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Ýmsar fræðigreinar innan LSH ss. barnalæknis-, handlæknis-, lungnalæknis-, háls- nef og eyrnalæknisfræði. Háskólinn í Reykjavík. Heilsugæslustöðin á Seyðisfirði, Patreksfirði, Efstaleiti, Egilsstöðum, Kópaskeri, Þórshöfn og Húsavík. Iðntæknistofnun. The Faroese Hospital System, Þórshöfn í Færeyjum, National Centre for Telemedicine, Tromsø, Noregi. Abteilung für Biomedizinische Technik und Physik, Universität Wien, Austurríki. Ludvik Boltzmann Institut für Elektrostimulation und Physiotherapie, Abteilung für Physikalische Medizin, Wilhelminenspital, Wien, Austurríki. Anatomy and Cell Biology, The University of Liverpool New Medical School, Liverpool, Bretland. Department of Experimental Biomedical Sciences, University of Padova Italy. Institute of Clinical Neurophysiology, University Medical Center, Ljubljana, Slovenia Orthopädische Universitätsklinik Heidelberg, (Schlierbach) Heidelberg, Þýskalandi.

Skrifstofa tækni og eigna

Framkvæmdastjóri: Ingólfur Þórisson/Aðalsteinn Pálsson

Heilbrigðisráðgjafi: Þorgeir Pálsson sviðsstjóri

Helstu áherslur í rannsóknum

Fjarlækningar, raförvun til endurhæfingar þverlamaðra og til meðhöndlunar á hjartveikum, þrívíð líkanagerð (Medical Stereolithography, 3D printing), stafræn myndgerð, segulómun (segulrófsgreining, stafræn segulómun).

Styrkir á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Framhaldsrannsókn á raförvunarmeðferð við útlægan alskaða á mænu – RISE aðferðin. Páll E. Ingvarsson, Þórður Helgason, Sigrún Knútsdóttir, Vilborg Guðmundsdóttir, Stefán Yngvason, Paolo Gargiulo.

Imaging of Activity of Electrically Stimulated Denervated Degenerated Muscles (DDM) with T2 weighted MRI, basics for Modelling. Þórður Helgason, Paolo Gargiulo, Thomas Mandl, Hildur Einarsdóttir, Páll E. Ingvarsson, Þorgeir Pálsson.



Útgefandi:
Landspítali í apríl 2008
Skrifstofa kennslu, vísinda og þróunar

Ritstjórn:
Fanney Kristbjarnardóttir
Oddný S. Gunnarsdóttir
Sigurlaug Sveinbjörnsdóttir

Ljósmyndir:
Inger Helene Bóasson
Þórdís Erla Ágústsdóttir
Jón Baldvin Halldórsson

Hönnun og umbrot:
Árni Collett

Prentun:
Prentmet